

SERXWEBÛN

JI SERXWEBÛN Û AZADIYÊ BI RÛMETTIR TIŞTEK NÎNE

Sal: 43 / Hejmar 513 / Îlon 2024

Rêber Apo PKK'ye YENİLMEZLİK İksiri içirdi

3. Dünya Savaşı Kürdistan ve Ortadoğu merkezli sürüyor

► Rêber Apo'nun paradigması ve yeni yaşam felsefesi önünde de hiçbir güç duramayacaktır. Bugün insanlığın başına bela olan, toplumu, dolayısıyla insanlığı bitiren kapitalist moderniteye karşı demokratik modernite temelinde ortaya koyduğu demokratik sosyalizm önünde de hiçbir güç duramayacaktır. 21. yüzyıl Rêber Apo'nun kadın özgürlükçü ekolojik demokratik toplum paradigmasına dayalı özgürlük ve demokrasi mücadelesi temelinde şekillenecektir.

■ Mustafa Karasu --- Sayfa 2

Var olmak mücadele
etmeyi gerektirir

► Varlık ve özgürlük sorunu yaşayan bir halk için her yer, her alan ve her süreç mücadeledir. Yaşamak ve var olmak için mücadeleden başka bir seçeneğimiz yoktur. Bu toplumun özgürlüğü için yola baş koyanlar, daha işin başında yaşamın direniş olduğu 'Berxwedan Jiyane' gerçeğini bize yaşamlarıyla göstermişlerdir.

■ Piroz Nûda --- Sayfa 13

Özgürlük Hamlesi büyütülerek başarıya ulaştırılmalı!

► Küresel Özgürlük Hamlesi'nin bir yıl içerisindeki hata ve yetmezliklerimizden dersler çıkararak yeni yılı öngörülen amaç ve hedefleri gerçekleştirme yılı haline getirmeliyiz. Önder Apo'nun fiziki özgürlüğünü sağlamak tarihin ve toplumun bize yüklediği bir misyon ve sorumluluğumuz olmaktadır. Bu anlamda Küresel Özgürlük Hamlesi'nin başarısı için 24 saat sürekli düşünce ve eylem halinde olmalıyız. Önder Apo'nun belirttiği gibi 24 saatte bir değil, 24 saat çalışan motor gibi olmalıyız. İddiamız ve hedefimiz büyük olduğundan her türlü engellere karşı kendimizi yeterli hale getirmeli, yaratıcı taktik ve uygulamalarla görev ve sorumluluklarımızı başarmalıyız.

■ Sabri Ok --- Sayfa 6

Kapitalist modernitenin hegemonik saldırısı ve Ortadoğu krizi

► Uygarlık sistemlerinin üç özelliğini yeniden hatırlarsak, bunlardan birincisi rekabet-hegemonya, ikincisi merkez-çevre ve üçüncüsü inişli-çıkışlı döngüsel karakteridir. Bunların temelinde ise, iktidar ve ekonomiye yönelik tekellerin kendi aralarındaki mücadeleleri yatar. Uygarlığın çıkış ve olgunlaşma dönemlerinde daha yavaş bir seyirle kendini gösteren bu eğilimler, kapitalist modernite çağında hem kısa aralıklı, çok yoğun ve hızlı, hem de çok kanlı bir biçimde yansılar.

Rêber APO --- Sayfa 16

Köleleşme öz savunmayı kaybetmeyle başlamıştır

► Saldırı, başkalarının iradesini kırmayı, özgürlüğünü yok etmeyi, değerlerini gasp etmeyi hedeflerken; meşru savunma ise her tür varlığa ve özgürlüğe kasteden saldırı karşısında kendini savunmayı, varlığını ve özgürlüğünü korumayı, güvenlik altına almayı, savunmayı ifade etmektedir. Savunmanın haklılığı, meşruiyeti burada ortaya çıkmaktadır. Çünkü varlıkla ilgilidir, kimseye zarar vermiyor. Öznenin kendisiyle ilgili bir konum olmaktadır. Saldırı ise başkalarının varlığını, özgürlüğünü yok etmeyi, değerlerini gasp etmeyi hedefliyor. Meşru savunmayla saldırı savaşları arasındaki bu farkı çok net görmek gerekiyor.

■ Duran Kalkan --- Sayfa 21

Komple ve Kürt özgürlük
mücadelesinin önemi

DURAN KALKAN --- Sayfa 10

Fiziki-kültürel soykırım ve
asimilasyonu doğru anlayalım

RÊNAS BERÎTAN --- Sayfa 19

Yaşamak istiyorsan
öz savunma esastır

DILZAR DÎLOK --- Sayfa 26

Kazanan Kürt halkı
ve özgürlük olacaktır

HÊLÎN ÜMÎT --- Sayfa 28

3. Dünya Savaşı

Kürdistan ve Ortadoğu merkezli sürüyor

■ MUSTAFA KARASU

Doğru siyasi tespitler yapmak için dünya savaşlarının neden ve ne zaman çıktığını bilmek gerekir. Öte yandan bir dünya savaşının nasıl sürdüğünü anlamak açısından o dönemdeki ekonomik, toplumsal, kültürel ve siyasal durumu ve savaş araçlarının niteliğini bilmek önemlidir. Şu anda 3. Dünya Savaşı içinde olduğumuzu söylüyoruz. Buna rağmen 3. Dünya Savaşı çıktı çıkacak tartışmaları var. Bu nedenle ilk başta belirttiğimiz konulara açıklık getirmemize ihtiyaç vardır. Yıllardır 3. Dünya Savaşı'nın neden ve ne zaman çıktığı ve karakteri konusunda değerlendirmeler yapıyoruz. 3. Dünya Savaşı'nın yeni boyutlar kazandığı bu süreçte bunları belli düzeyde yeniden değerlendirmek gerekli hale gelmiştir.

Dünya tarihi boyunca hep şu diyalektik işlemiştir. Bir dönem göreceli bir statüko oluşur. Ancak zaman içinde bazı güçler ekonomik, toplumsal, kültürel ve askeri alanda gelişme sağlarlar. Böyle güçler bu durumda etki ve hakimiyet alanını genişletmek için harekete geçer. Daha önce önemli hakimiyet sağlamış güçleri zorlar, onlarla savaşır. Bu güç ve güçlerin savaşı sonucu yeni güç dengeleri ve ona dayalı göreceli statükolar oluşur. Aslında egemenler ve devletler açısından dünya tarihi bu tür bölgesel savaşların ve savaşlar sonucu oluşan yeni siyasi dengelerin ve statükonun oluşması tarihidir. Kuşkusuz halkların ve ezilen sınıfların bu tarih içinde büyük isyanları ve direnişleri de bölgedeki, dolayısıyla dünyadaki ekonomik, toplumsal, kültürel ve siyasal gelişmelere önemli düzeyde yön vermiştir.

Dünya savaşı kavramı emperyalist ülkelerin tüm dünyayı egemenlik alanları olarak görmeleri ve dünyanın her yerinde egemenlik mücadelesi vermeleri sonucu gündeme girmiştir. 20. yüzyılın başına gelindiğinde dünyanın her yerinde belli emperyalist güçlerin hakim olduğu bir siyasi durum vardı. Dünyanın esas olarak İngiltere ve Fransa tarafından paylaşıldığı bu yüzyılın başında geç emperyalist olan Almanya ve Japonya her bakımdan önemli gelişme sağlamış, sermaye ve meta ihracı için yeni yayılma alanları ihtiyacı duymuştur. Avusturya-Macaristan İmparatorluğu Rusya'yı geriletmek, Osmanlı İmparatorluğu ise gerileyen durumunu durdurmak ve yeni alanlar kazanmak için Almanya'nın yanında yer almışlardır. Ancak Almanya'nın başını çektiği ittifak yenilmiştir. Bu ittifak daha büyük yıkım yaşayabilirdi. Ancak 1917 Sovyet Devrimi sonucu İngiltere ve Fransa'nın önemli müttefiki Rusya savaştan çekilince Osmanlı ve Avusturya-Macaristan İmparatorlukları daha büyük çöküşten kurtulmuşlardır.

Bilindiği gibi bu savaşın sonlarına

doğru ABD de İngiltere-Fransa cephesinde yer almış; siyasal arenada yükselen bir ülke haline gelmiştir. Versay Anlaşması ile yenilen Almanya'ya ağır yükümlülükler yüklenmiştir.

Yenilen Almanya 1930'lu yıllardan itibaren yeniden ekonomik gelişme sağlamıştır. Hitler faşizmi iktidara gelince bu ekonomik gelişme ile birlikte toplumu tümenden militaristleştiren adımlar atmıştır. Alman sermayesi kendisine biçilen sınırları yıkmayı hedeflemiştir. İngiltere ve Fransa gibi güçlü bir emperyalist ülke olmak isteyen İtalya da Almanya ile ittifak yapmıştır. İspanya'daki Franko faşizmi de bu ittifaka dahil olmuştur. Doğuda hızla yükselen Japonya da Uzak Doğu'nun hegemonu olmak için bu faşist ittifakın parçası olmuştur. Bu ülkeler ekonomik, askeri gelişmelerine göre dünyadan pay almak istemişler; böylece 2. Dünya Savaşı denen paylaşım savaşı çıkmıştır. Özcesi ekonomik, toplumsal, kültürel, siyasal ve askeri güç kazananlar eski statükoyu reddedip yeni siyasi dengelere dayalı bir dünya statükosu yaratmak istemişlerdir. Ancak bu cephe ABD, İngiltere, Fransa ve Sovyetler cephesi karşısında yenilgiye uğramışlardır. Çarşıya pırince giderken evdeki bulgurdan olmuşlardır.

Bu iki dünya savaşı birbirine düşman katı kamplaşmaların sert ve ölümcül savaşı olduğundan 4 yıl kadar sürmüştür. O düzeyde sert bir savaş olmasına rağmen yenilginin sonucu ağır olacağından her güç tüm imkanlarını sonuna kadar kullanarak 4 yıl kıran kırana bir savaş yürütmüşlerdir. Öyle ki, bu savaş bitirmek için atom bombası kullanılmıştır. 1. ve 2. Dünya Savaşı'nı değerlendirirken savaşa katılanların katı bir kamplaşma içinde olduklarını, birbirlerine kesin diz çöktürme savaşı yürüttüklerini bilmek gerekir. Bugün 3. Dünya Savaşı dediğimiz savaş onlarca yıl sürüyorsa bu 3. Dünya Savaşı'nın gerçekleştiği ekonomik, toplumsal, kültürel ve siyasal ortamla bağlantılıdır. Öte yandan 3. Dünya Savaşı dediğimiz bugünkü savaş 1. ve 2. Dünya Savaşları'ndaki gibi katı kamplaşma ve sert ölümcül bir karakterde sürmüyorsa, bunun nedeni de 3. Dünya Savaşı'nın sürdüğü küresel kapitalizmin ekonomik, toplumsal, kültürel ve siyasal özelliklerinden dolayıdır. Bu iki savaş dönemindeki koşulların farkını iyi görmemiz gerekir.

2. Dünya Savaşı sonrası Sovyetlerin varlığı koşullarında yeni siyasi dengeler ve dünya statükosu oluşmuştu. Bu statükonun önemli ayaklarından olan Sovyetlerin çözülmesi ve Varşova Paktının dağılması dünya siyasi dengelerinde önemli boşluklar ortaya çıkardı. Doğu Avrupa, Balkanlar ve Kafkasya'daki bölgesel savaşlar bu boşlukların küresel kapitalizmin en büyük gücü ABD'nin öncülüğünde doldurulması savaşlarıydı. Ancak eski dengelerin, statükonun yıkıldığı yeni siyasi dengeler ve statükonun oluşmadığı bu süreçte bu savaşlar yeni siyasi den-

geler ve bu temelde yeni dünya statükosunun oluşması açısından yeterli olmuyordu. Özellikle tarih boyu siyasi denge ve statükonun oluşmasında önemli rol oynamış olan Ortadoğu'nun yeni statükonun önemli parçası olması gerekiyordu. Enerji kaynaklarının kapitalizmin bu aşamasında daha önemli hale gelmesiyle Ortadoğu'nun küresel kapitalizm açısından mutlaka göreceli istikrara kavuşturulması gerekiyordu. 1991'deki 1. Körfez Savaşı ve Irak'ın işgali bunun için gerçekleştirildi. Böylece yeni siyasi dengelerin ve statükonun oluşacağı 3. Dünya Savaşı başlamış oldu. O günden bugüne kadar da 3. Dünya Savaşı sürmektedir. 30 yıldan fazladır süren 3. Dünya Savaşı'nın bir 10 yıl daha süreceği anlaşılmaktadır.

3. Dünya Savaşı on yıllardır sürüyor

3. Dünya Savaşı neden 10 yıllardır sürmektedir? Bunun en önemli nedeni birkaç ülke (İran, Suriye, Kuzey Kore vb.) dışında tüm dünya ülkelerinin küresel kapitalist sistem içine alınmasıdır. Bugün ABD-Avrupa ile güç mücadelesi içinde olan Çin, küresel kapitalizm koşullarından en fazla yararlanan ülke haline gelmiştir. Rusya-NATO savaşında Çin Rusya ile bir savaş müttefiki olarak görünmek istememiştir. Açık bir siyasi-askeri destek vermemiştir. Çünkü küresel kapitalizmin önemli güçleri olan ABD ve Avrupa'ya karşı tutum en fazla da Çin'e zarar verecektir. Rusya'nın Belarus, Kuzey Kore ve İran dışında destek aldığı bir ülke yoktur.

3. Dünya Savaşı'nda tabi ki güç savaşları vardır. Çin de 3. Dünya Savaşı içinde olan ve kendi konumunu güçlendirmek isteyen ülkelerin başında gelmektedir. Ancak ne Çin, ne Rusya katı bir kamplaşma içine girmemektedir. NATO da Rusya'ya karşı açık bir savaş yürütmemektedir. Ukrayna NATO'nun vekalet savaşını yürütmektedir.

3. Dünya Savaşı esas olarak küresel kapitalizm içinde yer alan güçler arasında olduğundan hem katı kamplaşmalar olmuyor hem de savaş 1. ve 2. Dünya Savaşları'ndaki gibi tüm güçlerini sonuna kadar kullanarak yürütmüyorlar. Küresel kapitalist güçler de küresel kapitalist sistemin tümünden alt üst olacağı ve hepsinin ağır etkileneceği bir savaş içine girmiyorlar. 3. Dünya Savaşı'nı kazanmak için her güç 1. ve 2. Dünya Savaşları'ndaki duruma düşmeden savaşı çok boyutlu yürütüyorlar. Ekonomik, basın, kültür, teknik, istihbarat gibi birçok araç kullanarak bu savaşı yürütüyorlar. Yani klasik savaşlar gibi esas olarak silahların savaşın yönünü belirlediği bir savaş yürütülüyor. Silah teknikleri yanında diğer güç imkanları da devreye konuluyor. Buna Hibrit Savaş da deniliyor. En son İsrail, bu savaş biçimine dijital-siber savaş tekniğini de eklemiştir.

3. Dünya Savaşı'nın neden onlarca yıl sürdüğünü anlamak açısından küresel kapitalizm koşulla-

rında savaşın farklı yürütüldüğünü görmemiz gerekir. Küresel kapitalizm ortamında katı kamplaşmaların savaşını görmeyeceğiz. Küresel kapitalizm içinde kim daha güçlü olacak savaşı verilmektedir. 1. ve 2. Dünya Savaşları'ndaki gibi karşıt cephe yoktur. Küresel kapitalizmin hiyerarşi piramidi vardır. Her güç bu piramidin yukarlarında olma savaşı vermektedir. Örneğin 5.sıradan 4. sıraya, 3. sıradan 2. sıraya, 2. sıradan 1. sıraya gibi. Kuşkusuz daha fazla basamaklar vardır. Bu basamaktaki bazı güçler birbiriyle ilişki, hatta ittifak içinde yukarıya çıkma mücadelesi verir, vermektedir. Ancak bu mücadele küresel kapitalizm içi mücadelenin karakterine göre olmaktadır. Kapitalizm koşullarında kapitalist güçler arasında mücadele bitmez. Hatta küresel kapitalizm koşullarında savaş yoğunluğu ve biçimi farklı olsa bile hiç durmaz. Küresel kapitalist güçler arasındaki çelişki ve mücadelenin de sürekli olacağını görmek gerekir. Politika yürütürken katı kamplaşmalar olmadığını görme yanında bu güçler arasındaki çelişki ve mücadelenin sürekli olduğunu da bilmek gerekir. Bir yönüyle de sürekli çelişkiler yaşayan bir küresel kapitalist güçler gerçeği vardır. Bu da halkların mücadelelerinde yararlanacakları önemli bir zemin olmaktadır.

Bu gerçekler ışığında 3. Dünya Savaşı başladı başlayacak gibi değerlendirmeler dünya savaşı olacağına 1. ve 2. Dünya Savaşları'nda olduğu gibi olur, tarzındaki şematik anlayışın sonucudur. Sovyetlerin dağılması üzerinden 30 yıl geçmiş, eski dengeler yıkılmış, yeni dengeler de kurulamamış. Günümüz dünyasında yeni dengelerin oluşması ve buna dayalı statükonun oluşması için bir dünya savaşı gerektirdi! Küresel kapitalizm gibi hiçbir boşluk kaldırmayacak, hatta insanların beynine kadar hükmetme ihtiyacı duyan bir sistem bu hakimiyetini mutlaka sağlamak isteyecekti. İşte bu hakimiyet mücadelesi 1. Körfez Savaşı'ndan beri sürmektedir.

Bazı değerlendirmelerde 3. Dünya Savaşı'nın ve mücadelesinin Uzak Doğu'ya kayacağı belirtilmektedir. Bu da şematik, yüzeysel ve tarihsel toplum gerçeğinden uzak değerlendirmelerdir. Kuşkusuz küresel kapitalizmde tüketim toplumu çok önemli olmaktadır. Bu açıdan en fazla tüketilecek toplum-nüfus Uzak Doğu'dadır. Buna bakarak Ortadoğu eski önemini kaybedecek, küresel kapitalist güçler asıl ağırlığını Uzak Doğu'ya vereceklerdir denilmektedir. Kuşkusuz Uzak Doğu önemli hale gelmiştir. Bu alan eskiye göre daha fazla önemseneyecektir. Ancak Ortadoğu dün olduğu gibi yarın da birinci derecede önemini koruyacaktır. Ortadoğu'yu düşünürken Avrupa, Afrika ve Ortadoğu'yu bir bütün olarak düşünmek gerekir. Avrupa hala çok önemli bir coğrafyadır. Bu önemini sağlatan bir etken de Ortadoğu ve Afrika ile birlikte bir bütün olmasıdır. Ortadoğu'da hala büyük enerji yataklarının varlığı da düşünülmelidir.

Son 30 yıldır küresel kapitalizm boşuna Ortadoğu ile uğraşmamaktadır. Afrika'nın yükselen önemi de düşünülürken Avrupa, Ortadoğu ve Afrika alanı nasıl ikincil plana düşecektir? Yüzyıl gibi çok uzun bir vadede ne olacağını da şimdiden söyleyemeyiz.

Rusya-Ukrayna savaşı başladığında da Ortadoğu savaşının ikinci planda kalacağı; Ortadoğu'nun küresel kapitalizm için önemini azalttığı değerlendirilmeleri yapıldı. Kuşkusuz Rusya'nın konumundan dolayı Avrupa ve ABD Doğu Avrupa'yı önemsemektedirler. Nitekim Rusya'yı durdurmak için birlikte hareket etmişlerdir.

Rusya-Ukrayna savaşı sürecektir. NATO'nun Rusya'ya kesin diz çöktürme gibi bir hedefi ve planı yoktur. Ancak Rusya'yı frenlemek istedikleri açıktır. Ukrayna'nın varlığını kabul edecek bir Rusya ile uzlaşmaya gidecekleri düşünülmelidir. Aslında Rusya-Ukrayna savaşında iki taraf da bir uzlaşma arayışı içindedir. Kesin yenilgi üzerine kurulmayan, iki tarafı da rahatsız etmeyen bir uzlaşma er geç sağlanacaktır. Şu anda savaş böyle bir uzlaşma yaratmak için sürdürülmektedir. Ne Rusya'ya diz çöktürülebilir, ne de Rusya NATO'nun arkasında olduğu Ukrayna'yı yenebilir!

Rusya küresel kapitalizm içindeki bir güçtür. Bu nedenle bu düzeyde tepki beklemiyordu. Rusya küresel kapitalizm dışında kalamaz. Bunun için kapitalizmden vazgeçmesi lazım. Belki bir Çin kadar kapitalizmle bütünleşmemiş ama sistemin parçası haline gelmiştir. Zaten bu nedenle çok zorlanmaktadır. Bir İran değildir. İran küresel kapitalizmle tam bütünleşmediği için ayrıksı kalabilir. Ancak Rusya kalamaz. Tabi ki Rusya İran'dan çok güçlüdür, ancak sistemin parçası olduğundan daha fazla zorlanmaktadır. Bu nedenle Rusya'nın onurunu zedelemeyecek bir uzlaşma arayışı içinde olması anlaşılır bir durumdur.

Hamas provokasyonunun arkasında Türkiye'nin olması anlaşılabilir

Şu anda dünya savaşının merkezinde olan Ortadoğu'da savaş bir taraftan keskin biçimde Kürdistan'da sürerken diğer taraftan İsrail-Hamas savaşıyla yeni bir boyut kazanmıştır. Hamas'ın 7 Ekim'de İsrail'e saldırıp binden fazla sivil öldürmesi, yüzlercesini esir alması Filistin'e ve Ortadoğu'ya yöneltilmiş bir provokasyon olmuştur. Hamas, İsrail'in çok sert karşılık vereceğini bile bile 7 Ekim saldırısını yapmıştır. Kendi değerleri ve ölçüsünde 7 Ekim Hamas için bir başarıdır! Tabi bizler açısından doğrudan sivillere yönelik olduğundan kabul edilemez bir eylemdir. Çünkü kaza ile ve savaş içinde ölmüş siviller değildir. Hamas, sivilleri doğrudan hedef almıştır. DAİŞ nasıl ki sivillere yönelik eylemlerini başarı görüyorsa Hamas da benzer bir zihniyete sahiptir.

Hamas'ın bu eylemleri neden yaptığını Hareketimiz çeşitli vesilelerle

değerlendirdi. Bu eylemler Hindistan'da yapılan G-20 zirvesinde kararlaştırılan Körfezden İsrail'e, oradan da Avrupa'ya yönelik enerji koridoru ve İsrail ile Araplar arasındaki İbrahimi anlaşmayı sabote etmek için gerçekleştirilmiştir. Bu anlaşmalardan İsrail düşmanı bazı radikal İslami hareketler ve İran rahatsız olsa da esas rahatsız olan doğrudan kendisi için beka sorunu Türkiye'dir. İbrahimi anlaşma Türkiye'nin Ortadoğu'daki önemini ikinci, hatta üçüncü plana atmakta, yüzyıllardır kullandığı ve politika yaptığı jeopolitik önemini azaltmaktaydı. Enerji koridoru da kendisini enerji hatları yolu olarak düşünen Türkiye'nin bu konumunu büyük oranda dışarda bırakıyordu. Türkiye bu gelişmeleri kendisi için beka sorunu olarak görmüş ve Hamas'a bu provokasyonu yaptırmıştır. 19. yüzyılın ortalarından itibaren Osmanlı bu jeopolitik konumuyla kendisini yaşatmaya çalışmıştır. Yeni Türkiye de bu konumuna dayanarak var olmuş, şimdiye kadar da bu konumunu kullanarak kendisini bir bölge gücü haline getirmiştir. Kürt soykırımını da bugüne kadar bu jeopolitik konumuna dayanarak sürdürmüştür.

Bu açıdan Hamas provokasyonu arkasında Türkiye'nin olması çok anlaşılır bir durumdur. Bir cinayette, bir kriminal olayda faili bulmak için bu olaydan kimin çıkarı var, en fazla kim yararlanmıştır sorusu sorulur. Hamas saldırısından en fazla yarar bekleyen ülke hangisidir, sorunun cevabı da Türkiye'dir. Zaten 7 Ekim saldırısından sonra Hamas'ı en fazla destekleyen Türkiye olmuştur. İran destekleyici gözükse de bu bir ideolojik-politik yaklaşım, tutum olarak ortaya konulmuştur. İran'ın saldırı motivasyonunda doğrudan rolü yoktur. Hamas'ı bu konuda esas olarak teşvik ve motive eden MİT yoluyla doğrudan AKP-MHP faşist iktidarıdır.

Bu savaşta doğrudan Hamas'ın desteklenmesi Türkiye'nin bölge politikasındaki önemli değişikliği ve sorunu ifade eder. TC'nin, İsrail'in kuruluşundan bu yana İsrail'in destekçisi olmasının en önemli nedeni İsrail üzerinden ABD ve İngiltere başta olmak üzere Avrupa'nın desteğini almak içindi. Kürt soykırımı konusunda ABD ve Avrupa'nın desteğini almak için de İsrail'e ilişkiyi en iyi biçimde tutuyorlardı. Türkiye bir nevi 2. İsrail gibi hareket ediyordu. Ancak İbrahimi anlaşma ve enerji koridoru onların ayarını ve eksenini bozdu. Bunun sonucu İsrail'in yerine İbrahimi anlaşmasına karşı olan ve İsrail'den geçecek enerji koridorunu istemeyen güçlerle ilişkiyi önemli gördü. Böylece Ortadoğu'daki jeopolitik konumunu korumayı amaçlamaktadır. Beka sorunu dedikleri en temel konu da, bu jeopolitik konumun kaybedilmesi korkusu olmaktadır.

Ancak Hamas'ın, Türkiye'nin ve İran'ın tam hesaplayamadığı ise İsrail'in bu saldırıyı hem varlığına yönelik bir tehlike hem de bazı amaçlarına ulaşmak için bir fırsat görüp hiçbir tepkiyi ve engellemeyi dikkate almadan topyekun bir saldırı içine gireceğiydi. İsrail savaş stratejisinde dört, beş cephede savaşıma vardır. 20 Arap değil 50 başka devlet saldırın onların tümüne karşı savaşıma ve kazanma stratejisi vardır. 1967 6 gün savaşında tüm Arap devletlerine diz çöktürmesi böyle bir savaş anlayışının sonucudur.

Siyonist zihniyetin saldırı ve savaş stratejisini anlamak için Yahudilerin binlerce yıllık tarihini bilmek gerekir. Babil ve Roma sürgünlerinden sonra gittikleri her yerde görülmedik bir

birlik ve ortak yaşama içinde olmuşlardır. Babil sürgününden önce de bir millet bilinciyle hareket etmektedirler. Yahudilerin kapsamlı ve derinliğine incelenmesi gereken tarihleri vardır. Yahudilerle ilgili birçok yazılı eser vardır. Aslında Tevrat Yahudileri oluşturan bir kitaptır. Yahudilerin oluşan karakterini Tevrat'tan bağımsız ele almak da mümkün değildir. Öte yandan binlerce yıl vatan arayışları, bunu bugünkü topraklarda bulmaları onları bu toprakları korumak, hatta genişletmek için her yola başvuracaklarını ortaya koyar. Bu konuda hiçbir değer tanımadan her türlü fanatizm içine girebilirler. Hele günümüzde birçok yolla(en başta da sermaye yoluyla) ABD ve Avrupa ülkelerini kendi politikalarına destek veren duruma getirmeleri onları bu konuda daha gözü kara hale getirmiştir. ABD'de hem Demokratların hem de Cumhuriyetçilerin İsrail'e tam destek vermeleri, İsrail'i hiçbir gücün ve tepkinin frenlemeyeceğini, hedeflediği politikalarından vazgeçmeyeceğini göstermektedir.

İsrail Hamas'ı tümünden bitirme ve Gazze'nin İsrail'e uzlaşacak bir yönetime kavuşmasını sağlayana kadar saldırılarını durdurmaz. Hiçbir ateşkes görüşmesi İsrail'i bu hedefinden vazgeçirmeyecektir. Hamas da bunu bildiğinden kalıcı olmadığı taktirde bir ateşkesi kabul etmemektedir. Avrupalıların 2 devletli çözüm politikaları da Hamas'ın ezilmesini ve İsrail'e uzlaşacak bir Filistin yönetimini ifade etmektedir.

İsrail şimdiye kadar kadın ve ço-

kisizleştirilmeden de bu politikasını bırakmayacaktır. Bu savaşta değerlendirilen tüm insanlığı rahatsız eden ve vicdanları kanatan bu gerçeğin iyi bilinmesi gerekir.

İsrail 7 Ekim provokasyonunu fırsat bilerek tüm muhaliflerini zayıflatma stratejisi izlemektedir. Bu açıdan İran'ı ve Hizbullah'ı yıpratma ve zayıflatma saldırıları yapmaktadır. Suriye'deki İran hedeflerini sürekli vurmaktadır. Haniye'nin İran'da vurulması da bilinçli bir tercihtir. Böylece İran'ın dayanılacak bir güç olmadığını gösterip zayıflatmayı hedeflemiştir. İran'ın vekalet güçler dışında doğrudan İsrail'i hedefleyecek ve ağır darbe vuracak bir kapasitesi yoktur. Kamikaze dronların ise vuracağı darbe çok sınırlıdır. Zaten binlerce kamikaze dron göndermiş, ancak İsrail'e çok az bir zarar vermiştir. Öte yandan İran, İsrail'e karşı topyekun bir savaşta karşısında ABD'yi bulacaktır. Zaten ABD bu konuda İran'ı defalarca uyarmıştır. Bazı uçak gemilerini ve savaş araçlarını Akdeniz'e ve Hint Okyanusu'na göndermeleri İran'ı caydırmak içindir. İsrail'e saldırı yapabilecek güçleri uyararak içindir. Bu nedenle İran'ın kapsamlı bir savaş amacı yoktur. Sadece zevahiri kurtarma çerçevesinde sınırlı saldırılar yapmaktadır.

Ortadoğu'da savaşın yayılmasını isteyen tek ülke Türkiye'dir. Öyle ki, İran'ı, Hizbullah'ı tahrik etmek için her türlü üslubu kullanmaktadırlar. İran ve Hizbullah kapsamlı cevap vermezse onurları tümünden kırılacak, hiçbir itibarları kalmayacak

❖ **Rêber Apo'nun paradigması ve yeni yaşam felsefesi önünde de hiçbir güç duramayacaktır. Bugün insanlığın başına bela olan, toplumu, dolayısıyla insanlığı bitiren kapitalist moderniteye karşı demokratik modernite temelinde ortaya koyduğu demokratik sosyalizm önünde de hiçbir güç duramayacaktır. 21. yüzyıl Rêber Apo'nun kadın özgürlükçü ekolojik demokratik toplum paradigmasına dayalı özgürlük ve demokrasi mücadelesi temelinde şekillenecektir.**

cukların da içinde olduğu 40 binden fazla Filistinli'yi öldürmüştür. İsrail bu soykırım katliamlarına devam edecektir. İsrail ne iç ne dıştaki tepkiyi dikkate almadan bu doğrultuda hareket etmeye devam edecektir. İsrail toplumunda entelektüel damar çok güçlüdür. Bu temelde içerde tepkiler yükselmektedir. Bu tepkiler devam da edecektir. Ancak İsrail toplumunun esas yüzü, binlerce yılda şekillenmiş ve mevcut Siyonist politikayı destekleyecek bir kesimin güçlü biçimde var olmasıdır. Zaten Netanyahu iktidarı 7 Ekim saldırılarına dayanarak politikalarını içerde ve dışarda meşrulaştırmaktadır.

Dünyada İsrail'in katliamlarına büyük tepki vardır. Filistin halkına büyük bir sahiplenme vardır. Sol ve sosyalist hareketler 1960'lı, 70'li ve 80'li yıllarda Filistin'e büyük destek verdiler. Dünyada Filistin sempati-zanlığı çok yaygın gelişmişti. İsrail'in saldırısından sonra dünyada Filistin halkının direnişine gösterilen sevgi ve destek de sol ve sosyalist güçlerin onlarca yıl içinde yarattığı bu zemine dayanmaktadır. Dünyada sol ve sosyalist güçler bugün de Filistin halkının özgürlük mücadelesine destek vermektedirler. Avrupa'da sol ve sosyalist güçlerin harekete geçirdiği gençlik, kadın, emekçiler ve halkların İsrail'e yönelik tepkileri güçlü olsa da İsrail'i en fazla halkların bu desteği zorlarsa da İsrail bu saldırı politikasını bırakmayacaktır. İsrail 7 Ekim'den hemen sonra bu amaç ve kararlılıkla katliamlara başlamış, bugün de sürdürmektedir. Hamas Gazze'de et-

yıldı yayılacak tartışmaları ancak belirttiğimiz çerçevede değerlendirilmelidir. İsrail yaptığı saldırılar, suikastlar ve elektronik aletler üzerinden gerçekleştirdiği patlamalarla önemli düzeyde moral üstünlüğü ve inisiyatif ele geçirmişken saldırılarını artırıp öngördüğü hedeflerine ulaşmaya çalışacaktır.

İsrail-Hamas savaşı bir daha çok net ortaya koymuştur ki, Ortadoğu'nun dünya siyasetindeki önemi azalmayacaktır. Başka bölgelerin öneminin artması da bu gerçeği değiştirmeyecektir.

Yahudi ve Filistin sorununun çözümü demokratik konfederalizmedir

Binlerce yıl içinde oluşmuş Yahudi sorununun çözümü Ortadoğu için önemli bir konudur. Rêber Apo bu konunun önemini bildiğinden Yahudi sorunu ile ilgili kapsamlı çözümler yapmıştır. Yahudilerde var olan olumsuz anlayışları da kapsamlı olarak çözümlenmiş; doğru bir çözüm gerçekleştirildiğinde Yahudilerin Ortadoğu'nun her bakımdan gelişmesine önemli katkılar sunacağını da vurgulamıştır. Kuşkusuz Ortadoğu'da Yahudi sorununun da Filistin sorununun da çözümü demokratik ulus anlayışına dayalı her etnik, inanç ve toplumsal kimliğin kadın özgürlük çizgisinde geliştirilecek demokratik konfederalizmedir. Bu çözüm tüm etnik ve inanç toplulukların tam özgürlüğü ve her boyutta sınırsız gelişmelerin gerçekleştiği özgürlükçü demokratik

çözümdür. Ulus-devlet anlayışının, dincilik ve milliyetçiliğin var olduğu bir ortamda sorunların bırakalım çözülmesi, daha da kördüğüm haline getirileceği açıktır.

Ortadoğu'da sorunların çözümsüz kalmasına yol açan en temel sorun ise ulus devlet zihniyetiyle 4 parçaya bölünmüş Kürt halkına yönelik soykırım saldırıları ve bunun yarattığı sürekli gerilim ve savaş halidir. Şu açığa çıkmıştır ki, Kürdistan'ın 4 parçaya bölünmesi ve bu temelde Türk devletinin öncülük ettiği Kürtlere yönelik soykırım savaşı Ortadoğu'da siyasal, toplumsal, ekonomik, kültürel ciddi sorunlar yaratmakta ve Ortadoğu'daki her türlü gericiliğin, demokrasinin ve özgürlük karşıtlığının temeli olmaktadır. Ortadoğu'daki sorunları çözümsüz bırakan her türlü milliyetçilik ve dincilik de kaynağını buradan almaktadır. Türk devlet politikaları her türlü gericiliği beslemektedir. Çünkü Türk devleti ayakta kalmasını buna bağlamıştır. Bu nedenle Ortadoğu'da özgürlüğün ve demokrasinin gelişmesini kendi soykırımcı sömürgeci varlığına bir tehdit olarak görmektedir. Bu açıdan Kürt halkının özgürlük mücadelesi tüm Ortadoğu halkları açısından stratejik konumdur. Bu yönüyle Kürt halkının özgürlük ve demokrasi mücadelesi tüm Ortadoğu halklarının özgürlük ve demokrasi mücadelesidir. Rêber Apo'nun Atina (Özgür İnsan) Savunması'nda dile getirdiği "Kürt Teşisi" dönecek ve Ortadoğu'yu demokratik uygarlık çağına ulaştıracaktır. Bize düşen, 'Yeni Gılgamış ve İskenderlere' kul ol-

madan, bu sefer uygarlığa halkların efendisiz katılımlarının umut kaynağı olabilmektir. Evrensel özellikleri bağrında taşıyan, 'halkların demokratik ve ekolojik uygarlığının' şafak vaktinde, aydınlığın ilk ışıklarını bu kez de ilk olarak çakabilmektir" belirlemesi bu gerçeğin öznlü ifadesi olmaktadır.

Özgürlük ve demokrasi mücadelesi 50 yıldır kesintisiz sürmektedir. Kürt halkının özgürlük ve demokrasi mücadelesi 50 yıldır kesintisiz sürmektedir. Kürdistan'ın 4 parçasında ve yurtdışında sürmektedir. Gerilla mücadelesi kesintisiz sürdürdüğü gibi toplumsal, kültürel, siyasi ve diplomatik alanda da mücadele yoğun sürmektedir. Kürt halkının özgürlük mücadelesinin siyasi ve toplumsal etkisi bugüne kadar sürekli gelişerek yükselmiştir. 50 yıllık mücadele her alanda büyük bir derinlik ve kapsamlı potansiyeli ile mücadeleyi sonuna kadar sürdürecektir. Türk devleti her türlü siyasi, diplomatik, ekonomik, askeri gücünü kullanarak özgürlük mücadelesini tasfiye etmek istemiş de şu anda kendisi siyasi, diplomatik, ekonomik, toplumsal alanda bir çöküşü yaşamaktadır. Tüm kurumları yürütülen özel savaş kapsamında çürümüştür. Bizzat devlet ve hükümet yetkilileri beka sorunundan söz etmektedirler. Türkiye tarihinde beka söyleminin en fazla dillendirildiği yıllar yaşanmaktadır. Kuşkusuz bunu savaşı sürdürme ve işgallerini meşrulaştırma için uluslararası da aslında yaşadıkları durumun dışı vurumu olmaktadır.

Türk devleti aldığı siyasi destekle ve geliştirdikleri savaş araçlarıyla 2021 yılından itibaren Medya Savunma Alanları'nı tümünden işgal etme saldırısı başlatmıştır. İlk girişimleri Garê'de bozgunla sonuçlansa da daha sonra Avaşin, Zap ve Metîna'ya yönelik KDP desteğinde işgal saldırıları yapmışlardır. Buna karşı gerilla yıllardır hazırlanan tünel ve hareketli timler temelinde işgalcilere tarihte az görülecek bir direnişle karşılık vermiştir.

3 yıldır Medya Savunma Alanları'nda çok şiddetli bir savaş gerçekleşmektedir. Bakurê Kurdistan'da temel gerilla alanlarında da gerillanın küçük birimlere dayalı eylemleri sürmektedir. Türk devletinin Medya Savunma Alanları'ndaki işgal saldırısı Türkiye'yi sadece askeri olarak değil, siyasi, diplomatik ve ekonomik olarak da tıkatmış bulunmaktadır. AKP-MHP iktidarı geleceğini tümünden bu savaşa bağladığından tüm imkanlarını bu savaşa kilitlemiştir. Kilit vuracağım diyen AKP-MHP iktidarı bu savaş tarafından kilitlenmiştir.

AKP-MHP iktidarı bu savaşı mevcut dış destek ve kendi imkanlarıyla kazanamadığını görünce dış güçleri ve bölge ülkelerini ve ihanetçi KDP'yi daha fazla işin içine sokma politikasına yönelmiştir. AKP-MHP iktidarının son zamanlarda ABD-Avrupa politikalarına daha fazla angaje olması, Rusya ile ilişki düzeyini sınırlaması bununla bağlantılıdır. Nitekim Rusya Kırım'dan çıkmalı, di-yerek Rusya'nın hassas olduğu konuda açıklamalarda bulunması da bununla ilgilidir. Diğer taraftan İsrail-İran geriliminde İran'dan yanaymış gibi tavır takınsa da İran'ın sıkışık durumundan yararlanıp İran'ı da Hareketimizle karşı karşıya getirmeyi hedeflemektedir.

Türkiye KDP'ye her türlü ihanetçi adımı attırsa da bunun sonucu alamadığını görerek dış güçlerin desteğiyle KDP ile birlikte Irak ve YNK üzerinde yoğun baskı kurmuşlardır. Bunun sonucu Türkiye-Irak-KDP ittifakı ve PKK karşıtı bir anlaşma

yapılmıştır. Bu anlaşmaya zayıf konumu nedeniyle İran onay vermiş olsa da esas olarak ABD'nin Irak'ı böyle bir ittifak içine ittiği açıktır. Zaten bu ittifak ve anlaşmalar Irak başbakanı Sudani'nin ABD ziyaretinden hemen sonra gerçekleşmiştir. Türkiye bu ittifak ve anlaşmayı "Kalkınma yolu" güvenliği gibi göstermeye çalışsa da esas olarak Kürt Özgürlük Hareketi'nin tasfiyesine yönelik olduğu açıktır. TC, PKK öncülüğündeki Kürt Özgürlük Hareketi'ni tasfiye edebilirse diğer Kürt hareketlerini ve Kuzey-Doğu Suriye'deki demokratik sistemi ve Kürt kazanımlarını rahat etkisizleştirceğini düşünmektedir. Dış güçler de PKK etkisizleşirse Rojava ve Kuzey-Doğu Suriye'deki Rêber Apo'nun ideolojik, siyasi etkisini de kırabileceklerini düşünmektedirler. Bu anlaşmanın böyle kirli bir boyutu da bulunmaktadır. Uluslararası güçler Irak'ı Türkiye'ye yakınlaştırarak Irak üzerindeki İran etkisini de kırabileceklerini hesaplamaktadırlar.

Bu anlaşmanın yapılmasında Irak'taki yönetimin kapitalist modernist zihniyetin etkisi de bulunmaktadır. Sudani hükümeti böyle bir anlaşmanın ve Türkiye ile ilişkinin Irak'taki ekonomik sorunlarda bazı iyileşmeler olacağını düşünmektedir. Siyasi ve stratejik düşünmekten çok böyle günöbirlik ekonomik düşüncelerle hareket ettikleri görülmektedir. Ekonomik sorunları yaratmanın siyasi durum olduğunu, Irak'taki siyasi sorunların önemli bölümünün Türkiye tarafından yaratıldığını görmek yerine hayali ekonomik beklentilerle siyasi sorunlarını çözeceğini sanan bir siyasi körlük bulunmaktadır.

Irak bu anlaşmayla Türkiye'nin Osmanlı zamanındaki Musul ve Kerkük vilayetlerini ele geçirme hedeflerinin önünü açmıştır. Türkiye'de her gün Musul ve Kerkük'ün kendilerine ait olduğunu, Ortadoğu'daki savaş ortamında bu hedeflere ulaşmanın imkan dahiline girdiği tartışılırken, Irak'ın bu gerçek karşısında kafasını kuma gömmesi nasıl bir gaflet içinde olduğunu göstermektedir. Yine Türk devletinin bu amacı açıkken başta Başûrê Kurdistan halkı ve siyasi güçler olmak üzere Kürtlerin işgal hareketine gereken tepkiyi vermemesi de bir gaflettir. 1919 yılında Misak-ı Milli ilan edilirken o günkü Türkiye'de Kürt inkarı yoktu. Hatta bu Misak-ı Milli sınırları Türklerin ve Kürtlerin ortak vatani olarak gösteriliyordu. Bu nedenle Musul-Kerkük Lozan'da İngiltere'ye bırakılınca bazı Kürt milletvekilleri bu duruma tepki göstermiştir. Ancak Lozan'la birlikte Kürtler üzerinde soykırım politikası uygulanmaya başlanmış; Kürdistan Türk uluslaşmasının yayılma alanı haline getirilmiştir. TC Bakur'da da Başûr'da da Rojava'da da soykırım politikası yürüterek buraları Türk uluslaşmasının yayıldığı alan haline getirme politikası ve saldırısı yürütmektedir. TC-KDP-Irak anlaşması bunun da önünü sonuna kadar açmıştır. KDP şu anda birkaç şehirde iktidar olma karşılığında Kürt soykırımının işbirlikçisi ihanetçi konumdadır. Türk devletinin soykırım politikası karşısında KDP'nin birkaç Kürt şehrinde iktidarını koruyacağını sanması da nasıl bir ihanet içinde olduğunu göstermektedir. Kürtler bu gerçeği görmeden Kürt soykırımına karşı tutarlı bir mücadele yürütemezler.

KDP, TC'nin kilidi olmaya çalışmaktadır

KDP Başûrê Kurdistan'da YNK'yi etkisizleştirmek için de TC'yi kul-

lanmaktadır. TC, KDP ilişkilerine dayanarak ve Parastin'dan istihbarat alarak YNK alanında dron saldırıları ile suikastlar yapmaktadır. KDP Başûr'da, Bakur'da ve Rojava'da, Şengal'de TC saldırılarını meşrulaştırıp normalleştirdiği gibi YNK alanı ve Mexmûr'daki TC saldırılarını da meşrulaştırıp normalleştirmektedir. Zaten bu saldırılardaki istihbarat KDP'nin istihbarat örgütü olan Parastin tarafından verilmektedir. KDP'nin nasıl bir ihanet içinde olduğunu anlamak için Kerkük politikasına bakmak bile yeterlidir. KDP, Kerkük YNK etkisinde olmasın da kimin etkisinde olursa olsun politikası yürütmektedir. YNK'yi Kerkük'te etkisizleştirmek için soykırımcı Türk devletinin örgütlediği Kürt düşmanı Türkmen Cephesi'yle işbirliği yapmaktadır. Şengal kendi etkisinde değil diye Şengal'i Türk devletine bombalamakta; istihbarat vererek Êzidî siyasi ve toplumsal önderleri katletmektedir. Medya Savunma Alanları'nda TC'nin kilidi olmaya çalışmaktadır. AKP yetkilileri sürekli Medya Savunma Alanları'na kilit vuracağız derken KDP'yi tüm den işgal saldırısına kattıklarını söylemektedirler. Çünkü kilit dedikleri Amediye, Deraluk, Şeladize'nin Türk ordusu tarafından kontrol edilmesidir. İşte böyle bir ihanet gerçeği varken hala KDP'ye tutum almayan kimi Kürt aydınları, sanatçıları ve siyasilere de bir gaflet içindedirler. Bu gafletler ihanete ortaklık anlamına gelmektedir.

Bu anlaşma Irak'a hayır getirmeyecektir. Bu anlaşmayı imzalayan Irak hükümeti tarihte gafiller olarak anılacaktır. Zaten şimdiden toplum ve Irak siyasetinin önemli bölümü bu anlaşmadan rahatsızdır. KDP ise bu anlaşmayla ihanetin batağına tam battığından artık iflah olmayacaktır. Artık eski dönemlerdeki gibi ihaneti cezasız kalmayacaktır. Kürt halkı daha şimdiden bu cezayı kesmiştir. KDP ne kadar şu bu destek alsada ruhu çekilmiş bir siyasi mevtadır. Dış desteği süreceksin olsa da bu bile KDP'yi mevcut zayıf ideolojik ve siyasi bitişten kurtarmayacaktır. Kürt halkına dayanmayan, Kürt halkının ahını alan bir siyasi güç Kürt halkı içinde ömrünün sonuna gelmiş demektir. KDP şu anda sonun başlangıcını yaşamaktadır.

Kürt Özgürlük Hareketi ise sürekli zorluklar içinde gelişip güçlenmiştir. Zorluklar Kürt Özgürlük Hareketi için mücadele gerekçesidir. Bu nedenle Kürt Özgürlük Hareketi saldırılar ne kadar ağır olursa olsun, zorluklar ne kadar fazla olursa olsun mücadele edecek ve mutlaka kazanacaktır. Kürt Özgürlük Hareketi mücadele ediliğinde kazanıldığını bilen bir harekettir. Yaşam felsefesi ve mücadele felsefesi budur. Bu da en zor koşullarda mücadele edip kazanmanın adı olmaktadır. TC-KDP-Irak'ın PKK karşıtı anlaşması ve buna verilen dış destek ne olursa olsun gerilla da kadını, genci ve yaşlılarıyla Kürt halkı da direnecek ve bu saldırıları püskürtecektir. Bedeli ne olursa olsun kazanan Kürt halkı, Kürdistan ve Ortadoğu halkları olacaktır.

AKP-MHP faşist iktidarının Suriye politikası da tıkanmıştır

AKP-MHP faşist iktidarının zorlandığı bir diğer alan da Suriye'dir. Suriye politikası da tıkanmış durumdadır. Suriye'nin Arap Birliği'ne kabul edilmesinin birlikte Suriye sorunu Türkiye için daha karmaşık ve zor hale gelmiştir. Zaten İdlib'te, Efrîn'de ve diğer işgal alanlarında

on binlerce çeteyi beslemektedir. Bu çetelerle kurduğu ilişkiyi sürdürmesi de önemli bir sorundur. Çeteler bulunduğu yerlerde kalmaya devam ederlerse bu, Suriye ve Rusya için kabul edilmeyecek bir durumdur. Çeteler oradan çıkarsa bu da Türkiye için ayrı bir sorundur. Türkiye'deki mülteci Arap nüfusu siyaseten önemli bir tartışma konusu haline gelmişken ek bir Arap nüfusu Türkiye'ye çekmenin sorunlar yaratacağı açıktır.

Türkiye'nin Suriye'deki en önemli sorunu ise Kürtlerin kazandıkları ulusal, siyasi, toplumsal ve kültürel haklardır. Türkiye Kürtlerin bu yönlü haklar kazanmasını kendisi için bir tehdit olarak görmektedir. Beka sorunu olarak görmektedir. Kürtler Suriye'de bir statü kazanırlarsa Türkiye'deki soykırım sistemini ayakta tutamayacağını düşünmektedir. Türkiye'nin Suriye'ye en erkenden müdahalesinin en önemli nedeni de Kürtlerin herhangi bir hak kazanım elde etmesinin önüne geçmektir. Şu anki Suriye politikasının temeli de böyledir. Bu nedenle Suriye politikası çıkmazsa girince şimdi Kürt kazanımlarını tasfiye etme temeline Suriye devletiyle anlaşma politikasına yönelmiştir. Kuşkusuz İdlib ve çetelerin durumu ciddi bir sorun olsa da esas olarak Kürtlerin kazanımlarını tasfiye temeline Suriye'yle bir anlaşma yapmayı hedeflemektedir.

Suriye'nin yıkımında esas sorumlu Erdoğan Türkiye'si olduğundan bu yönetim anlaşmanın Suriye devleti için ciddi sıkıntıları olacaktır. AKP-MHP iktidarının tüm yaptıklarını yutmuş olacaktırlar. Bu bir yönüyle irade kırılması yaratacaktır. Türkiye karşısında hep ezik olan bir Suriye olacaktır. Suriye için böyle ağır sonuçları olsa da Kürt karşıtlığı temeline anlaşma ihtimali yok demez. Rusya'nın da Türkiye'den tavizler koparma karşılığında Suriye-Türkiye anlaşmasına destek verebileceği görülmektedir. İran da Türkiye'nin işgal ettiği alanlardan tüm den çekilmesi ve çetelerin etkisiz kılınması karşılığında Kürt karşıtlığına dayalı bir anlaşmaya onay verebilir.

Kürtler tabi ki en olumsuz durumu dikkate alarak düşünmek ve tedbir almak durumundadır. Ancak Kürtlerin tercihi Suriye devletiyle makul bir çerçevede uzlaşmadır. Mevcut Suriye devletinin de Kürtlerle uzlaşma dışındaki her siyasi adımının kendisi için bir felaket olacağı açıktır. Kürt karşıtlığı ve Kürtlerin düşmanlığını kazanma temeline Türkiye'yle yapılacak bir uzlaşma Suriye'deki mevcut devlet yapısının kısa sürede çözülmesi, Suriye iç dengelerinin dağılması, Suriye'nin bu defa İhvan ve diğer radikal dinci güçlerin etkili hale gelmesiyle farklı bir biçimde Türkiye'nin denetimine girilmesiyle sonuçlanır. Türkiye karşısındaki en temel barikat olan Kürtlerin tasfiyesi Suriye'nin Türkiye işgaline ve ilhakına kadar gidecek yolun açılması anlamına gelir.

Kürtlere karşıtlık temeline Türkiye'yle anlaşma en fazla da Suriye halklarına ve devletine zarar verecektir. Suriye devletinde bunu görece bir siyasi birikim ve aklın var olduğunu düşünüyoruz. Bu açıdan Tayyip Erdoğan Esad ile görüşme ve anlaşma isteğinde olsa da bunun gerçekleşmesi ve pratikleşmesi kolay değildir. Öte yandan Kuzey-Doğu Suriye halkları direnişle böyle bir komployu bozarlar. Bu açıdan biz hem Kürtler hem Suriye devletine makul bir çözüme ulaşarak Türk devleti karşısında durmalarını istiyoruz. Suriye Kürtlerle

makul bir çözümü gerçekleştirdiğinde Türkiye'nin işgal bölgelerinden çekilmesi de sağlanacaktır. Kürtlerle Suriye'nin anlaştığı bir durumda Türkiye'nin işgali sürdürmede ısrar etmesi Türkiye'yi daha ağır sorunlarla karşı karşıya getirir, dolayısıyla Türkiye zamanla işgali sonlandırmak zorunda kalır.

Rêber Apo'nun paradigması önünde hiçbir güç duramayacak

Kürt Özgürlük Hareketi 50 yıldır Rêber Apo'nun önderliği ve düşüncesiyle mücadele etmektedir. Rêber Apo'nun ideolojik-politik çizgisi, örgüt ve mücadele tarzı Hareketimize ve halkımıza hep kazandırmıştır. Yeni paradigma ile de Kürt halkının özgürlük mücadelesine yenilmezlik ikisini içirmiştir. Rêber Apo on yıllar önce bu yapılanlar hazırlıktır; mücadelemizin gücü ve etkileri gelecekte daha fazla görülecektir, demıştır. Yeni paradigma gerçekten de Özgürlük Hareketine muazzam bir güç ve enerji vermiştir. Kadın özgürlük çizgisi ve demokratik konfederalizm temeline demokratik sistem anlayışı toplumda muazzam bir enerjii açığa çıkarmıştır. Nasıl ki insanlığa yeni kurtuluş mesajı veren peygamberlerin, insanlığın düşüncesinde yeni ufuklar ve yaşam anlayışı açan Rönesans'ın, yine kapitalizme karşı mücadele ve yeni yaşam anlayışı sunan sosyalist düşüncenin önünde hiçbir güç durmadıysa; Rêber Apo'nun paradigması ve yeni yaşam felsefesi önünde de hiçbir güç duramayacaktır. Bugün insanlığın başına bela olan, toplumu, dolayısıyla insanlığı bitiren kapitalist moderniteye karşı demokratik modernite temeline ortaya koyduğu demokratik sosyalizm önünde de hiçbir güç duramayacaktır. 21. yüzyıl Rêber Apo'nun kadın özgürlükçü ekolojik demokratik toplum paradigmasına dayalı özgürlük ve demokrasi mücadelesi temeline şekillenecektir.

Bu nedenle dünyanın önde gelen aydınları, filozofları ve bilim insanları Rêber Apo'nun düşüncesini benimsemekte, Rêber Apo'nun özgürlüğü için çalışmaktadırlar. Bir yıl önce 10 Ekim'de aydınlar, sanatçılar, filozoflar, kadın örgütlerinin öncülere tarafından başlatılan Önderliğe özgürlük kampanyası her geçen gün daha da büyümektedir. Bunu sağlayan da Rêber Apo'nun tüm insanlığın kurtuluşu için ortaya koyduğu düşünceleridir.

Kuşkusuz Kürt halkı da Rêber Apo'nun düşünceleri ve özgürlüğünün Kürt halkının özgürlüğü olduğunu bilerek yıllardır Önderliği özleştirme mücadelesi vermektedir. Önderliğin bir cümlesinin dışarıya çıkmasından korkan bir sömürgecilik gerçeği vardır. Bir cümlesinin bile düşmanı ürküttüğü, Önderliğin özgür olduğunda Kürt halkının da özgürlüğünün sağlanacağını görmektedir. Çünkü Önderliğin bir cümlesinden korkan Türk devleti Önderliği bırakmak zorunda kaldığında Kürt halkının özgürlüğünü de kabul etmek zorunda kalması olacaktır. Zaten Önderliği özgürleşmiş bir halkın özgürlük mücadelesini durdurmak mümkün değildir. Halkımız ve dostlarımız Rêber Apo'nun özgürlüğünün ne anlama geldiğini bilerek mücadele etmektedirler. Geçen yıl 10 Ekim'de başlatılan Rêber Apo'ya özgürlük, Kürdistan'a siyasi çözüm hamlesi 2. yılında daha da büyüterek Rêber Apo'nun özgürlüğünü sağlatacağına inanıyoruz. Rêber Apo'nun fiziki özgürlüğüne yakınlaşmıştır. Mücadele yükseldiğinde fiziki özgürlüğü de sağlanacaktır.

Bu açıdan Bakurê Kürdistan'ın bu yönlü bir hamle başlatılması ve 13 Ekim'de Amed'te büyük bir miting yapılması önemlidir. Kuşkusuz metropollerdeki halkımız ve dostların da bu mücadeleye aktif katılımı önemlidir. En önemlisi de bu tür eylemlerin bir defaya mahsus olmaması, zengin eylem yöntemleriyle süreklileşmesidir. Avrupa ve Rojava bu konuda üstüne düşeni yapmaya çalışmaktadır. Ancak Bakur'un bu konuda göstereceği etkinlik Önderliğe özgürlük hamlesini sonra ulaştıracak güç olacaktır.

Rêber Apo'nun 4 yıla yakındır avukatlarıyla hiç biçimde görüşülmemesi Rêber Apo'nun AKP-MHP politikalarına karşı bir tutum alması sonucudur. 26 yıla yakındır 4-5 yıl hariç Rêber Apo üzerinde tam bir tecrit uygulanmasının nedeni bir halkın önderi olarak tutumunu ortaya koyması ve direnmesidir. AKP-MHP faşist iktidarının Kürt soykırım politikasına açık tutum koymasındadır. 4 yıldır hiç görüşülmemesi bunun en somut ifadesidir. Özgürlük Hareketimiz de halkımız da tüm dostlarımız da bu ağır tecrit gerçeğini böyle anlamaktadır.

Özgürlük Hareketimiz ve halkımız direnmektedir

AKP-MHP iktidarının 2014'te kararlaştırılan ve bir yıl sonra devreye konulan Çöktürme Planı'na karşı 9 yıldır Özgürlük Hareketimiz ve halkımızın büyük direnmektedir. Halkımızın bu saldırılar karşısında diz çökmediği, dimdik ayakta olduğu Wan direnişi ve bu direniş etrafında tüm Kürt halkının ortaya koyduğu tutumda bir daha görüldü. Eğer Wan belediye eşbaşkanının mazbatasını verilmeseydi tüm Kürdistan Wan gibi ayağa kalkacaktı. Halkımız her fırsatta tutumunu ve mücadelesini ortaya koymaktadır. 31 Mart yerel seçiminde ortaya koyduğu tutum da Kürt halkının kimlik, özgürlük ve demokrasi mücadelesinde hem Kürdistan hem de Türkiye metropollerinde dimdik ayakta olduğunu göstermiştir. Binlerce siyasetçinin tutuklanmasına, neredeyse tecrübeli hiçbir siyasetçi dışarda bırakılmasına rağmen halkımız bilinciyile tüm bu saldırıları ve amaçlarını boşa çıkarmıştır. Kürdistan'da iki koldan yapılan özgürlük yürüyüşlerine halkın katılımı da bu gerçeği açık biçimde gözler önüne sermiştir. Wan'da amaçlarına ulaşmamışlardır. Hakkari'ye kayyum atamışlar, ancak geri adım atmasalar da halkın tepkisini görmüşlerdir. Yine Türkiye'deki demokrasi güçlerinin kayyuma karşı çıkmaları da yeni kayyumların atanmasını durdurmada etkili olmuştur. Kuşkusuz tepki getirmeyeceğini anlasalar yeni kayyumlar atarlar. Bu açıdan halkımızın her fırsatta direnişçi tutumunu göstermesi önemlidir. Her türlü saldırıyı durduracak tek güç örgütlü olmak ve direnmektir.

Türkiye'de halkımız her platformda mücadele vermektedir. Bu mücadelenin geliştirilmesi için örgütlü olmak çok önemlidir. Bu açıdan örgütlenme seferberlikleri önemlidir. Bakur ve Türkiye'de mücadelenin zemini çok güçlüdür. Baskılar, demokrasi ve özgürlük eksikliği, adaletsizlik, kadınlar üzerinde baskı, toplumun kutuplaştırılması, AKP yandaş kesim dışında her kesimin dışlanması, Aleviler üzerindeki inkarcı baskılar, ekonomik krizin toplumda yarattığı tepkiler Kürt halkının mücadelesinin hem Bakurê Kurdistan hem Türkiye'de güçlü verilmesinin koşullarını çok elverişli hale getirmiştir. Kürdistan'da toplumun en geniş kesimi çeşitli dü-

zeylerde mücadelenin içindedir. Ancak Türkiye'nin demokratikleşmesi ve Kürt sorununun çözümü sadece Kürdistan'daki mücadeleyle sağlanamaz. Yada sadece Kürtlerin mücadelesi ile soykırımcı sömürgeci sistemi geriletmek ve çözüme getirmek kolay değildir. Türkiye ve Kürdistan'ın tarihsel gerçeği Türkiye cephesinde geliştirilecek mücadeleyi de çok önemli kılmaktadır. Rêber Apo her zaman bu konuya çok önem vermiştir. Bu nedenle Kürt halkının demokratik güçleriyle Türkiye'nin demokratik güçlerinin ortak bir siyasi güç haline gelmesini ve mücadelelerini böyle yürütmelerini sağlayacak öncülerine bu anlayışını pratikleştirmiştir. Bu açıdan hem Kürt demokratik güçleri hem de Türkiye'nin demokrasi güçleri ortak siyasi hareket yaratma ve birlikte mücadele etme açısından Rêber Apo'nun düşüncelerini ve yaklaşımlarını her zaman göz önüne getirmelidir. Rêber Apo'nun düşünceleri ve yaklaşımları esas olarak da Kürt demokratik güçlerine yönelik bir perspektif olmaktadır.

AKP-MİT öncülüğünde bir saldırı başlatılmıştır

Şu anda Kürt demokrasi güçleri ile Türkiye demokratik güçleri arasındaki ittifaklar ve bu temelde yürütülen politika ve mücadele yetersizdir. Bu durumun aşılması çok önemlidir. Yakın zamanda Kürt demokratik güçleri ile Türkiye demokrasi güçleri arasında yapılan toplantı önemlidir. Bunun geliştirilecek adımlarla pratikleştirilmesi gerekir. Özellikle 2023 genel seçimlerinden sonra hem Türkiye sol güçlerinde bazılarının hem de Kürt demokratik siyasi hareketin yaptığı bazı yanlışlıklar sonucu bu ittifak ve ortak mücadele politikasına saldırı olmuştur. Bazı iyi niyetli kesimlerin de bazı rahatsızlıkları ve eleştirileri olsa da ittifak karşılığını asıl köpürtenler AKP-MİT ve KDP'ye yakın çevreler olmuştur. Bunlar Türkiye demokrasi güçleri ile Kürt demokrasi güçlerinin ittifakını kendi politika ve amaçlarını boşa çıkarıcı bir durum olarak görmekteydiler. Türk devleti, AKP-MHP ittifakı Kürtleri yalnızlaştırıp ezmek için bu ittifak ve ortak mücadeleye karşı çıkarken; KDP ise iki halkın demokrasi güçlerinin mücadelesinin başarısının kendi dar-milliyetçi politikasını etkisiz kılacağını düşünmektedir. Kendine göre bu ittifak başarısız olursa dar-milliyetçi ve hiçbir politik gücü olmayan politikasına alan açılacağını hesaplamaktadır. Bu nedenle AKP-MİT öncülüğünde Türkiye demokrasi güçleri ile ittifaka karşı bir saldırı başlatılmıştır. Bundan bazı iyi niyetli insanlarımız da etkilenmiştir. Ancak 31 Mart seçim sonuçlarının Kürt halkına kazandırdığı görülünce halkımız bu ittifak karşıtı kampanyanın AKP-MİT-KDP kaynaklı olduğunu anlamıştır.

Kürt halkının Türkiye'nin ekonomik, siyasi, toplumsal ve kültürel gücünü ve yönünü oluşturan metropollerinde güçlü varlığının olması siyasi etkisini çok önemli hale getirmiştir. Bu bir-iki milletvekili kazanmadan çok çok daha önemli bir siyasi güçtür. Kürtler hem siyasi kimliklerini koruyarak hem de buralarda ittifak gücü olarak Türkiye siyasetinde çok önemli bir rol oynayabilir. 31 Mart'ta bu güçleri görüldü. Bu, CHP'nin belediyeleri kazanmasından çok çok önemli bir sonuç yaratmıştır. Türkiye'nin ekonomik, siyasi, toplumsal ve kültürel gücünü ve yönünü belirleyen metropollerde Kürtler anahtar bir siyasi

ve toplumsal güç haline gelmişlerdir. Bu durumun çok iyi değerlendirilmesi gerekir. Olay ve olgulara milliyetçi siğ bir yaklaşımla bakanlar bunun büyük değerini anlamadıkları gibi Kürtlerin oyu neden başka partilere gidiyor gibi duygulara seslenen demagojik söylemlerde bulunmaktadırlar. Kürdün değiştirici ve dönüştürücü bu muazzam gücünü görmeyip bunu demagojik milliyetçi söylemlere kurban etmek Kürtlere yapılacak en büyük kötülüktür. Kürtlerin Türkiye'nin en politik toplumu olduğu söylenmektedir. Bu açıdan yapılacak ittifaklar yada siyaset gereği yapılacak taktikler bu halkın siyasi bilincini ve iradesini başkasına ipotek etmek değildir. Aksine Kürdün kendi kimliği ve siyasi duruşuyla yaptığı taktik adımlar Kürdün güçlendirip etkili hale getirmektedir. Özellikle metropollerde Kürtlerin böyle bir etkiye bulunmasının değeri düşünüldüğünden katbekat fazladır.

Tabi ki hem Kürdistan hem metropollerdeki Kürtlere bu bilinci kazandırmak çok önemlidir. Kuşkusuz metropollerin kendine göre özellikleri vardır. Özellikle onlarca yıldır buralara savrulmuş halkımıza yönelik ideolojik, siyasi, kültürel, toplumsal, hatta dayanışmayı ifade eden ekonomik projeler geliştirilmezse zaman içinde farklı toplumsal, kültürel ilişki ve siyasi ilişkiler içine girmeleri mümkündür. Bunun ittifak yada izlenen taktiklerle alakası yoktur. Bu, onlarca yılın yarattığı sürecin sonuçları olmaktadır. Özgürlük Hareketimiz onlarca yıl önce göç edenler konusunda politik perspektifler verirken bu gerçeğin altını özellikle çizmiştir. Bunun ittifaklar ve siyasi taktiklerle alakası yoktur. İçinde yaşanan ortamın ilişkilerin özellikleriyle ilgilidir. Bu açıdan bu gerçeğin de bilinerek metropollerdeki örgütlenme ve çalışmanın çok boyutlu yürütülmesi önemli olmaktadır.

Özcesi Türkiye demokrasi (sol, sosyalist, demokratik İslam, Aleviler, kadın örgütleri ve diğer siyasi ve toplumsal kesimler) güçleriyle Kürt demokrasi güçlerinin ittifakı ve ortak mücadelesi Kürt sorununun çözümü temelinde Türkiye'nin demokratikleşmesi açısından stratejik önemde bir konudur. Bu bir taktik değildir. Seçimleri de kapsamakla birlikte kapsamlı bir ortak örgütlenme ve mücadele çizgisidir.

Kürt demokrasi güçlerinin ve Türkiyeli demokrasi güçlerinin bir mücadelesi vardır. AKP-MHP iktidarı çökme noktasına getirildiyse bunda tabi ki bu mücadelenin de önemli bir katkısı vardır. Ancak bu mücadele hala yetersizdir. Kürt demokrasi güçleri ve Türkiyeli demokrasi güçleri AKP-MHP faşizmine karşı esas mücadele gücü olarak kendilerini görmelidirler. Sistem içi muhalif güçleri AKP-MHP faşizmine karşı yönlendirilecek olan da kendilerinin yürüttüğü mücadelenin düzeyi olacaktır.

Türkiye'de sistem içi muhalefet derken esas olarak CHP anlaşılmalıdır. CHP, Türkiye'nin kurucu partisidir. Dolayısıyla kuruluş kodlarında Kürt inkarı vardır. Zaten Şeyh Sait direnişi ve Dersim soykırımında bu parti iktidardadır. CHP iktidarına karşı Demokrat Parti demokrasi söylemiyle 1950 yılında iktidara geldi. Ancak kendisini sağ muhafazakar bir parti olarak tanımladı. Demokrat Parti demokratik yaklaşım göstererek reformlar yapmayınca, hatta tek parti dönemindeki gibi sosyalistlerin üzerine gidince bu ortamdaki yararlanan ordu 1960 yılında darbe yaparak Demokrat Parti iktidarına son verdi ve üç yöneticisini idam etti. Yeni bir anayasa yaptı. Ceza yasasında 141-142(sola

karşı), 163(İslami kesimlere karşı) maddeleri korunarak bu güçlerin baskı altına alınması sürdürülürken; Avrupa Birliği ile ilişkiler çerçevesinde örgütlenme ve propaganda da bazı yumuşamalar getirildi. Bu ortamdaki hem sol güçler hem de İslami kesimler yararlanarak örgütlendiler. Özellikle sol, 1968 gençlik hareketinin etkisiyle önemli bir yükselişe geçti. İşte bu ortamda CHP, sitemin siyasi sol cenahını doldurmak için ortanın solu ve sosyal demokrat kavramıyla kendi kimliğini ifade etmeye başladı. Aslında bir yönüyle de gelişen radikal solun önünü almak için böyle bir kimlikle kendilerini tanımladılar. Bir iç dinamik değil de radikal solun, yani sosyalist güçlerin gelişmesi sonucu bu yola girdiler. Bunun sonucu da solu etkilemek için sol söylemler, emekçilere yönelik söylemler dillendirildi. Özellikle 12 Mart sonrası Denizlerin idamı, Mahirlerin ve İbrahimlerin direnişi o kadar etkili oldu ki, Türkiye'de bir sosyalizm rüzgarı esmeye başladı. İşte bu ortamda o zamanın CHP'si sağ parti ve iktidarlara karşı sert bir mücadele içine girdi. Öyle ki, MHP CHP'yi de düşman kategorisinde görüyordu. Sol gruplar da birçok yerde CHP örgütlerini ve binalarını kullanıyordu. Özellikle 1973 seçimlerinde sol kesimlerin tümüne yakını CHP'ye oy verdiler. CHP birinci parti oldu ve Erbakan'ın partisyle koalisyon hükümeti kurdu.

1970'ler CHP içine yeni siyasi figürlerin ve damarların girmesini beraberinde getirdi. Esas olarak Kemalist çizgi korunurken sola yakın yada sol söylemlerde bulunan kişiler bu parti içinde yer almaya başladı. Şu andaki CHP hem Kemalist çizgiyi korumakta hem de emekçilere seslenme, solun argümanları olan demokrasi, özgürlük, adalet gibi söylemlere başvurmaktadır. CHP işte böyle çelişkili bir partidir. Hala gerçek bir sosyal demokrat kimliğine kavuşmuş parti değildir. Ancak bu iddia ve söylemlerde bulunmaktadır. Bunun sonucu da bu yönlü bazı tutumlar içine girmektedir.

CHP'nin sistem içi muhalefet olarak AKP-MHP iktidarına karşı bir tutum ve mücadele içinde olması açısından sol demokratik güçlerin ve Kürt demokrasi güçlerinin etkin mücadele vermesi şarttır. Tabi ki sistem içi siyasi güçlerin çelişkilerinden yararlanmak önemlidir. Ancak mücadeleyi geliştirip sistem içi güçlerin tabanını etkileyecek güce gelerek sistem içi muhalif güçlere bazı adımlar attırmak da mümkündür.

CHP Türkiye'nin siyasi, ekonomik, toplumsal, kültürel yönünü belirleyen metropollerde belediyeleri alarak önemli bir konum kazanmıştır. Eğer bu konumunu söylemle tutarlı bir biçimde değerlendirirse cumhuriyetin demokratikleştirilmesinde rol oynayabilir. 31 Mart seçimiyle bu güce ve imkana kavuştu. Ama sistemin temel politikalarına bağlılığı, AKP-MHP iktidarına karşı mücadeleyi göze alamaması, yumuşama gibi AKP-MHP'nin karakterine uymayan bir söylemle AKP-MHP'nin oyalama politikasına alet olmuştur. CHP kendine göre böylece toplum desteğini alacağını sanarken AKP-MHP iktidarı toparlanmış ve karşı saldırıya geçmiştir. Yumuşama hiçbir sonuç vermemiş, seçim sonrası AKP-MHP'yi seçime zorlama fırsatı kaçırılmıştır. Şimdi de Erdoğan aday olsun, karşımıza çıksın diyerek seçimin 2025 Kasım'da olmasını dillendirmektedirler. CHP politika belirleyeceğine, yumuşama yada Erdoğan aday olsun diyerek AKP'ye endeksli bir politik yaklaşım içine

girmiştir. Bu gerçeklik sistem içi muhalif güçlerin ne yaptığına bakmadan demokrasi güçlerinin mücadeleyi yükseltmeleri gerektiğini göstermektedir. Bunu yaparken hem sistem içi güçleri eleştirmek hem de AKP-MHP'ye karşı tutum alınmasını sağlayacak yaklaşım içinde olmak gerekir.

Şu aşamada Kürt demokrasi güçlerinin ve Türkiye demokrasi güçlerinin eleştirileriyle CHP'yi etkileme güçleri ve pozisyonları vardır. CHP AKP-MHP'nin yarattığı gündemlere onların demokrasi ve özgürlük karşıtı söylemlerine takılarak onların politikalarını besleyen duruma düşmektedir. AKP-MHP sistem içi muhalefeti kendi gündemine ve politikalarının peşine takmada gerçekten çok mahirdir. CHP'nin kodlarını ve şifrelerini çözdüklerinden istedikleri gibi oynamakta ve yönlendirmektedir.

AKP 7 Haziran 2015'te iktidardan düştüğü gibi, 31 Mart 2024 yerel seçimlerinde de iktidardan düşmüştür. Türkiye'nin siyasi, ekonomik, kültürel, toplumsal yönünü belirleyen tüm büyük şehirleri, yani Marmara, Ege, Akdeniz, Çukurova ve Ankara'yı kaybetmesi iktidarı kaybetmesi demektir. Dünyanın başka yerinde böyle bir sonuç ortaya çıksaydı o iktidar hemen görevi bırakır, erken seçime giderdi. AKP'den bu beklenemez ama muhalefetin bunu dayatması gerekirdi. Bu açıdan demokrasi güçleri seçimi gündemde tutmalı; CHP'yi de erken seçime zorlamalıdır. Türkiye'de siyasi mücadelenin bir boyutu da böyle görülmelidir.

Faşist iktidar her şeyi çürütmüştür

AKP-MHP iktidarı uyguladığı kirlilikle özel savaşla Türkiye'de her şeyi çürütmüştür. Toplumsal çürüme ve kültürel çürüme bunların başında gelmektedir. Ahlak da vicdan da çürütülmüştür. Kürt düşmanlığına dayalı milliyetçilik ve şovenizm o düzeyde tırmandırılmıştır ki, Kürde yapılan her kötülük reva haline gelmiştir. Komşusuna ve birlikte yaşadığı halka, günlük yan yana olduğu halka bu yaklaşım olursa o toplumda vicdan mı kalır, ahlak mı kalır, kültür mü kalır? Şimdi Türkiye toplumunda şiddet eğilimi gelişmiş, bir cinnet hali var deniliyor. Özel savaş Kürdü yok etmek ve iktidarda kalmak için hiçbir değer bırakmamış. Türk toplumu neredeyse değersizler toplumu haline getirilmiştir. Kuşkusuz tüm toplum bu hale getirilememiştir. Ancak önemli bir kesimde çürüme ve yozlaşma gelişmiştir. Son birkaç olay bile bunun kanıtıdır.

Bu köy ve Güran ailesi özel savaş güçleri ile ilişkili bir köy ve ailedir. Narin cinayeti tam da yozlaşmış, çürümüş insanların soğukkanlılıkla işlediği bir cinayettir. Hangi vicdan, ahlak, kültür böyle bir çocuğa kıyabilir! Nedeni her ne ise boğulmuş ve dereye atılmıştır! Bu rahatlık ve soğukkanlılık nereden kaynaklanmaktadır? Açıkça devlete hem de özel savaş güçlerine dayanıldığı için böyle bir cinayet soğukkanlılıkla işlenmiştir. 19 gün cinayeti gizlemek, üstünü örtmek için her yola başvurulmuştur. Eğer toplum duyarlı olmasaydı Narin'in bedeni o derede çürüyüp gidecekti, kaybolan çocuk olarak kayıplara geçecekti. Zaten cinayeti işleyen aile bireyleri bunu sağlamak için çocuğu arayanları yönlendirerek bir kayıp haline getirmeye çalışmışlardır.

Bu köy ve Güran ailesi özel savaş güçleri ile ilişkili bir köy ve ailedir. Kürdistan'da devlet tarafından Kürt halkının özgürlük mücadelesine kar-

şı kullanılan böyle onlarca, belki de yüzlerce kesim vardır. Bunlar aynı zamanda suç işleme özgürlüğü olan aile veya kesimlerdir. Zaten bu kesimler uyuşturucu satıyorlar, fuhuşu geliştiriyorlar, kadın kaçırıyorlar, insanları öldürüyorlar, mallarına el koyuyorlar! Bu aile nasıl bu hale geldi, deniyor. Bunu yaratan devletin kirlilikle özel savaş politikalarıdır. Tavşantepe köyü ve ailesi böyle bir kesimdir. Hizbulkontranın cinayetlerinde kullanılan ve Amed'te halka saldırı için üs olarak kullanılan bir köydür. Silvan'da ve başka ilçelerde böyle kullanılan köyler olduğunu biliyoruz. Kürdistan'ın tüm şehirlerinde böyle aile ve çevreler vardır. İyi bir araştırma ile bunların listesi çıkarılabilir.

Yakın zamanda Hakkari'de Ayşegül Akdoğan diye özel savaşçıların elemanı olan bir kadının Hakkari kızları uyuşturucu ve fuhuşa zorladığı oraya çıktı. Hakkari'de abisi astsubay olunca bu aileler tabi ki bir özel savaş ailesi haline getirilecektir. Ayşegül Akdoğan sırtını devlete dayayarak her türlü suçu işleyeceğini düşünmektedir ve rahatlıkla suç işlemektedir. Aslında Kürdistan'da halka karşı suç işleyen böyle çeteleşmiş özel savaş aileleri ve çevreleri vardır. Devlet Kürt Özgürlük Hareketini tasfiye etmede kullandığı için bunlara suç işleme özgürlüğü tanımıştır.

Bu tür çeteleri etkisiz hale getirmenin yolu örgütlenme ve öz savunmaya geçmektir. Örgütlenme öz savunmanın en önemli adımudur. Örgütlü toplum, örgütlü kadın böyle çeteler ve özel savaş elemanlarına karşı rahatlıkla öz savunmasını yapabilir. Toplumda bu tür durumlar için benim anam ağlayacağına onunki ağlasın, denir. Örgütlü toplum, öz savunmalı toplum aynı zamanda suçluyu caydırır, sindiren toplumdur.

Türkiye'de AKP-MHP faşizmi vardır. Faşizmi geriletmenin ve yenmenin tek yolu örgütlenme ve mücadele etmektir. Kürt halkı varlığını ancak örgütlü toplum olarak koruyabilir. Örgütlenme hava ve su kadar temel yaşam ihtiyacıdır. Örgütsüz Kürt toplumu yaşayamaz ve var olamaz! Demokratik her örgütlenme toplumun hakkıdır. Düşmanın saldırı düzeyi örgütlenme düzeyini de belirler. Kürdistan'da özellikle her Kürt gencinin bir örgütlenmede yer alması gerekir. Gençliğin birinci sorumluluğu örgütlenmedir. Örgütlü olmadığı takdirde sistem okullarında eğitim görmeyen hiçbir anlamı yoktur. Örgütlü olmayan öğrenci aslında toplumuna karşı kullanılan bir genç olur. Sadece bireysel yaşam için okumak bir Kürt genci için intihar etmektir. Toplumuna ve toplum gerçeğine yabancılaşmaktır. Bu açıdan bir Kürt genci nasıl olmalı sorusuna doğru cevap verilmelidir. Toplumuna ve Kürt halkının özgürlük mücadelesine hizmet etmeyen her gençlik konumu eleştirilmelidir. Bu konu önemlidir. Çünkü Kürt halkının var olma yok olma durumunu ilgilendirmektedir.

Biz Kürt gençliğini gerillaya katılmaya çağırıyoruz. Gerillaya katılmıyorsa bulunduğu yerde örgütlenmeye ve mücadeleyi yükseltmeye çağırıyoruz.

Kürt halkının özgür ve demokratik yaşama kavuşması için her türlü koşul ve imkan bulunmaktadır. Mücadele edildiği takdirde Kürdistan mutlaka özgürleşecektir. Gençleri, kadınları ve tüm halkı bu tarihi fırsatı değerlendirmeye; Rêber Apo'yu ve Kürt halkını özgürleştirme mücadelesini yükseltmeye çağırıyoruz.

Özgürlük Hamlesi

büyütülerek başarıya ulaştırılmalı!

■ SABRİ OK

Uluslararası Komplo'nun 26. yılındayız. Komploya karşı Kürt halkının dostları öncülüğünde 10 Ekim 2023'te "Önder Apo'ya Özgürlük Kürt Sorununa Çözüm" Hamlesi başlatıldı. Hamle kapsamında 100'ü aşkın merkezde düzenlenen basın toplantıları ve farklı etkinliklerle Önder Apo'yu sahiplenme ve fiziki özgürlüğünün haykırılması küresel alanda büyük bir yankı uyandırmıştı. Bu son derece önemli, değerli bir girişimdir. İkinci yılına giren Küresel Özgürlük Hamlesi'ni birçok yönden değerlendirmek gerekmektedir. Hamle'nin ikinci yılı nasıl karşılanmakta; yıl boyunca Hamle nasıl geliştirildi, belirlenen hedeflere ne kadar ulaşıldı, süreç içerisinde görülen ve ortaya çıkan yetmezlikler nelerdi, bundan sonra nasıl daha iyi bir perspektif ve planlamayla geliştirilebilir, birincil hedefi ne olmalıdır gibi konu başlıklarını değerlendirmek gerektiği açıktır.

Sorunları çözmek ve doğru bir yaklaşım göstermek için her şeyden önce anlamak gerekir. Anlamak aynı zamanda yapmak demektir. Anlamanın hissetmek ve içselleştirmekle yakından ilgisi vardır. İnsan hissediyor ve içselleştiriyorsa tepkisi gelişir ve bir şeyleri değiştirmek ister. Anlama bağlantısı kurulmayan her eylem yaşama karşı yapılmış en büyük yanıltır. Yaşam savaşında hep söylenir; bir problemi ya da sorunu çözmek için öncelikle söz konusu problemin ve sorunun bizatihi kendisini anlamak gerekir. Bu olmadan çözümlenici olmak mümkün değildir. Bundandır ki sorunu tam anlamak ve bilmek sorunu yarı yarıya çözmektir. Tabii bu, anladığımızı hayata geçirmek ve pratikleştirmek için sorunun üzerinde ciddiyetle durmak, yaratıcı ve tutarlı eylemler geliştirmek mümkün olur.

Kültürel soykırım ile Kürt hafızası silinmek istendi

Bunu şunun için belirtiyoruz; egemenlerin çok tehlikeli olan bir mücadele biçimleri de halkların hafızalarıyla oynamaktır. Onlara ait olan her şeyi silmek ve unutturmak. Unutturmak onlar için ne kadar önemliyse halklar ve topluluklar için de o kadar tehlikelidir. Çünkü geçmişleriyle bağları kopartılarak geleneğini, köklerini ve kültürlerini bilmiyor ve unutmuyor olurlar. Toplumsal hafızaları kendilerinden çalınıyor. Çünkü toplumsal hafızası olmayan, tarihini ve kültürünü bilmeyen bir toplumun geleceğini bilmesi ve kurması da mümkün olmuyor. Tarihte bunun sayısız örnekleri vardır. Soykırımcı-sömürgeci Türk devletinin Kürt halkına yaşatmak istediği de hep bu olmuştur. Kültürel soykırım ile Kürt halkının toplum-

sal hafızasını silmek istemiştir. Buna karşı Kürtler tabii ki her zaman direnmiş ve bunun mücadelesi içinde olmuşlardır. Ama soykırımcı-sömürgeci Türk devletinin uygulamaları da her zaman olmuştur. Seyit Rızalar'ın mezarı nerededir? Şêx Seîd'in mezarı nerededir? Kürdistan Özgürlük Mücadelesi'nde şehit olan Kürtler'in en değerli yüzlerce genç kadın ve oğullarının cesetleri nerededir, niçin kaybettirilir? Hepsi bir toplumu yani Kürtleri kimliksiz, kişisiz, köksüz ve geleceksiz bırakmak içindir. Bu nedenledir ki unutturmak ne kadar alçakça, haince, onursuzca bir çaba ise unutmak da doğrudan, düpedüz ihanet olmaktadır. Bundandır ki Önder Apo "unutmak ihanettir" diyor. Çünkü yaşanan her şey ve geleceğe ilişkin olan her şey burada gizlidir. Öfke ve bilincin kendini sürekli yenileyerek bilemesi de mücadele ve başarı azmi de unutmamak ile ilgilidir. Böyle olursa ancak sorgulama bilinci, mücadele azmi ve zulme karşı öfke bilerek gelişir.

Komplo neden ve nasıl gerçekleşti?

Kürt halkının geleceğini karartmak için Önder Apo şahsında Kürt halkına karşı 26 yıl önce Uluslararası Komplo gerçekleşti. Uluslararası Komplo'nun üzerinden çeyrek asır geçti ve komplo halen de çeşitli yöntemlerle uygulanmak istenmektedir. Bundandır ki Uluslararası Komplo'nun iç yüzünü anlamak için hep sorgulamak gerekir. İnsanın soru sorması kendisini ve çevresindeki olaylara bakış açısını geliştirdiği gibi aynı zamanda hakikatle buluşturur. Her Kürt bireyi Uluslararası Komplo'yu sorgulamalı ve soru sorarak yaşama anlam vermelidir. 26 yıl önce ne oldu ve yapılmak istenen neydi? Komplo neden ve nasıl gerçekleşti? Komplo'da kimler niçin ve nasıl yer aldı? Komplo'nun amacı ve nedenleri neydi, nasıl boşa çıkarıldı? Komplo'ya karşı güncelde mücadele nasıl verilmektedir? Bunun gibi sorular çok önemlidir.

Diyalektikte zıtların birliği denilen yasa vardır. Yani her şey bir anlamda karşıtı ile vardır. Biri olmadan diğerinin anlamı bilinemez. Önder Apo ile kapitalist modernitenin ikilemi de böyledir. Birbirlerinin varlığını ve mücadelesini koşullandırır. Kapitalist modernite gerçekliği bilince çıkartıldığında ancak Önder Apo'nun demokratik modernite paradigması tam olarak bilinebilir. Terside doğrudur. Mitolojide Prometheus Efsanesi bilinmektedir. Prometheus Zeus'tan topluma ait olan ateşi alıp yeniden topluma vermişti. Önder Apo da çağdaş Prometheus gibi insanlığa ait olanı yani toplumsal hafızayı yeniden toplumla buluşturmuştur. Önder Apo Prometheus ile ben-

zerliğini şu şekilde tanımlamakta: "Tüm kıtaların efendi güçleri elbirliği içinde beni komployla derdest edip İmralı adasına hapsedtiklerinde, Yunan tanrısı Zeus'un yarı-tanrılarından Prometheus'u Kafkas dağlarında kayalıklara bağlayıp her gün karaciğerini kartallara nasıl yedirdiğini ve Prometheus'un karaciğerinin her gün kendisini nasıl yenilediğini anlatan efsane aklıma geldi. Hani şu insanlık için tanrılardan ateşi, özgürlüğü çalan Prometheus! Efsane şahsında sanki gerçeğe dönüşüyordu." Ayrıca Önder Apo tarihe atfen kendi konumu için ise şu değerlendirmeyi yapmıştı: "Mesele Türkiye'nin bir basit iç çelişkisi olmaktan çoktan çıkmıştı. Konum neredeyse beni çağdaş bir Prometheusçuluğa mahkûm ediyordu. İmralı kayalığına çivilenmem, efsanedeki Prometheus'un Kafkasya Dağlarındaki çivilenmesinden farklı olmadığı gibi, ne acı

ve hazine bir benzerliktir ki, bu da aynı Athena Tanrısı Zeus'un tonrunlarınca gerçekleştirilmişti." İktidarcı-devletçi dünya sistem güçleri bu durumu yani Önder Apo'nun tarihsel çıkışı kendi çıkarlarına ve tarihlerine karşı gelmiş-geçmiş en büyük tehdit ve tehlike olarak görüyorlardı. Bundandır ki Önder Apo cümle ibisler dediğimiz kapitalist modernite güçleri tarafından tarihte eşi benzeri görülmemiş gelmiş-geçmiş en büyük Uluslararası bir Komplo ile ahlaksızca ve zorla derdest edilip soykırımcı Türk devletine teslim edilmiştir.

Önder Apo hakikat savaşçısı ve eylemcisidir

Demek ki burada Önder Apo'nun kimliği, hangi kavime ait olduğu fazla önem taşımamaktadır. İki karşıt farklı yaşam biçimi karşı karşıyadır. Sorun eğer bir iç mesele olsaydı zaten hiç bu düzeyde problem olmayacaktı. Sorun, bunun ötesinde Önder Apo'nun kapitalist moderniteye karşı alternatif düzeyde etkili biçimde geliştirdiği ve temsil ettiği paradigma ve müca-

deledir. Zira Önder Apo artık zihinsel, paradigmatik, yaşamsal, politik ve eylemsel olarak ulusal ve bölgesel sınırları çoktan aşmıştır. Küresel Özgürlük Hamlesi bunun en açık göstergesidir. Önder Apo komple uluslararası bir kişilik, çağın güçlü düşünürü, hakikat savaşçısı ve eylemcisi olmanın sıfatıyla rol oynamaktadır. Kapitalist modernite güçleri tarafından komple hedeflenmiş olması da elbette bundandır.

Önder Apo 15 Şubat Uluslararası Komplo sonucunda soykırımcı-sömürgeci Türk devletine teslim edildiğinde Kürtler ve dostları için adeta kıyamet kopmuş, yer yerinden oynamış ve bu durum Kürtler üzerinde deprem etkisi yapmıştı. Kürtler ve Kürdistan Özgürlük Hareketi Komplo'nun kendileri için ne anlama geldiğini sorgulayıp anlamaya çalışıyorlardı. Ancak kafası bedeninden kopartılmış halde bir yaşamın mümkün olmadığını farkındaydılar, kendilerini böyle görüyorlardı. Uluslararası Komplo'ya karşı ilk tarihi eylem zindanda Halit Oral yoldaşın "Güneşimizi Karartamazsınız" şiarıyla bedenini cayır cayır ateşe vererek, kelebek misali ateş topu haline gelerek özgürleşmesiyle gerçekleşmişti. Ardında zindanlarda, dağlarda, Kürdistan'ın dört parçasında, Avrupa'da ve Asya'da onlarca Kürt ve Kürt halkının dostları bedenlerini ateş topu yaparak Halit Oral yoldaşın "Güneşimizi Karartamazsınız" nidalarıyla ölümsüzleşerek Komplo'ya karşı mücadeleyi ve direnişi kararlı ve cesur biçimde geliştirmenin ve yükseltmenin talimat ve perspektifi oluyordular. Sonuçta Uluslararası Komplo'ya karşı Kürtler ve Kürt halkının dostları güçlü direnişleriyle Önder Apo'nun etrafında kenetlenerek ve ateş topu haline gelerek mücadeleyi sürdürmeleri karşısında dönemin ABD Dışişleri Bakanı Madeleine Albright "tepkî bekliyorduk ama bu kadarını da beklemiyorduk" diyerek bu itirafıyla aslında Kürtlerin Önder Apo'nun etrafında nasıl birleştiğini ve yıkılmaz bir irade olduklarını kabul etmiş oluyordu. Tabii ki süreç içerisinde tüm iyi niyet, bağlılık ve dürüstlüğüne rağmen görev ve sorumluluklarını tam yerine getiremeyen yetersiz yoldaşlar bunun ağır ahlaki ve vicdani sorumluluğunu yaşarken sahte dostlar da uğursuz rolünü oynamanın onursuzluğunu yaşıyorlardı. Sadakatsiz, fırsatçı, ikiyüzlü kaçkınlar ise zaten çoktan konularını belirlemişlerdi. Ama her şeye rağmen yine de Uluslararası Komplo'ya karşı ilk fırsatta verilmesi gereken yanıt zindanlarda başlamak üzere mücadelenin hemen tüm alanlarında kararlı biçimde verilmişti.

Şüphesiz bir de ve esas olarak Önder Apo'nun ne düşündüğü, ne yapacağı ve tarihe bir kez

daha nasıl müdahale edip yön vereceği önemliydi. Önder Apo kendini çoktan büsbütün aşmış, kendine ait olmayan bir kişilikti. Öyle ki "fiziki varlığım bile benim elimde can çekiyordu" diyecek kadar toplumsallaşmıştı. Varlık nedeni de direnişi ve mücadelesi de buna göre olacaktı. İlk fırsatta Komplo'nun iç yüzünü ortaya koyup boşa çıkarmayı hedefledi. Bunu da hemen herkesi merak ve hayretler içerisinde bırakan inanılmaz bir direnç ve yaratıcılıkla başardı. Üçüncü doğuşum dediği İmralı sürecini böyle değerlendirdi. Ancak Önder Apo İmralı'ya daha ilk getirildiğinde şunları söylüyordu: "Milyonlarca kişiyi daracık bir odada nasıl tutabilirsiniz?" Evet, Önder Apo'yu bugüne kadar İmralı'da o daracık odada tutamamışlardı. Ama bunun için bizler de milyonlar olarak o daracık odadaymış gibi soykırımcı-sömürgeci Türk devletini baskılamamız ve Önder Apo'nun mutlak özgürlüğünü gerçekleştirecek kadar direnişi ve mücadeleyi her düzeyde yükseltmemiz gerekiyordu. Bu konuda hep birlikte borçlu durumda olduğumuzu bilmek durumundayız. Bunu böyle bilip anlarsak, Önder Apo'nun fiziki özgürlüğünü sağlayacak düzeyde mücadeleyi büyütür ve sonuç alınır kılabiliriz. Bunun için ahlaki, vicdani bir sorgulama gereklidir. Önder Apo'nun o daracık odada milyonların sığamayacağı dediği bizler rolümüzü ancak bu temelde oynayabiliriz.

Uluslararası anti-kapitalist mücadele yükseltmeli

Önder Apo'nun şahsında Kürt halkı ve insanlık üzerinde uygulanan ve gerçekleştirilen Komplo, adı üzerinde bir Uluslararası Komplo'dur. Yüzyılın, belki de binlerce yılın en büyük Komplo'su olan Uluslararası Komplo'ya karşı Kürtlerin tek başına yeterli olması kolay değildir. 15 Şubat Komplosu'nda nasıl ki uluslararası hegemonik güçler birlikte yer aldysa ve Komplo onların akıl ve elbirliğiyle gerçekleştiyse bu Komplo'nun yenilgiye uğratılması ve Önder Apo'nun fiziki özgürlüğüne kavuşması da uluslararası anti-kapitalist ve demokratik modernite güçlerinin ortak mücadelesiyle, aynı perspektifle mücadeleyi hep birlikte yükseltmekle mümkün olacaktır. Burada elbette halk ve Hareket olarak vazgeçilmez temel bir ilkimiz olan öz güç her zaman esastır. Hamle'nin yeni sürecinde başta kadınlar ve gençlerin tavrı olmak üzere; devrimciler, sosyalistler, demokrasi ve özgürlük yanlıları, ekolojistler, doğa ve hayvan severler anti-modernist ve anti-kapitalist olan tüm kişi, çevre ve güçlerin ortak mücadelesi belirleyici olacaktır. Kadın özgürlükçü, demokratik ve ekolojik toplum paradigması zaten bütün bu kişi ve çevreleri kapsamakta, tam da bunların hepsinin paradigması ol-

maktadır. Dolayısıyla bu çevrelerin, yani uluslararası toplum ve toplulukların Önder Apo'nun fiziki özgürlüğü için küresel düzeyde devam eden Hamle'ye katılmaları için hiçbir neden ve engel yoktur. Elbette zorlukları vardır ama zorlukların üstesinden gelmek ve başarmak da kesinlikle mümkündür. Sorun sadece yeterince örgütlü ve organize olabilmek sorunudur.

Küresel düzeyde geliştirilen kampanya sürecinde elbette muazzam bir emek ortaya çıkmış, sürekli bir pratik ve koşuşturma içinde olunmuştur. Ancak kabul etmek ve özeleştirel yaklaşmak gerekir ki bu süreçte büyük yetersizlikler de yaşanmıştır. Bunların en başında örgütlenme ve organize olma sorunu gelmektedir. Merkezi sorumlu komite ya da koordinasyon hedef ve gündem belirlemede daha aktif ve yaratıcı olabilirdi. Komiteleri ve güçleri tam aktif motive etmek için daha etkili, planlı, yaratıcı bir çalışma tarzını geliştirebilmeliydi. Özellikle ülke, bölge ve yerel komiteler, yine meclislerdeki dış ilişki komisyonları mutlaka daha verimli ve sonuç alıcı olabilmelilerdi. Bunun için ne kadar eğitim, görüşme, tartışma, toplantı vs. gerekliyse bunlar eksiksiz biçimde zamanında olmalıydı. Özetle verilen tüm emek ve yoğunluğuna rağmen Hamle'yi şahıslar düzeyinde yürüten üst komite ya da koordinasyon bu konularda bazen etkisiz ve edilgen kalmış, demokratik otoriteyi tam sağlayamamış, yeterince sürükleyici olamamıştır.

İmralı sistemine paradigmasal temelde bakılmalıdır

İkincisi; küresel düzeyde yürütülen Hamle'de zamanın ruhu, içinden geçtiğimiz sürecin kritik ve kader tayin edici özelliği, İmralı gerçekliği ve hamlenin önemi bazı kurum ve kadro arkadaşlardan tutulmuş topluma ve dostlara kadar tam olarak yeterince kavranmamıştır. Halbuki kampanyanın daha yüksek bir bilinç, moral ve motivasyonla büyütülerek geliştirilmesi için belirtilen temel hususlar üzerinde gerektiği kadar durulmalıydı. Diken üstünde olmak denilir ya, aynen böyle olunmalı. Tarihimizden ve pratiklerimizden çok iyi biliyoruz ki rehabet kadar kaybettiren bir şey yoktur. Bu dönemde

kızılca kıyamet koparmak, yüksek bir tempoyla mücadele etmek halkımızın, her yurtseverin yaşam biçimi olabilmelidir. Önder Apo "İmralı sistemine paradigmasal temelde bakılmalıdır. Eski paradigmanın hegemonik güçleri yeni paradigmanın alternatif duruma gelmesinin önünü almak, tasfiye olmasını sağlamak istemektedir. İmralı'daki durum iki paradigma savaşının odağı; çok doğru, derinlikli, yetkince bilince çıkartarak anlamak, kavramak gerekmektedir" diyor. İmralı süreci, Önder Apo'nun içinde yaşadığı koşullar, soykırımcı-sömürgeci Türk devletiyle nasıl nefes nefese amansız bir savaş içinde olduğu bilinmezse elbette insanın tüm gücüyle hatta gücünün de üstünde olağanüstü çalışmalara yüklenmesi zordur. Bunu bilen, kavrayan ve içselleştirenleri ne hiçbir güç durdurabilir ne de kendileri etkisiz ve eylemsiz olabilmeliler. Çünkü tarihi tehdit ve tehlikelerin ve yine direnişle ortaya çıkacak olan şans ve fırsatların da bilincindedirler. Buna göre harekete geçer, buna göre kendilerini eylemsel kılarlar.

Üçüncüsü; Halit Oral yoldaş Uluslararası Komplö'ya karşı "Güneşimizi Karartamazsınız" diyerek bir ruh oluşturmuş, bir duruş sergilemiş, bir çağrı olmuş, bir çığır açmıştır. Elbette hiç ertelemeye ve ötelemeye, unutmaya gelmez; gerçeğe saygı, hakikate bağlılık gereği bu soylu ölçüler karşısında kendimizi sürekli sorgulayıp yenilediğimiz kadar başarılı olacağız kesindir. Yani bu tarihi süreçte Önder Apo'nun özgürlüğü şahsında halkımızın onurlu ve özgür geleceği için var gücümüzle en radikal ve en rafine olmuş halile seferber olmaktan başka bir seçeneğin olmadığı bilinciyle kendimizi katmak, rolümüzü oynamak durumundayız. Yoksa Önder Apo'nun fiziki özgürlüğü için olan Hamle'yi normal ve rutin bir çalışma gibi görmek, ona göre yaklaşmak şüphesiz hiçbir biçimde kabul edilebilir bir durum olamaz. Yıl içerisinde bu konuda maalesef ve ne yazık ki önemli ve ciddi bazı yetersizlikler ve sorunlar yaşanabilmiştir. Örneğin imza toplama, toplumsal eylem ve etkinlik geliştirme, ilgili ve gerekli yerlere mektup yazma vb. konularda yetersizliğin de ötesinde insanın anlam vermekte güçlük çektiği ciddi durumlar hatta sorgulanması ge-

reken pratiklerin yaşandığı bilinmektedir. Bunu yapanlar, elbette sorunun ciddiyetinin farkında olmadıkları için böyle olumsuz ve yetersiz bir durum yaşamışlardır. Kendi çalışma alanlarında yine farkında olmadan farklı öncelikleri benimsemişlerdir. Meclisler ve dış ilişki komisyonlarının çalışmalarını Hamle sürecinde aktif ve akışkan bir tempoyla sürdürmemeleri de eleştiri konusudur. Fakat bu yetersizlikler sadece genel diplomasi komitesi ile değerlendirilemez. Genel örgüt yapımız, özellikle de inşa komitesinin daha çok sorumlu olduğunu özellikle belirtmekte yarar vardır.

Dördüncüsü; tüm önemli, stratejik konularda böyledir ama sorun Önder Apo'nun fiziki özgürlüğüne dair mücadele olunca daha da önemli ve yaşamsal olmaktadır. Hedeflere kilitlenmek, hedefe odaklanarak çalışmaktan söz ediyoruz. Nerede, hangi zamana nasıl bir hedef sığdırılarak gerçekleştirilebilir. Kolaycı hedef belirlemek değil, tüm gücümüzle her düzeyde yüklediğimiz takdirde başarabileceğimiz biçimde hedef belirlemeliyiz. Bu gibi hedeflerin gerçekleştirilmesi durumunda sürece yeni bir sinerji olacağı ve ivme kazandıracağı açıktır. Bu nedenle hedef belirlendikten sonra var gücümüzle yüklenmeliyiz. Böylelikle ulaşılan hedefler süreç için gerçekten ön açıcı olacak, beraberinde yeni başarılar getirecektir. Gelişmenin diyalektiği biraz da böyledir; daha stratejik hedeflere bu minvalde sağlanan başarı ve gelişmeler üzerinden ulaşılabilir. Tabii stratejik düşünmek, öngörüyle birlikte stratejik yoğunlaşmak önemlidir. Bilinir ki insanın aklına ilk gelen projeler kolaycı ve konjonktürelidirler. Dolayısıyla süreci etkileme, sonucu belirleme ve yön tayin etmede pek rol sahibi değildirler. Önemli ve esas olan derin ve çok yönlü yoğunlaşarak bazı sonuçlara ulaşmayı hedeflemektir. Hemen belirtmek gerekir ki bu konuda bizde genelde bir darlık ve yüzeysellik yaşanmaktadır. Çünkü yoğunlaşma düzeyimiz yetersizdir, buna göre olmamaktadır. Hatta öyle ki Önder Apo bizim için "siz yoğunlaşmaktan korkuyorsunuz" demiştir. Çünkü stratejik yoğunlaşmak alışageleni, ilk akla geleni ve kolay olanı aşmak, bununla birlikte nelerin ve neyin başarılmasıyla sü-

rece stratejik bir Hamle'nin kazandırılacağını bilmek, buna göre kendini planlamak ve eylemsel kılmak demektir. İşte yıl boyu Küresel Özgürlük Hamle'si sürecinde genel olarak en yetersiz kaldığımız bir husus da bu olmuştur. Yoksa Önder Apo'nun fiziki özgürlüğü için Hamle şimdi gerçekten çok daha farklı boyutlarda olabilirdi. O halde Önder Apo'nun fiziki özgürlüğü için Hamle'nin ikinci yılını karşılarken yıl boyu daha önce yaşanan hata ve yetersizliklerin kesinlikle tekrarlanmaması gerekmektedir.

Özgürlük Hamlesi'ne yeni ivmeler kazandırılmalı

Beşincisi; küresel düzeyde geliştirdiğimiz Hamle'nin en aktif ve etkili biçimde sürdürüldüğü alanların başında Avrupa-yurtdışı ve Rojava gelmektedir. Hamle'nin ağırlıklı bu merkezler ve alanlar üzerinden yürütülmüş olması anlaşılır bir durumdur. Fakat başta Kürdistan'ın diğer parçaları olmak üzere Ortadoğu, Asya, Latin Amerika ve Afrika'da beklenen ve olması gereken düzeyde bir katılım ya da bu alanların merkezi bir rol oynama gibi bir durumları olmamıştır. Bu konuda büyük yetersizlikler yaşanmıştır. Bunda örgütlenme ve organize olamama durumu etkili olmakta birlikte Hamle sanki sadece Avrupa ve yurtdışı alanların bir göreviymiş gibi son derece yanlış, sakat ve yanlış bir algı ve anlayış sahibi olmak da etkili olmuştur. Bu anlamda potansiyelimizin, gücümüzün ve enerjimizin yarısı dahi tam olarak açığa çıkarılmamış, Hamle sürecinde karşılığını tam bulamamıştır. Belirtilen alanların bu konuda ciddi bir özeleştirel verme temelinde Hamle'nin ikinci yılında mutlaka görev ve sorumluluklarını layıkıyla yerine getirmeleri gerekmektedir. Bunun için merkezi koordinasyon elbette sorumluluk üstlenmelidir ki gerçek görevleri de budur zaten. Perspektif yetersizliği varsa kapsamlı, anlaşılır, moral ve motive eden perspektifler geliştirilmelidir. Örgütlenme sorunu varsa üzerinde özenle durulmalı ve var olan sorunlar mutlaka giderilmelidir. Bunun dışında hiçbir gerekçe ve argüman kabul edilemez ki hem merkezi koordinasyon hem de söz konusu alan komiteleri tam olarak rollerini oynamasınlar. Şu

❖ Önder Apo artık zihinsel, paradigmasal, yaşamsal, politik ve eylemsel olarak ulusal ve bölgesel sınırları çoktan aşmıştır. Küresel Özgürlük Hamle'si bunun en açık göstergesidir. Önder Apo komple uluslararası bir kişilik, çağın güçlü düşünürü, hakikat savaşçısı ve eylemcisi olmanın sıfatıyla rol oynamaktadır. Kapitalist modernite güçleri tarafından komple hedeflenmiş olması da elbette bundandır.

çok iyi bilinmektedir; bir yıllık Hamle pratiği de göstermiştir ki Önder Apo'nun kişiliği ve paradigması, yeterli düzeyde anlatıldığı takdirde etkilenmeyen, Önder Apo'nun fiziki özgürlüğü için Hamle'ye katılmayan ve harekete geçmeyen kimse kalmamaktadır. Bunu Hamle'nin birinci yılında, dünyanın her tarafında kadınların gösterdiği güçlü katılımdan, uluslararası gençlik hareketlerinden, sendikalardan, dünyaca ünlü düşünür, felsefeci, filozof, Nobel Ödüllü şahsiyetlerin ilgi ve katılımlarından, yine dünyanın dört bir yanında gelişen olumlu tepkilerden ve katılım gösteren binlerin ve on binlerin yürüyüş ve mitinglerinden, gerçekleştirilen konferans ve konserlerden anlamak mümkündür. Demek ki Önder Apo'yu tanıttığımız kadar harekete geçmeyecek ve katılım yapmayacak kimseler yoktur. Bu muazzam imkan ve potansiyeli bu yıl kesinlikle mümkün olanı bile zorlayarak en güçlü ve olağanüstü düzeyde değerlendirmek durumundayız. O halde Önder Apo'nun fiziki özgürlüğü ve Kürt sorununa çözüm şiarıyla başlatılan Hamle hiçbir bölge, alan, ülke, sınır tanımadan uluslararası alanda ve her yerde güçlü biçimde örgütlenmelidir ve sürekli yeni ivmeler kazandırılarak geliştirilmelidir. Hamle'yi büyüterek başarıya taşımaya hedefimiz ve perspektifimiz böyle olmalıdır.

Altıncısı; Kürt halkının dostları öncülüğünde istekli ve kararlı biçimde sürdürülen Özgürlük Hamle'si sürecinde elbette bazı konularda başlangıç anlamında önemli adımlar atılmış, önemli sonuçlar da ortaya çıkmıştır. Bir kere Önder Apo dünya ve insanlık gündemindedir. Paradigması dünyanın pek çok yerinde başta kadınlar olmak üzere pek çok dost ve çevre tarafından okunmakta, takip edilmektedir. Yüzyılın entelektüel birikim sahibi insanlar Önder Apo ve paradigmasını sevgi ve onurla anmakta, anlamaya çalışmakta, önemini her fırsatta dillendirmektedirler. Dünyanın her yerinde ulaşabildiğimiz kadar kadınların Önder Apo'yu sahiplenmeleri, çağın kadın özgürlükçü, ekolojik, demokratik toplum paradigmasını büyük bir inanç ve özgüvenle benimsemeleri, sevmeleri ve savunmaları bambaşka bir anlam ve değer ifade etmektedir. Kadınlar kadar toplumun en dinamik ve

öncü gücü olan gençliğin dünya devrimci, demokratik gençlik örgütleri biçiminde bir araya gelmesi ve örgütlenmesi demokratik modernite paradigmasının havarileri gibi hummalı bir mücadele içinde olmaları geleceğe dönük umutları ve beklentileri daha da artırmakta ve sürekli canlı tutmaktadır. İnanç insanlarından tutalım bilim insanlarına, sanatçılardan tutalım pek çok aydın ve akademisyenler Önder Apo'nun fiziki özgürlüğü için küresel düzeyde geliştirilen hamlelere birçok eylem, söylem ve etkinlikler geliştirerek sahiplenmiş ve yer almışlardır. Yine Hamle kapsamında önemli bir hukuk mücadelesi de verilmiştir. Soykırımcı-sömürgeci Türk devletinin hiçbir düzeyde hukuk tanımaz, ahlak ve kuraldışı uygulamalarına karşı verilen hukuk mücadelesi sürdürülmektedir. Avrupa, Türkiye, Rojava ve birçok ülkede avukat ve hukukçunun, İmralı işkence ve soykırım sistemine karşı ortak tutum geliştirerek Hamle'ye destek vermiş olmaları elbette çok değerlidir. 35 ülkeden 1.500'ü aşkın avukatın İmralı'ya gitmek üzere kamuoyuna yaptıkları ortak açıklamaya da çok değerlidir. Yine birçok baronun bu minvalde yaptığı açıklamalar olmuştur. Ayrıca Birleşmiş Milletler, Avrupa Konseyi, Avrupa Bakanlar Konseyi, CPT vb. birçok uluslararası kurumlar nezdinde ısrarlı bir mücadele sürdürülmüştür. En önemlisi de başta Rojava olmak üzere halkımızın Avrupa'da ve bulunduğu pek çok ülkede gerçekleştirildiği yürüyüş ve halk serhildanlarıyla Hamle'ye önemli boyutlar kazandırmış olmasıdır. Özetle Önder Apo'nun fiziki özgürlüğü ve Kürt sorununa çözüm için Hamle'nin birinci yılında büyük emek ve mücadele sonucunda önemli bazı sonuçların ortaya çıkarıldığını özellikle belirtmek gerekiyor. Ne var ki bütün bunlara rağmen maalesef Önder Apo'nun fiziki özgürlüğünü sağlayamadığımız gibi üzerindeki ağır tecrit ve izolasyonu da kaldıramadık. En kabul edemeyeceğimiz durum da bu olmalıdır. Bu nedenle ahlaki ve vicdani bir sorgulama kadar kendimizi adeta dara çekerek içten içe köklü ve kapsamlı bir özleştiriyeye tabi tutmamız Hamle'nin ikinci yılında hedeflerimize tam ulaşmak için önemli hatta belirleyici olacaktır.

Önder Apo adına olan her şey etkili ve büyüleyicidir

Kürt Özgürlük Hareketi'nde kolay başarılan hiçbir şey yoktur. En ufak bir kazanım, ilişki, mevzi bile inanılmaz büyük emekler ve bedeller pahasına kazanılmıştır. Kürdistan Özgürlük Hareketi tarihinde bu konuda kazanımlar adına hiç kimse bunun dışında bir şeye rastlayamaz, göremez. Önder Apo "iğneyle kuyu kazma" demiştir. PKK'de hep zor olanla mücadele edilmiştir. Zoru ve zorlukları yenen bir hareket olarak gelişmiştir. Böyle kişilik kazanmıştır. Halen de Kürdistan'ın dağlarında, tüm mücadele ve direniş sahalarında yaşadığı tam da bu olmaktadır. Bunları şüphesiz Önder Apo'nun fiziki özgürlüğü için küresel düzeyde geliştirdiğimiz kampanya sürecinde başardıklarımız kadar yetersizlik ve zaafiyet oluşturan yanlarımızı daha iyi görmek ve bundan mutlaka dersler çıkararak bir an evvel gidermek için belirtmiş oluyoruz. Yoksa kampanya süre-

cinde bizzat kendimizden ve dışımızdan kaynaklı görülen zorluklar ve sorunlar nedir diye sorulursa, birçok şey söyleyip fazlaca izahatlarda bulunmak mümkündür. Ama Hamle'yi büyütmek, geliştirmek yerine sorunları dışımızda arayıp gerekçelendirmek asla ve hiçbir biçimde ne kabul edilebilir ne de doğrudur. Dışımızdan kaynaklı zorluklar ve engeller her yerde vardır. Belirtildiği gibi bizde kolay olan bir şey yoktur. Hiçbir zaman da olmamıştır. Zaten zorluklarla mücadele ede ede hedeflerimize ulaşmaktayız. Gelişme diyalektikimiz bunu yine böyle izah etmektedir. Yani Hamle sürecinde ortaya çıkan yetersizliklerimizi, öngördüğümüz hedeflere ulaşamayan pratiğimizi dışımızdaki nedenlerle gerekçelendirip izah edemeyiz. Modernite adına olan her şeyle sürekli bir mücadele içerisinde olduğumuz bilinirse dışımızdan kaynaklı nedenleri gerekçe göstermek gibi yanlışlara kesinlikle girilmez. O halde belirtildiği üzere Hamle'nin başarı düzeyi esasen bizim örgütlü, öncü rolümüzü tam olarak oynama düzeyimize bağlıdır ya da gelişmeler buna göre olmaktadır demek yanlış değildir. Demek ki kendimizi örgütlediğimiz ve mücadelenin tüm araçlarını en iyi biçimde harekete geçirebildiğimiz kadar sonuç alacağımız geciktirmeden yenileyerek, hızla derleyip toparlayarak yeni Hamle sürecinde mutlak başarı olacağımıza inanmalı, bundan asla kuşku duymamalıyız. Hamle'nin geliştirilmesi sürecinde bazı zorlukların ve engellerin olabileceği, fakat önemli olan yaratıcı, ısrarlı, doğru bir anlayış ve mücadele tarzıyla bunları aşmak gerektiği belirtilirken imkanların, fırsatların ve avantajların çok daha fazla olduğunu, hepsi yerinde ve zamanında doğru değerlendirilirse başarılmayacak bir görev ve gerçekleştirilmeyecek bir hedefin olmadığı da kesin olarak bilinmelidir. Önder Apo'nun kapitalist moderniteye karşı geliştirdiği demokratik modernite paradigması en büyük referans, en büyük güç ve avantajımız olmaktadır. Kapitalist modernitenin kadınlara, gençlere, topluma ve insanlığa verebileceği bir şey yoktur. Sistem tam bir çöküş ve çürüme halindedir. Buna karşı insanlık kurtuluş ideolojisi arayışı içerisindeyken demokratik modernite paradigması buna tam ilaç gibi gelmektedir. Kadın kur-

tuluş yüzyılı dediğimiz bu yüzyılda kapitalist moderniteye karşı en bilinçli, kararlı mücadelenin kadın öncülüğünde hegemonik sistemi sarsarak geliştiği bir gerçektir. Bunu bugün başta Kürdistan olmak üzere İran'da, Hindistan'da, Bangladeş'te, Belucistan'da, Afganistan'da, Nepal'de ve dünyanın farklı coğrafyalarında yükselen "Jin Jiyan Azadi" haykırışlarında görmek rahatlıkla mümkündür. Bu büyük ve nitelikli enerji, bu büyük muazzam potansiyel Önder Apo'nun paradigmasının sonuçları olarak doğmakta ve gelişmektedir. Muazzam bir avantaj olduğu tartışmasızdır. Bu bağlamda ekolojist, feminist, insan ve doğa sever tüm kesimler ve güçler örgütlenmeye ve eylemsel kılınmaya hazır olan bir güç ve potansiyel olmaktadır. Halkların ve toplulukların kapitalist moderniteye karşı arayış içinde oldukları, ideolojik moral değerlere ihtiyaç duydukları, paradigmasal açıklıklarını Önder Apo'nun paradigmasında bulmaları, buna inanmaları ve ikna olmaları kadar soylu bir şey olamaz. Tarihte insanlığı bu denli etkileyen ve ayağa kaldıran her çağın insanları olmuştur. Birkaç yüzyılda bir çağın yarattığı bu gibi tarihsel kişilikler insanlığı ortak inanç ve değerler adına bir araya getirerek tanrının adeta 'yürü ya kulum' dercesine sürükleyici olmuş, tarih yaparak yazmışlardır. Bu, bazen peygamberler bazen siyaset insanları olmuştur. Günümüzde insanlığın böyle bir arayış içinde olduğu açıktır. İşte birkaç yüzyıldan sonra Önder Apo'nun böyle bir kişilik olarak tarih sahnesine çıkması insanlığın bu arayışına anlamlı, değerli büyük bir cevap olmaktadır. Dolayısıyla Önder Apo adına olan her şey etkili ve büyüleyicidir. İnsanlığa ulaştırdığımız ve mal ettiğimiz kadar daha etkileyici, büyüleyici ve sürükleyici olacaktır.

Hamle'nin uluslararası medya ayağını örgütlemek

Kamuoyunu bilinçlendirme, gündem belirleme ve aydınlatmada, insanlığı duyarlı kılma ve harekete geçirmede basın ve medyanın çok önemli bir yere sahip olduğu bilinmektedir. Bizim Önder Apo'nun fiziki özgürlüğü için başlatılan Hamle'yi güçlü biçimde uluslararası basın ve medyaya yansıtmanın Hamle'nin başarısı için bir zorunluluktur. Bu açıdan

Hamle'nin basın ve medya ayağını etkilemek ve örgütlemek için son derece duyarlı, yoğun bir çalışma içerisinde olmak gerekmektedir. Hamle'nin en üst koordinasyonu bu konuyu özellikle gündemine almalıdır. Tüm alt komitelere konunun ciddiyetini, başarmak için olmazsa olmaz kabulünde olduğunu kavratmalıdır. Avrupa, Ortadoğu, Afrika, Latin Amerika, Asya ve tüm alanların basın ve medyasıyla doğrudan ya da dolaylı olmak üzere ilişki kurma ve geliştirmeye büyük gayret gösterilmelidir. Tüm ülke komiteleri, parça ve alan örgütleri de kendi yerellerinde bu çalışmayı aynı önem ve ciddiyetle sürdürmelidir. Öyle ki komitenin başarı düzeyinin bir göstergesi de bu alanda yapılan ve başarılan çalışmalar olmalıdır. Çünkü yoksa sadece kendi basın ve medyamız üzerinde uluslararası topluma ulaşmak, dolayısıyla insanlığı etkilemek ve harekete geçirmek kolay olmayacaktır. Eğer Önder Apo'nun fiziki özgürlüğü için Hamle sürecinde yapılan yürüyüş ve mitingler, seminer, panel ve konferanslar söz konusu ülkelerin basın ve medyasında yeterince yer almıyorsa bu çalışmalar daha başta yarım kalmış yani tam başarılı değildir demektir. Bunun için birbir ilişki ve dostluklar geliştirmek kadar bazen gerektiğinde para ile reklam, para karşılığında bildiri, açıklama vs. basın ve medyalarında çıkarmak da olabilmelidir. Uluslararası toplumu ve insanlığı tam bilgilendirmek, etkilemek ve harekete geçirmek için bu gereklidir. Zira harekete geçmeyen ve ilgili olmayan uluslararası toplum ve insanlık kendi devletlerini etkileme imkanına da sahip olmayacaktır. Uluslararası güçleri, devletleri, devletler adına olan kurumları ve şahsiyetleri etkilemek ve harekete geçirmek açısından da bu zorunludur. Toplum diplomasisi dediğimiz çalışma da bu olmaktadır. Bu nedenle Hamle ile ilgili değerlendirme toplantılarında temel bir gündem maddesi de muhakkak dış basın ve medyaya ilişkiler konusu olmalıdır.

Hamle'nin büyüyen bir etkiyle gelişmesi ve başarıya ulaşmasında belirttiğimiz gibi hukuk alanında verilecek mücadele çok önemlidir. Nitekim bu alanda örgütlü ve etkili bir çalışma sürdürülmektedir. Bu çalışmaları kesinlikle aksatmak, gevşetmek anlamında belirtmiyoruz. Bilinmesi

gereken şudur; Avrupa hukuku Önder Apo konusunda kesin olarak sınıfta kalmıştır ve Avrupa ikizlül tutumunu halen de sürdürmektedir. Ama böyle olsa da onların her gün maskesini bir kez daha düşürmek ve ikizlül tutumlarını her fırsatta teşhir etmek de Hamle'nin başka bir boyutu olmaktadır. Devletlerle ilişki, devlet kurumlarıyla diplomasi çalışmasını da bu perspektifle değerlendirmek doğrudur. Siyaset ve diplomasi çıkarlarına hizmet ettiği kadar anlamlıdır ya da siyaset ve diplomasi onlar için tamamen çıkarlar üzerine kurulmuştur. Sonuçta soykırımcı Türk devleti sistem içi bir unsurları olmaktadır. Zorlanmadıkça ve zorunlu olmadıkça çıkarlarının zarar görmesini istemezler. Ancak ne zaman ki toplumları tarafından bu fark edilir, kendi değerlerine dahi ihanet ettikleri görülür, bu temelde toplum baskısı ve basın düzeyi gelişirse işte o zaman belki adım atabilirler. Fakat bu böyledir diye devletlerle ilişki ve diplomasiyi küçümsemek, önemsiz hatta gereksiz görmek gibi bir gaflete elbette düşülemez. Çünkü Avrupa toplumlarının yüzyıllar boyu süren mücadeleleriyle kazandıkları ve yarattıkları demokratik değerler vardır. Bunları önemsemek ve bu değerler üzerine kamuoyu oluşturup devletleri baskılamaya ve etkilemeye çalışmak doğrudur. Nitekim tüm engellere rağmen bu konuda sürdürülen kimi çalışmaların oldukça verimli, önemli sonuçlar ortaya çıkardığı da görülmektedir.

Önder Apo'nun fiziki özgürlüğü için küresel düzeyde geliştirilen Hamle'de öncelikli, temel bir görev de enternasyonal çalışmalarına düşmektedir. Genç, devrimci sosyalist enternasyonaller muazzam enerji, birikim sahibidirler. İdeallerinde net, açık ve ısrarcıdır. İnançlıdır, çünkü yeni bir dünya yaratacaklarına emindirler. Dünya Demokratik Uluslar Birliğini ancak kendilerinin öncü düzeyde verdiği mücadeleyle yaratılacağı konusunda hiçbir kuşkuları yoktur. Sahip oldukları bütün bu avantajlarla Önder Apo'nun fiziki özgürlüğü için Hamle'de net ve belirleyici bir rol oynayacak durumdadırlar. Enternasyonal gençler bunu öncelikli görevleri olarak görmelidir. Çok temel iki alan üzerinde çalışmalarını yürütmeleri son derece önemli olacaktır. Bunlardan birincisi, eğitim ve akademik ça-

İşmler olmalıdır. Alternatif sistem ve paradigma geliştirilmeye çalışılırken demokratik modernite kadrosunu yaratmak öncelikli bir görevdir ve çok önemlidir. Yani kadrolaşma sürecini hızla tamamlayabilmelidirler. Kadrolar üzerinden önem ve önceliğe göre dünyanın her tarafında örgütlenebilmelidirler. Oldukları her yerde havariler gibi paradigmayı anlatan, benimseten, toplumu ve insanlığı etkileyen ve aydınlatan hummalı bir çalışma içinde olmalıdırlar. Öyle ki her yerde kadro ve örgütlerini oluşturabilmelidirler. Dolayısıyla eğitim-akademi ve kadro sorunları baş gündemleri olmalıdır.

İkincisi, uluslararası toplumu mutlak harekete geçirmektir. Yine önem ve önceliklere göre bazı ülkelere stratejik bir rol atfedilmelidir. Buralarda sadece komite, birim, büro ve şahsiyetlerin konuşması, açıklama yapması ve eyleme geçmesiyle asla yetinme gibi bir durum olmamalıdır. Asıl olan söz konusu ülkelerde toplumu harekete geçirmektir. Enternasyonal çalışmaları bu perspektifle artık binleri, on binleri, yüz binleri harekete geçirebilmeyi hedeflemek durumundadır. Bunun için birikim, tecrübe, dil-kültür, enerji ve dinamizm vardır ve bunlar sonuna dek kusursuz biçimde en iyi değerlendirilerek harekete geçirilmelidir. Böylelikle toplumsallaşarak rollerini oynayabilirler. Bunun dışında dar entelektüel bir grup ve çevre olarak kalmak tehlikelidir, bundan özellikle kaçınmak gerektiği açıktır. Bu açıdan Önder Apo'nun fiziki özgürlüğü Hamlesi'nde enternasyonaler kendilerini daha çok sorumlu görmeli, Hamle'nin daha güçlü biçimde gelişmesi ve uluslararası bir nitelik kazanması için öncül rollerini tereddütsüz biçimde yerine getirebilmelidirler.

Önder Apo'nun özgürlüğü için yek vücut olarak harekete geçilmeli

Hamle'nin geliştirilmesinde şimdiye kadar ortaya çıkan ve halen de zaman zaman tekrarlanan temel bir yanlışı mutlak düzeltmek gerektiği açıktır. Kastettiğimiz Hamle'nin somut olan amacı ve hedefi olmaktadır. Hamle'nin amacı, adı üzerinde Önder Apo'nun fiziki özgürlüğü ve Kürt sorununa çözümdür. Özü Önder Apo'nun fiziki özgürlüğü olmaktadır. Ancak yıl boyunca Hamle'nin geliştirildiği tüm alanlarda öne çıkan çoğunlukla Önder Apo'nun üzerindeki ağır tecrit ve izolasyon konusu olmuştur. Şüphesiz İmralı işkence ve soykırım sistemine Önder Apo'nun üzerinde tahminlerin ötesinde bir baskı vardır. Buna karşı Önder Apo'nun büyük bir direniş içinde olduğu kesindir. Aslında en büyük savaş bu anlamda İmralı'da verilmektedir ve bu doğrudur. Buna karşı hukuk alanında mücadele vermek, toplumsal tepki göstermek elzemdir. Zira söz konusu olan Önder Apo'nun sağlık ve güvenlik sorunu olmaktadır. Bu nedenle kıyamet koparacak kadar duyarlı ve eylemlilik halinde olmak doğrudur. Ama bunları yaparken eksik kalan, yapılamayanlar da olmaktadır. En önemlisi Hamle'nin olduğu her yerde açıkça ve kesinlikle Önder Apo'nun fiziki özgürlüğünü güçlü biçimde dile getirmek, bunun için sürekli eylem halinde olmalıdır. Yani asıl

hedef Önder Apo'nun fiziki özgürlüğüdür. Tecrit ve izolasyona karşı mücadele ederken asıl hedef bunun gerisinde ve gölgesinde kalmamalıdır. Bunu sadece Avrupa-yurtdışı ve Rojava için belirtmiyoruz, başta Türkiye-Bakurê Kurdistan olmak üzere Kürdistan'ın tüm parçaları ve Kürtler'in olduğu her yer için belirtiyoruz. Türkiye'de Önder Apo'nun fiziki özgürlüğü halen doğrudan gündemleştirilmemekte, açıkça dile getirilmemektedir. Ya sadece hukuksal bir dille 'Umut Hakkı' vb adı altında dolaylı biçimde dile getirilmekte ya da hiç bundan söz edilmemektedir bile. Gündemde olan daha çok tecrit olmaktadır. Bu da çok dolaylı biçimde cezaevlerindeki genel baskı ve hak gaspları bağlamında söylenmektedir. Sadece legal yasal sınırlar içinde düşünülse bile yine de her fırsatta Önder Apo'nun fiziki özgürlüğünü açıkça savunmak gerekir. Bunun, kuşkusuz komitenin örgütlenme, dolayısıyla toplumun örgütlenme düzeyiyle bağı vardır. Fakat kabullenmek asla olmamalıdır. 26. yılında halen Önder Apo'nun fiziki özgürlüğü için haykırıp eyleme geçmeyeceksek ne zaman!? Bu konuda

hatta belki de toplumun ve kişilerin biraz da deşarj olmasını sağlamak için pasif kalıp ses etmediği tecride karşı açıklama vb. etkinliklerle yetinmek gerçekten zamanın ruhuna, sorunun büyüklüğü, önemi ve aciliyetine göre değildir. Tüm gelişmeler Hamle sürecinde her yerde doğrudan açıkça Önder Apo'nun fiziki özgürlüğünü gündemleştirmeyi ve bunun için harekete geçmeyi gerekli ve zorunlu kılmaktadır. Hamle'nin esas hedefi bu olmasına rağmen bundan çok, yıl boyunca tecrit üzerinde odaklanma olmuştur. Tecrit ve izolasyona karşı hukuk mücadelesi ve diğer çalışmalar önemlidir, ama bunun önüne geçmemelidir.

Mandela ile benzerlikler kadar farklılıklar da var

Büyük bir emek ve gayret olmasına rağmen bir yıllık Hamle sürecinde uluslararası toplumu ve insanlığı olması gerektiği kadar harekete geçiremediğimiz açıktır. Bunun birçok nedeni olsa da mutlaka başarılması gereken bir hedef olarak önümüzde acilen durmaktadır. Sorunun elbette örgütlenme ve organize olamamaktan kaynaklı boyutları vardır ve bu çok

❖ 15 Şubat Komplosu'nda nasıl ki uluslararası hegemonik güçler birlikte yer aldıysa ve Komplo onların akıl ve elbirliğiyle gerçekleştiyse bu Komplo'nun yenilgiye uğratılması ve Önder Apo'nun fiziki özgürlüğüne kavuşması da uluslararası anti-kapitalist ve demokratik modernite güçlerinin ortak mücadelesiyle, aynı perspektifle mücadeleyi hep birlikte yükseltmekle mümkün olacaktır. Burada elbette halk ve Hareket olarak vazgeçilmez temel bir ilkemiz olan öz güç her zaman esastır.

artık sorunun ciddiyetinin farkında olmak gerekmektedir. Kendisini Hamle'nin bir parçası olarak görmeyen, kendine nasıl Kürdüm, yurtseverim diyebilir. Önder Apo'nun fiziki özgürlüğünü savunmayan, İmralı işkence ve soykırım sistemine karşı tepki göstermeyen, kendisine nasıl solcum, demokratım, sosyalistim diyebilir. Turnusol kağıdı gibidir; bunun dışında yapılan ve söylenen her şey sahtedir, eksiktir, demokratlıkla-sosyalistlikle alakası yoktur. Bunları açıkça toplumun ve ilgili dost ve çevrelerin gündemine koymak önemlidir. Şuna inanıyoruz ki toplumu ikna edebilir, eylemli kılabilirsek serhildana kalkmayan, Hamle'de yer almayan kimse olmayacaktır. Ancak burada farkındalık bilinci önem kazanmaktadır. Gerçeğin ne olduğunun farkında olunmasına rağmen, daha doğrusu Önder Apo'nun 26 yıldır halen rehine tutulmasının Kürt halkına nelere mal olduğu bilinmesine rağmen tepki ve refleks sahibi olmamak Kürtlükle, yurtseverlikle, demokratlıkla nasıl bağdaşabilir. Müminin inancı ve sadakati gibi sorumluluk duymak gerekir. Eğer bir kadro ya da yurtsever ben bugün Önder Apo ile 24 saat nasıl yaşadım, kendi özgürlüğüm için Hamle'yi ne kadar güçlendirdim, geliştirdim, bugün kendimi ne kadar eylemsel kıldım diye sorgulamıyor, örgütsel, ahlaki, vicdani sorumluluğunu eksiksiz biçimde yerine getirmiyorsa kendi konumundan ve kişiliğinden şüphe duymalı; ortada kendisinden kaynaklı ciddi bir sorun olduğunu kesinlikle bilmelidir. Önder Apo'nun fiziki özgürlüğü için yek vücut tüm toplum olarak harekete geçebilmeliyiz. Yoksa devletin kabul ettiği

önemlidir. Bu sorunların açıklıkla tartışılması ve giderilmesi temelinde Hamle'nin yaygın biçimde örgütlenmesinin muhakkak başarılması gerektiği üzerinde durulmuştur. Ancak Hamle'nin uluslararası toplumu harekete geçirme, kamuoyuna ve insanlığa mal etme boyutuyla yetersizliklerini sadece bununla izah etmek de yeterli ve doğru bir yaklaşım değildir. Biz de zaman zaman Önder Apo'nun durumunu ve konumunu Mandela'nın durumu ve konumuyla örnekleyerek anlatmakta, çağrılarda bulunmaktayız. Fakat gerçek şudur ki Önder Apo ile Mandela'nın benzerlikleri kadar farklılıkları da vardır. Bir kere soykırımcı Türk devleti hegemonik sistemin çok temel bir müttefikidir ve NATO'nun üyesidir. Büyük bir pazara sahiptir, sistem de bundan hem beslenmekte hem de konumunu jeopolitik anlamda fazlasıyla önemsemektedir. Soykırımcı Türk devleti bu önemli avantajını özellikle Önder Apo'nun şahsında Kürtlere karşı çok ahlaksız biçimde kullanmaktadır. İkincisi, Önder Apo kapitalist moderniteye karşı yüz yılın kurtuluş ideolojisini ve demokratik modernite paradigmasını oluşturmuş ve temsil etmektedir. Hegemonik sistem bu nedenle bu konuda Önder Apo'ya karşı son derece öfkeli, ısrarlı ve istikrarlı bir karşı mücadele vermektedir. Dolayısıyla Önder Apo sadece soykırımcı Türk devletiyle değil, aynı zamanda doğrudan sistemin kendisiyle bir savaş içerisinde. Hegemonik sistem de uluslararası kompoda görüldüğü gibi Önder Apo'ya karşı çok keskin ve katı bir mücadele içerisinde. Bu bakımdan Önder Apo'nun durumunu ve konumunu tam olarak

Mandela'nın durumu ve konumuyla izah etmek ve anlamaya çalışmak eksik ve yetersiz olacaktır. Bunları şunun için belirtiyoruz; hegemonik sistem Mandela için bir süre sonra kendi toplumlarının geliştirdiği tepki ve kendi hukuklarının işleyiş gereklerine anlam ve karşılık vermek zorunda kalmıştır. Fakat sorun Önder Apo olunca bütün bunlar anlamsız ve işlevsiz olmaktadır. Hegemonik sistem, tek tek devletler ve kurumları kamuoyu oluşmasını, toplumlarında tepki gelişmesini diye ne lazımsa yapmaktadırlar. CPT, Avrupa Konseyi, Avrupa Bakanlar Komitesi vs. yaptığı tam da sistemin istediği gibi olmaktadır. Uluslararası toplum ve dünya kamuoyunu yeterince harekete geçiremeyişimizin bir nedeni de şüphesiz budur. Sistem bunun önünde açıkça bariyer olmaktadır. Kamuoyunun oluşması ve tepkilerin artması durumunda Avrupa devletlerinin ve genel olarak hegemonik sistemin bundan kaçamayacağı nettir. Bu açıdan buna ne kadar anlam verilirse yerindedir. Toplum ve kamuoyu aydınlatıldığı ve gündem oluşturulduğu kadar ilgili olmakta, duyarlılık gelişmektedir. Ama böyle de olsa, tüm zor-

başarısı için hayati önemdedir. Önder Apo'nun fiziki özgürlüğü Hamle'si belirtilen bu konferanslarda tartışılmalı, uluslararası boyutta etkili olması için gerekli planlamalara ulaşmalı, kararlar alınmalıdır. Özellikle enternasyonal gençler ve stratejik ittifak güçlerimiz bu konuda sorumluluk üslenebilmelidirler.

Başarmak dışında farklı bir seçenek olamaz

Hamle'nin uluslararası topluma ve insanlığa mal edilmesi sadece stratejik ittifak ve dost güçlerin görev ve sorumluluğu olarak görülmez. Avrupa'da özellikle inşaat komitesi ve tüm örgüt ve kurumlarımız sorumluluk üstlenmelidir. Meclisler, diplomasi komisyonları en çok bu alan üzerinde çalışmalıdır. Yoksa elbette Önder Apo'nun fiziki özgürlüğü için büyük-küçük demeden yapılan her eylem ve etkinlik soylu eylem ve etkinliklerdir. Ama neredeyse her gün biz bize diyebileceğimiz biçimde sürekli ve az sayıda bir katılımı yapılan eylem ve etkinlikler istenen ve hedeflenen sonuçları tam yaratmaktan uzak kalmaktadır. Bunları böyle de olsa elbette hiç aksatmadan ve ertelemeden ama daha örgütlü, kitlesel ve planlı biçimde sürekli geliştirebilmeliyiz. Öyle ki yıl içerisinde bir-iki tane büyük miting, konser vb. etkinliklerle Hamle'yi başarıya götürececek planlamalarımız olmalıdır. Bununla birlikte Hamle kapsamında temel bir görev ve hedef de diğer halklar ve topluluklarla birebir ya da örgütlü komiteler olarak ilişkilendirme düzeyimiz olmalıdır. Her yurtsever komşusunu, kaldığı mahalledeki, semt ve sokaktaki birilerini ve mümkün oldukça daha fazlasını tanımalı, ilişkilenebilir, örgütlemeli ve katmalıdır. Bizce bu da Hamle çalışmalarında başarılı olmanın bir kriteri olarak görülmek durumundadır.

Sonuç olarak; Küresel Özgürlük Hamlesi'nin bir yıl içerisindeki hata ve yetmezliklerimizden dersler çıkararak yeni yılı öngörülen amaç ve hedefleri gerçekleştirme yılı haline getirmeliyiz. Önder Apo'nun fiziki özgürlüğünü sağlamak tarih ve toplumun bize yüklediği bir misyon ve sorumluluğumuz olmaktadır. Bu anlamda Küresel Özgürlük Hamlesi'nin başarısı için 24 saat sürekli düşünce ve eylem halinde olmalıyız. Önder Apo'nun belirttiği gibi 24 saatte bir değil, 24 saat çalışan motor gibi olmalıyız. İddiamız ve hedefimiz büyük olduğundan her türlü engellere karşı kendimizi yeterli hale getirmeli, yaratıcı taktik ve uygulamalarla görev ve sorumluluklarımızı başarmalıyız. Bundan başka da bir seçenek yoktur. Bu tarihi süreçte Hareket ve halk olarak karşı karşıya bulunduğumuz riskler ve tehlikeler karşısında başarmak dışında farklı bir yaşam ve seçeneğimiz olamaz. Birincil görevimiz ve çalışmamız Önder Apo'nun fiziki özgürlüğü olmalı ve bu doğrultuda sürekli kendimizi yenileyerek dönem gereklilerini anı anına yerine getirmeliyiz. Etkili ve sonuç alıcı bir tarz, tempo ve üslupla döneme yüklendiğimiz kadar yetmez yoldaşlığa son verileceğiz. Dolayısıyla hepimiz kendimize her zaman şunu sormalıyız; görev ve sorumluluklarımızı şimdi yerine getirmeyeceksek ne zaman!

Üçüncü Dünya Savaşı, Uluslararası Komplolar ve Kürt özgürlük mücadelesinin önemi

■ DURAN KALKAN

Savaş, Sümer ile başlayan ve bugün küresel düzeyde hegemonik yapı kazanan iktidar ve devlet sisteminin kullandığı en temel yöntem olmaktadır. Savaş yoluyla doğa ve toplum zenginliklerine zorla el koyulur ve talan yapılır. Kısaca başkalarının elindeki değerleri zor kullanarak gasp etmektir. İktidar ve sermaye güçleri bu yolla zenginliklerini çoğaltırlar. Bunun için başta kadınlar olmak üzere kabile, aşiret ve özgür halk topluluklarına saldırırlar.

İktidar ve devlet sisteminin, ortaya çıktığı günden bugüne kadar daha çok sömürü ve gasp için yaptığı saldırılara karşı, kabile ve aşiret güçlerinin, yine özgür halk topluluklarının kendi değerlerini korumak ve köleleşmemek, özgür yaşamlarını koruyabilmek amacıyla söz konusu saldırılara karşı geliştirdikleri direnişler, savunma savaşları vardır. İktidar ve devlet güçleri saldırı savaşını yürütürken köleleşmemiş özgür halk toplulukları kendi özgürlüklerini korumak için savunma savaşlarına başvurmuşlar, köleleşen kadınlar ve diğer köle toplulukları ise bu durumdan kurtulmak için kurtuluş mücadelesini, bu temeldeki direnişlerle geliştirmişlerdir. Bu bakımdan savaş esas olarak iktidar ve sermaye güçlerinin kullandığı temel bir yöntem olmakla birlikte aynı zamanda bu güçlerin saldırılarına maruz kalan özgür halk topluluklarının ve köleleştirilen kesimlerin de özgürlüklerini korumak ya da özgürleşmek için kullandıkları bir yöntem olmuştur.

Kuşkusuz iktidar ve sermaye güçlerinin geliştirdiği bu savaşlar saldırı oluyor. Fakat kadınların ve kölelerin, yine özgür halk topluluklarının bu yöntemi kullanarak gelişen saldırılara karşı kendilerini korumaları savunmadır. İktidar ve sermaye güçlerinin geliştirdikleri bu saldırılar, bir yandan doğanın daha fazla sömürsü ve talanı şeklinde gelişirken, bir yandan da farklı güçlerin elindeki birikimlere zorla el koyma şeklinde hayat buluyor. Diğer taraftan ise bu saldırılara karşı kadın ve kölelerin direnişleri, yine özgür halk topluluklarının köleleşmemek için başvurdukları savunma, kendi değerlerini korumak ve özgür yaşamlarını sürdürmek amacıyla vücut buluyor.

Dikkat edilirse savaş, iktidar ve devlet sisteminin zor yöntemidir. Bunu sömürü, talan ve yağma amacıyla sürekli kullanmaktadır. Bu bakımdan kesinlikle savaş karşı olmak gerekir. Fakat bu şekilde gelişen gasp ve talan savaşlarına karşı, tarihsel olarak kendi varlığını, değerlerini ve özgürlüğünü korumak için zorunlu olarak başvurulan savunma savaşları vardır. Bu nedenle savaş teorisyenleri, bu iki durumu öz itibarıyla farklı oldukları için birbirinden ayırmıştır. Bu yüzden iktidar ve sermaye güçlerinin sömürü ve talan için başvurdukları saldırı savaşlarını haksız, yayılmacı, baskıcı, sömürücü

◆ Bizim yaşanan 3'üncü Dünya Savaş gerçeğini daha doğru ve derinlikli anlamamız, onu daha iyi çözümlememiz, onun yarattığı tehlikeleri daha derinden görerek varlık ve özgürlük savaşı için var olan imkân ve fırsatları daha doğru görüp başarıyla değerlendirmemiz gerekmektedir. Kürtlerin var olması ve özgür yaşamı böyle bir değerlendirmeye ve bu temelde özgürlük savaşını tüm cephelerde doğru ve etkili yürütüp zafere taşımaya bağlı oluyor.

savaşlar olarak tanımlamışlardır. Diğer taraftan kadınların ve kölelerin direnişlerini, özgür yaşamak isteyen aşiret, kabile güçlerinin ve halk topluluklarının kendilerini savunmak için geliştirdikleri savaşları ise haklı, özgürlükçü, demokratik direnişler olarak ifade etmişlerdir.

Bu açıdan savaş üzerine görüş belirtirken bu ayrımı kesinlikle gözlemek gerekir. Yoksa "Ben her türlü savaşa karşıyım" biçimindeki bir ifade sonuç itibarıyla iktidar ve sermaye güçlerinin daha çok sömürü ve talan için yürüttükleri saldırı savaşlarını gölgeleyen, maskeleyen bir sonuca götürür. Bu nedenle her türlü savaşa karşı olmak değil de, iktidar ve sermaye tekellerinin daha çok sömürü ve talan için başvurdukları yağma ve talan savaşlarına karşı çıkmak, kadınların, ezilen sınıfların kurtuluş mücadelesine, ezilen halkların özgürlük savaşlarına ise sahip çıkmak gerekir. Yani haksız savaşlara karşı çıkarken haklı ve zorunlu savaşlardan yana olmak gerekir. Yoksa "ben her türlü savaşa karşıyım" biçimindeki küçük burjuva demagojisinin yaşam karşısında her hangi çözümleyici bir değeri yoktur.

İktidar ve sermaye tekelleri tarihsel olarak sürekli büyüme ve yayılma eğilimi gösterdiği için onların kullandıkları temel yöntem olan savaş da sürekli büyüme ve yayılma konusunda olmuştur. Sümer ile başlayan bu tarihsel süreç, Ortadoğu, Asya, Avrupa, Afrika ve Amerika'ya yayılarak küresel hegemonik bir sistem ortaya çıkarmıştır. Dolayısıyla Gılgamış'ın başlattığı savaş sürekli büyüüp yayılarak yerel olmaktan çıkıp bölgesel, kıtasal ve küresel düzeye ulaşmıştır.

İktidar ve sermaye tekelleri, yeni zenginlik kaynaklarına ulaşabilmek ve ticaret yolları üzerinde denetim kurabilmek için sürekli bir savaş hali içinde olmuştur. Bunun için bu zor aracını üç şekilde kullanmışlardır. Öncelikle baskı ve sömürü altına alınan kadınlar, köleler, ezilen topluluklar üzerindeki sömürüyü sürekli kılmak ve daha da büyütme amacıyla kullanmışlardır. İkinci olarak yeni alanlara, zenginlik kaynaklarına ulaşmak ve özgür halk topluluklarını egemenlik altına almak için kullanmışlardır. Üçüncü olarak da karşıt iktidar ve sermaye tekellerinin elindeki zenginlik kaynaklarına ve ticaret yollarına egemen olmak üzere kendi aralarındaki çatışmalarda kullanmışlardır.

Sonuçta iktidar ve sermaye tekelleri tüm dünyaya yayılmış, yer kürenin her karışı devletçi sistemin eline geçmiş, farklı adlarda oluşan devletler tarafından dünya paylaşılmış ve böylece iktidar ve devlet sistemi küresel düzeyde hegemonik

bir yapı kazanmıştır. Artık gelinen aşama itibarıyla iktidar ve sermaye tekelleri için ele geçirecekleri yeni sömürü alanları kalmadı. Bundan dolayı bu sefer sömürüyü içte derinleştirme yoluna gidilmiştir. Yine dışa dönük de farklı iktidar ve sermaye güçlerinin elindeki değerlerin gaspı için savaş geliştirmekten çekinmemişlerdir.

Yani iktidar ve devlet güçleri arasında dünyanın yeniden paylaşımı denen olay gündeme gelmiştir. Başka bir ifadeyle farklı iktidar ve sermaye tekelleri arasında dünyanın zenginlik kaynaklarının ve ticaret yollarının yeniden paylaşımı söz konusu olmuştur. İşte bu biçimde dünyanın yeniden paylaşımı amacıyla gündeme gelen savaşlara "Dünya Savaşları" denmektedir.

Nitekim 19'uncu yüzyılın sonunda kapitalist modernite sisteminin küresel hegemonik yapı kazanması ardından farklı iktidar ve sermaye tekelleri arasında zenginlik kaynaklarının ve ticaret yollarının yeniden paylaşımı gündeme gelmiş, bu temelde de 20'nci yüzyılın başından itibaren "Dünya Savaşları" dediğimiz sürece girilmiştir. Bu temelde 1914-1918 yılları arasında yaşanan küresel savaşa "1'inci Dünya Savaşı" denirken, 1939-1945 yılları arasında yaşanan büyük savaş da "2'nci Dünya Savaşı" olarak tanımlanmıştır. 1990 tarihinden itibaren iktidar ve devlet sistemi "3'üncü Dünya Savaşı" dediğimiz bir yeni savaş süreci içine girmiştir.

Şimdi söz konusu bu savaş durumu gittikçe daha fazla tartışılan, her kesim tarafından farklı biçimlerde dillendirilen bir olay haline gelmiştir. Gittikçe "Barış" kavramı unutulmakta ya da literatürden çıkmakta, hemen hemen tüm siyasi kesimler farklı biçimlerde savaştan söz etmektedir. Dahası söz konusu savaş durumunun bir "dünya savaşı" olarak ifade edilmesi söz konusudur. Bazı çevreler böyle bir dünya savaşı durumunun, yani 3'üncü Dünya Savaşı'nın 1990'dan başlayıp günümüze kadar gelen bir süreç olduğunu değerlendirirken, bazı çevreler de dünyanın giderek bir 3'üncü Dünya Savaşı'na doğru yaklaştığını, birçok devletin böyle bir savaşa hazırlandığını söylemektedir. Bu temelde en üstteki devlet yetkilileri gittikçe artan oranda nükleer savaş tehdidinde bulunmaktadırlar.

Zaten 20'nci yüzyılın ortasından bu yana insanlık bir nükleer savaş tehdidi altında tutulmaktadır. Adeta yerküre bir savaş dengesi içine alınmış durumdadır. Şimdi bu dehşet dengesi çeşitli güçlerce hem bozulmakta hem de daha fazla sömürü ve talan için gerekirse böyle bir saldırıya, yani nükleer silah kullanımına

başvurulacağı açık bir biçimde söylenebilmektedir. Bu da insanlık için savaş tehlikesini daha çok büyütme ve yakıcı hale getirmektedir.

Tüm bu hususları dikkate alarak yaşanan 3'üncü Dünya Savaşı üzerinde biraz daha yakından durmak, yaşadığımız savaş gerçeğini bazı boyutlarıyla yeniden değerlendirmek, güncel durum anlamak ve geleceği öngörebilmek açısından yararlı olacaktır. Kaldı ki 20'nci yüzyılın başından bu yana yaşanan dünya savaşı olayının merkezinde yer alan bir bölge ve ülkede bulunuyoruz. Bilindiği gibi Ortadoğu bu savaşın temel bölgelerinden birisini oluşturuyor ve Kürdistan da Ortadoğu'nun ortasında yer alıyor. Dolayısıyla 20'nci yüzyıl boyunca yaşanan ve 21'inci yüzyıla da taşan dünya savaşı gerçeğinden en çok etkilenen ülke ve toplumlardan birisi de Kürt toplumu ve Kürdistan oluyor.

Kuşkusuz Kürdistan ve Kürt toplumu, savaş ile ilk kez dünya savaşları temelinde karşılaşmıyor. Aslında Sümer'den bu beri iktidar ve devlet sisteminin ilk yayılmak istediği ve bu temelde de saldırı yürüttüğü toprak parçası yukarı Mezopotamya, yani Kürdistan oluyor. Yine iktidar ve devlet sisteminin ilk saldırdığı ve köleleştirmek istediği toplumların başında Kürt toplulukları geliyor. Destanlarda dile getirilen Gılgamış'ın Kuzey Seferleri, yani Mezopotamya zenginliklerini daha çok yağma ve talan edebilmek için geliştirdiği savaşlar biliniyor. O günden başlamak üzere günümüze kadar gelen tüm iktidar ve sermaye güçleri bir biçimde devletçi sistemin doğuş merkezi olan Mezopotamya değerlerini ele geçirmek üzere bu sahalarla göz dikiyor ve güç oluşturduğu oranda da saldırı yürütüyor. Bu bakımdan da Kürdistan devletçi uygarlık tarihi boyunca sürekli işgal, istila ve sömürgeleştirme saldırılarına maruz kalan bir toprak parçası olmuştur. Bu nedenle Kürt aşiret ve kabileleri işte böyle sürekli bir işgal ve sömürgeleştirme saldırısına maruz kalan, hep bunlara karşı değişik biçimlerde direniş içerisinde olan, kendi varlığını günümüze kadar böyle bir direnişle koruyan topluluklar olma özelliği taşımaktadır.

Kısaca Kürdistan tarihi, Sümer'den bu yana hep işgal, istila amacıyla yürütülen savaşların ve bunlara karşı Kürt topluluklarının var olma ve özgür yaşama amacıyla başvurdukları direnişlerin tarihi oluyor. Fakat bu direnişler, 19'uncu yüzyılda ve 20'nci yüzyılın ilk yarısında ağır yenilgiler yaşamış, dolayısıyla bu bastırılma biçimi Kürt toplumunun soykırımı uğratılması ve tarihten silinmesi tehlikesini gündeme getirmiştir.

İşte buna karşı 20'nci yüzyılın son çeyreğinde Önder Apo öncülüğünde ve PKK örgütlenmesiyle geliştirilen özgürlük direnişi, 3'üncü Dünya Savaşı süreci içerisinde gelişip tüm Kürdistan'a yayılarak, Kürt toplumunun tarihten silinme tehlikesine karşı, var olma ve özgür yaşam umudu olarak gelişme göstermektedir. Günümüzde bir yandan daha fazla sömürü ve egemenlik için iktidar ve sermaye tekelleri arasında 3'üncü Dünya Savaşı yaşanırken diğer yandan Kürt halkı da PKK öncülüğünde böyle bir savaş süreci ortamında tarihin en amansız varlık ve özgürlük savaşını vererek bin yıllardır süren varlığını koruma direnişini devam ettiriyor.

Bu durum, hareket ve halk olarak PKK'yi ve Kürtleri, savaşla daha yakın ilişki içinde olmaya, savaş gerçeğini daha doğru ve derinlikli anlayıp çözümlemeye, dolayısıyla özgürlük savaşını bütün alanlarda daha yaratıcı, doğru ve etkili yöntemlerle yürüterek zaferi yaratmaya zorunlu kılıyor. Bu nedenle de bizim yaşanan 3'üncü Dünya Savaş gerçeğini daha doğru ve derinlikli anlamamız, onu daha iyi çözümlememiz, onun yarattığı tehlikeleri daha derinden görerek varlık ve özgürlük savaşı için var olan imkân ve fırsatları daha doğru görüp başarıyla değerlendirmemiz gerekmektedir. Kürtlerin var olması ve özgür yaşamı böyle bir değerlendirmeye ve bu temelde özgürlük savaşını tüm cephelerde doğru ve etkili yürütüp zafere taşımaya bağlı oluyor. Bu açıdan da savaş gerçeği ve 3'üncü Dünya Savaşı üzerinde daha çok durmamız, iktidar ve devlet tekellerinin çıkar savaşlarını daha doğru anlamamız gerekiyor. Bu temelde başta kadınlar ve Kürt halkı olmak üzere tüm ezilenlerin kendi gerçeğini bilince çıkarması, varlık ve özgürlük savaşını örgütleyip geliştirmesi, söz konusu yağma ve talan savaşları ortamında kendi öz savunmasını geliştirerek varlığını ve özgürlüğünü kazanıp koruması gerekmektedir. Bu açıdan da yaşanan savaş gerçeği ve onun Kürdistan üzerindeki etkilerini güncel gelişmeleri de dikkate alarak yeniden değerlendirmeye çalışmalıyız.

I.ve II. Dünya Savaşları

Bilindiği gibi 1914 ve 1918 yılları arasında yaşanan ve her bakımdan ağır tahribatlara yol açan 1'inci Dünya Savaşı esas olarak İngiliz ve Alman sermaye tekelleri arasında dünyanın yeniden paylaşımı savaşıdır. Yani dünyanın zenginlik kaynakları ile ticaret yolları üzerindeki egemenliğin ve sömürünün yeniden paylaşılması için gündeme gelmiş

ve başvurulmuş bir olaydır.

Kapitalist modernite sisteminin Britanya Krallığı temelinde küresel hegemonik bir güç haline geldiği ve Britanya Krallığı'nın da 'Güneş Batmayan Bir İmparatorluk' olarak şekillendiği bilinmektedir. Bir yandan Amerika ve Afrika kıtaları çeşitli biçimlerde sömürülürken, diğer yandan Hindistan'ın sömürgeleştirilmesi üzerinden Asya zenginlikleri, İngiliz sermayesi tarafından sömürülür hale gelmiştir.

Üstten dönüşüm ve devlet desteği ile şekillenen Alman sermaye tekelliliği ise yeni doğan ve gelişen bir güç olarak İngiliz sermayesinin hegemonyası altında bulunan dünya zenginliklerinden daha fazla pay alma isteğini gündeme getirmiştir. İşte bu durum ve ortaya çıkan çelişki "1'inci Dünya Savaşı" dediğimiz büyük çatışmaya yol açmıştır.

Bugünkü duruma ışık tutması açısından "1'inci Dünya Savaşı" denen olayın gelişimini kısaca şu şekilde formüle edersek daha yararlı olur: Afrika'nın güneyinden deniz yoluyla yapılan Hindistan ve Asya ticareti İngiliz sermayesi açısından çok fazla masraflı olmaktadır. Dolayısıyla kapitalizmin azami kâr yasası gereği İngiliz sermayesi masrafı azaltıp kârı arttıracak yollar aramaktadır. Bunun için de Anadolu ve Mezopotamya üzerinden Körfez'e ulaşarak Hindistan'a varmak, Afrika'nın güneyinden deniz yoluyla yapılan ticarete göre hem çok daha kısa sürede gerçekleşecek hem de masrafı daha az olacaktı. Bu bakımdan İngiliz sermaye tekelleri tarafından böyle bir yol arayışı gündeme gelmiş, Osmanlı toprakları üzerinden Körfez'e ulaşan bir demir yolu oluşturma projesi ortaya çıkartılmıştır.

Söz konusu ticaret yolu projesi başlangıçta bir İngiliz sermaye projesidir. Bu proje, Hindistan ve Hindistan üzerinden tüm Asya ile yeni ve daha kârlı bir ticaret yolu oluşturma arayışını ifade etmektedir.

İngiltere ve Almanya arasında yaşanan rekabeti değerlendiren dönemin Osmanlı Yönetimi, söz konusu demir yolu projesini Alman tekellerine verince bu durum İngiliz sermayesinin çıkarları açısından çok ciddi bir tehlikeyi ortaya çıkarmıştır. Çünkü bu durum İngiltere'nin Hindistan ve Asya üzerindeki egemenlik ve sömürüsüne Alman sermayesinin müdahale etme ve pay istemesi anlamına geliyor. İşte böyle bir durumu kendi çıkarları açısından fazlasıyla tehlikeli bulan İngiltere, Fransa ve Rusya ile ittifak yaparak Alman-Osmanlı ittifakına karşı, yeni bir müdahale gücünü ortaya çıkarmıştır. Bu biçimde Mısır, Suudi Arabistan ve Irak topraklarını ele geçirecek Körfez üzerinden denetim kurmayı, dolayısıyla da Hindistan ve Asya'nın zenginlik kaynaklarının sömürüsünü, yani bu alanla yapılan ticareti kendi tekelinde tutmak, Alman sermayesinin buraya nüfuz etmesini, müdahalede bulunmasını engellemek istemiştir. "1'inci Dünya Savaşı" denen olay, böyle bir amaçla ve oluşan bu söz konusu ittifak arasında yaşanmıştır.

Dikkat edilirse savaşın en temel nedeni enerji kaynakları ve ticaret yolları üzerindeki egemenlik ve denetimi ele geçirme olmaktadır. Yine 1'inci Dünya Savaşı'nın temel alanını Osmanlı İmparatorluğu toprakları oluşturmaktadır. Nitekim savaşın daha ilk yıllarında Osmanlı topraklarının Brest-Litovsk Antlaşması'yla İngiltere, Fransa ve Rusya arasında oluşan ittifak temelinde bölüştürül-

mesi planlanmıştır.

İngiliz sermaye tekelliliği bu temelde Hindistan ve Asya üzerindeki egemenliğini elde tutmak isterken Alman sermayesi de Osmanlı ile ittifak yapıp İmparatorluk alanlarında etkinlik geliştirerek Hindistan ve Asya'ya ulaşan, daha kısa ve kârlı ticaret yolları açma imkânına sahip olmak istemiştir. Başta Abdülhamit olmak üzere dönemin Osmanlı yönetimleri İngiliz ve Alman sermayesi arasındaki bu çelişki ve çatışmadan yararlanarak ayakta kalmaya, ömürlerini uzatmaya çalışırken, Osmanlı'daki İttihat ve Terakki yönetimi de, Almanlarla ittifak yaparak Asya ve Orta Asya üzerinde kendi etkinliğini geliştirme arayışı içinde olmuştur. Yani Alman sermayesinin gücüne dayanarak Orta Asya Türklüğüne ulaşmayı, bu temelde Türk Dünyası'nı birleştirmeyi öngören Turancı hayaller kurup hesaplar yapmıştır.

İşte Alman-Osmanlı ittifakı bu biçimde karşılıklı çıkarlara dayanan bir ittifak olarak şekillenmiştir. İngiltere, gelişen bu Alman-Osmanlı ittifakına karşı, böylesi bir gelişmeden rahatsız olan Fransa ve Rusya ile bir savaş ittifakı yapmıştır. Bu ittifak esas olarak Osmanlı topraklarının paylaşılması üzerinden gerçekleşmiştir.

Kuşkusuz biz burada savaşın gelişimi ve yaşanan olayların nasıl seyrettiği üzerinde durmayacağız. Esas itibarıyla söz konusu savaşların nedenleri ve sonuçları üzerinde duruyoruz. Buna göre yukarıda belirttiğimiz nedenler sonucunda oluşan ittifaklar temelinde gelişen 1'inci Dünya Savaşı'nın galibi İngiltere-Fransa ittifakı olmuş, Alman-Osmanlı ittifakı ise bu savaştan yenilgiyle çıkmıştır.

Savaş içinde yaşanan en önemli olay 1917 yılının Ekim ayında Rusya'da gerçekleşen devrim ve bu temelde Rusya'nın 1'inci Dünya Savaşı'ndan çekilmesi olmuştur. Böylesi bir gelişmeden dolayı zayıflayan İngiliz-Fransız ittifakı, yine de askeri olarak savaştan galip gelmeyi başarmıştır.

Güç paylaşımının ortaya çıkardığı sınırlar

Rusya, yaşanan Ekim Devrimi'nden dolayı söz konusu savaştan çekilince galip devletler olarak İngiltere ve Fransa arasında Osmanlı topraklarının paylaşımı gerçekleşmiştir. Mondros Mütarekesi ile ateşkes imzalamak zorunda kalan Osmanlı sultanlığı, Sevr Antlaşması'nı imzalayarak Osmanlı topraklarının İngiltere ve Fransa arasında paylaşılmasını kabul etmek zorunda kalmıştır. Nitekim günümüze kadar gelen Ortadoğu haritasının çok büyük bir bölümü bu biçimde İngiltere ve Fransa arasındaki güç paylaşımının ortaya çıkardığı sınırlardır.

Burada sonuç itibarıyla üzerinde durmak istediğimiz esas konu şu olmaktadır: Bir yanı sıra savaş, Alman-Osmanlı ittifakının yenilgisi ile sonuçlanmış, dolayısıyla Alman sermayesinin ve Osmanlı yönetiminin hedefleri gerçekleşmemiştir. Diğer yandan savaşın galipleri olan İngiltere ve Fransa, Osmanlı topraklarının çok büyük bir bölümünü işgal edip kendi aralarında paylaşarak egemenlikleri altına almayı başarmıştır. Özellikle İngiltere, Alman sermayesinin Hindistan ve Asya zenginlikleri üzerindeki sömürüden pay alma taleplerini geçici de olsa engelleyebilmiştir. Bir yönüyle savaş bu biçimde sonuçlanmıştır. Fakat

1'inci Dünya Savaşı'nın tek sonucunun bu olduğunu var saymak, sonucu sadece bu temelde değerlendirmek yanlış ve çok yetersiz olacaktır.

Aslında savaş sona ermemiş, savaş kuvvetleri arasında yeni bir güç dengesi durumu ortaya çıkmıştır. Çünkü kapitalist modernite sistemi, sürekli kriz ve bunalım demektir. Bu da çatışma ve savaş anlamına geliyor. Dolayısıyla 1. Dünya Savaşı böyle sonuçlandı demek yerine dünya çapında askeri vuruşma geçici bir süre sona erdirilmiştir denilebilir. Fakat kesinlikle sistemin iç yapısında var olan çıkar savaşlarının sona erdiği söylenemez.

Buna dayanarak ulaştığımız sonuçları ilk elden şu şekilde özetleyebiliriz: 1'inci Dünya Savaşı, İngiliz-Fransız ittifakının galibiyeti ve Alman-Osmanlı ittifakının yenilgisiyle sonuçlanmıştır. Ama esas olarak 1917 Ekim'inde Rusya'da gerçekleşen devrim, savaş sona erdirmiştir. Rusya'nın savaştan çekilmesi, Anadolu ve Mezopotamya üzerindeki paylaşımında boşluk yaratmıştır. Yine Ekim Devrimi ile birlikte Rusya'da kapitalist modernite sistemine alternatif olarak sosyalist sistemin ilan edilmesi, İngiltere'nin başını çektiği kapitalist modernite sistemi üzerinde, çok büyük bir korku ve etki ortaya çıkartmıştır.

Bu durum, yenilen Osmanlı İmparatorluğu'nun kalıntıları üzerinde Mustafa Kemal öncülüğünde yeni bir hareketin gelişmesi, Anadolu ve Yukarı Mezopotamya'da etkili hale gelmesi için çok uygun bir siyasi ve askeri ortam yaratmıştır. Nitekim Kemalist hareket, tamamen Ekim Devrimi'nin ortaya çıkardığı askeri-siyasi denge ortamından yararlanarak kendini örgütleyip geliştirmiş ve yine esas itibarıyla de Kürdistan'a ve Kürt halkının güçlerine dayanmıştır. Bunun bir sonucu olarak Kürtler, hem savaş cephelerinde İngiliz-Fransız emperyalist işgaline karşı etkin savaşlar yürüten bir güç olarak ortaya çıkmış hem de Kemalist Hareket'in örgütlenip yeni bir iktidar ve devlet yapısı ortaya çıkartmasında en etkili ve öncü bir güç olarak rol oynamıştır. Nitekim Erzurum ve Sivas kongrelerine ev sahipliği yaptıkları gibi Kemalist Hareket'in Ankara'ya yerleşip kurumlaşmasında da Kürtlerin desteği belirleyici olmuştur. Bunun sonucunda Kemalist Hareket, Anadolu ve Yukarı Mezopotamya'da etkili hale gelmiş, İngiliz ve Fransız desteğindeki Yunan birliklerini yenilgiye uğratma gücünü göstermiş ve 24 Temmuz 1923 Lozan Antlaşmasıyla Sevr Antlaşmasının Anadolu ve Mezopotamya'ya ilişkin hükümlerini bozabilmiştir.

Yani günümüzde ikinci yüzyılına girmiş olan Türkiye Cumhuriyeti Devleti, böyle yeni bir dünya dengesi ortamında, esas olarak da Sovyetler Birliği'nin varlığı ve Kürt halkının büyük desteği ile ortaya çıkmıştır. Bu duruma şöyle bakabiliriz: Eğer Rusya'da 1917 Ekiminde devrim olmasaydı, günümüzde var olan Türkiye Cumhuriyeti Devleti olmayabilirdi. Yine Kürtlerin büyük desteği olmasaydı ve bu iki etken birleşmesiydi Kemalist Hareket kesinlikle böyle bir güç kazanamaz, Lozan Antlaşması'na ulaşamazdı. O halde Türkiye Cumhuriyeti'nin varlığı tamamen Sovyetler Birliği'nin ve Kürt desteğinin varlığına ve bunların İngiliz-Fransız işgal güçleri üzerinde yarattıkları korkuya dayalı olarak hayat bulmuştur.

Rus devriminin büyük etkisi

Kısaca 1'inci Dünya Savaşı, başladığı esaslar ve amaçlar temelinde bitmemiştir. Bu savaşın bitişi üzerinde Rus Devrimi çok büyük bir etkide bulunmuş, dolayısıyla savaş çıkartanların başlangıçtaki planlarının büyük bir kısmını bozmuştur.

Yine 1939 ve 1945 yılları arasında yaşanan 2'nci Dünya Savaşı'nın, 1'inci Dünya Savaşı'nda ortaya çıkan bu sonucun doğrudan bir devamı olduğu bilinmektedir. Ekim Devrimi'nin yarattığı denge ortamında, Kemalist hareket gelişip Osmanlı kalıntıları üzerinden Türkiye Cumhuriyeti Devleti'ni şekillendirirken, savaşta yenik düşen Alman sermayesi, Hitler faşizmi öncülüğünde kendisini hızla, yeniden yapılandırmış, faşist ideoloji ve daha merkezi askeri bir devlet gücüyle dünya zenginlik kaynakları ve ticaret yollarının yeniden paylaşımını gündeme getirmiştir.

"2'nci Dünya Savaşı" dediğimiz süreç, Hitler Almanyası'nın bu biçimde gündemleştirdiği savaş süreci olmuştur. O yüzden 2'nci Dünya Savaşı, bu yönüyle 1'inci Dünya Savaşı sürecine benzemektedir. Yani savaş, Alman sermayesinin gelişim özellikleriyle ve güçlenme durumuyla bağlantılıdır. Dünyanın sömürsünden daha fazla pay elde etmek için her iki savaşı da Alman sermaye tekelliliği çıkarmıştır. O yüzden 2'nci Dünya Savaşı'nda Hitler'i Sovyetler Birliği'ne saldıran temel nedenleri görmek gerekiyor.

Hitler Almanyası, böyle bir ortamda bir yandan kapitalist modernite sistemini tehdit eden Sovyetler Birliği alternatifini ortadan kaldırarak İngiliz-Fransız tekelliliğini geri duruma düşürüp kapitalist modernite dünyasının hegemonu, birinci gücü haline gelmek isterken, diğer yandan da Sovyetler Birliği'nin varlığı ortamında yeniden Anadolu ve Mezopotamya üzerinden Hindistan yolunu elde etme planını uygulamaya koymak istemiştir. Fakat Sovyetler Birliği'nin varlığı böylesi bir yönelimi daha baştan engellemiştir. Hitler Almanyası, böylesi bir ortamda Türkiye Cumhuriyeti ve onun üzerinden Ortadoğu'ya yönelmesi halinde Sovyetler Birliği'nin kendisi açısından tehlikeli olacağı değerlendirilmiştir. Hitler Almanyası, o yüzden doğrudan Sovyetler Birliği'ne saldırarak sonuca gitmeyi daha yararlı bir strateji olarak hayata geçirmiştir.

Hitler'in, hem 1'inci Dünya Savaşı'ndan kalan enerji kaynakları ve yolları üzerinde etkinlik kurmak istemesi, hem de küresel kapitalist modernite sisteminin lideri olma amacıyla hareket etmesi, Sovyetler Birliği'ne saldırarak Kafkasya ve İran üzerinden Hindistan'a ulaşmak istemesini anlaşılır kılmaktadır.

Diğer yandan 2'nci Dünya Savaşı'nın sonucunu belirleyen de yine 1'inci Dünya Savaşı'nı sonuçlandıran etkenler olmuştur. Nasıl ki 1'inci Dünya Savaşı'nı sonuçlandıran İngiltere ve Fransa'nın Alman ve Osmanlı ittifakı karşısındaki galibiyetinden çok Rusya'da Sosyalist Devrimin gelişmesi etkili olmuşsa, 2. Dünya Savaşı'nın sonuçlanmasında da Sovyetler Birliği'nin durumu belirleyici olmuştur.

2'nci Dünya Savaşı'nda da Sovyetler Birliği'nin, savaş çıkartan Hitler faşizminin yenilgiye uğratılmasında birinci derecede rol oynadığını, savaşın esas yükünü taşıdığını biliyoruz. Böylece Alman tekelli sermayesi dünya düzeyinde girdiği

dünyayı yeniden paylaşım savaşında ikinci kez yenilmiştir. Aynı zamanda Rusya'da gerçekleşen devrim, ikinci kez dünya savaşını sonuçlandırmada temel rol oynayan faktör olmaktadır. Bu iki durum da dünya savaşları ve sonuçları açısından önemle değerlendirilmeyi gerektiriyor.

Günümüz dünyasını anlayabilmek açısından her iki savaşta da yenilen Almanya'nın kapitalist modernite sisteminin kendisini yeniden yapılandırmasında ne tür sonuçlar yarattığına bakmak ve anlamak gerekiyor. Diğer yandan 1'inci ve 2'nci Dünya Savaşları'nın sona erdirilmesinde Rus Devrimi'nin oynadığı rolün iyi görülmesi lazım. Gerçekten de her iki savaşı da sona erdiren temel güç Rus Devrimi ve bu devrimin ortaya çıkardığı Sovyetler Birliği gerçeği oluyor.

Bu belirlemelerden sonra amaç ve araç bakımından Ekim Devrimi'nin yaşadığı çelişkileri çok yönlü eleştiriye tabi tutabiliriz. Büyük bir devrimci deneyim yaşanmıştır. Kuşkusuz doğruları olduğu kadar, yanlışları, hata ve eksiklikleri de söz konusudur. Dolayısıyla bu yanlışları, hata ve eksiklikleri ortaya çıkartarak bunlardan doğrulara ulaşmak üzere yararlanmak gerekir. Yine Ekim 1917 Rus Devrimi'nin ortaya çıkardığı Sovyetler Birliği'nin ideolojik amaçlarıyla yaşadığı çok yönlü çelişkiler değerlendirilip eleştiriye tabi tutulabilir, bu temelde yaşadığı hata ve eksiklikler ortaya konabilir. Bütün bunlar eleştiri-özeleştiri konusudur. Dolayısıyla yaşanmış zengin deneyimden gerekli, doğru dersleri çıkartmayı ifade eder. Ancak tüm bunları yaparken Ekim Devrimi ve Sovyetler Birliği'nin dünya savaşı dediğimiz süreçleri sona erdirmeye oynadığı rolü iyi görmemiz gerekir. Söz konusu hata ve eksiklikler vardır diye barıştan yana olan, savaşı sona erdiren bu rolü görmezlikten gelemeyiz. Sovyetler Birliği'ni, dünya savaşını sona erdiren, barışın temel dayanağı olan güç olarak değerlendirmek gerekir.

Gerçekten de 1'inci ve 2'nci Dünya Savaşı'nın nasıl sona erdirildiğine doğru ve gerçekçi bir biçimde baktığımızda bu görüşlerin isabetli ve doğru olduğunu görüyoruz. Yine gelişen 3'üncü Dünya Savaşı açısından da bu görüşlerin doğrulandığı açıkça görülüyor. Nitekim Ekim Devrimi, Birinci Dünya Savaşı'nı, Sovyetler Birliği 2'nci Dünya Savaşı'nı sona erdirirken, Sovyetler Birliği'nin çözülüşü ve çöküşü ardından 3'üncü Dünya Savaşı'nın başlamış olması, 20'nci yüzyılın en temel olayı olarak Ekim Devrimi ve Sovyetler Birliği gerçeğinin, dünya savaşları karşısındaki barışı temsil etme özelliğini ortaya çıkartmaktadır. Bu gerçeği teslim etmek gerekiyor. Nitekim Ekim Devrimi'nin yarattığı Sovyetler Birliği'nin çöküşüyle birlikte 1'inci ve 2'nci Dünya Savaşı kaldığı yerden devam ediyor. Bu da Ekim Devrimi ve Sovyetler Birliği'nin dünya savaşlarını sona erdirmeye, barışı temsil etme özelliğini gösteriyor.

Diğer taraftan Kapitalist modernite sisteminin ortaya çıkardığı savaş gerçeğinin ise küresel düzeyde devam ettiğini bize gösteriyor. Çeşitli ara dönemlerde savaş durdurulmuş, daraltılmış, aza indirilmişse de bunda belirleyici temel rolü Ekim Devrimi ve Sovyetler Birliği oynamıştır. Eğer böyle bir olay gelişmeseydi, Ekim Devrimi ve Sovyetler Birliği olmasaydı 1'inci Dünya Savaşı biçiminde başlayan kapitalist modernite sis-

teminin iç çelişki ve çatışmalarının insanlığı ve dünyayı nereye götüreceği tam belli değildi. O yüzden o zamanın sosyalistlerinin "Ya Dünya Devrimi olacak ya da yokluk, yok oluş gerçekleşecek" biçimindeki değerlendirmelerini daha doğru anlamak gerekiyor. Savaşı, kapitalist modernite sisteminin en son eylemi olarak görüp oradan Dünya Devrimi'nin doğacağını planlamak, hayal etmek, aramak yanlış değildi.

Sistemin hegemonya savaşının etkilerini en derinden yaşayan sistem dışı güçlerin böylesi kaos ortamından kendi sistemlerini yaratarak çıkılmalarını beklemek kesinlikle doğruya en yakın tespitlerden olmaktadır. Nitekim Ekim Devrimi ve sonrasında Sovyetler Birliği bunun sonucunda ortaya çıkmış ve tüm yetersizliklerine rağmen çıkış hedefleri bile dünya savaşlarını etkileyecek, çatışmaları durduracak ortamın yaratılmasını kendisiyle getirebilmiştir.

Dolayısıyla ortaya çıkan devrim şansını doğru ve yeterli tanımlayamama, böyle bir devrimci iradeyi gösterememe ve nihayetinde Sosyalist Devrimin, kendi ideolojik ilkeleri temelinde dünya ölçüsünde gerçekleştirilememesi, geçtiğimiz yüz yılın yaşanmasına, bu kadar çatışmanın, tahribatin ortaya çıkmasına, küresel kapitalist modernite sisteminin özel savaş temelinde insanlığı kırımdan geçirip aç bırakmasına, kültürel soykırıma tabi tutarak çürütmesine neden olmuştur. İşte böyle bir devrimin yaşanmaması insanlığı günümüzdeki bu ağır durumla yüz yüze getirdi.

Üçüncü Dünya Savaşı nasıl başladı?

Şimdi bazı çevreler 3'üncü Dünya Savaşı tehlikesinden bahsediyor ve çeşitli biçimlerde savaş hazırlıklarının yapıldığını ve yeni bir dünya savaşının başlayabileceğini dile getiriyor. Hâlbuki 3'üncü Dünya Savaşı, Sovyetler Birliği'nin çöküşü ardından 1990'dan itibaren başladı. 35 yıldır süren bir 3'üncü Dünya Savaşı gerçeği var ve bu savaş farklı aşamalardan geçerek bugün çok önemli bir düzeye ulaşmış durumda. Elbette bu durumun görülmemesi, daha yeni 3'üncü Dünya Savaşı'nın olabileceğinden söz edilmesi, böyle bir tehlikeye dikkat çekilmesi doğru değildir. Bu yaklaşım toplumsal bilinci karıştırmaya hizmet ediyor. Eğer mevcut durumda dünya savaşı, büyük devletlerin nükleer vuruşması olarak algılanıyorsa kuşkusuz böyle bir savaş yaşanmıyor. Fakat günümüz dünya savaşını sadece nükleer silahların kullanılmasına indirgemek de doğru değildir. Nitekim nükleer silah kullanımı ve o temelde savaşmak öyle çok kolay ve akıl kârı bir durumu ifade etmez. Çünkü nükleer savaş durumu, kazananı olmayacak bir savaş türü biçimidir. Dolayısıyla nükleer silahların kullanıldığı savaşı, diğer silahların kullanımına dayalı savaş gibi ele almamak lazım.

O halde nükleer silah kullanılmadıysa yaşanana savaş diyemez miyiz? Günümüzde yaşananları 3'üncü Dünya Savaşı olarak ele alamaz mıyız? Kuşkusuz ele alabiliriz. Önemli olan hangi silahların kullanıldığı değil, dünya savaşını ortaya çıkartan savaşın amacı ve buna katılan güçlerdir. Nitekim enerji kaynaklarının ve yollarının yeniden paylaşımı temelinde yürütülen savaşlar, dünya savaşı olarak tanımlanmıştır. Eğer bu tanım temelinde ele alırsak

1990'dan bu yana yaşananın enerji kaynaklarının ve ticaret yollarının yeniden paylaşımı temelinde geliştirilen bir savaş olduğunu görmemiz ve kabul etmemiz gerekiyor. Nitekim 1990 başında Saddam Hüseyin Yönetimi'nin Kuveyt'i işgali temelinde gelişen Körfez Savaşı ile 3'üncü Dünya Savaşı başladı. Saddam Hüseyin Yönetimi'ni bir biçimde Kuveyt işgaline yönlendiren ABD Yönetimi, bunu gerekçe yaparak yüz elli binden fazla askerini bir anda Ortadoğu'ya sevk etti. Saddam Hüseyin Yönetimi'ne karşı savaşı giderek Basra Körfezi'ni askeri denetim altına almaya çalıştı. Nitekim 1991'de Saddam Hüseyin Yönetimi'ni Bağdat etrafında sınırlandırarak Basra'yı ve Güney Kürdistan'ı denetim altına alarak Irak üzerinde önemli bir askeri etkinlik geliştirdi.

Böylece ortaya iki sonuç çıktı: Birincisi Irak'ın güneyini, Emirlikleri, Suudi Arabistan'ı üslenme alanı yaparak Basra Körfezi'ni denetim altına aldı. Nitekim 1'inci Dünya Savaşı'nın başlamasına yol açan temel etken de Alman-Osmanlı antlaşması temelinde oluşturulmak istenen Berlin-Basra Demir Yolu Hattı idi. Yine, ABD, 3'üncü Dünya Savaşı'nın başladığı alan olan Körfez alanını, askeri denetim altına aldı. Bizler bunun ne anlama geldiğini yaşadığımız bu yıllarda daha iyi bilince çıkarır olduk. Başlangıçta böyle bir durum tam olarak görülmezse de, Hindistan'da G20 zirvesinde açıklanan Hindistan-Basra Körfezi-İsrail-Doğu Akdeniz-Kıbrıs-Yunanistan hattını oluşturan enerji yolu projesinin ilk adımının 1990 başında Saddam Hüseyin Yönetimi'nin Kuveyt'i işgal etmesi gerekçesine dayanılarak ABD Yönetimi tarafından Körfez etrafında askeri denetim kurduğunu açığa çıkardı.

Demek ki daha o zamandan ABD'nin söz konusu dünya savaşlarını çıkartan enerji yolu projesi vardı. Kendine göre bir yol hattı belirlemişti. Körfez Savaşı'nı böyle bir zeminde askeri etkinlik geliştirmek için hem teşvik etti, hem de pratikleştirdi. Bugün neredeyse tamamlanır noktaya getirilmiş olan yeni Hindistan-İsrail-Yunanistan enerji yolu projesi daha o zamandan uygulanmaya başlandı.

Diğeri ise 36'ncı paralelin kuzeyinde Çekiç Güç Operasyonu temelinde Hewlêr merkezli bir Kürt Bölgesel Yönetimi'nin oluşturulmasıdır. Çekiç Güç Operasyonu, ABD-TC ittifakı temelinde gelişen, KDP-YNK anlaşmasına dayanan ve NATO'nun da desteğini alan bir projeydi. Esas amacı PKK'nin Güney Kürdistan'a yayılmasını ve Botan-Behdinan'da kurtarılmış bir Kürdistan alanının ortaya çıkmasını engellemektir. Böylece özgür kürtlüğü Güney Kürdistan'a sokmamayı, Kürdistan Özgürlük Mücadelesi yürüten PKK'yi güneyden kuşatmayı, Kuzey Kürdistan ile sınırlandırmayı hedefliyordu. ABD, Körfez Savaşı'yla bu iki hedefine ulaşarak 3'üncü Dünya Savaşı'nın temellerini attı.

Kuşkusuz 3'üncü Dünya Savaşı, ABD'nin Sovyetler Birliği'nin çöküşüne dayanarak başlattığı yeni bir hegemonya savaşıydı. ABD Yönetimi, bunu "Yeni Dünya Projesi" olarak formüle etti. ABD'nin Yeni Dünya Düzeni Stratejisi, Ekim Devrimi ve Sovyetler Birliği'nin varlığı temelinde dünyada kapitalist modernite sistemi aleyhine ortaya çıkmış gelişmeleri ortadan kaldırmayı ve dünyanın her tarafında kapitalist modernite hegemonyasını ABD öncülüğünde

en güçlü bir biçimde oluşturmayı hedefliyordu. ABD, bu amaca ulaşmak için önce Körfez Savaşı'yla Basra Körfezi'ni ve Güney Kürdistan'ı denetim altına aldı. Bu denetime dayanarak da dünyanın değişik bölgelerinde Ekim Devrimi'ne dayalı olarak ortaya çıkan gelişmeleri tasfiye etmek, sistem içileştirmek, kapitalist modernite sistemine yeniden katmak üzere planlı ve örgütlü bir saldırı yürüttü. Bu temelde Balkanlar'da ve Kafkasya'da savaşlar çıkardı. Bazı alanları savaşlarla denetim altına aldı. Bazı alanlarda siyasi ve ekonomik baskıyı, ambargo yöntemlerini kullandı. Kısaca Doğu Avrupa'dan Asya'ya, Afrika'dan Latin Amerika'ya kadar ABD öncülüğündeki kapitalist modernite sistemiyle çelişkili olan tüm güçleri etkisiz hale getirmeye, sistem içine çekmeye, buna gelmeyenlerle savaş yürütmeye yöneldi. 3'üncü Dünya Savaşı dediğimiz 35 yıllık savaş süreci bu temelde başlayıp günümüze kadar geldi.

Önder Apo 3. Dünya Savaşı'nı çok yönlü değerlendirdi

Önder Apo, daha o zaman savunmalarında gelişen 3. Dünya Savaşı sürecini çok yönlü, derinlikli, kapsamlı bir şekilde değerlendirdi. Bu savaşın Sovyetler Birliği'nin çözümlüyle başladığını, ulus üstü sermaye sistemi ile ulus devlet statükoculuğu arasında süren bir savaş olduğunu, kapitalist modernite sisteminin kriz ve kaosundan kaynaklandığını, bu kaos aralığı durumunun 50 yıl kadar sürebileceğini, dolayısıyla savaşın böyle bir süreç boyunca devam edebileceğini çok net bir biçimde belirtti. Söz konusu bu değerlendirmelerine şunu da ekledi: ABD'nin böyle bir savaşa yöneliminin, ABD'nin güçlenmesi olarak görülmemesi gerektiğini, daha önce Sovyetler Birliği'nin varlığıyla ortaya çıkan iki kutuplu dünyanın aşılmasının yeni çelişki ve mücadelelerin ortaya çıkmasına imkân ve fırsat sunacağını, güçlü olan ABD'nin, güçlü bir Sovyetler Birliği'nin varlığına dayandığını, dolayısıyla çöken Sovyetler Birliği varlığının, giderek etkinliğini kaybeden ABD olacağını, kapitalist modernite sisteminin tek ya da iki kutuplu değil, çok kutuplu hale geleceğini de ekledi. Nitekim kapitalist modernite sisteminde yaşananlar, ABD'nin konumu, yaşadığı zorlanmalar ve gerilemeler iyi incelenirse ABD'nin bu süre zarfında zayıfladığı rahatlıkla görülebilir.

Bütün bunlar açıkça gösteriyor ki 3'üncü Dünya Savaşı dediğimiz çelişkili ve çatışmalı durum, ulus üstü sermaye sisteminin azami kâr arayışıyla ulus devlet statükoculuğu arasındaki bir çatışma durumunu ifade ediyor. Yani 1'inci ve 2'nci Dünya Savaşı'nda olduğu gibi İngiliz ve Alman tekelci sermayelerinin dünyayı yeniden paylaşım savaşından farklıdır. Kapitalist modernite sistemi, Sovyetler Birliği'nin varlığı ortamında statükocu konumda iken, Sovyetler Birliği'nin dağılmasıyla Amerika Birleşik Devletleri, Yeni Dünya Düzeni Stratejisi ile saldıran güç konumuna gelmiştir. Sovyetler Birliği'nin çöktüğü ortamda da, Sovyetler Birliği'ne dayalı olarak ortaya çıkan siyasi ve askeri gelişmeler, ulus devlet yapılanmaları, genel planda ise ulusal kurtuluş savaşlarıyla ortaya çıkan ulus devletler kendilerini savunmak durumunda kalan bir statükoculuğa yönelmeye zorlanmışlardır. Bu an-

lamda ulus üstü sermayenin rahat hareket etmesini engelleyen güçlerin başında Türkiye, İran ve Rusya gibi ulus devlet statükoculuğunu en önde yaşayan ülkeler ve Sovyetler Birliği'ne dayalı ortaya çıkan ulus devlet yapıları olmuştur. Dikkat edilirse Rusya'da gerçekleşen Ekim Devrimi temelinde ve bu devrimin ortaya çıkarttığı konjonktürde varlık bulan ilk ulus devlet TC Devleti olmuştur. Varlığını çok büyük ölçüde batı kapitalizminin Sovyetler Birliği ile arasındaki çelişki ve çatışmaya dayandırmıştır. İngiltere ve Fransa, Sovyetler Birliği'ne karşı batı kapitalizmini savunma görevini üstlenmesi şartıyla Kemalist Hareket ile Lozan Antlaşması'nı imzalamıştır. Daha sonra TC'yi 1952'de NATO sistemi içine alarak Yunanistan ile birlikte NATO'nun Güneydoğu kanadı haline getirmiş, İran ve diğer güçlerle birlikte de Yeşil Kuşak Projesi ile Sovyetler Birliği'nin Güney'den kuşatılıp sıcak denizlere inmesinin engellenmesi hedeflenmiştir.

1'inci Dünya Savaşı'nın galipleri olarak Sevr Antlaşması'ndan vazgeçen İngiltere ve Fransa, Lozan Antlaşması'yla TC Devleti'nin mevcut sınırlar dâhilinde oluşumunu kabul etmiş, fakat bu kabul çerçevesinde TC Devleti'ne bazı temel görevler vermiştir. Bu görevlerden biri TC'nin Sovyetler Birliği'nin güneyden kuşatılmasında etkin rol oynaması, diğer bir görev ise Ortadoğu'da ulus devlet sisteminin kuruluşuna öncülük etmesi, bir bütün olarak Sovyetler Birliği'ne ve Ortadoğu'ya karşı batı kapitalizminin savunuculuğunu yapması olmuştur. Kemalist Hareket, bu görevler temelinde küresel sermaye sistemi tarafından icazet alabilmiş ve varlık bulabilmiştir. Dolayısıyla Ekim Devrimi ve Sovyetler Birliği'nin varlığına dayalı oluşan ve yaşayan ilk ve en etkili güç Türkiye Cumhuriyeti Devleti'dir. 3'üncü Dünya Savaşı çerçevesinde de ulus devlet statükoculuğunu en çok temsil eden güçlerin başında yine bu devlet gelmiştir. Sadece söz konusu oluşum özelliği ile değil, aynı zamanda bir de Kürdistan'ı bölüp parçalama, Kürt varlığını ortadan kaldırıp soykırıma uğratabilmek için ulus devlet statükoculuğunu en bağnaz bir biçimde savunmuştur. Bunu faşist-sömürgeci-soykırımcı bir zihniyet ve siyaset ile yürütmüş, resmi ideolojisini Kürt düşmanı, soykırımcı, ulus devlet milliyetçisi, ırkçı, faşist-soven bir temelde oluşturmuştur. Bu durum TC Devleti'nin statükocu ulus devlet yapısını çok daha güçlendirmiş ve öne çıkarmıştır.

Diğer yandan İran'da oluşan yapının da, özellikle İslami Devrim ile birlikte kapitalist modernite sistemi ile çelişen-çatışan bir yapıda olduğu bilinmektedir. İran da kendi varlığını koruyabilmek için ulus devlet statükoculuğuna sarılmaktan öteye geçememiştir. Yine Rusya, dağılan Sovyetler Birliği'nin etki alanlarını koruyabilmek için son derece statükocu anlayışla hareket etmiştir. Değişime, dağılmaya karşı çıkmış, bu temelde Rusya Federasyonu'nu oluşturmaya çalışmıştır.

Elbette Çin de statükocu bir yapıya sahiptir. Sovyetler Birliği'ne dayalı olarak gelişen ulus-devlet sistemlerinden bir tanesidir. Fakat Çin'in diğer güçlerden farklılığı şudur: Çok hızlı gelişen taze ve güçlü bir sermaye birikimine sahiptir. Bu sahip olduğu nüfus yoğunluğu ve oluşturduğu sistemden kaynaklanıyor. Bu yüzden gelişen-büyüyen ser-

maye, ulus-devlet statükoculuğunu bağnaz bir biçimde savunmayı, daralmayı kabul etmemektedir. Çünkü gelişip büyümesi dışı açılmasıyla oluyor. Bu şekilde hem yeni enerji kaynaklarına ulaşıyor hem de yeni pazarlar elde ediyor. Bu bakımdan da bazılarının sandığı gibi öyle ABD tarafından birinci dereceden hedef konumunda tutulan bir Çin devlet statükoculuğu yoktur. Çünkü Çin sermayesinin belirttiğimiz söz konusu karakteri, onu diğer devletler kadar katı, statükocu yapmamaktadır. Tam tersine her zaman dışı açılımı, ticareti önemseyen, siyasi ve askeri etkinlik yerine, ekonomik yayılmayı ve etkinliği önemseyen, ona göre örgütlenen bir sistem geliştirmiştir. Buna ancak kısmi bir statükoculuk denebilir. Dolayısıyla da 3'üncü Dünya Savaşı sürecinde Çin ile ABD arasında cereyan eden mücadele, diğer statükocu devletlerle yaşanan mücadele kadar sert olmamıştır. Çünkü Çin sınırlarını kapatmamış, statükocu davranmamıştır. Tam tersine ekonomik olarak ABD ve benzer birçok devletle en ileri düzeyde ekonomik ilişkilere girmiş, tekelci sermayenin ortaklaşmasına fırsat vermiştir.

Peki, bütün bunları burada niçin belirtme gereği duyuyoruz? Çünkü özellikle Türkiye'deki bazı çevreler, TC'nin küresel, ulus üstü sermaye sistemi ile tam bir uyum içinde, her hangi bir çelişki ve çatışma yaşamadığı gibi bir algıyla hareket etmektedir. Evet, TC Devleti, NATO sistemi içerisinde olan bir güçtür ve NATO'nun çıkarları temelinde hareket etmek zorundadır. Zaten bu temelde görev ve sorumluluklarının gereğini de yerine getirmektedir. Fakat aynı zamanda belirttiğimiz ulus devlet statükoculuğu nedeniyle sermayenin daha hızlı dolaşımı ve daha fazla kâr elde etmesi anlamına gelen ulus üstü sermaye sistemiyle çelişkili ve çatışmalı bir durumu yaşamaktadır. Nitekim daha 3'üncü Dünya Savaşı'nın başladığı süreçten itibaren TC politikaları ile ABD-NATO politikaları arasında çeşitli düzeylerde farklılıklar olmuş, Irak zeminde başta olmak üzere bu farklılık birçok alanda karşılıklı çıkar çatışmasına dönüşmüştür.

Bu durumu görmeyen, NATO üyeliği nedeniyle Türkiye'nin sistemle tam bütünlük oluşturduğunu düşünen çevreler, bu nedenle 3. Dünya Savaşı'nın Türkiye'yi kapsamadığı, TC dışında cereyan ettiği görüşündeler ki esas yanlışlığı budur. Büyük yanlışlığı burada yaşamaktadırlar.

Evet, Türkiye'nin sistem ile olan ilişkileri nedeniyle, daha doğrusu NATO üyeliği nedeniyle kapitalist modernite sistemiyle belli düzeyde bir iç içeliği vardır. Fakat bu mevcut TC yapısının, kapitalist modernite sisteminin küresel hegemonik hale getiren İngiliz ve daha sonra gelişen ABD hegemonyasıyla tam uyumlu ve bütünlük içinde olduğu anlamına gelmiyor. Zaten Türkiye Cumhuriyeti Devleti o hegemonya stratejisinin gereklerine göre oluşmamıştır. Tam tersine Ekim Devrimi'nin ve Sovyetler Birliği'nin varlığı temelinde oluşmuş ve var olabilmıştır. Dolayısıyla şimdi varlık nedenleri olan Sovyetler Birliği'nin çöküşü ve Kürt toplumunun desteğini kaybetmiş olması, TC Devleti'ni ortaya çıkartan temel etkenlerin ortadan kalktığı anlamına geliyor. Bu da Türkiye'yi 3'üncü Dünya Savaşı'nın dışında değil, aslında tam merkezinde olan bir ülke konumuna sokmaktadır.

Devam edecek...

Var olmak mücadeleye etmeyi gerektirir

❖ Bugün Kürdistan'da iki çizginin varlığı oldukça somutlaşmış ve açığa çıkmıştır. Birincisi; yurtseverlik çizgisi, ikincisi ise işbirlikçi-ihanet çizgisi olduğu güneş kadar nettir. KDP'yi bilmeden, tanımadan bir Kürt partisi ve gücü olarak bilenler, görenler vardı; onlar açısından bu durum bir yere kadar da anlaşılırdı. Ancak KDP'nin ihanet gerçeği bugün tüm açıklığıyla artık herkes tarafından görülüyorsa, yapılması gereken bu ihanet çizgisine karşı durmaktır.

■ PİROZ NÜDA

3 Dünya Savaşı gerçeğinin giderek daha da somutlaştığı, tüm güçlerin bu gerçeği gözeterek hazırlık yaptığı bir süreçteyiz. Bu realite içerisinde kimi devletler mevcut statükosunu korumayı esas alırken kimi ulus devletler ise yayılmacılığı esas almaktadır. Bu ulus devletlerin başında Rusya, TC ve İsrail gelmektedir. Rusya, Kırım, Osetya ve Ukrayna'ya yönelik işgal saldırılarını NATO'nun kuşatmasına girmemek için gerçekleştirdiğini belirtirken; sömürgeci Türk devleti ise 'büyümezsek küçülürüz' bahanesiyle Kürdistan'ın diğer parçalarını işgal etmeyi bir beka sorunu olarak görmekte. Keza İsrail de aynı zihniyetle 'güvenlik' bahanesini öne sürerek Filistin'in tümünü işgal etmeyi önüne hedef olarak koymuştur.

Rusya-Ukrayna savaşının giderek daha fazla NATO ve Rusya savaşı olduğu gerçeği kendisini göstermektedir. Yine Ortadoğu'da büyük güçlerin bölgedeki çıkar çatışmaları ve süren vekalet savaşları, krizlerin daha da derinleşmesine neden olup, bu savaşın merkezinin daha fazla Ortadoğu olacağına işaretler. Ülkeler, askeri güçlerini modernleştirmek için büyük yatırımlara ve askeri harcamalara girişmiş durumdadırlar. Siber savaşı, yapay zekâ ve otonom silahlar gibi yeni nesil savaş teknolojileri dedikleri gelişmeler, gelecek çatışmaların niteliğini kökten değiştirmeyi hedeflemektedir. Yaşanmakta olan savaş, sistemin yaşadığı kaos ve kriz durumu, 2. Dünya Savaşı'ndan sonra 'güvenlikli ada' olarak görülen Avrupa'nın güvenlik anlayışını derinden sarsmış, aşırı sağ ile faşist hareketlerin yükselişini beraberinde getirmiştir. Aşırı sağ ve faşizan hareketliliğin temel gündemi ise "göçmenler" üzerinden oluşmaya devam etmektedir. Kapitalist sistemin güvenliği ve çıkarları karşılığında ezilen sınıflara, halklara daha fazla savaş, ölüm, işsizlik, yıkım ve göç yaşatılmaktadır.

Erdoğan bölgesel bir savaşın peşinde

Ortadoğu'da uzun bir geçmişe dayanan Filistin ve Kürt sorunu tüm yıkıcılığıyla kendisini dayatırken Filistin halkına dönük faşist Netanyahu'nun geliştirdiği soykırımın bir aynısını faşist Erdoğan-Bahçeli ikilisi uygulamaktadır. Netanyahu ile Erdoğan aynı politikanın yürütücüleri, bir madalyonun iki yüzü ve ruh ikizleridir. Bölgesel ve küresel güçlerin bölgedeki politikaları ise sorunu kördüğüm halinde tutmaya devam etmektedir. Oysa Önderliğin demokratik ulus paradigması Kürt ve Filistin sorunu başta olmak üzere bölgedeki birçok sorunun çözümünde en ideal ve gerçekleştirilebilir çözüm olduğu daha iyi anlaşılmalıdır. Son Hamas saldırısı Filistin halkının soy-

kırma uğramasına gerekçe yapılmıştır. Benzer bir tutum, Özgürlük Hareketi olarak bize karşı da geliştirilmek istenmektedir. Kuşkusuz Filistin örgütleri ile ne ideolojik/paradigmasal olarak, ne politik olarak ne de öz savunma mücadelesi anlamında benzer yanları bulunmamaktadır. Kuşkusuz ki paradigmasal/ideolojik boyutunun yanı sıra, Hareketimizin politik ve toplumsal olarak çok geniş bir alanı etkilemekte. Bu durumun farkında olunarak soykırımı sonuca götürmesi temelinde Türk devletine sonuna kadar alan ve imkân açılmıştır. Küresel ve bölgesel güçlerin tüm ittifak, imha ve saldırı politikalarına rağmen, Hareketimizi istedikleri noktaya çekememiş, bunu başaramamışlardır. Fakat bizi sistem sınırlarına çekmeyi başarmadıkları noktada imha ve soykırıma uğratma politikasını sonuna kadar sürdüreceklerdir. Bugün yürütülen politika bu çerçevededir.

Filistin sorunu önemli oranda etkisiz bir noktaya çekilmiştir. Filistin halkının haklı olan varlık ve özgürlük mücadelesi uzun bir süredir sistem içi politika sınırlarına çekildi. Sorunla ilgili birçok güç ve devlet, Filistin sorununu kendi çıkarları ve ihtiyaçlarına göre bir sınıra çekme noktasında rol üstlendi. Sistem içileşen, politik çıkarlar ve iktidar mücadelesi sınırlarına çekilen Filistin davası bölündü, parçalandı. Bu bölünmenin bir tarafı direnişe karşı çıkarken, diğer tarafı da şiddeti amaç dışında kullanan anlayış ve tutumun ortaya çıkmasıyla Filistin sorununun çözümsüzlüğünü derinleştirdi. Bilinçli

geliştirilen bu politika sonucunda çözümsüz kılınan ve kör şiddet noktasına çekilen Filistin davası, artık birçok Arap devletinin çıkarları açısından taşımak istemedikleri bir "yük" olarak görülmekte. Özellikle Körfez ülkelerinin bu noktada bir tutum içinde oldukları görülmektedir. Körfez sermayesi İsrail'in Filistin halkına karşı geliştirdiği soykırım politikası ve saldırısına karşı durma yerine, kendi çıkarlarını korumayı esas almaktadır. İsrail ile geliştirmek istedikleri İbrahimi Anlaşmayı da bu çerçevede değerlendirmek gerekir. Körfez ülkelerinin tutumu, Filistin halkının davasının bir an önce -Filistin halkının feda edilmesi de dahil- sorun olmaktan çıkarılmasıdır. Irak, Suriye ve Lübnan gibi Arap devletleri ise güçsüz durumdadırlar. Bölge güçleri ve küresel hegemon güçlerin çıkar politikası karşısında etkisiz pozisyondadırlar. Yine Mısır ve Ürdün devletleri de Filistin halkının davasına güçlü sahip çıkma ve çözümü dayatma, geliştirme noktasında olmadıkları; İsrail ile ilişkilerini dengede tutmaya çalıştıkları anlaşılmalıdır.

İsrail devletinin soykırım politikasını bu denli pervasızca yürütmesinin esas nedeni kuşkusuz Siyonist zihniyet ve politikaların sonucudur. Ancak bölgede ABD başta olmak üzere, küresel hegemon güçlerin bölge politikalarının bir parçası, temsilcisi olarak bulunduğu; bu güçler tarafından desteklendiği ve kollandığı bilinmektedir. Tüm bunlara rağmen pervasızlaşmasının temelinde, Arap devletlerinin tutumu, etkisiz

duruşu ve yaklaşımlarının rolünün daha önemli olduğu açıktır. Arap devletleri, çıkarları için Filistin halkını feda eden bir noktada durmaktadırlar. Arap ve bölge ülkeleri, İsrail halkı kadar bile bu soykırım politikasına karşı güçlü bir direniş ve tutum geliştiremediler.

Türkiye'nin İran ile İsrail savaşını bölgesel kılma çabaları

Türk devletinin Filistin davası ve mücadelesi karşısındaki tutumu politik pragmatizm temelinde, çıkarları için kullanma amaçlıdır. Kör şiddet politikasını yürüten Hamas'ı desteklemesi, bölgede geliştirmek istediği siyasi İslam politikasını egemen kılarak, yeni Osmanlılık hegemonyasını geliştirmeyi hedeflediği bilinmeyen bir durum değil. Filistin halkının haklı özgürlük davasını savunma gibi bir tutumu ve derdi yoktur. Yıllardır İsrail ile geliştirdiği politik, diplomatik ve ekonomik ilişkilerin boyutu bilinmektedir. AKP/MHP faşist iktidarı Hamas'ı İsrail devletine saldırarak, bölge politikasında etkin olma amacı üzerinden, binlerce Filistinli'nin ölümüne neden olmuştur.

İran, belli bir süredir İslam devleti olarak İslam devrimini ihraç etme döneminden, İslam devrimini ön cephede koruma, savunma anlayışı ve tutumuna geçmiştir. Bölgede hegemonyasını hâkim kılma noktasında mücadele yürütmektedir. Türk devleti ile de bölge hegemonyası noktasında rakip durumdadır. Hem bölgede güç olma

politikası hem de ulus devletçi bölge politikasının temsili gibi bir rolü edinerek, ABD ile küresel çapta da çelişki ve mücadele içerisinde kendisine biçtiği role göre Şia eksenli veya Şia hilalini inşa etme, geliştirme ve etkili kılma politikasını uzun bir süredir sürdürmektedir. Irak, Suriye, Lübnan'da Şii güçleri, Hizbullah'ı ve Yemen'de ise Husiler'i desteklemekte, silahlandırmakta ve savaştırmaktadır. Suni bazı güçler ile de iktidar ve güç çıkarı temelinde ciddi ilişkileri vardır. Hamas ile ilişkisi bu temeldedir. İslami söylem üzerinden yürüttüğü bir ilişki söz konusudur. Hamas lideri İsmail Haniye'nin Tahrân'da öldürülmesini bu güç ilişkisi ve mücadelesi üzerinden değerlendirmek gerekir. En çok Türkiye'de yaşayan, Katar'da ikamet eden Haniye'nin Tahrân'da öldürülmesini planlayan akıl, zayıflayan Hamas'ı kendi çıkarları etrafında yeniden dizayn etme; aynı zamanda İran ile İsrail savaşını bölgesel kılarak, bölgesel rol üstlenme amacı güden Türk devletidir. Birçok kesim ve çevrenin bu ölümle ilişkisi düşünülebilir. Ama en çok da Türk devletini, özel olarak Erdoğan-Bahçeli faşizminin etkisini ve rolünü görmek, olan biteni doğru anlamak açısından önemlidir.

Ayrıca İran rejimi tüm baskılarına rağmen kendi içinde de ciddi bir muhalefete sahip olup, bu anlamda da bir zorlanma içindedir. Halkın sisteme katılmadığı, meşruluğu tartışılabilir olan bir rejim söz konusudur. Bu, rejim için ciddi

bir sıkıntıdır. İran'ın içerde yaşadığı sıkıntı, ekonomik zorlanma, uluslararası alandaki kuşatmayı yaşarken; bölgede tüm tahriklere rağmen direk bir savaşa girmek istemediği çok açıktır. AKP-MHP sömürgeci zihniyeti bölgede yaşanan bu durumlardan istifade ederek kendini bölgesel savaşa hazırlamaktadır.

Soykırımcı, sömürgeci AKP-MHP iktidarı PKK'nin tasfiyesi ve Kürt soykırımını temelinde Misak-ı Milli'yi gerçekleştirerek bölgede etkili olacağını düşünmektedir. İran'ı buna razı etmek için zorlamakta, bunun için İran ve İsrail arasında savaş olmasını çok arzulamaktadır. Savaş çıkararak bölgede güvenlik paktı oluşturma planları ve girişimleri içindedir. Türk Dışişleri Bakanı Hakan Fidan bunu açıkça söyledi. Kudüs Paketi olarak ifade etseler de esasında geçmişte Kürt karşıtlığı temelinde yapılan Sadabat Paketi, Bağdat Paketi ve Sento gibi bir ittifak geliştirme amacındadırlar. Kudüs Paketi demeleri İran'ı etkilemek, zorlamak, mecbur kılmak içindir. TC böyle bir ittifakla Irak, İran, Suriye'yi yanına almak istiyor. Yine Katar vb. güçlerin de katılmasını istiyor. Bu duruma Rusya'nın da destek olacağı, çıkarları için bunu uygun göreceğini beklemektedir. Soçi ve Astana'da bu doğrultuda kendini örgütüyor. Türkiye NATO'ya bağlıdır, bu cenahla bir şey olmaz diyemeyiz. Çünkü sürecin karakteri bu tür ilişkilere açıktır. Türkiye "güvenlik sorunum var" diyerek İran'la, Rusya'yla ilişkilere girerek, hatta onları destekleyerek diğer yandan da ABD'yle, NATO'yla hareket edecektir. Kendini büyütme ve yeni Osmanlılık hayallerini gerçekleştirmek için bu güçlerin çelişkilerini ve fırsatları kullanmaktadır. Bölgedeki tüm hedeflerinin başında PKK'nin tasfiyesi olup, bölgede Kürtlerin en küçük bir kazanıma, statüye sahip olmaması için gereken her yerde Kürt soykırımını gerçekleştirmekten geri durmamaktadır. Mevcut durumda planlarına en büyük engel PKK ve Kürtleri görmektedir.

ABD'nin pozisyonu ve olası etkileri

Bölgede yaşanan tüm bu gelişmeler karşısında hegemon gücün temsilcisi ve sistemin sürdürülebilirliğinden sorumlu olan ABD'nin pozisyonu ve tutumu da önemli. ABD'nin Kasım ayında yapılacak seçimlere kadar mevcut politikasını sürdüreceğini ön görmek gerekir. Bu doğrultuda İsrail'e desteğini sürdürmektedir ancak çok fazla ileri gitmemesi ve bölgesel bir savaşa dönüştürmemesi için mevcut çatışma halini kontrolde tutma politikasını yürüteceğe benzemektedir. İran ile çelişki/ilişki diyalektiğini de mevcut belirttiğimiz anlayış ve yaklaşım temelinde sürdürecektir. ABD'deki seçim sonuçları gelişmeleri etkileyecektir. ABD'nin neyi ön plana çıkaracağı, hangi güçleri hedefleyeceği önemlidir. Şu anki göreceli dengeli durumun hala bazı şeylerin net olmamasıyla bağlantılı. Trump bile gelse eskisi gibi kendi başına hareket edemez, sistem içi sınırlara iyice çekilecektir. ABD'deki siyasi güçler Çin'in sınırlandırılması konusunda- aralarında yöntem ve zaman farklılığı olabilir- mutabıktırlar. Yine seçimden sonra Hamas, Hizbullah, İran'ı

köşeye sıkıştırmak isteyecekler. Türkiye'nin durumu da krizle ve kritiktir. Hiçbir zaman Türkiye bu kadar sert İsrail, ABD karşıtı duruma gelmemiştir. Araplar ile Yahudilerin arasını bozmayınca Arap devletleriyle ilişki geliştirme yoluna başvurdu. Ancak İsrail-Suudi Arabistan merkezli yeni Ortadoğu yapılanması karşısında çok kaygılıdır ve bundan çok rahatsızdır. Çünkü bu planla Türkiye eskiye nazaran daha çok dışlanıyor, eskisi gibi Ortadoğu'da kendisine öncelik verilmiyor. Bundan dolayı Türkiye çığına dönmüş gibidir, bu kadar ABD, İsrail karşıtlığı söylemlerinin nedeni budur. Türkiye'de Avrasyacı bir kanat da güçleniyor, bundan dolayı da Türkiye'ye yeterince güvenilmiyor. Bunun için Türkiye'yi belli düzeylerde aşmak, daha doğrusu aşırılıklarına dur demek ve islah etmek istemektedirler. Bunun, Türkiye'den vazgeçiliyor anlamına gelmediği açıktır. Türkiye'nin pozisyonu NATO ve ABD için önemli olduğu kadar Türkiye de NATO'daki ayrıcalıklarından vazgeçmek istemektedir. En başta da bugüne kadar Kürt Özgürlük Hareketi'ne karşı savaşılabilesinin arkasındaki en temel güç ABD ve NATO'dur. NATO'nun desteği olmasaydı ve bu pozisyonunu kullanmasaydı soykırımcı, sömürgeci TC, onlarca defa yenilgiden kurtulmamış olacaktı. TC'nin ABD'ye karşı dikleniyor gibi tutumları şantaj olup, kendisini daha fazla pazarlamak amaçlıdır. Özellikle Kürtlerin inkâr ve soykırımında koşulsuz destek almak amaçlıdır.

Uluslararası Komplonun bölgesel işbirlikçi ayağı

Yaşanan tüm bu gelişmeleri, bölgedeki en köklü mücadele gücü ve Hareketi olarak etkileme gücümüz olduğu kadar kuşkusuz etkilendiğimiz boyutları var, olacaktır da. Her şeyden önce Özgürlük Hareketi'ni tasfiye etmeyi merkeze koyan sömürgeci, soykırımcı TC gerçeği ile karşı karşıyayız. Halkımıza ve Özgürlük Hareketi'mize karşı ikinci Uluslararası Komplonun gibi bir süreç geliştirilmek istenmekte. Ya da bunun bölgesel ayaklarının geliştirilmek istendiği bir süreç söz konusudur. Komplonun, Uluslararası ekseninde gelişti. Ağır-likli uluslararası güçlerin planı ve uygulaması olarak gerçekleşirken, 27. yılına giren bu komployla istenen sonuca ulaşılmadı. Önderliğimiz başta olmak üzere Hareket ve halkımızın tutum ve direnişi ile önemli oranda boşa çıktı. Şimdi ise Uluslararası Komplonun paralel daha çok bölgesel güçler üzerinden bir komplo geliştirilmeye çalışılmakta. Tümünü aynı motivasyon ve amaçla olmasa da eski dört sömürgeci gücün Kürdistan üzerinde birbiriyle ilişkilendiği ve birbirine yanaştığı bir süreç mümkündür. Henüz açık ve kesinleşmiş bir ittifak olmasa da bu kapsamda gelişen ilişkilerin yol açtığı sonuçları yaşıyoruz. Irak'ın Türk devletiyle girdiği ilişkiler ve gerçekleştirilen mutabakatı bu kapsamda ele almak mümkündür. Irak hem zayıf hem de parçalıdır. Sadece İran'ın değil, başka güçlerin de Irak üzerinde yönlendirmesi vardır. İran ise içte ve dışta gelişen baskılar karşısında çok sıkışmış durumdadır. Politik, taktik adımlarla üzerindeki tehlikeyi savuşturmaya

çalışmakla birlikte her an bir savaşa sürüklenmesi de ihtimal dahilindedir. Yine daha düne kadar Erdoğan, Suriye'de siyasi İslam projesiyle yayılma hedefi temelinde Esad'ı düşürmeye yeminli iken; bugün zayıf düşen Esad'ın bile ayaklarına kapanacak düzeyde görüşme istemi, ilişkilerini normalleştirme çabası; Kürt karşıtlığı ve Kürtlerin Suriye'de herhangi bir statüye ve kazanıma sahip olmasına dönük çabalarıdır. Türk devleti bu güçlerin içerisinde bulunduğu zor durumlarından faydalanarak Hareket'imize karşı bir cephe geliştirmek istemektedir. Geçmişte de bölgede Kürt inkâr ve soykırım politikalarını belirleyen, anti Kürt ittifakların mimarı ve öncüsü her zaman TC olmuştur. Diğer Kürdistan parçalarına egemen olan sömürgeci devletler, Kürt soykırım politikalarında hep TC sömürgeciliğini örnek olarak politikalarını belirlemişlerdir. Geline süreçte ise bu devletlerin politikaları Kürt soykırımında yetersiz kaldığı ya da yetersiz görüldüğü noktada TC sömürgeci ve soykırımcılığı, bu devletlerdeki Kürtlerin soykırımını için de devreye girmiştir. TC'nin, Kürdistan'ın diğer parçalarında Kürtlerle savaş halinde olması, Başûrê Kurdistan'a ve Rojava'ya işgal saldırıları gerçekleştirilmesi bunun sonucudur. TC sömürgeci, soykırımcı zihniyetinin sadece Bakûr'da değil, tüm Kürtler için her yerde en büyük tehlike olduğu daha fazla açığa çıkmış olup, mücadele edilerek aşılması tüm Kürtler açısından hayatiidir.

Irak-TC arasında geliştirilen söz konusu anlaşma; Irak'ın sıkışmışlığı ve güçsüz pozisyonu ile alakalı olsa da Özgürlük Hareketi açısından tehlikeli bir anlaşmadır. Her şeyden önce bu anlaşma TC'nin Başûr-Irak işgalini meşurlaştırmış, işgalin daha rahat ilerletilmesinin zeminini oluşturmuştur. Yine gerçekleşen işgalin Kürdistan bölgesinin statüsünü zayıflatması anlamında Irak'ın da işine geldiğini görmek gerekir. Şimdi bu anlaşmanın somutlaşan adımlarıyla gerilla alanlarında karşı karşıyayız. Bu anlamda 3 Temmuz'la birlikte mücadelemizin yeni bir aşamaya girdiğini belirtiyoruz. Bu aşama, başından beri AKP-MHP savaş hükümetiyle özgürlük mücadelesine karşı işbirlikçi-ihanetçi pozisyonda olan KDP'nin TC güçleriyle artık açıktan harekete karşı savaşmasının zeminini de yaratmış, KDP'yi rahatlatmıştır. Zaten bu anlaşmaya Irak'ın çekilmesinde KDP'nin önemli bir çabası ve rolü olduğu bilinmektedir. Mevcut durumda YNK'nin de işbirlikçi-ihanetçi zeminine çekilmesine dönük TC üzerinden önemli bir baskıyı uygulayan da KDP'nin kendisidir.

Barzani hanedanlığının ihaneti

KDP, tarihteki ihanetçi rolüyle geçmişten beri Kürt örgütlerine karşı bir Kürt gladyosu olarak örgütlendirilmiştir. KDP'nin bu gerçeğini bilmeyenler Rojhilat'tan, Bakur'a, Rojava'ya kadar Kürt tarihine bakmalıdırlar. KDP gerçeği böyle olsa bile TC, Kürtlüğün hainine bile tahammül edemez. KDP'yi bir aparat olarak ele alması ve ilişkileneceği tamamen Özgürlük Hareketi'nin tasfiyesi üzerinedir. Bu anlamda geçmişten beri TC,

KDP'yi Özgürlük Hareketi'ne karşı kullanmıştır. Son olarak da soykırımcı Türk devletinin PKK'ye karşı yürüttüğü Çöktürme Planı önemli mihenk taşlarından biri durumundadır. 2019 yılından itibaren TC ile açıktan PKK düşmanlığı üzerine kurduğu kirliliği 16 Nisan 2024 tarihi itibarıyla yeni bir aşamaya geçmiştir. 2020-2023 arası yıllarda TC'ye istihbarat, lojistik, ikmal hatları gibi konularda tam destek sunarken; 2024 yılında ise TC ile gerillaya karşı ortak savaşmakta. KDP artık PKK'ye karşı Türk devletini salt desteklemiyor, Türk devletiyle PKK'ye karşı bizzat bir savaş yürütüyor. Özellikle karadan TC'ye ikmal yolları açması yine Türk istihbarat subaylarını ve özel kuvvet güçlerini kendi karakollarında operasyon bölgesinde barındıracak kadar bu savaşta bir birliklik içindedir. Zaten istihbarat örgütü Parastin'in MİT adına bölgede görev yaptığı bilinen bir gerçektir. Bırakalım alanlarında bir PKK'linin olması, Özgürlük Hareketi'ne sempatisi olan bir yurtsever için de anında istihbarat verip, drone kaldırılmaktadır. Türk ordusunun Başûr'un şehir merkezlerinden, kara yollarından açık bir şekilde işgal konvoylarıyla geçiş gösterilerinin gerçekleştiği bir 'Kürdistan'dan bahsediyoruz. Ancak burasının Kürdistan olmadığı, Kürt düşmanları ile iş birliği ve ihanet içinde olan bir Barzani hanedanlığı olduğu artık tüm çıplaklığıyla ortadadır.

Başûr kentleri; uzun bir süredir sosyal, ekonomik, eğitim başta olmak üzere birçok alanda AKP-MHP ile birlikte geliştirdikleri kirlilik ortaklığı üzerinden uygulanan politikalarla adeta Türkiye'nin vilayetine dönüşmüştür. Son yıllarda çokça tartışılan Başûr'un statüsünün tehlikeye girmesi Bağdat'ın çıkarmak istediği birkaç yasanın sonucu değildir. TC, Başûr'un statüsünü zaten ortadan kaldırmıştır. Başûr'da TC işgalciliğinin yanında KDP işbirlikçi-ihanetçilerinin yer alması bu gerçeği değiştirmedeği gibi işgali kolaylaştırmıştır.

Kürt halkı, özellikle Başûr halkımız KDP'nin bu uğursuz gerçeğini görüp, ciddi anlamda rahatsızdır. Uluslararası güçlerin KDP'ye biçtiği işbirlikçi misyon, yine TC ile girilen kirlilik ilişkilerinden dolayı KDP gerçeğini aşamayacakları gibi bir umutsuzluk içindedirler. Başûr'da bulunan diğer siyasi yapılar da iktidar ve daha fazla pay almak derdindeyken, halkı-ülkeyi düşünen noktada olmadıkları açıktır. Bu durum karşısında Başûr halkımızın, özellikle gençlerin en fazla yaptığı; Barzani hanedanlığı haline gelen bölgeden kaçış olmaktadır. Oysa, Kürt halkının iradesi ve birliği; Barzani hanedanlığını açacak, ihanetine karşı koyabilecek güçtedir. Kürt halkı böyle bir birlik ve irade gösterdiği noktada hiçbir güç KDP'yi kurtaramaz. Bu anlamda ulusal birlik Kürt halkı için hayati önemdedir. Özgürlük Hareketi, ulusal birliğin gerekliliği üzerinde durmakta ve önemsemektedir. Bu alanda belli çabalar, zaman zaman belli girişimler de gelişmektedir. Yine halkımızın, aydınların, kanat önderlerinin, farklı kesimlerin bu temelde çağrıları da olmaktadır. Ancak bu ulusal birlik yaklaşımını da doğru anlamak, bu konuda bir yanlılığı içinde olmamak gerekir. Ulusal birlik denince geçmişte PKK ve KDP'nin

bir araya gelmesi anlaşılmalıydı. Ulusal birlik yaklaşımı ve çağrısı ihanet içinde olan KDP'ye de bir çağrı olmaz. Halkımızın da böyle bir beklenti ve çağrı içinde olmaması gerekir. Bu durum iyi niyetli de olsa KDP'yi ulusal birliğe çekme değil, ulusal birlik adına ihaneti meşurlaştırmaktır. Bugün Kürdistan'da iki çizginin varlığı oldukça somutlaşmış ve açığa çıkmıştır. Birincisi; yurtseverlik çizgisi, ikincisi ise işbirlikçi-ihanet çizgisi olduğu güneş kadar nettir. KDP'yi bilmeden, tanımadan bir Kürt partisi ve gücü olarak bilenler, görenler vardı; onlar açısından bu durum bir yere kadar da anlaşılırdı. Ancak KDP'nin ihanet gerçeği bugün tüm açıklığıyla artık herkes tarafından görülüyorsa, yapılması gereken bu ihanet çizgisine karşı durmaktır. Arada kalmak da bu ihanet çizgisine zemin yaratmak ve meşurlaştırmaktır.

3. Dünya Savaşı'nın krizli, bir o kadar da çok ilişkili ve çelişkili denkleminde belirsizlikler, riskler herkes için söz konusudur. Mevcut yaşanan süreçte Hareket olarak kuşkusuz bizim de zorlanmalarımız var. Ancak sadece bizim açımızdan değil, bölgedeki tüm güçler açısından zorlanma ve ciddi durumların yaşandığını ifade ettik. Özgürlük Hareketi'ni tanıyanlar çok iyi bilir; bugüne kadar çok zorluklar atlatmış, badirelerden geçmiş bir harekettir. Mücadele gücü olan Hareket'imiz, belli zorlamalar yaşasa da bunları atlatma; zorlukları göçme, imkansızlıkları fırsatlara çevirmeye muktedir olduğuna defalarca ispatlamıştır. Bölgede yarım asırdır kesintisiz bir şekilde mücadele yürüten, halkımıza, ezilen halklara, kadınlara, insanlığa mal olmuş; umut olmuş bir Hareketiz. Böyle bir mücadele Hareketi'nin bölgede ve dünyada yaşanan gelişmelerden belli boyutlarda etkileneceği de anlaşılırdır. Ancak daha çok gelişmeleri etkileyebilecek bir mücadele gücü ve pozisyonunda olduğumuz görülmelidir. Bu süreç, doğru değerlendirildiğinde örgütlü mücadele gücüne sahip Kürtler başta olmak üzere halklar açısından da fırsat ve imkanlarla dolu.

Türkiye'de gerçek devrimci-demokratik muhalefet

TC sömürgeciliğinin Kürt soykırımındaki en iddialı temsilcisi olan AKP-MHP faşist iktidarı; tüm iç ve dış politikaları, Kürtlerin gelişebilecek yeni siyasal sistemde varlık göstermemesine odaklanmıştır. Yine Kürt halkının özgürlük teminatı olan gerilla gücünün imhasına bu denli odaklanması bu amaçladır. 22 yıldır tüm kirlenmişliğine rağmen iktidarda tutulması da bu amaçla bağlantılıdır. Ancak artık bu iktidar sadece Kürtler açısından değil Türkiye'deki tüm halklar, toplumun tüm kesimleri için kaldırılmayacak, taşınmayacak noktaya gelmiştir. Bu doğrultuda AKP-MHP faşizmi çöküş süreci içerisinde. Kuşkusuz bu faşist iktidarı bu noktaya -çok ağır bedellerle mal olsa da- mücadelemiz getirmiştir. Başta Önder Apo'nun İmralı'daki direnişi, özgürlük gerillasının düşmanın her türlü tekniğine, kimyasal silahlarına karşı sergilediği direniş iradesi, faşizmin tüm sindirme ve baskı politikalarına rağmen halkımızın kesintisiz bir mücadele içinde ol-

❖ Türkiye'de gerçek devrimci-demokratik muhalefet kuşkusuz Kürdistan Özgürlük Hareketi'dir. Gerillanın bu anlamda oynadığı rol çok önemlidir. Fakat tek başına yetmemektedir; toplumsal-siyasi ayak zayıftır, yetersizdir. Çağımızın mücadele karakteri salt devrimci güçlere ya da gerillaya dayalı bir mücadelenin nihai zaferi getiremeyeceğini ortaya çıkarmıştır. Onun için Önderlik yeni sürecin mücadele stratejisini, gerilla öncülüğünde devrimci halk savaşı olarak ifade etti. Bunun tüm halkın silahlanarak gerilla ile birlikte savaşması anlamına gelmediği açıktır.

ması; bu faşist iktidarın çöktürme planını boşa çıkarmıştır.

Türkiye'de AKP-MHP faşizminin çöküşünü gerçekleştirecek iç koşullar fazlasıyla elverişlidir. Toplumda içten içe biriken ve öfke düzeyine varan büyük bir tepki söz konusudur. AKP toplumdan büyük ölçüde kopmuş, izole olmuştur. 22 yıllık iktidar, AKP ve ortaklarını her yönden kirletmiştir. Geleceğe ilişkin insanlara verebilecekleri hiçbir umut ve argümanları kalmamıştır. AKP dış politikada da büyük açmazlarla karşı karşıyadır. Tasfiye olmaları için olmayan tek şey muhalefettir. AKP, iktidar olmanın gücünü ve imkanlarını kullanmanın dışında, esasta olmayan muhalefetin vermiş olduğu büyük avantajlar üzerinden varlığını sürdürmektedir. Faşist iktidar, toplumu milliyetçilikle zehirleyerek, kutuplaştırarak 'içerideki sorunları erteleyin, beka sorunu var, Kürtlere karşı savaşla meşgulüz' diyor. Muhalefet, tüm sorunların müsebbibi olan, Kürt sorunu ve bu soruna soykırımcı ve savaşla yaklaşan zihniyeti sorgulamıyor. Muhalefet, Kürt sorununa yaklaşımını ortaya koymadan, mevcut faşist savaş zihniyetine karşı tutum almadan; bu iktidarı yarattığı savaşın sonuçları olarak: Ekonomik sorunlar, yoksulluk, yolsuzluk, anti demokratik uygulamalar ve daha birçok sonuçlarla mücadele etmesinin mümkün olmadığını kendisi de biliyor. Muhalefet olarak CHP'nin, iktidarın yarattığı sonuçlarla oyalanması, iktidarın değişimine su taşıması anlamına gelir ki yapılan da budur. Türkiye'de ana muhalefet olup, iktidar olma iddiasında olanlar her şeyden önce Türkiye'nin temel meselesi olan Kürt sorununa yaklaşımını ve tutumunu tüm açıklığıyla koymalıdır. Türkiye'de Kürt sorununa dair bir politikası ve yaklaşımı olmayan bir güç iktidara gelemesini. AKP-MHP'nin de daha öncekilerin de bir yaklaşımı ve tutumu -denenip başarılmamış olsa da- olmuştur.

Türkiye'de bugün sadece sistem içi siyasi muhalefetten bahsedilemez. Her ne kadar son yıllarda faşizan uygulamalarla bastırılıp örgütsüz kılınca da ciddi bir toplumsal muhalefet söz konusudur. Türkiye'de devrimci, demokrat, sol, aydın kesimler ve bir bütünen güçlü bir toplumsal muhalefetten söz edilebilir. Yine uzun yıllardır Kürt toplumu Türkiye demokratik mücadelesinde bir muhalefet cephesi olarak birleşik mücadelede öncü bir pozisyonda rol oynayarak kesintisiz bir mücadele içinde olmuştur. Esasta sistem içi muhalefeti de zorlayacak, harekete geçirecek bu toplumsal muhalefettir. Doğru bir mücadele perspektifiyle hareket edildiğinde esas ve belirleyici olacak olan bu muhalefettir. Ancak CHP'nin muhalefet yapıyor gibi yansıttığı hava ve bu yönlü yarattığı algı toplumsal muhalefeti kuyruğuna takma gibi bir tehlikeye işaret ettiğini görmek, bu noktada daha duyarlı bir yaklaşım içinde olmak gerekiyor.

Türkiye'de gerçek devrimci-de-

okratik muhalefet kuşkusuz Kürdistan Özgürlük Hareketi'dir. Gerillanın bu anlamda oynadığı rol çok önemlidir. Fakat tek başına yetmemektedir; toplumsal-siyasi ayak zayıftır, yetersizdir. Çağımızın mücadele karakteri salt devrimci güçlere ya da gerillaya dayalı bir mücadelenin nihai zaferi getiremeyeceğini ortaya çıkarmıştır. Onun için Önderlik yeni sürecin mücadele stratejisini, gerilla öncülüğünde devrimci halk savaşı olarak ifade etti. Bunun tüm halkın silahlanarak gerilla ile birlikte savaşması anlamına gelmediği açıktır. Halkımızın, yaşamın tüm alanlarını mücadele gerçeğine göre örgütleyerek devrime katılması savaşan halk gerçeğini ortaya çıkaracaktır. Halkımızın sosyal, siyasal, ekonomik, kültürel, diplomatik tüm ilişkileri mücadelenin hizmetine girmeli. Kendisini mücadele gerçeğine göre örgütleyen, böyle yaşamaya çalışan halk gerçekliğini Rêber Apo savaşan halk gerçekliği olarak tanımladı. Böyle bir halk gücünün haklı mücadelesinin önünde hiçbir güç duramaz. Kuşkusuz yüreği mücadele ile atan, mücadelenin gereklerine göre asgari düzeyde yaşayan, mücadeleyle yürüyen yurtsever insanlarımız vardır. Bu kitlemizin bile mücadelenin hizmeti temelinde yeterince örgütlendiğini söyleyemeyiz. Yine mücadeleden bir şekilde etkilenmiş, fiili bir katılımı olmasa da sempati duyan genel bir halk gerçekliğimiz de söz konusudur. Bu halkımıza da mücadeleyi kavratma, örgütleyerek mücadele zeminine çekmek; toplumsal alanda çalışan mücadele örgütlerimizin görevi ve sorumluluğudur. Geline aşamada sürece cevap olma, başarıyı hedefleme anlamında bu mücadelenin öncü gücü olarak gerilla üzerine düşen sorumluluğu büyük bir irade gücüyle, fedaiçe fazlasıyla yapmaktadır. Halk olarak gerilla direniş ruhunu toplumsal alana yaymaz ve direnişe dönüştüremezsek gerilla direnişi tek başına istediğimiz sonucu alamaz. Böyle bir risk, gerillanın az direnmesi ya da rolünü oynamamasından değil, bu direnişi toplumsallaştıramadığımız için gelişecektir.

Var olmak için mücadele dışında başka bir seçenek yok

Özgürlük mücadelesiyle Kürt toplumunda bir diriliş devrimi gerçekleşti. Kürt toplumu bu diriliş temelinde yaşamın sosyal, kültürel, siyasal ve tüm alanlarında kendini tanımladı; bu alanlarda yeniden varlık ve özgürlüğünü örgütledi, mücadelesini verdi. TC faşizmi bugün sadece gerillaya karşı değil, halkımızın kendisini var ettiği tüm yaşam alanlarına saldırmakta ve yok etmek istemektedir. AKP-MHP faşizmi bugün mücadele ile yaratılan Kürt kazanımlarına, toplumsal değerlerine, kültürüne tahammül göstermemektedir. Son süreçlerde yaşadığı üzere faşist rejim; Kürt diline, halayına bile saldırır duruma geldi. AKP-MHP faşist rejimi ulusal

kültürümüz, dilimiz, toplumsal değerlerimiz üzerinde yürüttüğü baskıyla sınırlı kalmamaktadır. Kürt insanını aynı zamanda toplumsal değerlerine, mücadele ve özgürlük değerlerine ters düşen bir pozisyona getirmek için özel savaşın her boyut ve yöntemlerini yoğun bir şekilde uygulamaktadır. Bugün Kürdistan'da insanlarımız şantaj, tehdit ve bin bir yöntemle düşürülerek ajanlaştırılmaya çalışılmakta. Yine gençlerimizi uyuşturucu, fuhuş girdabına çekerek mücadeleden uzaklaştırma gibi özel savaş uygulamaları Kürdistan'da faşist sömürge iktidarın rutin çabaları haline gelmiştir. Kürt halkı olarak düşmanın bu özel savaş yöntemlerine karşı, kültürümüzü, toplumsal değerlerimizi daha fazla geliştirmeli ve korumalıyız. Tüm toplumumuz üzerinde her alanda yoğun olarak geliştirilen özel savaş en fazla boşa çıkaracağımız, cevap vereceğimiz alan kültür-sanat alanı olmaktadır. Bugün mücadelemiz çok boyutlu gelişmek durumundadır. Gerilla mücadelesi bu mücadelemizin -önemli olsa da- sadece bir boyutu oluyor. Başta dilimiz olmak üzere kültür alanı, sosyal, siyasal, toplumsal tüm değerlerimizi geliştirerek yaşatmak ve korumak için mücadele duruşu içinde olunmalıdır. Varlık ve özgürlük sorunu yaşayan bir halk için her yer, her alan ve her süreç mücadeledir. Yaşamak ve var olmak için mücadeleden başka bir seçeneğimiz yoktur. Bu toplumun özgürlüğü için yola baş koyanlar, daha işin başında yaşamın direniş olduğu 'Berxwedan Jiyane' gerçeğini bize yaşamlarıyla göstermişlerdir.

Kürt halkı ile Rêber Apo'nun özgürlüğünün bütünselliği

Kürt toplumu dört parça Kürdistan'da, yine Türkiye'de, yurt dışında dünyanın dört bir yanında toplumsal mücadelede en dinamik güçtür. Özellikle son 27 yıldır halkımızın, Hareketimizin mücadelesinin merkezinde Önderliğimizin özgürlüğü bulunmaktadır. Kürt halkının özgürlüğü ile Önderliği'nin özgürlüğü birbirinden koparılamayacak kadar iç içe ve birbirine bağlıdır. Bundan dolayı Kürt halkına, mücadelesine dönük politikaların, uygulamaların merkezi de İmralı olmaktadır. Dolayısıyla savaşın merkezinin de İmralı olduğunu görmek gerekir. AKP-MHP faşist iktidarı 'Çöktürme Planı' ile Harekete, Kürt halkına karşı çok boyutlu bir savaş sürecine girerken; öncelikle İmralı'ya dönük bir yönelim içine girdi, mutlak bir tecrit sürecini geliştirdi. Önderliğin özgürlüğünün Kürt sorununun çözümünüyle bağı görülmekte, anlaşılmalıdır. Bu gerçeği halkımız, dostlarımız kadar düşmanlarımız da çok iyi bildiği için savaşı İmralı'da yoğunlaştırarak, oradan başlatarak yadıkların anlamak gerekir. Onun için de halk ve Hareket olarak mücadelemizin merkezine Önderliğin özgürlüğünü almamızın ne kadar doğru ve yerinde olduğu

anlaşılmaktadır.

Geçen 27 yıllık süreçte halkımız, dostlarımız, Hareketimiz Önderliğin özgürlüğü temelinde daha özgün mücadele hamleleri de geliştirdi, geliştirmeye devam ediyor. Son olarak 10 Ekim'de bir yılını dolduracak ve sürmekte olan mücadele hamlemiz önemliydi, küreselleşen bir boyutta gelişmesi anlamında farklıydı. O güne kadar Önderlik için özgürlük hamlelerini halkımız başlatıp yürütüyordu. Bu hamle dostlarımız, Önderliğin fikirlerini benimseyen aydınlar, aktivistler tarafından başlatıldı. Küresel düzeyde bir mücadele hamlesine dönüştü. Daha önce de kuşkusuz dört parça Kürdistan dışında, Avrupa başta olmak üzere Kürtlerin bulunduğu her alanda Önder Apo için özgürlük hamleleri geliyordu. Ancak belirttiğimiz gibi Kürt halkı tarafından geliyordu. Kürt halkının geliştirdiği bu hamlelere en fazla dayanışma temelinde katılan dostlar oluyordu. Önder Apo'nun özgürlüğünün küresel düzeyde bir hamleye dönüşmesi Önderliğin direk kendi gücüydü. Evet, Önder Apo'nun savunmaları, kitapları birçok dile çevrilmişti ve bunlar da çok anlamlı çalışmalardı. Ancak insanlar Rêber Apo'yu direk Önderliğin kendisinden okudular, anlamaya çalıştılar. Sistemin insanlığı, geleceğe dönük umutsuz, ufuksuz kıldığı bir çağda Önderliğin görüş ve düşüncelerindeki ışığı gördüler. Gelecek ve çözüm perspektifini gördüler. Önder Apo'nun görüşlerinden korkanlar, Önderliği Hareket'inden, halkından tecrit ederek, hiçbir görüşünün ulaşmasını istemezken; Önderliğin görüşleri evrensel düzeyde insanlıkla buluştu. Bu anlamda tecrit politikaları amacına ulaşmadı, boşa çıktı.

Önder Apo'ya Özgürlük Hamlesi sonuç alacaktır

Ancak unutmayalım ki Önder Apo halen esaret koşullarında, bu anlamda da özgürlük sorunu var. Önderliğin düşüncelerinin yayılması önemli olmakla birlikte sadece entelektüel ve düşünsel bazı çalışmalarla sınırlı olmasının Önderliği özgürleştirmek için yeterli olmayacağı çok açık. Önder Apo'nun düşünceleri evrensel düzeyde akademisyenlerle, aydınlarla, kadınlarla, sol, sosyalistlerle, özgür bir dünya arayışı olanlarla buluştu. Bu anlamda yapılan çok anlamlı çalışmalar oldu. Önderliğin koşulları ve özgürlüğü için küresel düzeyde avukatların başlattığı ve devam eden girişim, 69 Nobel Ödüllü insanın girişimleri, Avrupa'da önemli bir sendika çevresinde başlatılan kampanya, konferans ve etkinlikler hepsi de çok anlamlı çalışmalardı. Bu çalışmalarından dolayı Hareketimiz adına hepsini selamlıyorum. Kürt halkı ve Hareket olarak bu çabalarını, taktir ediyor, unutmayacağımızı belirtmek istiyorum.

Kuşkusuz ki özgürlük hamlesinin küreselleşen bir düzeyi var. Ancak küresel düzeyde toplumsallaşmaya da ihtiyacı var. Kürt halkı bağı-

lamında da bir toplumsallaşmadan bahsetmiyoruz. Çünkü Kürt halkına mal olmuş bir Önderlik gerçeği biliniyor. Kuşkusuz Kürt halkı olarak da bu hamlelerimizde zayıf kalan, yaratıcı ve sonuç almadan uzak tarzlarımızı aşarak, sonuç almaya dönük bir yoğunlaşma ve daha güçlü katılım sağlanmalıdır. Özellikle Bakur'un giderek özgürlük hamlesinde merkez olması, hamleyi yaygınlaştırması gerekir. Ancak Önderliğin özgürlüğünü küresel düzeyde de milyonlara ulaştırarak, yaygın kitlesel bir tarzda sürdürecektir düzeyde gelmesi oldukça önemli ve gereklidir. Özgürlük hamlemizi çokça Mandela'nın özgürlük kampanyalarıyla karşılaştırıyoruz. Mandela'nın özgürlüğünde etkili olan küresel düzeyde büyük kitlesel sahiplenişlerdir. Avrupa'da, Afrika'da hatta Ortadoğu'da halklar, geniş toplumsal kesimler; ya Önderliğimizi tanımıyorlar ya da düşmanlarımızın oluşturdukları yanlış algı ve tanıtımlar üzerinden bir tanıma durumu olduğunu biliyoruz. Mevcut sürdürülen küresel hamlenin tanımada belli bir etkisi olsa da düşünsel alana ilgili olan dar bir kesimle sınırlı kalmaktadır. Bu hamleyi yürüten dostlarımızın, enternasyonal çevrelerin en temel görevlerinden biri de Önderliği kendi ülkelerinde halklarına, geniş toplumsal kesimlere tanıtmaları; bu kesimlerin harekete geçmesinde öncülük yapmalarıdır. Yine bu konuda halkımızın da yurt dışında farklı halklara dönük bu yönlü bir çalışması olmalıdır. Halkımızın yıllardır 'biz bize yeteriz' yaklaşımını aşip; dost, dayanışan geniş çevrelerle hamleyi büyütmeleri gerekir.

Yine hukuk alanı Kürtler olarak en güvensiz yaklaştığımız, ege-men devlet hukukunun bile kendilerine çok görüldüğü, uygulanmadığı bir alandır. Kuşkusuz Önderliğin davası siyasi bir davadır. Ancak hukuk alanında da mücadele ederek, var olan durumu teşhir etmek, sesimizi dünyaya duyurarak bu alandaki mücadeleyi siyasi bir mücadeleye dönüştürebilmeliyiz. TC'nin ulusal hukuku Önder Apo'ya göre özel düzeltirlerken, uluslararası hukukun da Önderliğimiz için uygulanmadığı bir durum söz konusu. Uluslararası alanda bu mücadeleyi dostlarımızla daha güçlü vererek, toplumsal bir baskıyla uluslararası ilgili kurumların sorumluluklarını Önder Apo için de yerine getirmelerini sağlamalıyız.

Mevcut durumda Avrupa Konseyi'nde 'umut hakkı' kapsamında Önderliğin durumunun da ele alınacağı bir süreç başlatılmış, devam etmektedir. Yine BM vb ilgili kurumlar düzeyinde başlatılan süreçler var. Bu süreci hukuki, diplomatik, kitlesel ve birçok boyutta çok güçlü ve etkili karşılamamız gerekir. Bu konuda özellikle Avrupa'daki örgütlü yapılarımızın, halkımızın rolü çok önemli. Hem bu kritik sürece ve hem de özgürlük hamlesine bu sorumluluk bilinciyle katılacaklarına inanıyor; başarılar diliyoruz.

Kapitalist modernitenin hegemonik saldırısı ve Ortadoğu krizi

■ RÊBER APO

"ORTADOĞU'DA UYGARLIK KRİZİ VE DEMOKRATİK UYGARLIK ÇÖZÜMÜ" KİTABINDAN ALINMIŞTIR

Uygarlık sistemlerinin üç özelliğini yeniden hatırlarsak, bunlardan birincisi rekabet-hegemonya, ikincisi merkez-çevre ve üçüncüsü inişli-çıkışlı döngüsel karakteridir. Bunların temelinde ise, iktidar ve ekonomiye yönelik tekellerin kendi aralarındaki mücadeleleri yatar. Uygarlığın çıkış ve olgunlaşma dönemlerinde daha yavaş bir seyirle kendini gösteren bu eğilimler, kapitalist modernite çağında hem kısa aralıklı, çok yoğun ve hızlı, hem de çok kanlı bir biçimde yansılar. Toplumsal, ekonomik ve politik yaşam üzerinde bu etkenler ve eğilimler sonucunda rekabet-hegemonya, çok gelişmiş merkez metropollere karşılık az gelişmiş kolonyal bölgeler, kısa ve uzun aralıklarla kendini gösteren buhranlar ve çöküşler hiçbir zaman eksik olmaz. Tarihin kaydettiği ilk hegemon olan Kral Sargon'dan günümüzdeki son hegemon G. W. Bush'a kadar bu döngü hep yaşanmıştır.

Kapitalist modernite bu döngüyü çarpıcı bir biçimde Britanya-İngiltere hegemonyasının doğuşu ve yükselişinde yeniden kanıtlamıştır. İngiltere hegemonyasını yalnız bir ada ülkesinin tekeli seçkinlerinin çıkışı olarak değerlendirmek hatalı ve eksik olacaktır. İngiliz hegemonyası çıkışının daha ilk adımlarında küresel düzeyde hareket etmiş, günümüze kadar da hep küresel kalmıştır.

Moderniteyi değerlendirirken, yapılan tüm hata ve yanlışlıkların temelinde yatan bir yaklaşım tarzını aşmak ve kesinlikle düzeltmek gerekir. O da ülke, ulus-devlet, olay ve şahıs bazlı düşünme ve hüküm yürütme alışkanlığıdır. Özellikle ulus-devlet ideolojilerinin bu yönlü pozitivist yaklaşımları, toplumsal tarih gerçekliğinin karartılmasında belirleyici rol oynar. Amaç ulus-devlet tanrıçılığını ve dinciliğini kesin hakikat olarak sunmaktır. Doğru olan, nesnel-öznel ayrıntısına düşmeden, evrensellik-tikellik iç içeliği temelinde toplumsal doğayı inşa edilmiş gerçeklikler, anlamlar ve hakikatler bütünlüğü içinde bilme tarzıdır. Yaşamsal bakış olarak da değerlendirebileceğimiz bu yaklaşım, tüm evrenselliğe olduğu kadar tikelliklere ve doğallıklara da temel yöntem olarak uygulanmak durumundadır.

İngiltere tekeliçiliği (Hegemon, dünya-sistem, kapitalist sömürgeci, emperyalist, imparatorluk, modernite, uygarlık olarak da adlandırılabilir) üç sacayağı -kapitalizm, ulus-devlet,

endüstriyalizm- üzerinde çıkış yaparken, aynı eğilimler içinde hareket etti. Rekabet-hegemonya, merkez-çevre ve inişli-çıkışlı krizler hep var oldu. Rakiplerini kontrol altına almayı, merkezini çevreye hâkim kılmayı ve bunalım döngülerinden (kısa ve orta süreler-konjonktürel bunalım) çıkmayı başardı. İç ve dış koşullar ayırımını yapmadan, bu hareket tarzını tüm stratejik ve taktik hamlelerine uyguladı. Buna ister emperyalizmin 'böl-yönet' politikası ister strateji ve taktik ustalığı diyelim, özünde aynı yaklaşımı ifade eder. Bunlar kapitalist modernitenin mantığı, yapılanması ve anlamı gereği böyle işlemektedir. İngiltere sisteminin oluşum mantığını kullanarak Avrupa'daki rakiplerini etkisizleştirmeyi, özellikle Fransa, Almanya ve İspanya'nın hegemonik özelemlerini boşa çıkarmayı başardı. Şüphesiz üç temel silahı olan kapitalizmi, ulus-devleti ve endüstri mantığını en uygun biçimde işletmesi bunda belirleyici oldu. İngiltere'nin bu mantık temelinde kullanmadığı hiçbir hakikat kalmamıştır. Bu mantığı işleterek Portekiz'i İspanya'ya, Fransız Devrimi'ni Fransa'nın hegemonya peşindeki krallığına, hatta sisteme en bilinçli biçimde karşı çıkmaya çalışan K. Marks ve Marksistleri Almanya'ya ve Avusturya İmparatorluğu'na, tüm Hıristiyan mezheplerini Papalık otoritesine karşı kullanmaya çalışmış ve çoğunlukla da bunu başarmıştır. Aynı strateji ve taktikleri sistemin ruhuna ve mantığına uygun olarak küresel çapta kullanmakla kendi hegemonyasını tesis edebilmiştir.

19.yüzyılın ikinci yarısında tüm dünyada üzerinde güneş batmayan imparatorluğunu tesis etmesinde belirleyici olan çıkış yapılan ülke, devlet, ulus ve hatta sınıfın büyüklüğü değil, dayanılan sistemin rakipleri karşısındaki mantığı, anlamı ve hakikat değeri olarak güçüdür. Güç'ün bu yönlü en başarılı biçimde kullanımını Büyük İskender'de de görüyoruz. İskender'in arkasındaki sistem Grek uygarlığıydı. Sistemlerin rekabet mücadelesinde sonucu belirleyen, dayandıkları mantıkî anlam ve hakikat değeridir. Her mantıkî anlam hakikat haline gelmeyebilir. Hakikat, hareket halindeki anlamlı yaşamdır. Bir kişide güçlü şekilde yaşanan anlam, örgütlenip hareketlendikçe bir toplumsal hakikat haline gelebilir. Toplumsal mücadelelerde karşı karşıya gelen hep bu yönlü örgütlenmiş hakikat halleridir. Anlamlı yaşam değeri olanlar er geç sonucu belirleyeceklerdir.

O halde İngiltere İmparatorlu-

ğunda temsil edilen mantık küçük bir adadaki devlet ve sınıfın kendine özgü gücü değildir; kapitalist sistemin anlamlılığıdır, onun bütünsel tarihsel gücüdür, sistem olarak inşa edilmiş varlığıdır. Hindistan gibi bir alt kıtayı on bin kişilik bir güçle yönetmesinde de asıl belirleyici olanın arkasındaki modernite hakikati olduğu açıktır.

A. İngiltere İmparatorluğu Ortadoğu'ya yayılımında aynı stratejik gerekçelere göre hareket etmiştir. Sistemin küresel ihtiyaçları bölgeye yaklaşımını belirlemiştir. Başta Hindistan olmak üzere Uzakdoğu'daki sömürgelere giden yol üzerindeki stratejik değerler, kutsal mekânlar ve bölgenin barındırdığı zengin ekonomik kaynaklar hâkimiyet kurma gerekçeleridir. 19. yüzyıldan itibaren yoğunlaşan nüfus hâkimiyeti adım adım geliştirilmiştir. İngiltere alan üzerinde hâkimiyet mücadelesi yürütürken, zayıflatmış olsa da halen hegemonya peşinde koşan eski rakibi Fransa'yla yeni hegemon adaylar olan Almanya ve Rusya'nın bölgeye sızmalarını engellemeyi, güçlerini sınırlamayı ve kendi önderliğinde modernite değerlerini tesis etmeyi amaçlamıştır. Bu stratejik amaçları günümüze kadar değişmemiştir. Şöyle ki:

Bir kriz yönetimi: Kapitalizm

1. Dünya genelinde olduğu gibi bölgenin egemen güçlerini öncelikle kendine bağımlı kılmayı, bunun başarılmasını halinde parçalamayı öngörmüş; eski uygarlığın ayakta kalan son iki gücü olan Osmanlı İmparatorluğu ile İran Şahlığı'na bu temelde yaklaşmıştır. Diğer hegemonya adayları Almanya, Fransa ve Rusya'ya karşı himayesine almaya çalıştığı bu iki bölgesel güce modernite değerlerini yükleyerek, kalıcı bir bağımlılığı tesis etmeye önem vermiştir. Boş durmayan diğer hegemonya adayları da nüfus bölgeleri peşinde koşmuşlardır. Benzer stratejik amaçlar onlar için de geçerlidir. Her iki bölgesel güç bu nüfus mücadelesinden yararlanarak, denge politikalarıyla ömürlerini uzatmaya çalışmışlardır. İngiltere daha deneyimli hegemonik güç olarak sadece iki bölgesel gücü bağımlı kılmakla yetinmemiş, Avrupa'da çoktan uyguladığı 'küçük ulus-devlet' politikasıyla uzun vadeli geleceklerini de planlamıştır.

Ulus-devletçilik çokça sanıldığı gibi milli, ulusçu güçlerin bir yaratımı, icadı değildir. Tersine, İngiltere hegemonyacılığının dünya çapında uyguladığı 'böl-yönet' politikasının

icat edilmiş muhteşem aracıdır. İngiltere Avrupa'nın tüm imparatorluklarını bu silahla ve hem de devrimcilik adına (milli devrim) vurmuştur. Milli kurtuluş hareketlerinin kesinlikle revizyondan geçirilmesi gerekir. Bu hareketlerin sosyalizmin gereği olduğu sanılır, ama bu kanı yanlıştır. Söz konusu hareketlerin yaratıcısı ve başta gelen uygulayıcısı İngiltere'dir. İngiltere'nin kendisi imparatorluk olarak genişlerken, rakip imparatorlukları ulus-devletçilerle bölerek güçten düşürmüş ve parçalamıştır. Kaldı ki, kapitalist modernitenin iktidar stratejisi de esas olarak bu tip devletleri gerektirir. Ulus-devlet etle tırnak gibi moderniteyle bağlantılıdır. İngiltere bu temeldeki köklü iktidar deneyimlerine dayanarak küçük iktidar elitlerini hazırlamaya her zaman önem vermiştir. İktidardaki elit kadar muhalif elitler de kendisi için çok gereklidir. Gerektiği zaman bunları kullanmaktan da çekinmemiştir. İki bölgesel imparatorluğun resmi elitleriyle bağımlı sürdürürken, bu imparatorluklarla ilişkileri olan çeşitli azınlıklar, aşiretler ve mezheplerden oluşan minimum, küçük ulus-devletçi hareketlerle ideolojik ve pratik olarak ilişkilenip sadece kendilerini desteklememiş, gerektiğinde inşa edilmelerinde belirleyici güç olmuştur.

Ermeni, Rum, Asuri, Arap, Kürt, Türk ve Fars ulusal hareketlerine revizyondan geçirilmiş bu bakış açısıyla yaklaşılacağı Ortadoğu'nun son iki yüz yılını daha gerçekçi kavramak mümkün olacaktır. Revizyondan geçirilmesi gereken ideoloji, sağcı-solcu ve dinci-laik ayrımı yapmadan, hepsinin temelinde yatan oryantalist bakış açısidir, oryantalist kendisidir. Ortadoğu'nun son iki yüz yıllık döneminde iktidar açısından sadece hegemonik bağımlılık konusunda değil, bölgenin ulus-devletçilerle parçalanmasında da derinliğine bir kriz yaşanmıştır. Bu krizde Osmanlı İmparatorluğu çökertilmiş, yerine çok sayıda ulus-devletçi inşa edilmiştir. Araplar yirmi iki devletçiğe bölünürken, halkların yüzlerce kabile ve mezheple parçalanması da hep gündemde tutulmuştur. İmparatorluğun hâkim eliti olan Türkler Anadolu'da küçük bir ulus-devletle oyalanırken, Balkanlarda, Kafkaslarda ve Ortadoğu'da onlarca Türk ve Türkmen azınlığı kendi kaderine terk edilmiştir. Ermeniler, Anadolu Rumları, Süryaniler, Pontuslular etnik temizlikle yerlerinden edilmişler; binlerce yıllık kültürlerini yitirmeyle karşı karşıya kalmışlardır. Hem halk olarak

hem de dinsel konumları itibariyle Yahudiler, adeta kendi tarihlerini yeniden yaşatırcasına, bölgenin diğer önemli bir kaos dinamiği olarak rol oynamaktadır. Kapitalist modernitenin önde gelen bir inşa gücü olarak Yahudilerin son iki yüz yılda bölgeye yoğunlaşan dönüşleri kaotik durumu derinleştirmiştir.

Yahudilik sadece Filistin-Araplarla ilgili bir kaos dinamiği değildir; çok yönlü özellikler taşıyan ve aydın yönü de gelişkin olan bir güçtür. Bunların yanı sıra bölgede demokratik inşanın temel güçlerinden biri olarak da üzerinde önemle durmayı gerektirmektedir. Unutmayalım ki, aynı zamanda peygamberlik ve tek tanrılı din geleneğinin inşacı ve taşıyıcı güçlerinin de başında gelmektedir. Bölgenin en eski halkı olan Kürtler, hep fiziki ve kültürel soykırımın eşiğinde tutulmuşlardır. Kürt halkının düşürüldüğü 'çıban-başı' konumundan çıkmasına müsaade edilmemiş, bölge halkları üzerinde uygulanan 'böl-yönet' politikasının etkili bir kozu olarak hep elde tutulmuştur. İran kendi içinde hep gergin tutulup yönetilmeye çalışılmıştır. Bu da yetmiyormuş gibi, son tahlilde her ikisi de güdümlü işbirlikçilik olan laik ve dinci yaşam tarzlarıyla siyasi kaos daha da derinleştirilmiştir.

Dikkat edilirse, iktidar ve güç krizinde başta ABD, Rusya ve Almanya olmak üzere, diğer modernite temsilcilerinin rolünü pek irdelemedik. Bunun nedeni modernitenin belirleyici rolünü öne çıkarmak kadar, ülke isimlerinin anlatıma pek güç katmadığını belirtmek içindir. Kaldı ki, bu tip güçlerin, özellikle ABD ve Rusya'nın İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra artan müdahalelerinin iktidar krizini daha da derinleştirmekten başka sonuç vermediği günümüzde daha iyi anlaşılmalıdır. Afganistan, Irak, İran, Suriye-Lübnan, İsrail-Filistin başta olmak üzere, diğer Ortadoğu ülkelerinde siyasi bunalımların vardığı düzey yaklaşımımızı doğrulamaktadır.

İster milli ister dinci görünsün, bölgenin inşa edilmiş irili ufaklı tüm devletlerinin kapitalist modernitenin pespaye ajanları ve figüranları olmaktan öteye rol oynamadıkları açıktır. Kısa tarihlerine bir göz atıldığında, milli ve İslamcı devletlerin emperyalizmin son iki yüz yıllık imatları olduklarının anlaşılmasında güçlük çekilmeyecektir. Hegemonik ürünler olmaları ve 'ucube yurttaş' oluşumu üzerinden estirdikleri terör nedeniyle bu devletlerin gerçek yüzleri bir türlü anlaşılammıştır.

Kendi iktidar ve ulus-devlet güçlerinin ajan-figüran rollerini bu denli başarıyla gizledikleri Ortadoğu'ya benzer ikinci bir alan daha göstermek mümkün değildir. Bunda iktidar ve devlet oyunlarında edinilen binlerce yıllık tecrübenin ve ideolojik hegemonyanın da çok önemli payı vardır. İktidar ve devlet krizlerinin derinliğini Afganistan, Irak ve İsrail-Filistin'de gözlemleyenler durumu yadırgayabilirler. Fakat bu gerçeklik krizin ve kaotik durumun tarihsel temelini derinliği kadar, uygarlığın çöküşü ile ilgili önemli bir yanının olduğunu göstermekte ya da kanıtlamaktadır. Sadece son iki yüz yıllık ulus-devletçiler çözülmektedir, aynı zamanda beş bin yıllık devletçi ve iktidarcı uygarlık geleneği de çökmektedir.

Ortadoğu'daki iktidar ve devlet krizleri ancak uygarlık temelli olarak çözümlenirse kavranabilir. Kapitalist modernitenin son iki yüz yıllık cilası uygarlık krizini göz ardı ettirmemelidir. Kaldı ki, modernitenin kendisi, Ortadoğu'daki uygulamalarıyla kaotik özelliklerini bütün açıklığıyla ortaya sermiştir. Kapitalizmin bir kriz rejimi olduğunu alandaki uygulamaları kadar öğretici kılan başka bir deneyim yoktur.

Faşizm, toplumla sürekli savaş rejimidir

2. İngiltere hegemonyacılığı önderliğinde yayılan modernitenin Ortadoğu'nun toplumsal zeminindeki görünümü daha da kaotiktir. Uygarlık sistemlerinin kuruluşuyla birlikte toplumsal dinamiklerin ağır sorunlu yapılar haline geldiklerini bilmekteyiz. Sümer, Akad, Babil ve Asur dönemleri sadece iktidar krizleriyle değil, acılar yüklü sosyal krizlerle de kendilerini hatırlatırlar. Ur, Nippur, Akad, Babil ve Ninova kent ağıtları, yaşanan krizlerin yol açtığı feryatları günümüze kadar hissettirmektedir. Peki, bugünkü Halepçe, Kerkük ve Bağdat'ın durumunun bu ağıtlarda dillendirilen durumlardan farkı nedir?

Kapitalizmin kendisi bölge toplumunun yapısında bilinmedik bir olgu değildir. Kapitalizm binlerce yıldan beri kendini tüccar-tefeciler olarak tanıtmıştı. İktidar ve tarım tekelleriyle sıkı ilişkisini de hep korumuştur. Krizleri en çok istismar eden kesimdi. Bütün kutsal dinler tarafından lanetlendiği gibi, komünal toplum düzenlerinin ahlâksız olarak yargılayıp kendilerinden uzak tuttukları bildik bir kurumdu. Kapitalist moderniteyle gelişen, bu kesimin gün yüzüne çıkmasıdır. Bu kesimin Avrupa'da kazandığı sınıfsal meşruiyeti Ortadoğu'da da kazanması sosyal dengeleri zorlamıştır. Burjuva sınıf olarak meşruiyetini sağlama temelinde bölgeye gelip kendi işbirlikçilerini oluşturmakla hegemonik iktidar için çok önemli bir kesimi inşa etmiş oluyordu. Batı modernitesinin taşıyıcısı, bürokrasiyle birlikte bu komprador kesimdi. Sistem esas olarak bu iki işbirlikçi kesimle bölgeye yerleşmeye çalıştı. Ortadoğu toplumunda yabancılaşmayı en çok yaşayan bu kesimler, bunalımın sosyal boyutunu temsil etmektedir. Bunların bölge kültürüne taşıdıkları yabancılaştırıcı değerler sosyal bunalımı, kaosu geliştirmekten öteye bir rol oynamamıştır.

Son iki yüz yılda ulus-devlet fideleliğinde yetişen burjuvazi, bölgenin tarihsel toplum yapılanmasına ya-

bancı bir aşu gibi gelmekte, vurulan aşu tutmamaktadır. Bundan ötürü de elindeki devlet aygıtını ve ekonomi üzerindeki tekellerini faşizan temelde kullanmaktan çekinmemektedir. Daha doğrusu, iktidar yoluyla süzülen bir sermaye tekeli olarak faşizme sığınmaktan başka çaresi kalmamaktadır. Dünyanın benzer diğer bölgelerinde ve Ortadoğu'da sermayenin bu niteliği ve ulus-devletin inşasındaki zorbalık faşizmin esas özünü teşkil etmektedir. Faşizm sermayenin ulus-devletle iç içe oluşumunun iktidar biçimi olarak, iktidar yoluyla yoğun sermaye birikimini tekelleştirme biçimi olarak anlam kazanmaktadır.

Tanımlı gereği faşizm, toplumla sürekli savaş rejimidir. Faşizm esasta iç savaş rejimi olarak da tanımlanabilir. Irak'ta günlük olarak yaşananlar bu değerlendirmeyi oldukça aydınlatmaktadır. Toplumla sürekli savaş halinde olan bir rejim ise, en tehlikeli kriz halini ve kaotik durumu ifade eder. Bir boyutu da böyle tanımlandığında, Ortadoğu toplumunda yaşanan krizin derinliği ve şiddeti daha iyi anlaşılacaktır. Toplum ister suskun olsun ve sükûnet içinde gözüksün, isterse patlayıcılarla her gün sarsılsın, özünde kaotik durum ve kriz halindeki yaşam varlığını

büyük kısmı çöl olan bölgenin çölleşme oranını felaket boyutlarına taşımaktadır.

Kapitalist modernitenin Ortadoğu'ya yönelik son iki yüzyıldaki yayılımı tüm uygarlık tarihi boyunca yürütülenlerden daha çok savaşlara ve ölümlere neden olduğu gibi, en derin ve süreklilik kazanan bir yapısal kriz ve kaotik duruma yol açtığı da anlaşılabilir bir gerçekliktir.

B. Tekraren de olsa modernitenin saldırı mantığının günümüzdeki somut gelişmelere yansımaya yakından bakmak çok daha öğretici olacaktır. Bunun için tarih ve şimdi arasındaki ilişkiye yeniden bakmak kolaylık sağlayacaktır. Şüphesiz tarih eşittir şimdi demek kaba bir totoloji olacaktır. Fakat şimdi'nin çok büyük oranda geçmişin, tarihin etkisinde oluştuğunu görememek daha büyük körlüklere yol açacaktır. Bu bağı en çarpıcı olarak Arap-Yahudi ilişkisinde gözlemleyebildiğimiz gibi, Türk-Kürt, Türk-Ermeni, Türk-Rum, Türk-Yahudi ilişkisinde de izleyebiliriz. Tüm bu ikilemlerde yaşanan güncel gelişmeler tarihten kopuk ele alınamaz. Toplum-tarih ilişkisini özgüllüğü içinde değerlendirmek en hayati yöntem sorunudur. Tüm ilişki ve çelişkileri içinde tarihi toplumsallığın inşa edici unsuru ro-

göremli uygarlık yeniden canlanabilir? Örneğin İslamiyet ve Osmanlılar diriltilebilse bile, bu diriliş herhalde ABD'nin sıkı koruması altında ve hekimliğinin mucizevi gücü ile sağlanabilecektir ki, o zaman da ortaya çıkacak olan başka bir İslam ve Osmanlı olacaktır.

Modern güçlerin de sunabilecekleri çözümler yoktur. Kendileri en sorunlu ve sık krizli bir sistemin inşacıları iken, nasıl çözüm sunabilecekler? Bu güçler küresel ve yapısal boyutuyla güncel finansal krizden çıkış bulamazken, Ortadoğu gibi temelleri yüzyılların ötesine uzanan ve modernitenin daha da içinden çıkılmaz hale getirdiği sorunlar ve krizlerine hangi çözümleri sunabilecekler? Sadece sanal kâğıt ve rakamlarla oynayarak mevcut dünya üretiminin on katı kadar vurgun yürüten (yılda yaklaşık 600 trilyon Dolar) bir sistem, çözümün değil cehennemini yolunu açabilir ancak!

İdeolojik iktidar ve devlet tekelliliğinin güncellenmesini ve somut görünümünü ortaya koymaya çalışalım.

1. Arap-Yahudi çelişkisi

Tarihte uygarlık sistemi, güncel ve yakın tarihte ise modernitenin kendisi ürettiği için bu çelişki çö-

Tarih eşittir şimdi demek kaba bir totoloji olacaktır. Fakat şimdi'nin çok büyük oranda geçmişin, tarihin etkisinde oluştuğunu görememek daha büyük körlüklere yol açacaktır. Bu bağı en çarpıcı olarak Arap-Yahudi ilişkisinde gözlemleyebildiğimiz gibi, Türk-Kürt, Türk-Ermeni, Türk-Rum, Türk-Yahudi ilişkisinde de izleyebiliriz. Tüm bu ikilemlerde yaşanan güncel gelişmeler tarihten kopuk ele alınamaz.

korumaktadır. Toplumdaki sükûnet soğuk savaşı, çatışmalı ortam ise aynı yapıdaki sıcak savaşı ifade etmektedir.

Özcesi modernitenin kapitalizm, sermaye ve burjuvazi ihracı geleneksel toplumsal krizi ve kaotik durumu daha da derinleştirmiştir. Şüphesiz bir sosyal yaşam vardır. Fakat bu yaşam biraz da başı koparılmış veya bazı organları kopmuş hayvanların debelenmesinde görülen belli belirsiz yaşam haline benzemektedir. Ortadaki fiziki ve kültürel soykırımları, her gün yaşanan toplumsal travmaları ve çöküntüleri tanımlarken bu tür benzetmeler abartı sayılmamalıdır. Empati kurulursa oldukça öğretici olacaktır.

Endüstriyalizm: İşsizler ordusu, kentsiz kentleşmeler ve hızla çöken eko-çevreler

3. Modernitenin saldırısında endüstriyalizmi de aynı kapsamda değerlendirmek gerekir. Modernitenin son döneminde bölgeye ihraç edilen endüstriyel toplumun ve çevrenin krizinde artan bir rol oynamıştır. Temel ihtiyaçlara dayalı ekonomi yerine tekel kârlarına öncelik veren endüstriyalizm, kalkınma adı altında mevcut kendine yeterli ekonomiyi de yıkıma uğratmıştır. Binlerce yıllık bir iç dengesi olan ekonomik yaşam, bir avuç emperyalist ve işbirlikçi tekelcinin kârı uğruna bir insanın ortalama ömrü içinde ekonomik soykırıma uğramıştır. Dev işsizler ordusu yanında boşaltılan köyler, iç ve dış göçler, enflasyon, ekonomik krizler, kentsiz kentleşmeler, hızla çöken eko-çevreler bu soykırımın birkaç göstergesidir. Sadece petrol ve silah tekellerinin bu kırımlardaki rolleri göz önüne getirildiğinde gerçeklik daha iyi anlaşılır. Ayrıca dünya genelindeki iklim değişiklikleri, zaten

lünde görmek temel mantık konusu olarak anlam bulmalıdır. Kısacası şimdi, güncel, tarihsiz anlaşılabilir. Çok daha önemli olan ise, şimdideki yeni olanı (tarihin payı yüzde 99 olsa da) görmeden güncel somut olanı doğru değerlendirmek, çözümlenmek mümkün değildir. Bu konuda belki çok şey söylenebilir, ama söylenenler boş şeyler olmanın ötesine geçmez.

Modernitenin Ortadoğu'daki güncel ağırlığının arkasındaki tarihi Akaların Troya'ya (M.Ö. 1200) son saldırılarından başlatmak uygun bir başlangıç olabilir. İskender ile başlayan (M.Ö. 330) Helenizm süreci de önemli bir fetih aşamasıdır. Haçlı saldırıları (1096-1389) daha yakın bir saldırı tarihidir. Buna mukabil Doğu'dan da Batı'ya kapsamlı saldırılar düzenlenmiştir. Karşılıklı etkilenmeler çok yönlü olmuştur. Kapitalist modernitenin saldırısında ideolojik hegemonyanın rolünü göremek büyük eksiklik olacaktır. Oryantalizm göz önünde bulundurulmadan modernitenin fiziki hâkimiyeti tek başına anlaşılabilir. Son iki yüz yıllık hegemonik mücadele önceli en yakından belirleyen gerçekliktir. Güncel olan ise değirmen taşı gibi dönerek, hep yeni olan bir şeyler üretmek ve inşa etmek derindedir.

Bu temel perspektif içinde baktığımızda güncel ilişkin söylenebilecek ilk husus, genelde toplumsal soruna, özde kriz ve kaostan nasıl çıkılacağına ilişkin hem geleneksel hem de modern hâkim güçlerin sunabilecekleri bir çözümlerinin olmadığıdır. Kendileri sorun ve kriz kaynağı olan güçler, elbette çözüm gücü olamazlar. İster dincilik ister milliyetçilik adına olsun, geleneksel tarihe sığınarak çözüm gücü olunamaz. Çünkü bu güçlerin tarihi de çözümsüzlük tarihidir. Hangi eski

zümlemez. İktidar ve devlet bağlamından kurtulmadıkları müddetçe, İslam ve Yahudilik asla barıştırılmazlar. İktidar ve devlet gücü olarak kalmakta ısrar ettikleri müddetçe, her iki güç tarihte olduğu gibi günümüzde de varoluşlarını ancak birbirlerini yok etmede bulacaklardır. İktidar tarihleri öyle inşa ediliyor. Modernite bu süreci daha da yoğunlaştırarak ve katılaştırarak sürdürdü. Üçlü sacayağı altında birilerinin ezilmesine çözüm adı verilmektedir. Yani modernitenin diliyle çözüm, üçlü kızgın sacayağı (kapitalizm, ulus-devlet ve endüstriyalizm) altında ezilip yanmakla mümkündür. Kapitalist modernitenin beş yüz yıllık tarihi bu tarz çözümlerin sayısız örnekleriyle doludur. Yaklaşık yüz yıldır bölgeyi en olumsuz şekilde etkileyen, çok büyük acılara ve kayıplara yol açan bu sorunun, mevcut hâkim yaklaşımlar sonucunda daha da çürütücü etkilerde bulunarak sürmesi kaçınılmazdır.

İktidarcı-devletli uygarlık çözümlerinin gerçek kanlı yüzünü hiçbir örnek Arap-Yahudi sorunu kadar sergileyemez. Daha da feci olanı, Yahudilerin inşasında büyük rol oynadıkları kapitalist modernite güçlerince 'biricikliği-tekilliği' olan soykırımı yaşamış olmalarıdır. Gerçekten önceden planlanan bu soykırım kadar modernitenin nihai çözümünün, daha doğrusu çözümsüzlüğünün ne olduğunu açığa vuracak çok az örnek vardır.

2. Türk-Kürt-Ermeni-Asuri-Rum-Yahudi çelişkisi

Bu çelişkiler kategorisi esas olarak kapitalist modernite kaynaklıdır. Kökleri eski uygarlıklara kadar uzansa da, modernitenin üç mahşeri atılışının -kapitalizm, ulus-devlet, endüstriyalizm- bölgeye yayılmasıyla birlikte, Anadolu ve Mezopotamya

toprakları tarihinde tanık olmadığı boyutlarda sayısız etnik kırımlara ve milliyet kırımlarına sahne oldu. Bir anlamda merkezî uygarlık sisteminin temel inşa gücü olan bu halklar ve kültürler, modernitenin son iki yüz yıllık tarihiyle birbirlerine aşırı düşmanlık besler hale getirilip karşılıklı kırımlara uğratıldılar. Binlerce yıllık kültürel birikimler tasfiye olurken, bazı halklar bölgeden sürüldüler, bazıları imha edildiler. Geriye kalanlar da çöl ve dağ kabilelerine dönüştürüldüler. Çelişkiler aslında Türkler ve diğer halklar arasında veya halkların kendi aralarında değildi. Açık ki bu çelişkilerin inşa gücü beş yüz yıllık 'böl-yönet' politikasıyla kendini kanıtlamış modernitenin hegemonik ulusal güçleriydi. Bu güçler bölgedeki konjonktürel çıkarları uğruna kökleri tarihin derinliklerine uzanan bu halkları birbirlerine kırdırtmaktan çekinmediler. Görünüşte birbirleriyle savaşan tüm bu halklar, özünde tekelci kapitalizmin iktidar ve sömürsünün kurbanlarıydı. Ne acıdır ki, bu halklar birbirlerini boğazlarken neye, kime hizmet ettiklerinin bile derinliğine farkında değildiler. Bu çelişki kapsamında gerçekleşen kırımlar bile tek başına modernitenin tarihteki tüm uygarlık sistemlerinin en kanlısı

olduğunu ispatlamaya yeterlidir. Ortadoğu genelinde uzun zamanlar 'halklar bahçesi' olan yerler bugün sessiz bir 'halklar mezarlığına' dönüşmüştür. Eğer halklar ve kültürleri adına vicdana gelip bir şeyler söylenecekse ve gerçek aydın sorumluluğunun gerekleri yerine getirilecekse, öncelikle bu kültürler ve halklar mezarlığının gerçek sorumlularının aydınlatılması ve hesabının sorulması gerekecektir.

3. Şia-Sünni çelişkisi

Kökenleri her ne kadar İslam uygarlığının (iktidarcı İslam) daha ilk çıkışına dek uzansa da, bu iki mezhebin günümüzdeki çatışmaları modernite ile bağlantılıdır. Özellikle son dönem İran-İrak çatışmasının ancak modernitenin ulus-devlet formunda ve emperyalizmle bağlantısı içinde doğru bir anlatısı yapılabilir. Kaldı ki, gerek İslamiyet-Musevilik, gerek İslamiyet-Hıristiyanlık, hatta Hıristiyanlık-Yahudilik çelişki ve çatışmaları da proto-modernite bağlamında rahatlıkla çözümlenebilir. Dinlerin kapitalist modernite öncesi çatışma nedenleri ve formları pozitivist görünüm altında olduğu gibi moderniteye yansımıştır. Özellikle Ortadoğu kökenli tek tanrılı üç dini ön-milliyetçilik olarak değerlendirmek gerekir. Bu dinlerin modernite milliyetçiliklerinden farkları teolojik maske takmış olmalarıdır.

Konuyla ilgili tüm araştırmalar modernite döneminin pozitivist anlatılarının kökeninde temelde dinsel formların mevcudiyetini kanıtlamaktadır. İddiaların aksine, sekülerizmle (dünyevilik) uhrevilik (ahiretçilik, dinsel) arasında özde bir fark bulunmamaktadır; ancak yaratılan biçimsel bazı farklılıklar abartılmıştır. Sonuçta hem iktidar ve devlet dini hem de modernitenin ulus-devlet söylemi haline gelmiş anlatılar aynı

tekelci çıkarılara hizmet etmektedir. Tarihte olduğu gibi günümüzde de Avrupa ve Ortadoğu'daki mezhep savaşları uygarlık ve modernite kaynaklı olup, hızından hiçbir şey kaybetmeden aynı çıkarlar temelinde devam ettirilmektedir. Radikal İslamcılık, Musevilik ve Hıristiyanlık akımlarıyla her türlü milliyetçilik modernitenin üç mahşeri atlısının hizmetinde birleşmişlerdir.

Ortadoğu halklarının zengin kültürünü binlerce yıldır kemiren uygarlık bezirganları kanlı çehreleriyle günümüzde kapitalist modernitenin hizmetinde olup, elde kalan son birikimleri de acımasızca ve hesapsızca tüketmekte; bölgeyi harabeye, çevreyi çöle, dağları ıssızlığa çevirmektedir.

4. Ulus-devletçiklerin her şeyle çelişkileri

Ünlü bir söz vardır: Kapitalizmin insanlığa en büyük kazığı, inşa ettiği ulus-devletlerdir denir. Ortadoğu halkları ve ulusları için bu değerlendirme olanca çıplaklığıyla doğrudur; bölgenin hemen hemen her odağında günlük savaşlarıyla anbean doğrulanmaktadır. Kendi aralarında ve içte kendi halklarıyla savaş halinde olmayan ulus-devlet yoktur. Büyük Arap ulusunu ve kültürünü tüketen, İsrail'den çok yirmi iki ulus-devletçiğin iktidar hesaplarıdır; bunların çilgın ve akıl almaz masraflarıdır. Halkları yerlerde sürünürken, bu iktidarlar Nemrut ve Firavunları gölgede bırakan her tür ihtişamı (üstelik hiçbir anlamı olmayan göstermelik şovları) sergilemekten çekinmemektedirler. Onlara bu gücü veren ise yeni seküler tanrı olan ulus-devletçikleridir. Eski tanrılarına bağlılıkları sahte ve sözdendir. Arap ulus-devletçiliği İngiltere İmparatorluğu'nun Hindistan yolunu denetim altında tutma, petrol kaynaklarına sahip olma ve Osmanlı İmparatorluğu'nu kontrol etme hesaplarına dayalı olarak geliştirildi. Gerçek bu olduğu halde bu devletlerin millici geçinmeleri, modernitenin iktidar tekniği gereğidir. Söz konusu ulus-devletler dünya kapitalist hegemonyacılığının temel ajan kurumlarıdır. Arap ulus-devletçiklerinde bu gerçeklik oldukça açıktır.

Fars ulus-devlet oluşumunda aynı oyunları görmek daha ibret vericidir. Farslar Pers uygarlığından beri iktidar sanatında kazandıkları ustalığı modernite döneminde işbirlikçilik temelinde daha da geliştirmişlerdir. Denilebilir ki, uygarlık ve modernite aldatmacalarını (Şia milliyetçiliği) iç içe kullanmada mevcut Çin rejimiyle yarışacak güçtedirler. Çin'deki rejim en vahşi kapitalizmi 'komünizm' diye cilalayıp sunarken, İran modernistleri kapitalizm imalatı ulus-devlet putunu büyük ruhçuluk olarak 'İslam Cumhuriyeti' adıyla sunmaktan utanmayacak denli pişkindirler. İran güncel somutluğuyla küresel sistemin zayıf karnı durumunda olup Iraklaşma olasılığı yüksektir. Bölgenin diğer ulus-devletleri gibi kurumsal faşizmi temsil etmesine rağmen, ABD-AB hegemonyacılığının zaafalarını kullanarak ömrünü uzatmaktadır. İran diğer ulus-devletler gibi krizin pençesinde olup, Irak'takini andıran kaotik duruma yol açabilecek potansiyeli fazlasıyla taşımaktadır.

Türkî ulus-devletler AB-ABD himayesine ilaveten Rusya'nın hegemonyası içinde varlık kazanmışlardır. Çekişme konusudurlar. Çok

milli geçinmelerine rağmen, hegemonyasız ayakta durmaları zordur. Bölgesel krizden fazlasıyla pay almış olup kaotik potansiyel taşımaktadırlar. Afganistan-Irak ekseninde yaşananlar bölgesel ulus-devletlerin olası akıbetlerini açıkça yansıtmaktadır.

Ortadoğu'da iktidar ve devlet gerçekliliği, ağır toplumsal sorunlara çözüm geliştirmekten çok, sorunların kaynağında yer alması nedeniyle bölgesel krizlerin sıkça savaşlarla sonuçlanmasına yol açmaktadır. Savaşlar krizi daha da büyütme ve kaotik durumları yaygınlaştırmaktadır.

Ortadoğu'da endüstriyalizm, sonuçları tehlikeli bir ideolojik politik saldırı tekniğidir

C. Güncel olarak modernitenin endüstricilik ve kapitalizm ayağı asıl tahribatını geleneksel tarımı ve köy toplumunu çözmekte ve yıkmakta göstermektedir. Modernitenin ulus-devlet ayağı bölgeyi topyekûn bir zindana çevirip kana ve gözyaşına boğarken, diğer iki ayağı olan endüstriyalizm ve kapitalizm ise üstten işbirlikçi tekelciliğin en talancı yöntemlerine başvurarak, binlerce yıllık birikimlerin ürünü olan toplumsal değerleri kâr etmiyor gerekçesiyle bir çırpıda bir tarafa itmekte, ıskartaya çıkartmakta ve böylelikle çürütmektedir. Tarım ve köy toplumunun yıkılışı basit bir ekonomik sorun değildir; on bin yıllık bir toplumsal kültürün imhasıdır. Sorun tarım yerine daha çok kâr getiren sanayi ekonomisinin önem kazanması da değildir; toplumsal varlığın kendisidir. Günümüzün yapısal krizi ortamında başta tarım alanları olmak üzere pek çok alanda toplum bilinçli olarak işsiz bırakılmakta, genetik bitkiler öne çıkarılarak tarım darbelenmektedir. Genetik bitkiler sadece doğal bitkileri kırımdan geçirmiyor, sonu bilinmez hastalıklara da ortam hazırlıyor.

Sanayi kapitalizmi en az ulus-devlet tekelciliği kadar topluma saldıran bir tekel konumundadır. Ekonomiyle ilgisi yanlış anlaşılmakta ve bilinçli çarpıtılmaktadır. Endüstriyalizm Avrupa hegemonyacılığında tarihsel rol oynamıştır. Fakat dünyanın çevre alanlarındaki asıl rolü bu hegemonyayı yerleştirmektir. Hem de yerel sanayileri daha verimli üretim teknikleri adı altında yıkarak bu rolünü oynamaktadır. Ekonomik değil, anti-ekonomiktir. Tarihte hep zengin kalmış Ortadoğu toplumları modernitenin son iki yüz yıllık saldırıları altında en fakir dönemlerini yaşamışlardır. Tarımın ve tarım toplumunun yıkılışı bir ekonomik verimlilik gereği değildir; burjuvazinin sınıfsal tahakkümünün sağlanması için gerçekleştirilmektedir ve siyasi iktidarla ilgili bir olaydır.

Endüstriyalizm hegemonik metropoller için azami kâr sağlayabilir; fakat bunun karşılığı kırsal alanların çölleşmesi, köylerin boşaltılması, dolayısıyla sosyal ve ekonomik bunalımın derinleştirilmesidir. Ortadoğu coğrafyasında ve ekonomik yaşamında endüstriyalizm, belki de iktidar-devlet savaşlarından daha tehlikeli sonuçlar doğuran bir ideolojik-politik saldırı tekniğidir. İklim değişikliğinin, göller, sulak alanlar ve nehirlerin kurumasının esas sorumlu gücü olup, tahribatları bu hızla devam ederse yaşanacak bir dünya bırakmayacaktır. Ortadoğu'da on

beş bin yıllık bir kültür birikimiyle inşa edilmiş toplum ve yaşam için endüstriyalizmin teşkil ettiği tehdit, savaşlar yoluyla yaşanan soykırımlar kadar tehlikelidir. Tekrar belirtmeliyim ki, endüstriyalizm, sanıldığına aksine, ekonomiye ve topluma saldıran en temel araçtır. Gerçek sanayinin de yıkım gücüdür. Kapitalizmin azami kâr hırsıyla yürütülen endüstriyel kalkınmacılık ülkeleri refaha ve zenginliğe değil, yıkıma ve yoksulluğa götürür; kriz içinde debelenmekten de öteye harabeye çevirir. Sadece Afganistan'da sürdürülen haşhaş endüstrisiyle Irak için geliştirilen petrol endüstrilerinin bu alanları içine düşürdüğü harabelik durum gerçeği apaçık kılmaktadır. Harap olan sadece ülkeler değildir; tarihsel toplumdur, kültürdür.

Modernitenin çözümsüzlüğü: orta sınıfın köksüzlüğü, bürokrasinin tıkanmışlığı, kentin kentsizleşmesi

D. Ortadoğu'da toplumsal sorunların çözümsüzlüğünde, modernitenin tezgâhında dokunan orta sınıf, bürokrasi ve kentin rolü önemle değerlendirilmek durumundadır. Kapitalizm, ulus-devlet ve endüstriyalizm bağlamında yeniden inşa edilen orta sınıf, bürokrasi ve kent üçlüsü kendisini çekim ve çözüm merkezi olarak sunmakta ustadır. Kapitalist modernitenin yayılım ortamının ürünleri oldukları halde, kendi kökenlerini bağımsız ve orijinalmiş gibi sunmaya özen gösterirler. Geleneksel toplum üzerinde hegemonik güç olarak konumlanmayı öncelikleri sayarlar. Moderniteyle ilişkileri işbirlikçilik ve ajanlık temelinde olduğu halde, kendilerini modernitenin inşa edici güçleri olarak kabul ettirmek için her türlü çilgınlığı yaparlar. Bunları kurumsal faşizmin sosyal, kurumsal ve mekânsal temeli olarak tanımlamak mümkündür. Geleneksel topluma dıştan dayatıldıkları için tutmayan aşu görünümündedirler. Yabancılaşma gerçeklikleri köklüdür. Moderniteye ölüm kalım meselesi olarak sarılmaları yabancılaşmış gerçekliklerinden ileri gelmektedir. Kapitalist hegemonyacılığın doğrudan işgal ve sömürgeciliği gerçekleşemediğinden, kendileri yerli maskeli işgalci ve sömürgeci güçler konumundadır; toplum üzerinde içten bir işgalcilik ve sömürgecilik yürütürler. Milliyetçi ve devletçi olmalarına rağmen en keskin toplumcu geçinmeleri bir paradoks olarak karşımıza çıkar. Derinliğine düşündüğümde, bu kesimleri (ortaçağlardaki kralın prensliklerinin güncelleşmiş bir varyasyonu olarak) kapitalist merkezin şubeleri olarak değerlendirmek durumunda kalıyorum.

Özcesi konumları moderniteden kopyalama tarzında olduğundan çözümün değil, sorunun temel kaynaklarındandır. Modernitenin çözümsüzlüğü kendini en açık şekilde orta sınıfın köksüzlüğünde, bürokrasinin tıkanmışlığında, kentin kentsizleşmesinde yansıtır. Tüm maskeleme çabalarına rağmen, sistemin yapısal krizini bu üçlüte çıplak olarak okumak mümkündür.

Tarih boyunca uğranılan en büyük felaket: Ulus-Devlet

E. Filozof Nietzsche, kapitalist modernitenin insanlık ve çevre

üzerindeki tahribatının anlamını derinliğine kavrayan ender kişiliklerdendir. Modernitenin süzgecinden geçmiş insanı toplum ve birey olarak iğdiş olmuş, karışmış, dekadan, posa metaforlarıyla değerlendirmeye çalışır. Eğretilme olarak, doğruya yakın bir görüş olarak katılırım. Bir atın başını kucaklayıp ağlamasıyla modernitenin daha büyük zulmünün hayvanlar üzerinde yaşandığını anlatmak ister. Ormanları bir sığınak, yaşamın korunacağı mekân olarak görür ve sık sık ziyaret eder. Üzerinde durduğu 'üst insan' (Übermensch) kavramı yanlış değerlendirilmiştir. Uygarlık boyunca gerçekleştirilen tüm kölelik tiplerini bir düşünüş olarak görür ki, K. Marks'inkinin çok ilerisinde, insancıl bir yaklaşımdır bu. İşçileşmenin övünülecek, üzerine politika inşa edilecek bir varlık olamayacağını çok gerçekçi olarak değerlendirmiştir. Tarih bu görüşünü doğrulamıştır. Nietzsche'nin hedeflediği 'üst insan'ı faşizmin ön habercisi gibi görmek çok ucuz bir propagandadır. Tersine, Nietzsche'nin 'üst insan'ını her tür köleleşmeye, çevre yıkımına ve kişiliiksizleşmeye karşı bir kavram olarak yorumlamak daha doğrudur.

Güncel gelişmeler küresel kriz, finansal boyut, işsizlik ve sanal yöntemlerle tarihin en büyük soygun sistemleri (yılıda 600 trilyon Dolarlık talan) arasındaki ilişkileri açığa çıkarmıştır. Avrupa merkezli modernite azami küreselleşmeyi yaşarken, aynı döngü içinde yapısal krizinin ve sürdürülemezliğinin farkına varmıştır. Zirve üstüne zirve yapıyorlar. BM, IMF, Dünya Bankası, NATO, AB ve kopyalarının sistemin krizden çıkışı için yetersiz kaldıkları iyice açığa çıkmıştır. Merkez bankaları, 7'ler, 8'ler ve 20'lerin paket üstüne paket açıklamaları, ilgili bilançolar, işsizlik, borçluluk rakamları, üretim kapasitelerinin düşüşü, gıda sorunlarının köklü biçimde gündeme girişi vb. birçok gösterge, toplumsal tahakküm alanındaki ekonomik tekelciliğin krizle bağlantısını yansıtmaktadır.

Afganistan, Pakistan, İran, Irak ve İsrail-Filistin örnekleri, ulus-devletin sadece Ortadoğu açısından değil, küresel çapta çözümsüzlüğünü, kriz ve kaotik durum üzerindeki etkilerini yol açtığı yıkımlar, döküldüğü kanlar ve akıttığı gözyaşlarıyla açığa çıkarmaktadır. Ulus-devletler insan toplumları için sadece en zalim yönetim araçları değil, çözümsüzlük kaynakları olduklarını da kanıtlamaktadır. Bölgenin kültürel dokusunu parçalayan ulus-devlet, tarih boyunca uğranılan en büyük felaketi simgelemektedir.

Avrupa'nın kendisi için bile alarm zillerinin çalması anlamına gelen ve ancak reformlarla sürdürülebilen kapitalizm ve endüstriyalizmin Ortadoğu toplumunda yaşanan tarihsel sorunları sınır tanımayan çatışma ve savaş biçimlerine taşınması kaçınılmazdır. Ortadoğu toplumunda kapitalizmi ve endüstriyalizmi derinleştirmek, toplumun kendisine ve çevresine karşı savaşı yoğunlaştırmak anlamına gelir. Hangi kılıflar altında sunulursa sunulsun, üçlü sacayağı biçiminde stratejik bir savaş aracı olan modernitenin güncel somut hali bu yargıyı doğrulamaktadır.

İdeolojik hegemonya, oryantalizm gerçekleri çarpıtmaktadır. Son iki

yüz yıllık süreç Ortadoğu'nun Batı modernitesi tarafından fethedilmesiyle geçmiştir. Ulus-devletçikler, montaj sanayileri, kamusal ekonomi sahtekârlıkları asıl gerçeği gizleyemez. Fethin emrinden bir an için çıkma cesareti gösteren Saddam Hüseyin'in başına gelenler ancak Fransa Kralı 16. Louis'nin durumu ile karşılaştırılabilir. Nasıl ki Fransa Kralının başı koparıldıktan sonra Avrupa ateşin içine düştüyse, ulus-devlet kralı Saddam'ın idamı da Ortadoğu'nun zaten eksik olmayan sıcak savaş gerçeğinin daha da alevlenmesi, bölgeye yayılması ve süreklilik kazanması anlamına gelecektir, gelmiştir.

Oryantalist paradigmayı parçaladığımızda göreceğiz ki, Sovyet sisteminin yıkılmasıyla 'soğuk savaş'ın sona ermesi Ortadoğu açısından sıcak savaşın bir üst evreye sıçraması olmuştur. 1991'deki Körfez Savaşı'nın soğuk savaşın bitiminden bir yıl sonraya denk gelmesi bu görüşü doğrulamaktadır. 'Uzun süre' açısından baktığımızda, Ortadoğu üzerindeki bu modernite savaşı Napolyon'un 1800'lerin başından itibaren Mısır'a adım atmasıyla başlamış; ulus-devletçikler yaratma, kapitalist acenteler oluşturma ve petrol başta olmak üzere jeoekonomik kaynakların endüstriyalizm tarafından talanıyla zirveye çıkarılmıştır. Modernitenin kalın çizgisel anlatımı budur. Gerisi ayrıntı ve bol döngülü hikâyelerdir.

Bölge için kriz ve kaos kavramlarını sıkça kullanmaktan çekiniyorum. Yaşanan gerçeklik sıcak savaş ise, o zaman bunu kriz ve kaosa indirgemek yanıltıcı olacaktır. Şüphesiz günümüz savaşları ne ilk ve ortaçağların savaşlarına, ne de modernitenin iki dünya savaşına kadar yaşattığı savaş biçimlerine benzer. Özellikle Birinci ve İkinci Dünya Savaşlarıyla birlikte savaşlar kiteselleşti. İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra ise toplumsallaştı. Modernitenin üç ayaklı canavar yürüyüşünde yaşanan savaşların iç ve dış ayrımlarıyla toplum dışında verilmesi döneminin sona erdiğini, modernitenin yeni döneminin ise iç ve dış savaşların toplum içinde birleşik olarak yürütülmesi anlamına geldiğini kavramak onun yeni özünün gereğidir. Genelde tüm Ortadoğu toplumunda yaşanan savaş gerçeğini, özelde en açığa çıkmış haliyle Filistin-İsrail, Afganistan-Pakistan ve İran-Irak savaşları gerçeğini bu kapsamda çözümlemek büyük önem taşır. Akla hıyale sığmayan olaylar, süreçler bu kapsamdaki çözümlerle daha iyi anlaşılır kılınacaktır.

ABD-AB hegemonyasında yürütülen yeni Ortadoğu savaşları nasıl sonuçlanabilir? Bu savaşlar daha da yaygınlaşıp yoğunlaşacak mı? Hegemon güçler bölgeyi terk edebilirler mi? Ederlerse veya etmezlerse neleri beklemek gerekir? Açık ki bu temel sorulara net ve kesin cevaplar verilemez. Ama farklı bir tarihsel aşamayla karşı karşıya olduğumuz kesindir. Savunmamda bu aşamaya kadarki toplumsal doğa, uygarlık, modernite ve Ortadoğu denilen jeokültüre ilişkin bir çözümlenme taslağını sundum. Bu savunmamın bundan sonraki bölüm kriz ve savaştan çıkış için olası çözüm modeli üzerinde yoğunlaşmak olacaktır.

Fiziki-kültürel soykırım ve asimilasyonu doğru anlayalım

■ RĒNAS BERĒTAN

Son günlerde gündeme yansıyan kültürel soykırım ve asimilasyon örnekleri bir kez daha bu konunun yeniden ele alınmasına ve birçok boyutuyla değerlendirilmesine neden oldu. Özgür Kürtlüğün direniş ve mücadele geleneğini temsil edenler olarak bu uygulamalara yabancı değiliz. Bizlere kültürel soykırım ve asimilasyona dair yaşama yansıyan kimi örnekler verebilir misiniz diye sorulursa bir çırpıda yüzlerce örneği gözler önüne serilebilecek bilince ulaştığımız görülür. Ama burada üzerinde durmak istediğimiz konu Kürt kültürüne, diline, halayına ve şarkısına yönelik son günlerde yöneltilen yoğun ve sert saldırının içinden geçtiğimiz süreç bağlamında özgün nedenlerini anlayabilmek, anlaşılır kılmak, bilince çıkarmak ve bu uygulamaları teşhir edebilmektir. Bu bağlamda yöneltilen kültürel soykırım ve asimilasyon saldırılarının özgünlüklerini, içinden geçilen süreç ile olan ilişkilerini çözümlenemeyen, bu politikaların teşhiri anlamında kaba bir tekrara düşmüş oluruz. Kürt kültüründen diline, halayından şarkılarına kadar bu son süreçlerde gelişen saldırıları analiz etmeye çalışalım.

Birincisi; faşist Türk devletinin bu saldırılarla gündemi saptırarak kendisi gündemi belirler duruma gelmek istiyor. Bilindiği gibi Önder Apo'yu özgürleştirme ve Kürt sorununu çözmeyi esas alan bir hamle geliştirildi. Bunun için daha önceki yıllarda da bazı hamleler geliştirildi. Her hamlenin kendi içinde kapsamı, derinliği ve önemli sonuçları olsa da en son "Önder Apo'ya Özgürlük ve Kürt Sorununu Çözüm" sloganıyla geliştirilen hamle, kendisinden önceki bütün hamlelerin hedef ve amaçlarını içermekle birlikte kapsam itibarıyla tüm hamlelerden öteye geçerek Kürdistan sınırlarını aşmış dünya genelinde de büyük bir coşku ve mücadele ruhuyla karşılandı. 10 Ekim 2023'te dünyada 74 merkezde aynı anda hamlenin startı verildi. Çok çeşitli, zengin yöntem ve taktiklerle hamlenin birinci yılını karşılarken 69 Nobel ödüllü tanınan şahsiyet Önder Apo'nun fiziki olarak özgürleşmesi için hamleye dahil olmuş oldu.

Tereddütsüz ifade edebiliriz ki Önder Apo'un fiziki özgürlüğünün hedeflendiği hamle, esas ve temel gündemimizi oluşturmaktadır. Çünkü Önder Apo'nun fiziki özgürlüğü doğal olarak Kürt sorununu çözmekle birlikte buna bağlı olarak yaşanan birçok toplumsal ve kültürel sorunu da çözmüş olur. Önder Apo'nun fiziki özgürlüğü; ulusal, toplumsal ve kültürel sorunların çözümünde temel ölçümüz ve kıstasımız olmaktadır. Önder Apo'nun fiziki özgürlüğü gerçekleşmediği müddetçe temel sorunlarımızın köklü çözüme

kavuşacağını düşünmek yanlıgıların en büyüğü olur. PKK öncülüğünde gelişen Kürdistan Özgürlük Devrimimizin, halkımızın ve ilerici insanlığın en temel gündemi bu hamle olmaktadır. Özgür basın kurumları sürekli hamleyi gündemde tutarak pratikleşmesi konusunda gelişen bütün eylemsel duruşları yansıtmayı esas alırken, faşist TC devletinin özel savaş basını onunla birlikte işbirlikçi ve ihanetçi basın kurumları hamleyi tümnden görmezden gelmekte, Kürdistan ve dünyanın her yerinde sahiplenilen ve geliştirilen bu hamle yokmuş gibi davranmakta, etkisini kırmaya çalışmaktadır.

Bununla kalmayıp hamle gündemini değiştirip saptırabilmek için çeşitli yol ve yöntemlere başvurmuştur. Hatırlanacağı üzere 31 Mart seçimlerinde AKP-MHP faşist ittifakı büyük bir yenilgi alarak özellikle AKP ikinci parti durumuna düştü. Hemen akabinde Hakkari Belediyesi'ne kayyum atayarak hem halkın iradesini ve reflekslerini ölçmeye çalıştı hem yeniden kayyum atama sürecini devreye koyarak halkın iradesini gasp etmeye yöneldi hem de hamle gündemini değiştirerek tüm tepkileri kayyum uygulamalarına çekmeye çalıştı. Haklı olarak neredeyse Bakurê Kurdistan'ın her yerinde Hakkari Belediyesi'ne atanan kayyum uygulamalarına karşı kapsamlı eylemler yapıldı.

Henüz kayyuma karşı eylemler soğumamışken bu kez sahil kenarında eğlenen gençlerin şarkılar eşliğinde halay çekmesinin dijital medyaya yansımalarıyla birlikte faşist grup büyük bir yaygara kopardı. Bunun üzerine sahilde halay çeken bu gençler faşist marşlar eşliğinde gözaltına alınarak tutuklandı. Hemen akabinde düğünlerde, daha farklı mekan ve şehirlerde şarkı söyleyip halaya duran gençler, kadınlar ve Kürtler faşist grup tarafından dijital medya platformlarında aforoz edilerek gözaltına alındı ve birçoğu tutuklandı. Bu durum gündemi saptırıp kendi politikaları temelinde gündemi belirler duruma gelmek için yapıldı.

Daha şarkı söyleyip halaya duran gençler ve kadınların tutuklanması gündemi soğumamışken, bu kez Bakurê Kurdistan'da Demokratik Belediyeciliğin şehir trafiği için uygulamaya koyduğu "Önce Yayalar" uyarısının "Pêşiyê Peya" biçiminde Kürtçeye çevirmesine karşı gelişen faşist saldırılar gündeme oturdu. Doğal olarak bu konu da önemli ve uzun süre üzerinde durulan gündemlerden biri haline geldi.

Faşist AKP-MHP iktidarı bu gündemleri bilerek, planlayarak ve sonuçlarını hesaplayarak geliştirdi. Tabi ki Kürtçe şarkılar eşliğinde halaya duran gençler ve kadınların tutuklanması, ırkçı ve faşist uygulamalara maruz kalması, en basit trafik kurallarının toplumun anlayabileceği dile, Kürtçeye çevrilmesinin

◆ **Beyaz Katliam, kültürel soykırım ve asimilasyonu ifade etmektedir. Çünkü bu süreçle birlikte en küçük yerleşim birimlerine kadar bir yandan temel korkutma ve sindirme kurumları olan karakollar kurulurken diğer yandan ise temel asimilasyon kurumları olan okullarda Kürt çocukları "Ne Mutlu Türküm Diyene" sloganıyla özerlerinden uzaklaştırılmaya çalışıldı. YİBO'lar insan öğütme merkezlerine dönüştürüldü. Kürtçe konuşmak yasaklandı.**

faşist AKP-MHP iktidarının valilerince silinmesinin gündem olmaması beklenemezdi.

Tüm bu yaklaşımlara karşı doğru tutum ve politika; mücadele gündemimizin merkezine Önder Apo'nun fiziki özgürlüğünün konulması, bütün diğer gündemlerin bu ana gündemi besleyebilecek biçimde ele alınması olmak durumundadır. Böylece düşmanın gündemi saptırma girişimlerine karşı doğru ve sağlıklı olan tutumu geliştirebiliriz.

TC faşist soykırım planlarını adım adım hayata geçiriyor

İkincisi; kültürel soykırım ve asimilasyon politikaları bağlamında TC faşist devleti uygulamaya koyduğu soykırım planlarını böylece adım adım hayata geçirmiş oluyor. Kendileri bu plana Çöktürme Eylem Planı adını verdi. 30 Ekim 2014 yılında yapılan MGK toplantısında onaylanan ve daha sonra uygulamaya konulan bu fiziki-kültürel soykırım ve asimilasyon planının tarihsel arka planı da vardır. Tarihsel geçmiş olan tüm bu fiziki-kültürel soykırım ve asimilasyon planları aslında yüzlerce kez bütün yanlarıyla çözümlenmiş, analiz edilmiş ve açığa çıkarılmıştır. Yine de bu planlara dayalı güncel gelişen saldırıların daha iyi anlaşılabilmesi için kalın hatlarla tarihsel arka planına bakmakta fayda vardır.

Bunun için Önder Apo'nun Kürt Sorunu ve Demokratik Ulus Çözümü adlı 5. Savunması'nda asimilasyona ilişkin dile getirdiği tanımlama oldukça açıklayıcıdır. Önder Apo; "Asimilasyon uygarlık toplumlarında iktidar ve sermaye tekellerinin kölelik statüsü altına aldıkları toplumsal gruplar üzerinde uyguladıkları ve bu grupları kendi ekleri, uzantıları durumuna indirgemek için başvurdukları tek taraflı ilişki ve eylemi ifade eder" demektedir. Demek ki en uzman uygulayıcısı olmakla birlikte fiziki-kültürel soykırım ve asimilasyon sadece TC devletine has bir uygulama değildir. Bu uygulama ve saldırılar sınıflı ve devletli uy-

garlığın doğal topluma karşı uyguladığı tahakküm ve egemenliği altına alma, bu toplumların iradesini ve direncini kırma, köleleştirme, kendisinin bir eki ve uzantısı haline getirme, bir daha ayağa kalkamaz duruma getirme, öz benliğinden ve değerlerinden uzaklaşma, başkalaşma ve kendisi olmaktan çıkma durumunu ifade etmektedir.

Daha yakın tarihlere doğru gelişimizde kapitalist modernitenin fiziki-kültürel soykırım ve asimilasyon uygulamalarını tarihin hiçbir aşamasında görülmemiş kapsam ve derinlikte uyguladığını görmekteyiz. Özellikle de kapitalist modernitenin gelişimiyle birlikte tarih sahnesine çıkan ulus-devlet anlayışı, insan aklının tasavvur edemeyeceği fiziki-kültürel soykırım ve asimilasyon uygulamalarına imza atmıştır. Ulus-devlet yapıları dünyanın her yerinde bütün farklılıkları ve renkleri kendi tekçi zihniyeti içinde boğan uygulamalarıyla dünyayı cehenneme çevirmiştir dersek abartmamış oluruz. Aksine ulus-devlet yapıları tarafından cehenneme dönüştürülen bu dünyayı ne kadar anlatmaya ve anlaşılır kılmaya çalışsak da yetersiz kalacağımızı belirtmek durumundayız.

1. Dünya Savaşı sonrasında Kürdistan'ı sömürge statüsü altında tutan Türk, Fars ve Arap ulus-devletlerine baktığımızda fiziki-kültürel soykırım ve asimilasyon uygulamalarını en katmerli, vahşi ve eşine ender rastlanır tarzda uygulayanın TC ulus-devleti olduğunu görürüz. 1925'lerle birlikte devreye konulan Şark Islahat Planı gerçek anlamda fiziki-kültürel soykırım ve asimilasyon belgesi olmaktadır. Bu planın en temel uygulama alanı kültürel soykırım ve asimilasyon olmaktadır. Bu planın uygulanması üzerinden yaklaşık yüz yıl geçmesine rağmen özü itibarıyla amaç ve hedeflerinde hiçbir değişiklik olmamıştır. Hatta bu yüz yılın son on yılı Çöktürme Eylem Planı adı altında çok kapsamlı saldırılarla geçmiştir. Özüne baktığımızda Şark Islahat Planı ile Çöktürme Eylem Planı arasında hiçbir fark yoktur. Her iki plan da amaçta birleşmektedir. Bu nedenle Kürt gençleri ve kadınlarının şarkı ve halayına saldırma caddelere Kürtçe yazılan trafik uyarı yazılarını devlet kararıyla sildirme uygulamaları özü itibarıyla bu planların hayata geçirilmesini ifade etmektedir.

Buna karşı ne yapılabilir sorusuna da Önder Apo çok kapsamlı cevaplar oluşturmuştur. AKP-MHP faşist iktidarında somutluk kazanan TC faşist zihniyeti, Şark Islahat Planı'nın devamı ve tamamlayıcı mahiyetinde geliştirilen Çöktürme Planı'yla Kürdistan Özgürlük Gerillası'nı ve hareketini imha etmek ve 21. yüzyılı Türkiye yüz yılı haline getirmek istemiştir. Buna karşı kapsamlı tarihsel toplum analizlerine dayalı olarak Önder Apo önümüzdeki sü-

reci sınıflı, devletli uygarlığa karşı demokratik uygarlığın gelişeceği, kapitalist moderniteye karşı demokratik modernitenin yaşam bulacağı, ulus-devletlerin cehennemi yapılına karşı demokratik ulusların şahlanacağı, Demokratik Özerklik ve Demokratik Konfederal yapılarla halkların ve toplumların öz yönetimlerine kavuşacağı, kadının büyük uyanışla özgürlüğe doğru koşacağı ve 21. yüzyılın kadın yüz yılı olacağı, bu perspektifle Ortadoğu'da kangrene ve büyük çözümsüzlüğe sürüklenen bütün sorunlarına çözüm yoluna gireceği öngörüsünde bulunmaktadır.

Fiziki-kültürel soykırım ve asimilasyon uygulamalarının provası

Üçüncüsü; rahatlıkla Kürdün şarkılar eşliğindeki halaylarına kadar varan saldırıları önümüzdeki çok daha büyük ve kapsamlı fiziki-kültürel soykırım ve asimilasyon uygulamalarının provası olduğunu belirtilebilir. Saldırıları gelip son sınırına dayanmıştır. Bununla toplumun refleksleri ve tepkileri ölçülmeye çalışılmaktadır. Toplum bu tür uygulamalara ne oranda ve dozda tepki vermektedir? Bunu bilmek ve öğrenmek istemektedirler ki önümüzdeki süreçte devreye koyacakları saldırı konseptlerini ona göre ayarlayabilsinler. Gerçekçi olmak lazım, içinden geçtiğimiz sürecin hiçbir yönü toz pembe değil. Önümüzdeki olası gelişmeleri doğru ve gerçekçi öngörebildiğimiz oranda doğru ve yerinde tedbirler geliştirerek olası saldırı, katliam ve soykırımların önüne geçebiliriz. Aksi halde tarihin acımasız mezbahasında bıçağın önüne sürülen kurbanlar olmaktan kurtulamayız.

Bu yönüyle içinden geçtiğimiz süreç kimi tarihsel süreçlere benzetilmektedir. Bilindiği gibi 19. yüzyılda Babanlarla başlayan birçok Kürt isyanına tanık olduk. 19. yüzyılın bilinen en son büyük isyanı Şeyh Ubeydullah isyanı olmaktadır. Bu isyana kadar büyük tepki hareketleri olarak boy veren bütün isyanlar Osmanlılar tarafından bastırıldı. Sonrasında Hamidiye Alayları sürecine geçiş yapıldı. Tüm isyanların yenilgisinden sonra Kürtlerin payına düşen, Osmanlı padişahlarından Abdülhamit'e bağlı işbirlikçi uşaklar haline dönüşmek oldu. Aşiret beylerinin ve yeni bir kurum olarak geliştirilen ağaların çocukları temel asimilasyon kurumunu olan Aşiret Mektepleri'nde özerlerinden uzaklaştırıldı. Öyle bir hale gelindi ki Hamidiye Alayları büyük Ermeni soykırımında kullanılarak, bu yolla Kürtlerin Hamidiye Alayları içinde yer alan kesimi bu soykırımın pratik uygulayıcısı ve eli kanlı katilleri durumuna getirildi. Eğer faşist Türk devleti bu saldırılarla istediği sonucu elde ederse KDP örneğinde görüldüğü gibi

Hamidiye Alayları'ndan daha beter özünden uzaklaşmış, işbirlikçi, hain ve lanetli bir toplum haline gelmiş olacaktır. Günümüzde bu tarihsel örneğin sonuçları düşünüldüğünde bir ikileme karşı karşıya bulunmaktayız.

Diğer yönüyle bu süreç biraz da 20. yüzyılda gelişen isyan ve ayaklanmalar sürecine de benzemektedir. Benzerlikleri kadar farklılıkları da vardır. Koçgiri ile başlayan Şeyh Said ile devam eden ve Dersim isyanı ile son bulan isyan ve ayaklanmalar biliniyor. Bütün bu isyan ve başkaldırlar imha ve yok etme saldırıları temelinde kanla bastırıldı. Bütün bu isyan ve ayaklanmaların başarısızlıkla sonuçlanmasının nedenleri de ayrıntılarıyla analiz edilmiştir. Bu isyan ve ayaklanmaların bastırılması süreci "Kırmızı Katliam" olarak adlandırılırken sonrasındaki süreç ise "Beyaz Katliam" olarak tanımlanmıştır. Beyaz Katliam, kültürel soykırım ve asimilasyonu ifade etmektedir. Çünkü bu süreçle birlikte en küçük yerleşim birimlerine kadar bir yandan temel korkutma ve sindirme kurumları olan karakollar kurulurken diğer yandan ise temel asimilasyon kurumları olan okullarda Kürt çocukları "Ne Mutlu Türküm Diyene" sloganıyla özerlerinden uzaklaştırılmaya çalışıldı. YİBO'lar insan öğütme merkezlerine dönüştürüldü. Kürtçe konuşmak yasaklandı. Kürtçe konuşanlar para cezasına çarptırıldı. Kürt ve Kürdistan kavramları yasaklandığı için insanlar birbirlerinin kulaklarına fısıldayarak dahi bu kavramları kullanamaz hale geldi. Böylesi bir durumda isyan ve ayaklanmalardan sonra Hamidiye Alayları örneğinde olduğu kadar bile varlık gösterilemedi. Bu tarihsel örnekten de anlaşılacağı üzere faşist TC devleti bu saldırılarında amacına ulaşırsa bu durumdan daha kötü pozisyonlara düşüleceğini tahmin etmek için müneccim olmaya gerek yoktur.

Halk olarak tam da yok olmanın eşliğine gelmişken Önder Apo'nun tabiriyle PKK hareketi adeta iğneyle kuyu kazarcasına, bitmişliğin sınırında, sıfırın altında büyük tarihsel çıkışı gerçekleştirebildi. Bu mucizevi çıkışla bütün soykırım ve asimilasyon uygulama ve politikaları tuzla buz oldu. TC faşist devleti, kapitalist modernitenin vurucu gücü olan NATO ve Gladys'u arkasına alarak bu imha ve yok etme, soykırım ve asimilasyon politikalarını uygulaya dursun, Önder Apo'nun önderliğinde, Kürdistan Özgürlük Devrimi'nin öncü gücü PKK, tüm bu isyanlar ve başkaldırı süreçlerinden gerekli dersleri çıkararak, bununla da yetinmeyip sınıflı ve devleti uygarlığın, doğal topluma, daha kapsamlı bir deyişle Demokratik Uyarlık toplumuna dayattığı bütün saldırılardan da gerekli dersleri çıkararak mücadelesini büyütmesini bilmiştir.

Faşist zihniyetin daha iyi anlaşılmasını sağlayacak sonuçlar

AKP-MHP faşist saldırganlığının son süreçte devreye koyduğu bütün bu saldırılardan faşist zihniyetin pratik alanda daha iyi anlaşılmasını sağlayacak kimi sonuçlar çıkarmak mümkündür.

• Mevcut AKP-MHP iktidarının İttihat ve Terakki'den sürüp gelen

Kemalist ve Ergenekoncu faşist anlayışla süregelen Yeşil Faşizm'le kendisini güncelleyen bir iktidar olduğu yeniden ve bir kez daha görülmüş oldu. Günübürlük yaşamın her yerine ve anına yansıyan bu faşist zihniyeti sürekli açığa çıkarıp teşhir etmek ve halkımız ve halklar tarafından görünür olmasını sağlamak ve buna karşı mücadele etmek temel görevlerimizden olmaktadır.

• Bu zihniyetin miadı dolmuş ulus-devlet anlayışının tekçi anlayışı gereği kendisi dışında hiçbir farklılığa tahammül etmediği, bütün farklılıkları kendi tekçi zihniyeti içinde erittiği daha iyi anlaşılmalıdır. Bu tekçi, tahakkümcü, faşist zihniyete karşı en büyük mücadeleyi PKK öncülüğünde Kürtler yürüttüğü için elbette daha fazla Özgür Kürtlüğe saldırmaktadırlar. Yoksa TC ulus-devlet yapısı sadece Kürtlere yönelerek fiziki-kültürel soykırım ve asimilasyona tabi tutmadı. Anadolu ve Mezopotamya'da yaşayan bütün toplumsal farklılıklara fiziki-kültürel soykırım ve asimilasyonu dayattı. Birçok toplumsal farklılık özünden uzaklaşıp farklılaştıkları, egemen ulusun kültürü içinde eridikleri için direnişten ve mücadeleden düştüler.

• TC ulus-devlet zihniyeti adına imha ve yok etme saldırılarını yürüten kesimlerin esasta Türk olmadıkları, soykırım ve asimilasyondan geçmiş, öz benliklerinden uzaklaştırılmış yapı ve kişilerden oluştuğlarını görmekteyiz. Özünden uzaklaşmış bu lanetli kesimler soykırım ve asimilasyonun yarattığı gerçeklik gereği "Kraldan daha kralcı" kesilmekten geri durmamaktadır. Şu an AKP-MHP faşist yapılanmasının yürütücü kadrolarının tümüne baktığımızda, isimler düzeyinde analiz ettiğimizde büyük çoğunluğunun Türk olmadığını görürüz.

Fiziki-kültürel soykırım ve asimilasyona karşı nasıl bir duruş

Bu faşist saldırganlığının sonuçlarını böyle değerlendirdikten sonra, bu fiziki-kültürel soykırım ve asimilasyon politikalarına karşı nasıl bir duruş içinde olmamız gerektiğine de bakmalıyız. Bu konuya daha iyi açıklık getirmek için Önder Apo'nun değerlendirmelerine başvurmalıyız. 5. Savunmada Önder Apo; "Ne kadar yetenekli olursa olsun, devletin tüm kapıları asimile edilen kültürle ilişki kuran ve bu kültürün yaşatılması için çalışan kişi, grup ve kuruluşların yüzüne kapandığı gibi, devlet dışı toplum alanlarından da

kapı dışarı edilmeleri için gizli ya da açık, yumuşak ya da sert yöntemlerle her türlü tedbir alınır" demektedir.

Bu durumda ortaya çıkan sonuç oldukça çarpıcıdır. Eğer kültürel soykırımdan geçirilip asimile edilmek istenen kültürün diline, kültürüne ve varlığına sahip çıkarsan işkence tezgahlarından geçirilebilir, 30 yılı aşırı binlerce yıl zindanlara düşmeye mahkum edilebilirsin. Ağırlaştırılmış müebbet cezalarına çarptırılıp ölene kadar tek hücrede toplumdaki tecrit edilerek yaşamaya mahkum edilebilirsin. Kadın ya da erkek fark etmez 80 yaşında da olsan, felçli veya yatalak durumda da olsan, çocuk dahi olsan cezalandırılabilirsin. TC ulus-devlet faşizminin gazabından kurtulabilmek için istemesen de bin yıllardır yaşamış olduğun toprakları terk etmek, başka diyarlara göç etmek zorunda kalabilirsin. Yok eğer kültürel soykırım ve asimilasyonu kabul ederek lanetli bir duruma düşmeyi kabul edip boyun eğersen mevcut TC ulus-devlet faşizmi içinde en yüksek mevkilere kadar çıkabilir cumhurbaşkanı dahi olabilir ve sistemin sana sunduğu bütün nimetlerden faydalanabilirsin. O da öz benliğinden ve varlığından vazgeçmen koşuluyla. Böylesi bir durumda en onursuzca yaşamı kabul etmek ve köleliğe razı olmak anlamına gelmektedir.

Onursuzca bir yaşamı tereddütsüz kabul etmeyeceğimize göre özellikle de fiziki-kültürel soykırım ve asimilasyona karşı onurlu bir yaşama ulaşabilmek için pratik olarak nasıl bir duruş içinde olmamız gerektiğini belirlemek zorundayız.

Öncelikle her zaman ve her zeminde sürekli, doğru strateji ve taktiklerle, eğitim, örgütlenme ve eylemlerle mücadele halinde olmamız gerektiği açıktır. Sürekli bu mücadele sürecinde pratikte karşımıza çıkan engel, eksiklik ve aksaklıklardan, yanlışlık ve yetersizliklerden gerekli dersleri çıkarıp başarılı ve zafere kilitlenen bir mücadeleyi geliştirmemiz gerekmektedir.

Daha pratik anlamda ne yapılabilir sorusuna da cevaplar aranmalıdır. Öncelikli koşul Önderliğin fiziki anlamda özgürlüğü olmakla birlikte yoğun bir mücadeleyle ulusal birliği yaratmaya yönelmeliyiz. Halen yeterli sonuç alınmasa da on yıllardır zaten bunun mücadelesi verilmektedir. Bu konuda netleşen en temel yön; Kürt ulusal birliğini sağlamada işbirlikçi ve ihanetçi çizginin bertaraf edilmesi, ulusal birlik içerisinde bu eğilime kesin yer verilmemesi ge-

rektiğidir. Kürtler olarak varlık ve özgürlük sorunuyla karşı karşıya olduğumuz için önceliği kendi ulusal sorunlarımızın çözümüne vermektir. Bununla birlikte Demokratik Ulus anlayışımız gereği Anadolu, Mezopotamya ve Ortadoğu'da varlık ve özgürlük sorunuyla boğuşan farklı ulusal ve toplumsal yapıların sorunlarının da çözümü de önem arz etmektedir. Anadolu, Mezopotamya ve Ortadoğu'da Kürtlerin varlık ve özgürlük sorununun köklü bir çözüme kavuşması domino etkisi yaratacak, çorap söküğü gibi bütün sorunların hal yoluna girmesini de sağlamış olacaktır.

Daha da somutlaştırarak olursak her ilde, ilçede hatta köyde Kürt dili ve kültürü ile ilgili kurulumalara gitmek gerekecektir. Var olan kurulumalar ve sürdürülen çalışmalar yetersiz kalmaktadır. Format gereği bu yazımız Türkçe olsa da yaşamın her yerinde çarşıda, pazarda, sokakta, aile ortamında, bütün toplumsal faaliyetlerde Kürtçe konuşulması gerekmektedir.

Kürt kültürü, sanatı ve edebiyatının gelişimi için çok yönlü faaliyetler yürütmek esastır. Kürdistan'ın dört parçasında ve ülke dışında fırsatını bulduğumuz yer yerde Kürti festivalleri yapılmak durumundadır. Mevcut durumda zaten birçok festival yapılmaktadır. Bu festivaller Kürt kültürü, sanatı, edebiyatı ve folklorunun yaşatılmasına ve geliştirilmesine hizmet etmelidir. Mevcut yapılanların yanında Kürti nitelik taşıyan müzik, tiyatro, sinema, folklor ve karma birçok festival yapılmalıdır. Bu festivallerden bazıları geleneksel hale gelmiştir. Örneğin Avrupa'da her yıl yapılan Govend Festivali'nin 35'incisi yapıldı.

Yine Kürt sanatının gelişimi için demokratik modernite paradigmasıyla her yerde ve alanda Kürt sinemasının gelişimi için filmler yapılmalıdır. Kürdistan Özgürlük Devrimi'nin yarattığı mücadele değerleri her türlü filmin yapılabilmesi için yeteri kadar malzeme sunmaktadır. Senaryo yazımında olduğu kadar film yapım ve gösterim süreçlerini de kapsayacak tarzda bu alanın yeniden ve daha komplike tarzda örgütlenmesi olmazsa olmazlarımızdır. Eğer böylesi bir kapasiteye ulaşılırsa rahatlıkla uzun, orta ve kısa metraj filmler, belgesel ve diziler yapılabilir.

Kürt müziği şu ana kadar çeşitli düzeylerde rolünü oynadı. Tarihsel olarak baktığımızda özellikle kültürel soykırım ve asimilasyona karşı Kürt müziği çok büyük bir rol oynadı. Demokratik modernite paradigma-

sının Kürt müziğine yedirilip yeni yaratımlarda varlık bulmasıyla birlikte Kürdistan'da olduğu kadar Ortadoğu'ya da katlamalı yansımaları olacaktır. Başta dağ ve Rojava olmak üzere son zamanlarda Kürdistan'ın birçok yerinde kendisini görünür kılmaya başlayan yeni üretimlerin ne tür bir Rönesans'ın yaratıcıları olduğumuzu gösteren örnekler oluşmaktadır.

Yine Kürt tiyatrosu ve govendinin gelişimi için çok yönlü, yenilikçi ve yaratıcı birçok çalışma yapmak mümkündür. Var olan bentler ve engeller aşarak bu alanlara da büyük açılımlar yaptırılabilir. Aynı zamanda sanatın diğer bütün disiplinlerinin de varlık bulması, kedisini ifade edebilmesi gerekmektedir.

Tüm bunların gelişmesi için de Kürt edebiyatının durmadan, dinlenmeden, sürekli geliştirilen düzeyin derinleştirilerek ilerlemesi ve yeni üretimlerle topluma ve geleceği ruh olması gerekmektedir. Kürdistan Özgürlük Devrimi'yle birlikte gerçek anlamda Kürt romanı, öyküsü ve şiiri yazılmaya çalışıldı. Bu konuda bir külliyyatın oluştuğundan da bahsedilebilir. Ama var olan ve yaratılan bu değerler toplumun ruhsal ve manevi ihtiyacını ne oranda karşılamaktadır diye düşünmemiz gerekiyor. Daha büyük, kapsamlı, derinlikli ve etkileyici roman, öykü ve şiir çalışmalarına ihtiyaç vardır. Özgür Kürtlüğün edebiyatı gelişmeden sanatı da daha güçlü bir şekilde gelişemez. Çünkü özü itibarıyla edebiyat, sanatı da beslemekte, nitelik, etik ve estetik ölçülerinin sıçrama yapmasına imkan ve olanaklar sunmaktadır.

Yapılması gerekenleri kısa ve öz olarak ortaya koysak da tüm bunların birkaç kişiyi ve küçük bir grup aydınla yapılacağını sanma yanılığınca da kapılmamak gerekir. Kürt dili, kültürü, sanatı ve edebiyatının gelişmesi için kültür, sanat ve edebiyat ordusuna ihtiyaç vardır. bu ordu diğer ordularla omuz omuza vererek büyük gelişmelere yol açabilir.

Genel olarak konuyu toparlayacak olursak; Kürtçe şarkılar eşliğinde tutulan halaya ve Kürt diline yönelik yapılan saldırıları değerlendirdik. Bu saldırıların tarihsel arka planında yatan mevcut zihniyeti yeniden sorgulayarak yarattığı sonuçlara bakmaya çalıştık. Her yeni saldırı, daha kapsamlı ve içinde yeni tespitleri barındıran çözümlenme ve analizleri gerekli kılmaktadır. Tekrara düşmemeye özen göstererek, mevcut tabloyu büyük bir zihin açıklığıyla ve netlikle görünür kılan, toplumun ve halkların yaşadıkları daha iyi görebilmesini sağlayan değerlendirmelere ihtiyaç vardır. Mevcut saldırıların çapı ve kapsamını ortaya koymak kadar daha büyük bir öz güvenle buna karşı nasıl bir mücadelenin geliştirilmesi gerektiğini de ifade etmek gerekmektedir. Bu yönünde yapılan her değerlendirme fiziki-kültürel soykırım ve asimilasyon saldırılarını bertaraf etmeye hizmet ettiği oranda değerli ve anlamlıdır. Bu doğrultuda yapılan değerlendirmeler başarı ve zafere hizmet etmiyorsa sarf edilen tüm sözler laf ebeliğini aşmamış olur. Bu duruma düşmemek için "fikir, zikir ve eylem birliğine" bir kez daha dikkati çekmekte fayda vardır. Böylelikle imha ve yok etmeyi amaçlayan her saldırı büyük başarı ve büyük zafere gerekçesi haline getirilebilir.

KÖLELEŞME

Öz savunmayı kaybetmeyle başlamıştır

■ DURAN KALKAN

Bir soykırım sistemi olan kapitalist modernite düzeninin Kürdistan'da Kürt toplumu üzerinde geliştirdiği etkiler var. Bu bakımdan öz savunma hususunu değerlendirmek, bütün yönleriyle aydınlatmaya ve anlar hale gelmeye çalışmak önemli olmaktadır. Bu konuda önemli bir bilinç aşındırılması, toplumsal örgütlülüğe zarar verme durumu yaşanmıştır. Zaman zaman bazı çevreler "Kürtlerin de böyle bir ihtiyacı olur mu, buna hakkı var mıdır, olmalı mı, olmamalı mı?" yönünde tartışmalar yürütmektedirler. Neden bu hale geldiği, bu durumun neyi ifade ettiği, böyle bir tartışma konumunda olmanın ne kadar ilerleme, ne kadar gerileme olduğu, tarihin neresinde olmak anlamına geldiği konuları ciddi hususlardır.

Her canlının kendini savunma sisteminin olduğundan söz etmekteyiz. Hatta her maddenin kendisini savunan bir yapısının olduğunu değerlendirmekteyiz. Meşru savunmayı, güvenliği, canlı olarak var olmanın, insan türü olarak gelişmenin, toplum haline gelmenin temel varlık unsurlarından biri saymaktayız. Bir varlığın hayatta kalabilmesi için bu kadar önemliyse, vazgeçilmez bir un-

sursa, bunun bilincinin ve örgütlülüğünün de oluşturulması gerekmektedir. Bu kural Kürtler için de geçerli olmaktadır.

Bunlar, Kürt toplumu üzerinde uygulanan sömürgeci-soykırımcı rejimin toplum bilincinde yarattığı sonuçları doğru ve yeterli anlayabilmek açısından önem taşımaktadır. Tarihin en kadim halkı, toplumsallığın geliştiği coğrafyada, şimdi "öz savunma nedir, meşru savunma nasıl olur, bunlar olmalı mı, olmamalı mı, bunu yapabilir miyiz, yapamaz mıyız, bunun bilinci, örgütlülüğü, eylemleri nasıldır?" yönünde tartışmalar yürütüyor ve anlamaya çalışıyor.

Bu durum Kürtler açısından olumsuz olduğu kadar insanlığın durumu açısından da ciddi bir olumsuzluk ifade etmektedir. Bu aslında insanlığın geldiği düzeyi de göstermektedir. Bu durum insanlığın gelişiminden koparılabilir, ayrı ele alınabilecek bir durum değildir. Uygarlık diye tanımlanan sistemin, insanlığı nereye getirmiş olduğunu en açık ve net bir biçimde bir kere daha burada görmekteyiz. Her şeyi yok etti biçiminde sadece kötüleyemeyiz, insanlığı çok geliştirdiği,

özgürleştirdiği, bilinçlendirdiğini de söyleyemeyiz. Uygarlık tarihinin, kapitalist modernite sistemi altında insanlığı getirdiği noktayı en iyi gözleminin yeri Kürdistan'dır. Bu coğrafyayı bir tarihin şafağı diyebileceğimiz, insanlığın olduğu, toplumsallaştığı süreçle değerlendirebiliriz, bir de şimdiki duruma bakıyoruz. Bu coğrafya her iki bakımdan da başat rol oynayıp öğretici veriler sunmaktadır.

Meşru savunma bir varoluş ögesidir

Öz savunma her canlı ve maddi varoluş için gereklidir. Kürt toplumu da bir canlı öge, bir maddi varoluş olduğuna göre, bu toplum için de güvenlik gereklidir. Bazıları "gereksizdir, güvenliğini bize devretsin gerisine karışmasın" diyor. Bu, toplumu istediği gibi sömürebilmek, yönlendirebilmek, topluma istediğini kabul ettirebilmek için yapılmaktadır.

Burada her türlü eşitsizlik, baskı altına alma, köleleşmenin altında kendi güvenliğini sağlayamama, öz savunmasını yapamama, bunu kaybetme bulunmaktadır. Bunun

karşıtı olarak gelişen egemenliktir. Buradan baktığımızda insanlık tarihi açısından başat olanın meşru savunma olduğunu, meşru savunmanın bir varoluş tarzı, varlık ögesi olduğunu rahatlıkla tanımlamaktayız. Bir tür olarak insanın, yine onun varlık biçimi olarak toplumun güvenliği tıpkı beslenmesi, üretmesi gibi bir varlıksal ögedir. Meşru savunma veya öz savunma diye tanımladığımız husus da bu güvenliğin sağlanmasıdır. Hangi biçimde olursa olsun, varlığına kasteden saldırılar karşısında kendi varlığını korumayı, güvenliğini sağlamayı ifade etmektedir. Bu, insanlar bir tür olarak şekillendiğinden bu yana, onun yaşam biçimi olarak toplumlar için geçerlidir. Tarihsel gelişme süreçlerinde bu da kendine göre şekilleniyor. Bilinç, örgütlülük ve araçlar olarak yeni unsurlara kavuşuyor. Böyle bir gelişme yaşıyor. Fakat her zaman var oluyor. Bunu böyle görüp tanımlamak, anlamak en doğru olandır. Bu bakımdan da meşru savunmasız olmaz, güvenliğini sağlayamayan bir varlık var olamaz ve özgür olamaz. Bu açıdan esas olanın meşru savunma olduğunu, insanlık tarihi

açısından başat olanın tıpkı demokratik uygarlık sistemi gibi meşru savunma olduğunu, meşru savunmanın, öz savunmanın da demokratik uygarlık sisteminin varoluş biçimlerinden biri olduğunu değerlendirmekte ve tanımlamaktayız.

Köleleşmenin başlangıcı, egemenliğin ortaya çıkışı, iktidarın ilk adımlarının atılışı, güvenliğin kaybedilmesiyle, öz savunma yapılamaz hale gelmesiyle başlıyor. İnsanlar zorla ya da hıleyle, baskı ve sömürü altına alınırken kaybettikleri ilk şey kendi güvenliklerini kendi güçleriyle sağlayabilmeden yoksun kılıyorlar, örgütlülükleri dağıtılıyor, bilinçleri köreltiliyor, dirençleri kırılıyor. Hangi yöntemle olursa olsun, baskı ve sömürü düzeni, köleleştirme, hâkimiyet, egemenlik bir yerde güvenliğin kaybedilmesi, meşru savunmanın kırılması anlamına gelmektedir.

Bu meşru savunma duruşunu kıran, insanları, toplumları öz savunmadan yoksun bırakan, dolayısıyla köleleştiren işleme de 'savaş' diyoruz. Savaş, egemen olmanın, egemenlik kurmanın, birilerinin güvenlik sistemini dağıtmanın, öz savunmasını yıkmanın biçimi olmaktadır. Dolayısıyla savaş da hiyerarşi ve devlet sistemi ile birlikte, esas olarak da uygarlığa geçiş olarak tanımlanan süreçten itibaren, baskı ve sömürünün en

- ❖ Savaş olgusunu tarihsel süreç açısından iki biçimde ele alıyoruz. Birincisi; gasp, sömürü ve baskının aracı olarak kullanılan saldırı savaşlarıdır. Bunlara "gasp savaşları" demekteyiz. İkincisi, bu tür saldırılar karşısında varlığını ve özgürlüğünü korumayı ifade eden, kendi güvenliğini sağlamayı içeren, meşru savunma savaşlarıdır. Özgür olabilmek, var olabilmek için bu kadar saldırganlığın olduğu bir ortamda, güçlü bir savunma yapma gereği vardır.

temel kurumlarından birisi olarak gelişmektedir. Savaş örgütlülüğü bunun kurumlaşması olmaktadır. Savaş, baskı ve sömürüyü gerçekleştirmenin temel araçlarından biri haline gelmektedir. Gaspı, sömürüyü gerçekleştiriyor. Burada zor kullanımı, karşı tarafın savunma gücünü kırmayı ifade ediyor. Çeşitli bilinç kaydırmaları, hileler de var. Bu, daha farklı yönlerden gelen büyük saldırılar, afetler karşısında güvenlik sağlama adı altında geliştirilen kurumlaşmaların, giderek kendi güçlerinin güvenlik sağladığı iddia ettiği, güçler üzerinde baskı ve sömürüye, ayrıcalığa dönüştürmesi biçiminde de yaşanmaktadır. Bu bakımdan da savaş, baskı, sömürünün ve gaspın temel bir yönü olarak devletçi sistemin temelini oluşturmaktadır. Devletçiliğin temelinde bu vardır. Savaşın esası, içte, egemenlik altında tuttuğu insanlar üzerinde baskı ve sömürü sistemini sürdürmek, o sistemin güvenliğini sağlamak, dışta da daha fazla ganimet, gasp elde etmek amacıyla soygun, talan geliştirmek, bunun için saldırılar yürütmek, başkalarının yarattığı değerleri zorla, onun güvenlik sistemini yıkarak, gasp etmeye çalışmak oluyor.

Bütün canlı varlıklar, yerküre tehdit altındadır

Bu anlamda savaşı, bir saldırı, baskı, sömürü ve gasp olayı olarak tanımlamak, savaş kurumunu böyle ele almak yanlış değildir. Savaşın bu düzeyde geliştiği bir durumda da toplumlar, kendisini bu saldırılar karşısında koruyabilmek, kendi değerlerini, varlığını güvence altına alabilmek, kendi güvenliğini sağlayabilmek için bilinçlenme, örgütlenme yaşıyor. Böylece “meşru savunma savaşları” diye tanımladığımız savaşlar da gündeme geliyor. Nasıl ki uygarlık çatallaşması, tek elci, iktidarcı uygarlıkla demokratik uygarlık ikilemini ortaya çıkarıyorsa, bu ikilemin bir yansıması olarak da baskı ve sömürünün temel bir kurumu olarak savaş ve buna karşı varlığı, güvenliği, özgürlüğü sağlama aracı olarak meşru savunma savaşı gündeme geliyor.

Beş bin yılı aşkın bir süredir insanlığın yaşadığı durum budur. Yerkürede günümüzde savaşla ulaşılmayan, dolayısıyla devletçi uygarlığın el atmadığı, hükümlerle geliştirmediği bir avuç toprak parçası bile kalmamış bulunuyor. Bu bakımdan her yerde savaş kurumları ve örgütleri var. Dünya biraz da savaşla yürümektedir. İnsanlık kendini savaşla, savaş gücüyle temsil etmektedir. Dünya, ordular tarafından parselenmiş bir vaziyette bulunuyor. Bu anlamda yerkürenin hakimi, insanlığı esas olarak yöneten, yönlendirenler savaş kurumlarıdır. Her ne kadar onu biraz sınırlandırmaya, bazı kurallara bağlamaya, bu anlamda baskı ve sömürüyü yöntem olarak yumuşatmaya çalışmış olsa da, hepsinin altında yatan yine savaş gerçeğidir. Savaş kurumlaşması olarak ordu gerçeği, bunun ifade ettiği silahlar vardır. Nükleer enerjinin ortaya çıkartılması, onu çeşitli yaşam alanlarında kullanmak için değil, birbirini boğazlayacak silahlar üretmek için

❖ Uygarlık diye tanımlanan sistemin, insanlığı nereye getirmiş olduğunu en açık ve net bir biçimde bir kere daha burada görmekteyiz. Her şeyi yok etti biçiminde sadece kötüleyemeyiz, insanlığı çok geliştirdiği, özgürleştirdiği, bilinçlendirdiğini de söyleyemeyiz. Uygarlık tarihinin, kapitalist modernite sistemi altında insanlığı getirdiği noktayı en iyi gözlemenin yeri Kürdistan’dır. Bu coğrafyayı bir tarihin şafağı diyebileceğimiz, insanlığın oluştuğu, toplumsallaştığı süreçle değerlendirebiliyoruz, bir de şimdiki duruma bakıyoruz.

yapıldı. Bu bakımdan da şimdi enerji üretim santrallerinden kat kat fazlası dünyanın dört bir yanına depolanmış nükleer silahlar olarak varlık göstermektedir. Yerkürenin üzeri dünyayı on kez daha fazla yok edebilecek insanların ürettiği silahlarla doludur. Silahlanma, ordu, savaş bakımından gelinen nokta budur. Şu an insanlık kendi ürettiklerinin esiri konumunda ve onun tehdidi altında yaşamaktadır. Yine sadece insanlığın değil, bütün canlı varlıkların, yerkürenin varlığı tehdit altındadır.

Silah, ordu, savaş, askerlik kavramları üzerinden hiç önemi yokmuş gibi geçmemek gerekiyor. Tam tersine, bugün insanlık için en ciddi tehdit, en büyük tehlike burada yatmaktadır. Geçmişte ordular birbirlerine saldırlırlarsa birbirleri için tehdit oluşturuyorlardı veya yenilen bir ordunun savunmakla görevli olduğu toplum tehlike altına giriyordu. Şimdi birbirine saldırmaya hiç gerek yok. Bir kaza bile sadece rakibi değil, kendini bile yok etmeye yetecek kadar tehlikeler taşımaktadır. Dünya ne yazık ki böyle bir duruma getirilmiştir. İnsanlık böyle bir tehdit altında tutulmaktadır. Bunun için dünya yönetimi nedir, ne değildir, politika, diplomasi denilen şeylerin nasıl yürütüldüğünü, partilerin, hükümetlerin, siyaset, hukuk kurumlarının neyi ifade ettiğini doğru anlamak gerekiyor. O bakımdan da görüntüye değil de işin özünü görebilmek önemli olmaktadır.

Bu da bütün insanlık açısından meşru savunma durumunu çok daha ciddi bir biçimde gündeme getiriyor. Böyle bir dünyada gerçek anlamda öz savunma, meşru savunma yapabilme imkânının ne kadar kaldığı, hangi araçlarla bunun yapılabileceğini bilmek zordur. Silahlanma ve savaş araçlarında ulaşılan düzey, meşru savunma yapma imkanı bırakmıyor. Silahı üretenler bile sonunda onların esiri konumuna gelmiş bulunuyorlar. Tehlike bu kadar büyüktür ve insanlık için böyle ciddi bir tehdit var. Kapitalist modernite sistemi deyiş geçmemek gerekiyor. Bu sistem altında insanlığın getirildiği nokta böyle bir noktadır ve bütün insanlık tehdit altında tutuluyor. İnsanlık esir alınmış durumdadır. Dikkat edilirse bu durumu değiştiremiyor. Bırak değiştirmeyi, o yönlü adım bile atamıyor. Ona dönük geliştirilen düşünceler sapkınlık olarak görülüyor ve derhal yok ediliyor. Günümüzde yürütülen kavga, biraz da böyle bir kavga.

Var olabilmek için güçlü bir savunma yapma gereği var

Savaş olgusunu tarihsel süreç açısından iki biçimde ele alıyoruz. Birincisi; gasp, sömürü ve baskının aracı olarak kullanılan saldırı savaşlarıdır. Bunlara “gasp savaşları” demekteyiz. İkincisi, bu tür saldırılar karşısında varlığını ve özgürlüğünü

korumayı ifade eden, kendi güvenliğini sağlamayı içeren, meşru savunma savaşlarıdır. Özgür olabilme, var olabilmek için bu kadar saldırganlığın olduğu ortamda, güçlü bir savunma yapma gereği vardır. Geçen tarihsel süreçte bu çok daha fazla anlam bulabiliyordu, yapılabiliyordu. Ama şimdi nükleer silah ve nükleer savaş tehdidiyle, öz savunmanın ne kadar yapılabileceğinin bile tartışılır hale geldiği bir durum yaşanmaktadır. Birkaç askeri birlikle, silahlı güvenlik sağlamak kolay bir iş değildir. Bütün yerküre için, üzerinde yaşadığımız, toplum olarak var olduğumuz coğrafya için, onun üzerinde yaşayan herkes için büyük bir tehdit vardır.

Bu durum meşru savunma olayını çok daha köklü ve derin ele almayı gerektiriyor. Böylesi bir duruma karşı, “madem bu duruma gelmiş, boyun eğmekten, teslim olmaktan, köleşmekten başka çare yoktur. Mevcut saldırı gücüne, tehdidine karşı direniş gösterilemez, kendimizi savunamayız” diyemeyiz. Eski gibi öz savunma yapmak basit ve kolay bir iş değildir. Bu, birkaç savaş aracıyla, yıkıcı, kırıcı araçla, birkaç savaş oyunuyla, beş kişiyi bir araya getirerek yapılamaz. Fakat “tehlike yerküre için, bütün canlılar için oluşturulmuştur” diye de teslim olamayız. Bu durum karşısında “meşru savunma yapılamaz, öz savunma yapılamaz” da diyemeyiz. Bunların hepsini insanlar yarattılar. Bütün canlılar ve yerküre için bu tehdidi, tehlikeyi insanlar ortaya çıkardılar. İnsanların ürünüdür. Dolayısıyla da insanlık mücadelesinin, özgürlük mücadelesinin önemli bir boyutu olarak -belki de birinci boyutu olarak- bu duruma karşı mücadele etmek, bilinçle, örgütlülükle, küresel düzeyde bir savunma bilinci ve örgütlülüğü geliştirerek, daha büyük bir çaba harcayarak bunu yapmak gerekiyor. Bu durum, gelinen düzey meşru savunmadan vazgeçmeyi değil, daha çok ona sarılmayı gerektirmektedir. Meşru savunmanın önemini azaltmıyor, daha ciddi ve daha büyük önem arz eden hale getirmiş oluyor. Bütün insanlığın güvenliğinin, savunmasının birbirine bağlı olduğu, küresel bir bütünlük arz ettiğini gösteriyor. Böyle bir yaklaşımla ele alınırsa, bilinç, örgütlülük ve mücadele olarak bu temelde yaklaşılırsa, geliştirilirse bu küresel saldırıya karşı küresel bir savunma, meşru savunma, öz savunma da geliştirilebilir. Bugün insanlığın öz savunması, güvenliği böyle bir boyut kazanmış durumdadır.

Saldırı, başkalarının iradesini kırmayı, özgürlüğünü yok etmeyi, değerlerini gasp etmeyi hedeflerken; meşru savunma ise her tür varlığa ve özgürlüğe kasteden saldırı karşısında kendini savunmayı, varlığını ve özgürlüğünü korumayı, güvenlik altına almayı, savunmayı ifade et-

mektedir. Savunmanın haklılığı, meşruiyeti burada ortaya çıkmaktadır. Çünkü varlıkla ilgilidir, kimseye zarar vermiyor. Öznenin kendisiyle ilgili bir konum olmaktadır. Saldırı ise başkalarının varlığını, özgürlüğünü yok etmeyi, değerlerini gasp etmeyi hedefliyor. Meşru savunmayla saldırı savaşları arasındaki bu farkı çok net görmek gerekiyor. Bu her zaman geçerliliğini korumaktadır. Bizim de temel aldığımız ilke bu olmaktadır.

Kürtler açısından meşru savunma, direnme savaşı olarak ortaya çıkıyor

Önder Apo bunu çok somut tanımlayarak; “Dünyayı yenecek gücümüz olsa da hiç kimseye saldırmayacağız, bütün dünya birleşip üzerimize gelse de meşru haklarımızdan asla vazgeçmeyeceğiz” dedi. Bizim temel meşru savunma anlayışımız, ilkemiz bu olmaktadır. Bunu bütün insanlık için geçerli görüyoruz. Demokratik uygarlık sisteminin güvenlik tarzı ve anlayışı bu olmaktadır. Böyle bir ilkeyle insanlığın daha özgür, demokratik, dayanışmacı, birinci doğayla daha uyumlu yaşar hale geleceğine inanıyoruz. Hem hiyerarşik devletçi sistemin inşa ettiği, yarattığı toplumsal sorunları çözmenin hem de toplumun doğayla barışık, uyumlu hale gelmesini sağlamanın temel yönteminin, duruşunun bu ilke temelindeki duruş olduğuna inanıyoruz. Bunun mücadelesini veriyoruz. Bizim meşru savunma çizgimizin özü, esası budur. Var olacaksın özgür ve iradeli olarak var olacaksın. Meşru savunmayla özgürlük ve demokrasi bağı da burada ortaya çıkıyor. Özgürlük ve demokrasi ile bütünlüğü, birikteliği, bağı net bir biçimde böyle gözüküyor.

Kürtler açısından meşru savunma, günümüzde soykırıma karşı direnme savaşı olarak ortaya çıkmaktadır. Saldırı karşısında direnci kırılmış, örgütlülüğü dağıtılmış, bilinci çarpıtılmış, katliamdan geçirilerek asimilasyon altına alınmış bir soykırım sürecini yaşayan toplumsal bir gerçeklik var. Kürdistan’da yaşanan gerçekliğin bu olduğu açıktır. Son yüzyıl tümüyle böyle geçti. Önceki süreçlerde bu düzeyde olmasa da yine de hep savaşlarla doludur. Kürdistan, Sümer’den bu yana, Uruk kralı Gilgamiş’in Kürdistan seferinden bu yana saldırı gücü oluşturan, biriktiren ve daha fazlasını elde etme amacı, hedefi güden her fatihin ilkçağda da, ortaçağda da, kapitalist modernite çağında da saldırdığı bir alan oluyor. Çünkü Kürdistan, toplumsallığın geliştiği; neolitik devrimin, tarım-köy devriminin, kadın devriminin yaşandığı, bütün bu değerlerin biriktiği bir alandır. Toplumsallaşmanın merkezidir.

Dolayısıyla toplumları egemenlik altına alabilmek için onun merkezini

ele geçireceksin. Kendini dünya fatihi yapabilmek için hiçbir karşıt bırakmayacaksın. Onun için de her şeyden önce, tarihin merkezini ele geçireceksin. Bu bütün imparatorların, fatihlerin uyguladıkları bir kuraldır. Dolayısıyla Kürdistan uygarlık tarihi boyunca hep işgal, istila, saldırı ve savaşlara sahne oldu. Sürekli bu temelde yıkıldı, yağmalandı, talan edildi, yakıldı. Burada, uygarlık birikimleri, değerleri, insanlığın kültürel gücü hep tahrip edildi. Buna karşı bir direnç de oldu.

Kürt toplumu bütün bu saldırılar karşısında kendi özgürlüğünü ve güvenliğini koruyan bir toplum olmaktadır. Ne dıştan gelen devletlerin köleleştirdiği ne de kendi içinde devletleşmeye fırsat veren bir yaşamı sürdürüyor. Bunun bedeli olarak da uygarlık dışı kalmaktadır. Bunun için de Önderlik iki temel stratejik unsuru esas aldığını, bunlardan birinin tarıma dayalı beslenme, ikincisinin de dağa dayalı yaşam ve güvenlik olduğunu belirtti. Güvenliği sağlamanın yolu da dağa dayalı yaşam olarak görülüyor. Dağa dayanmak ve tarımla sınırlı kalmak uygarlık alanındaki gelişmelerden de mahrum ve geri kalmaktır. Kürtler yüzyıllarca uygarlıktan geri kalmayı, basit bir yaşam içinde olmayı, özgürlüğün bedeli olarak kabul etmişlerdir. Ama teslim olmayı, köleşmeyi, bu temelde uygarlık değerlerine açılmayı reddetmişlerdir. Tarihin önemli esas bir boyutu budur.

Modernite sisteminin bütün dünyayı ele geçirirken, esas Ortadoğu’yu ve onun merkezinde de Kürdistan’ı ele geçirmeye çalıştığını bilmekteyiz. “Dünya savaşları” deniliyor. İlk büyük Birinci Dünya Savaşı, bir Ortadoğu savaşıydı. Bu savaş, Almanya ile İngiltere arasında, Avrupa’da Avrupalı devletler arasında gerçekleşse de savaşın asıl hedefi Ortadoğu’yu ele geçirmektir. Savaşın alanı Ortadoğu’ydu. O güçler arasında olması Ortadoğu’yu kimin fethedeceği, kimin ele geçireceğinin ortaya çıkması içindi. Dünya imparatorunun kim olacağını belirleme savaşıydı. Sonuçta Almanya yenildi, onunla müttefik olan Osmanlı imparatorluğu dağıldı. Ortadoğu ve Kürdistan savaş galibi olan İngiltere ve Fransa’nın çıkarları doğrultusunda şekillendirildi. Ortadoğu ve Kürdistan böylece, İngiliz imparatorluğuna bağlanmış oldu. Bu fethin Kürdistan için ortaya çıkardığı sonuç, fiilen bölünüp parçalanma, ülkenin ve toplumun farklı devletlerin egemenliği altına alınması, olgunun resmen yok sayılmasıdır. Bir halk, kimlik, kültür ve ulus olarak yok etmek üzere de gerekli kırımın, soykırımın yürütülmesidir. Yok sayılan olguyu yok etmeyi hedefleyen bir soykırım sisteminin dayatılmasıdır.

Bunda katliam da, asimilasyon da kullanılıyor. Bütün o isyan denen

olgular bir katliam girişimidir. Örneğin Dersim'e uygulanan bir soykırımdır. Öyle söylediği gibi ortada bir isyan yoktur. İsyân olduğunu söyleyen sömürgecilerdir. Bunu, gerçekleştirdikleri soykırımı biraz yumuşatmak için söylemektedirler; "karşı taraf isyan etti de biz onun için bunu yapmak zorunda kaldık" demeye getiriyorlar. Halbuki ortada isyan diye bir şey yoktur. İsyandan çok önce planlanmış bir katliam girişimi vardır. Katliama ve soykırımı karşı direnme var. Bir isyan varsa da buna karşıdır. Yoksa başka bir şeye, normal bir durumda isyan edip de "niye bize isyan ediyorsunuz" diye bir katliam girişimi gerçekleştirilmesi söz konusu değildir. Tam tersine 'isyân' denilen şey, çok planlı, örgütlü bir biçimde geliştirilmek istenen soykırım saldırıları karşısında bir direnmedir. Bu da başarısız olmuş ve kırılmıştır. Ondan sonra da soykırım rejimi, tümüyle askeri hakimiyet sağlamış, siyasi kurumlaşmasını geliştirmiştir. Ona göre de asimilasyonu oldukça örgütlü ve planlı bir biçimde dayatmıştır. Kurumsal bir asimilasyonu dayatmasının öncesinde katliamlar, askeri işgal ve fetih vardır. Benzer durumun Doğu'da ve Güney'de de geliştirildiğini bilmekteyiz. 1975 yılına geldiğimizde en son İran ve Irak arasındaki Cezayir anlaşmasıyla, KDP isyanının kırılması, ezilmesi Kürdistan parçalarındaki o direncin tümünden yok edilmesini, bütün Kürdistan'da kapitalist modernite hakimiyetiyle ortaya çıkartılan yok sayma ve yok etme sisteminin, soykırımın tümünden hakim hale geldiğini görüyoruz. Gerisi buna karşı direniştir.

PKK, bütün bunların sonucunda, bütün parçalarda, tarih içerisinden gelen geleneksel Kürt toplumsal duruşunun, kabile-aşiret sisteminin, onun örgütlülüğünün, öz savunmasının, direncinin bu yok sayma ve yok etmeyi ifade eden soykırım operasyonlarıyla kırılıp toplumun geleneksel yapısı, varlığı, direnci tümünden ezildikten sonra, onu asimile ederek yok etme sürecine karşı gelişen bir direnme hareketi olmaktadır. PKK ve 1970'lerin ortasından itibaren gelişen süreci böyle ele almak, değerlendirmek gerekmektedir. Bu anlamda Kürdistan'da yürütülen bütün direnişler, soykırımı önleme direnişleridir. Dolayısıyla meşru savunma kapsamındadırlar. Kesinlikle başkalarına saldırma, onların değerlerini yok etme ya da ele geçirme hedefine dönük değildirler. Yok edilmek istenen bir toplumun, kültürün, kimliğin, dilin var olmak ve varlığını korumak, mümkünse özgür hale gelmek, özgürlüğünü kazanmak için yürüttüğü bir direniş oluyor.

Önder Apo, Dördüncü Stratejik Dönemin temel görevini, "varlığını koruma ve özgürlüğünü kazanma" olarak tanımladı. Bu, baştan beri geçerlidir. Şu an açısından ortaya çıkan bir durum değildir. 1970'lerin ortasından bu yana PKK ve onun etrafında, Güney'de, Doğu'da gelişmiş olan bütün direnişlerin temel özelliğidir. Katliamla bilinci ve iradesi kırılmış, örgütlülüğü dağıtılmış olan, asimilasyonla da yok edilmek istenen bir halkın dil, kültür, kimlik, toprak, toplum olarak yaşamaya

çalışma, varlığını koruma, var olma mücadelesi oluyor. Var olabilmek için özgür olma hedeflerini de gütmektedir. Bu bakımdan PKK'nin bütün bir mücadelesi, direnişi, geçmişteki bütün stratejik dönemler böyle bir hedefe bağlıdır. Bu hedef sadece dördüncü stratejik döneme ait bir hedef değildir. "Varlığını koruma" demek, varlığına yönelik bir tehdit var demektir. O da soykırım ve yok etmedir. Soykırımı karşı bir direniş, duruş anlamına geliyor. Bugün de bunun gündemde olması soykırım tehlikesinin ve tehdidinin sürdüğü anlamına gelmektedir. Bu yönlü inkar ve imha kırılmamış, aşılmamıştır. Kürt toplumunun toplum olarak varlığına dönük bir soykırım saldırısı söz konusudur. PKK'nin yürütmüş olduğu mücadele, buna karşı varlığını koruma, kendini savunma, güvenliğini sağlama direnişi olmaktadır. Bunu gerçekleştirebilmek için de düşüncede, iradede, örgütlemeye ve yaşamda özgür olmak, kendi özgürlüğünü elde etmek gerekiyor. Ancak tüm saldırıları kırarak şekilde varolabilmek, özgür olmayı gerektiriyor.

Özgürlük Hareketi Türkiye demokrasisi için de bir öz savunma direnişidir

12 Mart 1971 yılında gerçekleştirilen faşist askeri darbe, Kürdistan'daki yeniden uyanışı yok etmeyi de hedefleyen bir darbeydi. Esas olarak Türkiye'deki devrimci demokratik gelişmeleri katliamdan geçirme, yok etme hedefini gütsede onun içinde önemli bir amaç ve hedef, Kürdistan'da gençlik düzeyinde yeniden bir uyanma, uyanışa geçme, kırırdanma durumunu da yok etmeyi. Faşist oligarşik güçler; devrimci-demokratik akım harekete geçmeden, kendileri için tehlikeyi daha gerçekleşmeden veya bütünlüklü bir yapı kazanmadan yok etmek istediler. 12 Mart darbesinin esası buydu. Despotik devletçi sistem, 12 Mart darbesiyle büyük bir saldırı hamlesi yapmış oldu. Devrimci, demokratik akımı kırdı. O çatışmanın özü, Türkiye'nin nasıl bir yönde ilerleyeceği sorusuna cevap aramaktı. 12 Mart faşist askeri darbesi, oligarşik faşist hakimiyet sağladı. Devrimci-demokratik güçleri ezdi. PKK de bu ezilme operasyonuna karşı direnmeyi temsil etti; ezilmeyen, ayakta kalan, yaşamak isteyen bir direnme çizgisi olarak günümüze kadar geldi. Her ne kadar Türkiye cephesi bu darbe karşısında ezilip dolayısıyla faşist oligarşik yapı hakimiyet kurduysa da direniş o zaman çok zayıf olan, yeni uyanmakta olan Kürdistan toplumunda gelişerek, PKK biçiminde örgütlendi ve günümüze kadar devam etti. 12 Mart 1971 yılında gerçekleştirilen faşist askeri darbenin saldırısına karşı bir meşru savunma direnişi, demokratik direniş oluyor. Türkiye açısından da anlamı budur. Türkiye demokrasisi için bir öz savunma direnişidir. Kürt toplumu için ise soykırımı karşı varlığını koruma hareketi olmaktadır. Bu '70'lerde sözle oldu. O dönemde daha çok bilinç, söz, ideoloji ön plandaydı. Silah, siyaset onun ardından yeni yeni kullanıldı. 12 Eylül 1980 askeri darbesine karşı silahın öne çıktığı

bir direniş, meşru savunma savaşı oldu. PKK, gerillalaşarak bunu gerçekleştirdi. 1990'ların ortalarından günümüze kadar siyasi yönü ağır basan bir direniş oldu.

Şimdi bu hedef 2010 yılından itibaren yeni bir direniş mücadelesi temelinde gerçekleştirilmek isteniliyor. "Varlığını Koruma ve Özgürlüğünü Kazanma", Devrimci Halk Savaşı olarak tanımlanan, bütünlüklü, topyekun meşru savunma direnişi diyebileceğimiz bir direniş mücadelesiyle gerçekleştirilmek isteniliyor. Çünkü soykırım rejimi saldırılarını sürdürüyor. İnkâr ve imha sistemi tümüyle kırılıp aşılmamıştır. Kürtler için soykırım tehlikesi, saldırıları devam etmektedir. Özgürlük yoktur. Köleliğin en ağırını yaşatılmaya çalışılmaktadır. Dolayısıyla da geçmiş dönemdeki mücadelelerle sağlanan birikimlere dayanarak, onlar üzerinde geçen dönemlerde başarılamanı başarmak ya da her dönemde kısmen başarılmış ama tam sonuca götürülememiş olanı, böyle yeni bir dönemle, tam sonuca götürmek üzere yeni bir stratejik dönem içine giriliyor. İşte dördüncü stratejik dönem olarak kastettiğimiz mücadele bu olmaktadır. Bunların hepsi bir meşru savunma savaşı, direnişidir. Kürdistan'da 1970'lerin ortasından bu yana gelişen mücadelenin tümü inkâr ve imhaya karşı, soykırım saldırılarına karşı varlığını koruma ve özgürlüğünü kazanma direnişidir. Çeşitli dönemlerde, o dönemin koşullarına göre bu direniş yapılmıştır. Üç stratejik aşamadan geçmiştir. Şimdi dördüncü stratejik aşamayla bu direniş daha büyük bir sonuca, başarıya götürülmek istenilmektedir. Daha doğrusu varlığını koruma ve özgürlüğünü kazanmak üzere geliştirilmiş olan meşru savunma savaşında sonuca gidilmek, zafere ulaşılmak hedeflenmektedir.

Başarılı olabilmek için anlamak gerekiyor

Her dönemin kendine göre özellikleri ve farklı koşulları var. Bu koşullar mücadelenin farklı boyutlar almasını, farklı özellikler kazanmasını getiriyor. Aynı stratejik dönemler olması buradan ileri gelmektedir. Mücadelenin yol ve yöntemlerindeki değişiklikleri içeriyor. Üçüncü stratejik döneminin varlığını koruma ve özgürleşmede kalıcı bir sonuç elde edememesi sonucunda yeni bir stratejik mücadele dönemine girilmiştir. İşin özü ve esası bu olmaktadır. Tarihsel olarak, insanlık tarihi açısından da, savaş ve meşru savunma savaşı açısından da, Kürdistan tarihi ve Kürdistan'da işgal, istila, saldırı, inkâr, imha ve soykırımı karşı direniş açısından da anlamı ve tanımı bu olmaktadır. PKK'nin yürüttüğü direniş mücadelesi içerisindeki yeri de budur. Bütün bunlarla bir bağı vardır.

Doğru ve yeterli anlamak da bu biçimde bütünlüklü bakabilmeyi gerektiriyor. Hem savaş ve meşru savunma savaşı tarihleri açısından hem de Kürdistan tarihi açısından yerini, konumunu böyle ortaya koyabilmek, tarihsel bir bakışla ele alabilmek, tarih içerisinde bir yere oturabilmek gerekiyor. Doğru anlayabilmemiz her şeyden önce bu

nunla mümkündür. Bu konuda kopuk, parçalı, yüzeysel, güncel bir bakış içinde olunmamalıdır. Tarihsel bakıştan kopulmamalıdır. Öyle olursa kesinlikle doğru ve yeterli bir anlama düzeyi gelişmeyecektir. Onu PKK tarihi, Kürdistan tarihi, insanlık tarihi içerisinde bir yere oturtamazsak, o zaman bu öz savunmanın, meşru savunmanın ne anlama geldiğini, neyi hedeflediğini, niçin gerekli olduğunu anlayıp kavrayamayız. Bu durumda da başarılı pratik yapamayız.

Demek ki başarılı olabilmek için anlamak gerekiyor. Yeterli, derinlikli anlamaya kesinlikle ihtiyaç var. Ancak böyle görebilsek Devrimci Halk Savaşı Stratejisi'nin ne olduğunu, neyi amaçladığını, niçin gündeme geldiğini yeterince anlarız.

Varlığını korumak ve özgürlüğünü kazanmak ne demek?

Burada ideolojik-siyasi görevler de büyük önem kazanıyor. Önderlik, "Varlığını Korumak Ve Özgürlüğünü Kazanmak" dedi. Bunun içeriğini nasıl dolduracağız? Varlığımızı nasıl koruyacak, özgürlüğümüzü nasıl kazanacağız? Varlığını korumak ve özgürlüğünü kazanmak ne demek? Nasıl olursak özgür olunuyor, varlığımızı korumuş oluyoruz? Varlığımızı ne yok ediyor, ne koruyor? Bizim yok oluş dediğimize, başkaları varoluş diyor. Bizim varoluş dediğimize, başkaları yok olma diyorlar ve onun için bizi tehlikeli görüyorlar. Aramızda birçok akımla yaşanan çelişkilerin, tartışmaların önemli bir kaynağı da burası oluyor.

Önderlik bu çerçevede Devrimci Halk Savaşı'nın amaçlarını ve görevlerini tanımladı. Önder Apo, "Eğer siyasi çözüm biterse, KCK tümünden devreye girer. KCK şimdiye kadar sadece siyasi yönü öne çıkardı. Bundan sonra sistem bütün boyutlarıyla harekete geçer. Yani tüm programını uygulamaya koyar" dedi. Önderliğin bu kavramı, deyimini neyi ifade ediyor?

Üçüncü Stratejik Dönemde daha çok demokratik siyaseti öne çıkardık. Demokratik siyasi mücadele stratejisi dedik. Onun örgütlenme biçimi olarak, demokratik özerkliği öngördük. Siyasi partilerin örgütlenmesini, siyasi mücadeleyi, seçimleri öne çıkardık. Bu, Kürt sorununun siyasi çözümünü yaratmak içindi. Diyalogla, müzakereyle Kürt sorununu, Kürt olgusunu kabul edecek, dolayısıyla mevcut Kürt sorununa çözüm getirecek bazı siyasi kararlara ulaşmak içindi. Diyalog, müzakere yöntemiyle siyaseten sorunu çözelim dedik. Bu gerçekleşeydi, Kürt sorununun siyasi çözümünü devletle müzakereyle netleştirseydik, buna göre bir hukuk sistemi ortaya çıkartsaydık, bazı kararlar ortaya çıkartsaydık, ondan sonra bu belirlenen çözümün içini dolduracaktık. KCK sisteminin diğer alanlarını bu siyasi kararlara, çözüme dayalı olarak örgütleyecektik. Örneğin ekonomiyi, eğitimi, sağlığı, sosyal alanı, sporu, kültürü, dili, diplomasiyi ve öz savunmayı örgütleyecektik. Böylece sorunun çözümünü gerçekleştirecektik. Kürt toplumunun demokratik örgütlülüğünü sağlayacak, yaşamını bu te-

melde sürdürür hale getirecektik ama bu olmadı. Siyasi çözümün sonuç vermemesi demek, siyaseti öne çıkartarak, siyaset alanından başlayarak, siyasi boyuttan başlayarak çözüm bulma imkanının, fırsatının olmaması demek oluyor. Siyasi çözümü öne çıkartırken, başa siyasi boyutu almıştık. Bu çözüm vermezse o zaman siyasi boyut öncelikli çözüm olmuyor. O halde KCK sistemi devreye girer diyor, bunun da yöntemi olarak Devrimci Halk Savaşı'nı öneriyoruz.

O zaman Devrimci Halk Savaşı ile ortaya çıkan ne oluyor? Demokratik siyaset ile yapmak istediğimiz bir siyasi sonuç çözüm olsun, KCK sistemini, demokratik toplumu ona göre örgütlemektir. Bu olmadığına göre şimdi Devrimci Halk Savaşı onun tersinden işlemesi oluyor. Demokratik toplum örgütlenmesini esas almak, geliştirmek, KCK sisteminin diğer boyutlarını örgütlü kılmak ve ona dayanarak oradan sağlanan güçle ve onunla yürütülen mücadeleyle Kürt sorununun siyasi çözümünü de gerçekleştirmek. Siyasi boyutta da çözüme ulaşmak, çözüme gitmek. Demek ki Devrimci Halk Savaşı, siyasi çözüm uğruna olan bir savaş değildir. Aslında demokratik konfederalizmin bütün boyutlarını örgütlemek, geliştirmek için yürütülen bir mücadele oluyor. O boyutların örgütlenip geliştirebilmesi için de onun önündeki engelleri aşmak gerekiyor. Onun önündeki engelleri aşmak sert savaşla, direnişle, mücadeleyle oluyor. Savaş böyle gündeme geliyor. KCK'yi örgütleyerek Kürt sorununun siyasi çözümünü gerçekleştirmek istiyoruz. Stratejik değişimin amaçlar bakımından, siyasi program bakımından önceliklerinin yeniden yapılması, değişimi böyle oluyor. Programımızda, siyasi programımızda öncelikler değişmiş oluyor.

O halde Devrimci Halk Savaşı'nın önüne ciddi görevler konuluyor. Öyle basit, dar bir askeri olay değildir. Sadece yıkma olayı da değildir. Bazılarını yıkma, bazı şeyleri kurmayı ifade eden bir savaş oluyor.

❖ Kürdistan, Sümer'den bu yana, Uruk kralı Gilgamiş'in Kürdistan seferinden bu yana saldırı gücü oluşturan, biriktiren ve daha fazlasını elde etme amacı, hedefi güden her fatihin ilkçağda da, ortaçağda da, kapitalist modernite çağında da saldırıldığı bir alan oluyor. Çünkü Kürdistan, toplumsallığın geliştiği; neolitik devrimin, tarım-köy devriminin, kadın devriminin yaşandığı, bütün bu değerlerin biriktiği bir alandır. Toplumsallaşmanın merkezidir.

Öyle değerlendirilmesi gerekiyor. Çünkü bazı şeyleri yıksak, yerine yenilerini kurmazsak, yine siyasi çözümü geliştiremeyiz. Ortaya bir siyasi güç çıkaramayız. Karşıtını yok etmişsin ama kendini de kurmamışsın, o zaman kendini çözüm gücü haline getirmemişsin demektir. O halde Devrimci Halk Savaşı'nın temel görevi, KCK sistemini örgütlemektir. KCK sisteminin bütün boyutları önünde engel oluşturanları da mücadeleyle yıkmayı değerlendirmek lazım. Hem yıkıcılığı var, hem yapıcılığı var. O zaman mevcut sömürgeci-soykırımcı özel savaş sistemini yıkıp onun yerine KCK sistemini kuracak, bizzat inşa edecek. Ekonomik, sosyal alanı örgütleyecek, siyasi alanın örgütlenmesini gözetip destekleyecek. Diplomatik alanı örgütleyecek. Savunma, öz savunma alanını örgütleyecek ve daha güçlü, yeterli hale getirecek. Önder Apo'nun belirttiği yedi boyut, temel amacımızı ifade ediyor. Demokratik özerklik projesinde bu sekiz boyut olarak verilmişti. Önder Apo ekolojik boyutu ekonomik boyutla beraber ele alıyor, ekonominin bir parçası olarak değerlendiriyor. Onun dışındaki boyutlar demokratik özerklik projesindeki boyutlardır. Bu boyutlar bizim temel siyasi amaçlarımızdır. Siyasi programımız, temel hedeflerimizdir. Bunlar KCK sisteminin esaslarıdır. Bir de bunların ayrıntıları var. Ekonomik boyut deniliyorsa, o zaman ekonomik alanda neler yapması lazım? Onun da kendi içinde bir sürü boyutları ve maddeleri var. KCK'nin ekonomik sistemi nasıl olacak? Hangi ekonomik sistemi kabul ediyor, hangisini reddediyor? Ekonomik alanda neleri yıkacak, neleri kuracak? Neleri doğru bulacak, kabul edecek, benimseyecek, neleri kabul etmeyecek? Sosyal alanda, eğitim olarak neleri yapacak, neleri yapmayacak? Sağlık olarak neleri kabul edecek, neleri kabul etmeyecek? Bunların netleştirilmesini ifade ediyor.

Kabul etmediği, zararlı gördüklerini yıkmayı öngörüyor. Bunlar, savaşın hedefleri oluyor. Onları yıkmayı, onun yerine yenileri koymayı, topluma hizmet edenleri koymayı, topluma hizmet eden, toplumun demokratik çıkarlarına uygun olanları da korumayı, savunmayı ifade edip içeriyor. Görevler kapsamını böyle ele almak gerekiyor. Demek ki biz savaşı, sadece savaş olsun diye değil, bunun için yapacağız. Yine sadece bir şeyleri yıkalım diye de yapmayacağız. Elbette yalnız başına bir şeyi inşa etmek de değildir. Çünkü önündeki engeller aşılanmadan, bir şeyler yıkılmadan inşa etmek mümkün değildir. Boşluk olan yerleri zaten inşa etmeliyiz. Ama boşluk yok, dolu ise ve dolu olan da faşistse, gericiyse, özel savaşçıysa, soykırımcıysa o zaman onu yıkacaksın, onun yerine demokratik olanı, özgürlükçü olanı da inşa edip kuracaksın.

Savaş bile yaptığımızda, hedef olarak önümüze "gelin uzlaşalım, bize fırsat verin. Yani bir uzlaşma yapalım, çözüm bulalım, demokratik özerklik çözümünü sağlayalım" dedik. Devletle demokrasinin, KCK'nin ilişkileri, toplumsal yaşamdaki etkinlik alanlarını anlaşarak belirleyelim dedik. Oradan

KCK'ye bir alan verilseydi, ondan sonra barış içerisinde hemen onları inşaaya yönelecektik. Buna kimse de engel olmayacaktı. Siyasi çözüm bizi demokratik toplum olarak örgütlenmeye, ekonomik, sosyal, kültürel, diplomatik, hukuksal diğer alanlarda örgütlemeye götürecekti. Fakat bu olmadı. Bu olmadıysa o zaman adım adım, parça parça bütün bu alanlarda sömürgeci-soykırımcı olanı yıkmak, onun yerine demokratik olanı kurmak, inşa etmektir. Bunu niye savaşla yapıyoruz? Çünkü gerici olan var. Onun yıkılması lazım. Bunu da ancak savaş yıkar. Siyasetle anlaşamamış, geri çekmemişsen, varolanı ancak savaşla yıkabilirsin. Yerine inşa ettiğin bir şeyi, öbürü yıkmak ister. Savunman lazım. Savunmazsan yaptığın inşanın bir anlamı olmaz. O halde savunmak için -savunmak da askeri bir eylemdir- dolayısıyla inşa ettiğin demokratik toplum örgütünü, yaşamını koruyacaksın, savunacaksın, güvenliğini sağlayacaksın. Güvenliğini sağlayabildiğin, koruyabildiğin kadar inşa edeceksin. Koruyabildiğin ayakta kalır. Başkasını inşa etmeden karşı taraf da vurur seni yıkar ve tekrar ele geçirir. Savunabilir, koruyabilirsen vermezsin ve onu yaşatırsın. İşte Devrimci Halk Savaşı böyle bir mücadele oluyor.

Bu boyutlardan birincisi **ekonomik boyuttur**: Ekolojik boyut da ona dahildir. Toplumun ekonomik yaşamıdır. Ekonomi tümüyle demokratik toplumun işidir. Devlet işi değildir. Önderlik "Tekelcilikle, kapitalizmle ekonominin bir ilişkisi yok" dedi. Tekelci ekonomiye karşı, demokratik konfederalizmin ekonomik sistemlerini geliştirmemiz gerekecek. Demek ki etkinlik kurduğumuz her alanda, toplumun ekolojik çizgide, ekonomik örgütünü, ekonomik toplumu yaratıp inşa edeceğiz.

İkincisi **sosyal boyuttur**: Sosyal boyut içinde öne çıkan temel görevler, eğitim, sağlık, spor gibi alanlardır. Demek ki eğitimi, biz örgütleyeceğiz. Savaşla birlikte etkili olduğumuz yerde mevcut eğitimi durduracağız, kendi eğitimimizi kuracağız. "Devlet bize anadilde eğitim hakkı versin" demeyeceğiz. Biz gücümüzün yettiği yerde devletin eğitimini durduracağız, kendimiz kendi eğitimimizi nasıl bir dilde, nasıl bir programda yapmak istiyorsak yapacağız. Kendi sağlık sistemimizi kurup örgütleyeceğiz. Devletin sağlık sistemini işletmeyeceğiz. Ele geçireceğiz. Halk yararına, kendi anlayışımıza göre sürdüreceğiz. Sporunu yine o hale getireceğiz.

Üçüncüsü **hukuksal boyuttur**: Kendi hukuk ve yargı sistemimizi geliştireceğiz. Mevcut devletin yargı sistemini durduracağız, onun yerine, KCK'nin yargı sistemini örgütleyeceğiz. Kendi hukuk sistemimizi işleteceğiz. Toplumsal sorunları çözebildiğimiz, etkinlik kurabildiğimiz kadarıyla kendi yargı sistemimizle çözeceğiz.

Dördüncüsü **diplomatik boyuttur**: Kendi diplomatik alanımızı örgütleyeceğiz. İç ittifaklarımızdan tutalım dış ilişki, ittifaklara kadar, Kürt demokratik örgütlemesine güç sağlayacak, hizmet edecek, onu temsil edecek bir ilişki-ittifak sistemi

geliştireceğiz. Dolayısıyla bir diplomatik faaliyeti örgütleyeceğiz. Kürt toplumunun diğer toplumlara ilişkilerini düzenleyen, dayanışmasını sağlayan bir ilişki ve dayanışma sistemi geliştireceğiz.

Beşincisi **dil ve kültür boyutu**: Bu konuda Kürt kültürünün önündeki bütün engelleri, yasakları kaldıracacağız. Tarih, kültür ve dil çalışmalarını, toplumun kendi kültürel gerçeğini yaşamasını sağlayacağız. Onun kurumlaşmasını, örgütlülüğünü geliştireceğiz.

Altıncısı **öz savunma boyutu**: Savunma güçlerini örgütleyeceğiz. Demokratik toplumu, onun örgütünü, KCK örgütünü savunan, bütün saldırılara karşı koruyan bir güvenlik sistemi ortaya çıkartacağız. Bunu ortaya çıkardığımız kadar, KCK'yi kuracağız. Zaten başka türlü de kuramayız. Güvenliğinin sağlamadığı bir sistem yaşayamaz. Diğer taraftan saldırıp yok ederler. Biz, dolayısıyla öz savunmayı öne çıkartacağız. Demokratik toplum örgütünü, KCK örgütünü ancak savunulduğu ölçüde varolacağını bileceğiz ve buna göre savunma sistemi geliştireceğiz. Bu sistemi, örgütleyeceğiz, silahlandıracağız, eğiteceğiz, nicelik olarak nitelik olarak demokratik toplumu savunacak kadar, demokratik toplum örgütünü olduğu her yerde bir savunma sistemi geliştireceğiz.

Yedincisi **siyasi boyuttur**. Bütün bunları geliştirdiğimiz ölçüde siyasi boyut, demokratik siyaseti geliştirme, işletme, dolayısıyla demokratik siyaseti çözüm aracı haline getirme, demokratik özerkliği gerçekleştirme imkanımız olacaktır. Biz bunları her yerde aynı düzeyde, birdenbire yapamayız. Nerede ne kadar gücümüz varsa, hangisini yapabiliyorsak ona göre yapacağız. Nerede ne kadar ekonomik örgütlenme yapabiliyorsak o kadar yapacağız. Eğitim, sağlık örgütünü nerede ne kadar geliştirebiliyorsak o kadar yapacağız ve daha fazlasını yapmak için mücadele edeceğiz. Savaş daha fazlasını yapmak ve varolanı savunmak için sürecektir.

Hukuk sistemini, öz savunma sistemini, kültürel yaşamı, diplomasiyi, demokratik öz yönetimi, siyasi yönetimi geliştirebildiğimiz kadar geliştireceğiz. Bazı yerlerde çok olacak, bazı yerlerde az olacak. Bazı yerlerde biz etkili olacağız, bazı yerlerde devlet etkili olacak. Bazı yerlerde, bazı boyutlarda KCK etkili olacak, bazı boyutlarda devlet etkili olacak. Bir boyutta, bir yerde, bir düzeyde devletin etkinliği olacak, bir düzeyde KCK'nin etkinliği olacak. Bu, yerine göre değişecek. Karşılıklı ve iç içe ikili bir yönetim durumu, sistem durumu ortaya çıkacak. Bu, düz bir durum da değildir. Bir yerde hukuksal alanda, ekonomik alanda KCK etkili, diğer bazı alanlarda devlet etkili olacak. Bir yerde sosyal alanda, yüzde elli KCK'nin etkinliği olacak yüzde elli devlet etkinliği olacak. Nerede ne kadar olabiliyorsa, o kadar yapacağız ve bunu her alanda KCK örgütünü güçlendirmek, etkinliğini arttırmak üzere bir mücadele yürüteceğiz. Bütün alanlarda demokratik toplumla, devletçi sistem arasında bir çatışma sürecektir. O halde Devrimci Halk

Savaşı, topyekun bir savaş oluyor. Bütünlüklü bir mücadeledir. Bütün yaşam alanlarını içine alıyor. Bütün boyutlarda bir mücadele vardır. Hem yıkmayı, hem inşa etmeyi içeriyor. İç içe bir savaşı içeriyor. Uzun Süreli Halk Savaşı'ndan farkı, cep-heden bir devleti tümünden reddeden, yıkan, kendini de ona göre kuran bir şey değil de, iç içe, bütün boyutlarda, ne kadar etkinlik kurabiliyorsa o kadarını kuran, onu daha da büyütmek için mücadele eden bir tarzı esas alıyor. Burada cep-heden bir duruş değil, bir iç içe mücadele var. Bu anlamda Devrimci Halk Savaşı bir iç içe mücadele durumudur.

Devrimci Halk Savaşı bütün boyutlarda yürütülen bir mücadeledir

İç içe mücadele durumu, devlete karşı, devlet örgütlemeyi öngörmemesinden kaynaklanıyor. Devlet uzlaşmayı kabul etse, barış siyasi çözümle olsa, hiç çatışmaya girmeden, devlet artı demokrasi sistemini, siyasi uzlaşma temelinde geliştirerek kendi örgütünü sağlayacak. Fakat devlet bunu kabul etmediği, KCK'yi terör örgütü saydığı, reddettiği, KCK'li olmayı suç sayıp hapse koyduğu için KCK de kendi toplumsal örgütünü yaratacak ve devleti etkisizleştirmeyi, sınırlamayı öngörecektir. Nasıl ki devlet şimdi mevcut saldırılarla KCK'yi etkisizleştirmeyi, daraltmayı, sınırlandırmayı esas alıyorsa, Devrimci Halk Savaşı'yla da KCK, devleti sınırlandırmayı, daraltmayı, etkisizleştirmeyi, zayıflatmayı ve onun yerine kendi sistemini örgütlemeyi öngörecektir. Ekonomik, sosyal, hukuksal, siyasi, diplomatik, kültürel ve öz savunma alanlarındaki bütün boyutlarda bir savaş olacaktır. Bu, karşılıklı birbirini etkisizleştirme, yıkmaya ve kendini hakim kılma savaşıdır. Bu, topyekun bir savaştır. İç içe bir savaştır ve bütün boyutları içeriyor. Devleti daraltıp, demokratik toplumu örgütlemeyi ifade ediyor. Aslında devlet tanısa uzlaşmaya açıktır. Ama devlet reddettiği müddetçe o da devleti reddediyor. Bu savaşa, mücadeleye dönüşüyor. Herkes bu mücadele içinde kendi etkinliğini yaratmaya çalışıyor. Tabii devlet hiç kabul etmez, sonuna kadar reddederse bu çatışma, savaş da sonuna kadar sürer. Devleti tümünden yok eden, demokratik toplumu bağımsız özgür olarak örgütleyen bir sistem ortaya çıkar. Devletsiz bir demokrasi oluşur. Devletsiz demokrasi olmaz değildir. Önder Apo bunları değerlendirdi. Demokrasiyi örgütlü, iradeli, özgür toplum olarak tanımladı. Çünkü esas olan demokrasidir. Bu toplum da devletsiz varolabilir. Devlet, böyle bir toplum olmadan varolamaz. Çünkü böyle bir toplum üzerinde baskı ve sömürüyle ancak varolabilir.

O halde hiç uzlaşmaya yanaşmazsa, bu çatışma derinleşerek sürer. Artık KCK, nerede etkili hale gelebiliyorsa orada o düzeyde bir etkinlik sağlar. Devleti tümünden etkisizleştirdiği yerde kendi bağımsız, özgür duruşunu ortaya çıkarır. Bunun da öne açıktır. Tümünden bütün Kürdistan'da olursa, böyle bir durum gerçekleşir diye bir kayıt yok. Bir

şehirde, üç şehirde, birkaç kasabada, belli bir mınıtkada böyle bir konum kazanabilir. Orduyu, devleti tümünden etkisizleştiren, yok eden, KCK sistemi temelinde toplumun örgütlenip yaşandığı bir durumu ortaya çıkarabiliyorsa orada onları sağlar. Diğer alanlarda iç içe olabilen yerlerde, iç içelik devam eder.

Savaşın hedeflediği, gerçekleştirmek istediği amaçlar bunlardır. Dikkat edilirse her yerde birden olacak diye bir şey yoktur. Bazı yerlerde az olacak, bazı yerlerde çok olabilecek. Bu sistem her türlü mücadeleye imkan veriyor. İkincisi, bir alanda ya devlet olacak, ya KCK olacak diye bir kayıt da yoktur. Biraz devlet, biraz KCK olabilir. Örneğin eğitimin bir bölümünü devlet yapabilir, bir bölümünü KCK yapabilir. Bir yerde yüzde otuz KCK yapar, yüzde yetmiş devlet yapar. Bir yerde eğitimi yüzde atmış KCK yapar, yüzde kırk devlet yapar. Bir yerde yüzde seksen, doksan eğitimi KCK yapar, yüzde on devlete kalır. Ne bir bütün alanlar itibarıyla eşit düzey, aynı düzey söz konusu ne bir boyut itibarıyla ya hep ya hiç söz konusudur. Farklı alanlarda devletle KCK arasındaki mücadele farklı düzeylerde seyredebilir. Bir yerde KCK'nin öz yönetimi yüzde seksen hakim olur, devlete yüzde otuz KCK kurumları öz yönetimi çalışır, yüzde yetmiş yönetim devletin elinde olur. Bu, farklı alanlarda devlet ve KCK etkinliğinin farklı düzeyler arz ettiği bir mücadeledir. Demek ki Devrimci Halk Savaşı, bütün alanlarda ekonomik, sosyal, hukuksal, siyasi, kültürel, diplomatik ve öz savunma alanlarında devlet etkinliğini zayıflatabildiği kadar zayıflatan, onun yerine demokratik toplum örgütünü, etkinliğini, KCK örgütünü geçiren ve koruyan bir mücadele oluyor. Bu anlamda hem yıkıcılığı var, hem de inşa ediciliği, yapıcılığı ve onun savunuculuğu vardır.

O zaman neyi yıkacak, neyi inşa edecek? Neleri hangi yöntemlerle yıkacak? İnşa ettiklerini hangi yöntemlerle savunacak? Bu savaşı doğru yürütmek için bunları bilip netleştirmek gerekiyor. Devrimci Halk Savaşı'nı o zaman demek ki bütün bu boyutlarda yürütülen bir mücadele olarak anlamak gerekiyor. Sadece bir askeri boyutu yoktur. Bir silahlı çatışma değildir. Onu çok aşan, demokratik konfederalizmin yedi boyutunu içeren bir mücadeledir. O bakımdan da salt bir askeri boyutu olan bir mücadele değildir. Belki şimdi diğerini yıkmak ve inşa edileni savunmak gerektiği için askeri boyut öne çıkıyor. Fakat siyasette olduğu gibi diğer boyutları örgütlemeyi ihmal etmeyecektir. Çünkü askeri boyutun gelişmesi, başarı kazanması diğer boyutları örgütlemesine bağlıdır. Bu, demokratik siyaset gibi değildir. Demokratik siyaset karşı tarafla uzlaşmayı gerektiriyordu. Uzlaşabilirse yaptığı uzlaşmaya bağlı olarak elde ettiği imkanlara göre kendini bütün alanlarda örgütleyecektir. Uzlaşmadan bir taraftan uzlaşma mücadelesi yürütürken, bir yandan da örgütlemeye çalışır. İşte tutuklayıp hapse koydular, kurumları kapattılar,

sonunda yönetimlerini tutukladılar. Bu kadar tutuklama, davalar ve hapis sistemi böyle gelişti. Kendini savunamadı. Askeri boyut öyle olmayacaktır. Savaş bu temelde sürmeyecektir. “Savaş yapalım, orduyu tümünden yıkalım, ondan sonra devletin diğer kurumlarıyla, toplum yaşamının diğer alanlarıyla ilgileniriz. Ordu olmazsa o zaman ekonomik, sosyal ve kültürel çalışmayı öne çıkarırız” diyemeyiz. Siyasi boyutta bunu söyledik. Çünkü karşı taraf diğerlerini örgütlemeye izin vermiyordu. Ama askeri boyutta, biz etkinlik kurduğumuz ölçüde, demokratik toplum yaşamının bütün alanlarını etkinliğimiz altında örgütleme imkanı vardır. O halde örgütleyeceğiz. Örgütlemesek orada boşluk olur ve o boşluk devletin yeniden etkinlik kurmasına yol açar. Diğer yandan da onu örgütlediğimiz ölçüde savaş güçlenecektir. O ekonomik örgütlülük, sosyal örgütlülük, kültürel örgütlülük savaşa güç ve destek verecektir. O zaman savaş daha etkili yapacağız. Öz savunma örgütlülüğünü her alanda geliştirdiğimiz ölçüde, savaş büyüyecektir. Demokratik toplumu, onun ekonomik, sosyal yaşamını, kültürel, siyasi yaşamını koruma ve savunma imkanımız olacaktır. O bakımdan Devrimci Halk Savaşı'yla birlikte, KCK sisteminin bütün boyutlarının örgütlenmesi esas alınacaktır. Bu, topyekun bir mücadele olacaktır.

sorunudur. Kültürel özgürlükle yalnız başına çözülebilecek bir sorun da değildir. Yine devletin özgürlük ve demokrasi getirmesiyle de çözülecek bir sorun değildir. Kürt sorunu kapsamlı ve bütünlüklü bir sorundur. Aslında hiyerarşik devletçi sistemin yarattığı bütün toplumsal sorunları içinde taşıyan bir sorundur. Kapitalist modernitenin hakim kıldığı sorunların hepsini şimdi yaşıyor. Dolayısıyla dil-kültür özgürlüğü bile ancak bütünlüklü bir toplumsal özgürlük yaklaşımıyla, kadın özgürlüğü ekseninden başlamak üzere, tüm toplumsal kesimlerin, bireylerin, azınlıkların ekonomiden güvenliğe kadar bütün alanlarda, özgür yaşayabilecekleri bir sisteme ulaşmayı ifade ediyor. Onunla birleştiği zaman ancak gerçekleşebilir. Önder Apo, geçmişte de “Ancak özgür bir halkın dili özgür olabilir” dedi. Kendisi özgür olmayan halka, dil ve kültür özgürlüğü getiremezsiniz. Köle bir halk; özgür konuşamaz, özgür düşünemez ve yaşayamaz. O bakımdan da özgürlüğü daraltıcı yaklaşımlar doğru değildir. Onlar dar milliyetçi yaklaşımlar oluyorlar. Bir özgürlük hareketi olarak kendimizi böyle bir ilkede, anlayışta tutamayız. PKK, özgürlük mücadelesini bir paradigmasal mücadele olarak ele alıyor. Yani devletçi paradigmaya karşı, demokratik toplum paradigmasının gerçekleşmesi, hakim kılınması, toplumsal sistemin buna

güçlendirmektir. Eyleme dönüşmeyen örgütlenme, fonksiyonel değil bürokratik ve her bürokratik örgütlenme de sonunda iktidar ve devleti doğurur, memur tarzına yol açar. Örgütlenmeyi geliştirmeyen, örgütlenmenin önünü açmayan, örgütü güçlendirmeyen, toplumu örgütlemeyen eylem de başarılı bir eylem olamaz, bir işe yaramaz. Eylem, nihayetinde toplum sorunlarını çözmek, toplumu demokratik örgütlülüğe kavuşturmak içindir. Doğru eylem anlayışı kesinlikle böyledir. Bu mücadelenin örgütlenmesi de bağına doğru kurmamız gerekmektedir.

Her kesime aynı rolleri değil de farklı farklı rolleri biçmektedir. Bu bakımdan farklı ve belli bir kitle çizgisine sahiptir. İdeolojik ve parti öncülüğü yanında örgütsel öncülüğü var. Gençlik ve kadın örgütsel öncülük içinde yer alıyor. Demek ki, birinci planda gençlik ve kadın kitlesine ve onun örgütlenmesine dayanmaktadır. Onunla birlikte bütün emekçilerin örgütlenmesini öngörmektedir. İşçiler, memurlar, esnaf, köylüler, zanaatçılar, bütün emekçi kesim, gençlik ve kadın öncülüğüyle birlikte bu sistemin örgütsel omurgasını oluşturan örgütlenmelere sahiptir. Bunlarla birlikte bir de, bütün yurtsever kesimlerin örgütlülüğü bulunmaktadır. Demokratik toplumu, demokratik konfederalizmi reddetmediği süre içinde,

gençlik ve kadın kesimindedir. Dolayısıyla onların örgütlenmeleri, bu sistemin oluşturulmasında esastır. Onlarla birlikte bütün emekçi kesimlerin örgütlülüğü, demokratik konfederalizmin kitlesel temelini oluşturmaktadır. Bütün örgütlerinin toplamı, demokratik konfederalizmin esas örgütleri olmaktadır. Bunlarla birlikte çeşitli işveren kesimlerine, orta kesimlere de yer vermektedir. Onlar da örgütlenip katılabilirler. Yine çeşitli milliyetler, azınlıklar, bütün farklılıklar kendilerini burada temsil edebilirler. Şimdi savaş böyle bir kitle çizgisi temelinde yürütülüyor. Bu örgütlenmeyi yaratacak. Çünkü biz savaşın amacı olarak KCK sistemini örgütlemeyi koyduk. O zaman bu sistemi örgütlerken, kimi, neyi örgütleyeceğimizi, kime dayanacağımızı, hangi kitleye ne düzeyde yer vereceğimizi, savaşın ortaya çıkardığı sistemin hangi kesimlerin örgütlülüğü olacağını bilmemiz gerekmektedir. Bir kitle çizgisini öngörüyoruz. Gençlik örgütlülüğünü, kadın örgütlülüğünü önemle esas almamızdır. Onların örgütlenmesini öngörerek, geliştirmeliyiz. Bütün emekçi kesimlerin örgütlenmesini esas almamızdır.

İdeolojik öncülük var

Bir ideolojik öncülük var, parti öncülüğü, parti ölçüleri var. Bu demokratik modernite çizgisinin ilke

olarak, halk olarak ne yapmamız gerektiğini ve nasıl yapacağımızı ortaya koyan ve bu çerçevede hepimizin yapması gerekenleri belirleyen bir çerçeveye sahiptir. Bu stratejik tartışma demektir. Bir örgütün strateji belirlemesi bu anlama gelmektedir. Bir toplum için, bir halk için belli bir dönem içerisindeki yaşamın yönünü belirleme, halkın yürüyüşünün yolunu ve yöntemlerini ortaya koymayı içermektedir. O nedenle sadece teorik bir konu değildir. Sadece tartışmayla yetinilecek bir durum da değildir. “Bir şeyleri daha iyi öğrenelim, daha iyi anlayalım, tartışalım, zihin açıklığımız oluşsun, düşünce sistemimiz gelişsin” diyebileceğimiz, bununla yetinebileceğimiz bir durum da değildir. İfade ettiğimiz gibi bir dönemin yolunu çizmeyi, yöntemlerini belirlemeyi ifade etmektedir. Bu anlamda da bir dönemin planlamasını içermektedir. Strateji de, taktikler de planlamayla ilgilidir. “Stratejik ve taktik plan” diyoruz. Bir çizgi doğrultusunda belli dönemlerin görevlerinin planlamasını ifade etmektedir. Strateji çizme ve stratejik tahlil, tartışma bu anlama gelmektedir. Bu bakımdan sadece tartışmayla yetinilmemesi, bir planlamaya kavuşturularak pratiğin kılavuzu, pratiğin çerçevesi haline getirilmesi gerekmektedir. Nasıl bir pratik çalışma yapmamız gerektiğinin belgesi kılınması gerekmektedir. Sadece tartışma düzeyinde bırakmadan plana ve uygulamaya dönüştürmek de gerekmektedir.

Devrimci Halk Savaşı geliştikçe, Kürt sorunuyla ilgili bütün çevreleri yeniden durum değerlendirmesi yapmaya, gelişmeleri doğru okumaya, Kürt gerçeğini ve Kürdistan özgürlük mücadelesini doğru değerlendirmeye, dolayısıyla inkar ve imhadan vazgeçerek, zihniyet ve siyaset değişikliği yapıp çözümün önünü açmaya daha çok zorlayacaktır. Bu tür gelişmeler toplumdaki aydınlardan başlamak üzere daha fazla gelişecektir. Devletin siyasi askeri kurumlarını da bu tarz bir yaklaşım göstermeye zorlayacaktır. Eğer bunlar uygun zamanlamayla gelişirse, mücadelemiz, Kürt sorununun barışçıl siyasi çözümünün de önünü açmış olacaktır.

Fakat böyle bir gelişme olmaz da Kürdü, dolayısıyla KCK'yi inkar-imha ve tasfiye etmek için saldırılar sürerse biz de sonuna kadar bu saldırılara karşı direneceğiz. Devrimci Halk Savaşı temelinde, Kürt halkının demokratik örgütlülüğünü yaratarak, demokratik konfederalizm sistemi içerisinde örgütlenmesini, yaşamını bu temelde sürdürmesini direnerek ortaya çıkartacağız. Bunun mücadelesi içerisinde olacağız ve bu mücadelenin mevcut koşullarda kazanma şansı güçlüdür. Kürt halkının ve bireylerinin onurlu ve özgür bir şekilde başka türlü var olma imkanı yoktur. Eğer bütün dünya bize karşıt olur, soykırım güçlerini destekleyip kuvvetlendirerek üzerimize saldırtırlarsa, teslim olmayı değil, elbette ki böyle bir direniş ve özgürlük temelinde sonuna kadar mücadele etmeyi öngöreceğiz. Önderlik Çizgisi, Apocu direnme çizgisi bize bunu öğretti. Bunun gereğini de tereddütsüz yerine getireceğiz.

❖ Önderlik, “Varlığını Korumak Ve Özgürlüğünü Kazanmak” dedi. Bunun içeriğini nasıl dolduracağız? Varlığımızı nasıl koruyacak, özgürlüğümüzü nasıl kazanacağız? Varlığını korumak ve özgürlüğünü kazanmak ne demek? Nasıl olursak özgür olunuyor, varlığımızı korumuş oluyoruz? Varlığımızı ne yok ediyor, ne koruyor? Bizim yok oluş dediğimize, başkaları varoluş diyor. Bizim var olma dediğimize, başkaları yok olma diyorlar ve onun için bizi tehlikeli görüyorlar. Aramızda birçok akımla yaşanan çelişkilerin, tartışmaların önemli bir kaynağı da burası oluyor.

Köle bir halk; özgür konuşamaz, düşünemez ve yaşayamaz

PKK özgürlüğü; farklılıklara dayalı eşitliği, demokrasiyi ve toplum yaşamında bunları hayata geçirmeyi öngördüğü için demokratik konfederalizm programını esas alıyor.

Önder Apo temel amaç olarak, “Varlığını Koruma Ve Özgürlüğünü Kazanma” tanımını yaptı. Varlığını korumak, soykırımı durdurmak, ulusal ve toplumsal varlığı güveneye almak oluyor. Özgürlüğünü kazanmak da demokratik toplum sistemini ortaya çıkartmaktır. Sadece dar bir ulusal özgürlük ile sınırlı değiliz. Dikkat edilirse, ulusal özgürlük mücadelesini dil, kimlik, kültür özgürlüğü mücadelesini bir paradigma mücadelesi halinde ele alıyoruz. Sınıflı, cinsiyetçi toplum sisteminin aşılacak her kesimin, her kişinin, bütün toplulukların özgürce katıldığı, örgütlü olarak yer aldığı, yaşamlarını kendi örgütlülükleri temelinde özgürce sürdürdükleri bir demokratik sistemi ortaya çıkartmayı hedefliyoruz.

Bazıları bunu dar bir dil-kültür sorunu gibi ortaya koymaya çalışıyorlar. Bazıları “bu özgürlükleri devletle sağlayabiliriz” diyorlar. Biz, bu iki görüşü de doğru bulmuyoruz. Kürt sorunu dar anlamda ne bir ulusal sorun ne de dar bir dil-kültür

göre oluşturulması temelinde ele alıyor. Bütün alanlarda özgürlüğü öngörüyor. Bu bizim felsefemiz, ideolojik siyasi çizgimizdir, siyasi programımızdır.

Bu temelde amaçlar, görevler olarak soykırımı durdurmak, yıkmak, demokratik toplumu inşa etmek olarak ortaya koyduk. Mevcut temel ilkenin pratikte gerçekleşmesini böyle öngördük. Bunu mevcut devletçi sistemin daraltılması ve KCK sisteminin örgütlenilip korunması, savunulması olarak da belirttik.

KCK sistemi esnek bir sistemdir. Çünkü demokratiktir. Demokratik sistemler esneklerdir. Devletçi sistemler katı, mutlakçı ve egemenlikçidirler. Dolayısıyla KCK sisteminin inşası, yaşatılması, var edilmesi ucu açık olarak birçok boyutta boyutunu ortaya koyduk. Bu bizim parti programımızdır. PKK programının temel yedi ilkesini ya da bölümünü ifade ediyor. Böyle tanımlayabiliriz. KCK sisteminin örgütlenilmesi ve işler kılınması partimizin temel görevidir.

Gençlik ve kadın örgütsel öncülük içinde yer alıyor

Önderlik “Kürdistan'da örgütlenmeyle eylem iç içedir” dedi. Örgüt eylemi geliştirirken, eylem de örgüt

diğer kesimlerin örgütlenmesi de var. Yani özel mülkiyeti, işverenleri de örgütleyebilmektedir. Ticaret, sanayi, tarım alanında, çeşitli kullanım değeri ve pazar için ortak üretim yapan, demokratik konfederalizmin ekonomik politikasıyla gelişmeyen, kesimleri de içine almakta ve örgütlemektedir. Onları da benimsemekte ve desteklemektedir. Ticarette, sanayide, tarımda, üretimin değişik alanlarında var olan kesimleri de içine almaktadır. Onları da reddetmemektedir, onlar da demokratik konfederalizmi reddetmediği ve onun içine katıldığı müddetçe orada yer almaktadır. Bu da, örgütsel bir sistemi ifade etmektedir. Dikkat edilirse katılan herkesin ilkeler, ölçüler, kurallar çerçevesinde eşit bir katılımı vardır. Ama demokratik konfederalizm öyle bir işverenler, orta kesimler hareketi de değildir. Bir emekçi hareketidir. Bu bakımdan da temel güç olanlar, öncü olanlar ve bir de buna katılanlar vardır.

Bu durum Devrimci Halk Savaşı'nı ve onun inşa edip savunmak istediği sistemi belirlemektedir. Savaş geliştirirken, bu savaşın örgütleyeceği, dayanacağı kitlelerin kimler olduğunu, hangi çizgiye göre kitlelere yaklaştığını göstermektedir. Öne geleni içine almıyor, herkese eşit muamelede yaklaşmıyor. O bakımdan da kitlesel öncülük,

ve ölçüleri ve özellikleri oluyor. Bu savaşın dayanacağı bir kitle çizgisi vardır. Bu da KCK sisteminin öngördüğü, esas aldığı çizgidir. Kadın ve gençlik öncülüğü, emekçi kesimlerin temel güç olması, onun dışında bütün yurtseveri, orta kesimleri, demokrasiye, demokratik topluma, tüketim değerlerine dayalı üretim yapan işveren kesimlerini içine almaktadır. Çizgi buna göre şekillenmektedir. Kitle çalışması yürütürken bu çizgiyi esas alacağız ve buna ters düşmeyeceğiz. Orta kesimleri, işverenleri başa koymayacağız, öncü yapmayacağız ya da temel güç yapmayacağız. Bu konu, halk ilişkilerimizi, halk çizgimizi doğru yürütebilmemiz açısından önemlidir.

Sistemin bir de meşru savunma alanı vardır. O da gerilla örgütlenmesidir, gerilla alanıdır. KCK sistemi içerisinde ve sistemi savunmakla yükümlü olan bir alandır. Sistem; halkı örgütleyen, örgütlü halktan oluşan bir sistem olduğuna göre gerillanın meşru savunma görevi de halkı savunmak anlamına geliyor. Zaten bu görevi yürüten örgüte de “Halk Savunma Kuvveti” dedik. HPG öyle boşuna veya rastgele isimlendirilmemiştir. Görevine, tanımına uygun bir adlandırma yapılmıştır.

Nihayetinde bir mücadele stratejisi üzerinde duruyoruz ve bu bir planlama demektir. Bir bütün örgüt

Yaşamak ve insan olmak istiyorsan öz savunma esastır

■ DILZAR DİLOK

Özgürlük mücadelesine ilk sempati- ilgi duymaya başladığımız dönemlerdi. Apo-cu felsefenin büyüleyici gelen özgür yaşam ilkeleri içimizde bir şeyleri derinden etkiliyor, kendine doğru çekiyordu. "Dünyanın öbür ucunda bir kadın özgür değilse, siz de özgür olamazsınız" diyordu Önder Apo. Önder Apo'dan öğrendiğimiz ilk ilkelere biriydi bu. Bu fikir çok büyüktü, korkunçtu, bizim gücümüzü çok aşıyordu. Ufuklarımızı da. Ama sözün ilk etkisi sanki bize değil de bizim içimizde, benliğimizde bir yerleri işgal etmeye yönelen kapitalist bireyciliğe yönelir gibiydi. Kendini kurtarmaya çalışmak hiçbir zaman yetmeyecek. Özgürleştikçe daha da isteyeceksin. Ama böyle doyumсуuz aç bir varlık gibi, salt bir beden olmayacaksınız. Özgürleştikçe hep bana demeyeceksin, biraz yoldaşma, biraz başka kadınlara, biraz dünya kadınlarına, biraz dünya insanlığına, doğaya, evrene... böyle diye diye özgürleşmenin gerçek anlamına ulaşacaksınız. Bu sözün derin anlamını sorguladıkça yepyeni şeyler buluyorduk. Buldukça da arama arzusu kendiliğinden çoğalıyordu.

Kürdistan özgürlük mücadelesinde kadınlar, büyük umutlar, büyük hayaller, büyük amaçlarla mücadele eder. Bu amaçların bir kısmı gerçekleşir, belki hepsi gerçekleşir, bir yola girer belki birçoğu. Ama hiçbir şekilde Önderlik çizgisinde mücadele eden kadında bireysel hayal yoktur, olamaz. Hiçbir kadında "ben şu olayım, bu olayım, şöyle yaşayayım"... tarzında bir hayal göremezsiniz. Belki de soyut gelir ama aslında soyut değildir. Ütopyaları da barındırır ama gerçektir. Bir de somutlaşma adına basitleşmez hayaller.

Bundan dolayı savaşıyor, özgürleşen, güzelleşen, sevilen ve toplumda kendisi olabilen, toplumu olabilen, tanrıçılığa yakınlaşan kadınlar, erkek egemen sistemden en çok uzaklaşan kadınlardır. Büyümeyle birlikte eğer erkek egemen sistemden uzaklaşamama, özgürleşememe, güzelleşememe, sevimememe, kendisi olamama toplum olamama anlamına geldiğinden bu yolun kiri pası bilinir, tercih edilmez. Ya da fark edilmediğinde de yoldaşlarca uyarılır, yürünen yolun hakikati hatırlatılır. Toplamda özgürlük yanılmasına dair sahte propagandalar hiç yoktur. Değil az ya da şöyle böyle... Hiç yoktur. Özgürlüğe dair yanılısamanın, tüm bir hayatın yanılısına dönüşeceği bilinci vardır her kadında. Kuşkusuz tarihimizi yazıyoruz, inceliyor, okuyor ve tartışıyoruz. Kimi zaman veri mahiyetinde "ilk kongreye katılan, ilk... eyleme katılan" vs. diye bilgiler derlese de bu veriler yaşamı yürüten, belirleyen değil de yaşama bir katkı sunarak özgürlük bilincini başlıklarını olmaktadır. Tarihimize sahip çıkmakla, anda tarih olmak, tarihi üzerine ekleyerek yaratmak

konusunu birleştiriyoruz bu anlamda.

Bizim mücadelemiz büyük zorluklardan süzülerek geldi. Adeta tarihten ve yaşamışlıklardan damıtılıp geldi bugüne. Şiddetin içinde şiddetten, şiddet felsefesinden, şiddeti temel bir yöntem olarak ele alan egemen sistem etkisinden kurtulmak, bu etkilere girmemek için büyük mücadele verilir. Bu durum, kadın açısından zor değildir ancak gerekli ve önemlidir. Zira kapitalist modernite sisteminin, hegemonik sistemlerin etkisinden kurtulmadıkça sistemin ağlarında çürümekten de kurtuluş mümkün değildir. Bu bir farkındalıktır. Kadın, savaşın en zor anlarında dahi bu etkilere girmemiş, kendini bu şiddet sarmalından korumayı başarmıştır. Buna dair yüzlerce, hatta binlerce örnek verilebilir. YJA-Star gerillaları gururla bu örnekleri sıralarlar anı anlatımlarında. Bir örnek: İki yıl önce bir YJA-Star gerillası, Behdınan alanında bir TC askerini başka askerlerin cezasini yakarken gördü, bu görüntü karşısında söylediği söz "Kültürsüzler" oldu. "Hain, hayvan, vahşi" vs. olmadı, "kültürsüzler" oldu sözü. Bu söz, bu refleks kadın gerilla arkadaşımızın, YJA-Star saflarında savaşan, direnen ve kendini Önderlik çizgisinde yaratan, PKK-PAJK çizgisinde örgütlü mücadele yürüten kadının şiddete yaklaşımını gösterir. Kendinde yarattığı savunma bilincinin şiddetle ne kadar uzak olduğunu gösterir.

Çokça kullanılan bir söylem olarak 3. Dünya Savaşı'na dair muhtelif değerlendirmeler duymaktayız. Bizler için 3. Dünya Savaşı Önder Apo'nun çözümlendiği ve adını koyduğu gibi 90'larda Körfez Savaşı denilen, esasta Irak'ın savaşa çekilmesiyle başlamıştır ve farklı boyutlar kazanarak hala sürmektedir. Tüm zamanların savaşlarına baktığımızda da savaşların, dünya savaşları ya da yerel savaşların tümüne göz attığımızda, toplumu ilgilendiren ve inşa ürünü olan tüm kötülüklerin kadına yönelik saldırılarla başladığını görürüz. Mülkiyet, gasp, yağma ve talan güdüleniminin kökeninde kadına yönelik erkek egemen saldırganlığı vardır. Egemen erkek olmak vardır. Masum değildir. Temiz değildir. Aslında erkek olmaktan çıkma vardır. İnsan olmaktan çıkma vardır. Ölüm vardır. Şiddetin, her iki tarafı da öldürmesine dair söylem, şiddeti uygulayanın insanlığının ölmesine dikkat çektiğinden, tam da bunu anlatmaktadır.

Topluma karşı yüksek yoğunluklu bir savaş yürütülmektedir. Bu savaşın temel akli, yürütücüsü kapitalist modernite güçleridir. Liberalizm bunun ideolojik zeminidir ancak ordu, eğitim-sağlık gibi temel toplumsal ihtiyaçların giderilmesi temelinde inşa edilmiş olup da devlet denen organizasyon tarafından el konulmuş olan kurumlar pratik yapısal zemindir. En derinlikli yürütüldüğü alan ise aile denen karı-koca ve çocuktan oluşturulan müessesedir. Devlet denetimine alınmış olan koca, koca denetimine alınmış

olan karıştırılmış kadın ile oluşturulan "müessese"de çocuklar, her zaman en alttaki sınıftır, ezilenlerin temsilcisidir. Öyle ki çocuğu terbiye etmek adına geliştirilen bir şeyler öğretme yöntemi bile zor-korku ile oluşturulmuştur.

Erkek egemenlikli sistem, evlilikleri müessese yani kuruluş olarak adlandırır. Kadın ya da erkek gençlere akıl verilirken "evlilik müessesesi kutsaldır" denir. Kutsallığı, devletin şahitliğinde kurulmuş olmasındadır. Kutsallığı devlet nezdindedir, kadın üzerinde sınırsız egemenliğin erkeğin eline devlet güvencesinin verilmesi ve kölelik zihniyetinin inşa edilmesindedir. Kutsal adı konularak dokunulmaz kılınmaya çalışılması da tümünden erkek bekkiliğinde devlete ait olan bu mülkiyet, kullanım vs. haklarının korunmasını amaçlar.

Şiddet sarmalı dikenli tel gibidir

Kadına yönelik şiddet, salt kadınlı başlanıyor, kadınlı da sınırlı kalmıyor, ama kadında zirveleşiyor. Çocuklara, eşyalara, sokak hayvanlarına, tüm varlıklara-varoluşlara yönelik şiddet, yok sayma, üzerinde hegemonya geliştirme yönelimleri, kadına yönelik şiddetin ve erkek egemenlikli baskının, yönelimin ilk adımlarıdır. Bir sokak hayvanını kürekle katleden bir adam anasını da öldürebilir, çocuğunu da. Peygamberini de öldürebilir, Allah'ını da. Şiddet sarmalı böyledir. Dikenli tel gibidir. Alman teli denen tele benziyor. Çıkmaya çalıştıkça içine batır insan, her tarafı kesiklerle dolu olur. Teli parçalayabilirsen en az zararla kurtulabilirsin. Bu da tek başına olmaz, mutlaka örgütlülük, toplumsallık gerektirir.

Şiddet sarmalı da böyledir. Erkek, içinde debelendikçe kan kaybeder, benliği zayıflar, yok oluşun kıyısında seyrederek. Bunun farkına bile varmaz. Kiminde bu yok oluş Kuran kursu yolunda kızlarını oğullarını istismar denilen tecavüzün karşısında savunmasız bırakırken gerçekleşir. Kiminde kızını koruma, namuslu, alını açık şekilde büyüme adına katleder. Namus konusuna girmeyelim, ama kısaca şunu belirtelim: Namusun korunduğunun iddia edildiği her yerde, mutlaka bir kadının acısı vardır. Bedenen ya da ruhen katledilmesi vardır. Özgürlüğünün ayaklar altına alınması, hatta yok sayılması vardır. Kadınlı ifadelendirilen namus, kadın katledilerek erkek onuruna inşa edilen, kirli, kanlı, insanlık dışı bir şeydir.

Soykırım rejimleri, hegemonik sistemler şiddet ve zor ile inşa edilir, ancak ikna etme de yani ideolojik hegemonyanın da önemli bir rol oynar. İnşa tamamlanınca her şey fiyatlandırılır. Kapitalist modernite sisteminin besmelesi "kaç para" liberalizm bunun ideolojik zeminin oluşturmuştur. Bu anlamda hegemonik sistemlerin en kirlisi, en derin kölelik inşa eden kapitalist modernite sistemidir. Bugün dijital dünyada insanların NFT diye adlandırdıkları bir sistem üzerinden ruhlarını dahi

satabildikleri, hatta "ruhlarını birkaç kişiye satmaya özgür oldukları" şeklinde bir durum bile ortaya çıkmıştır. Şimdi birerimiz, buna hayret edebilir, "nasıl olur yahu!" diyerek anlamsız bulup gülebilir. Halbuki esas anlamsızlık, insanın emeğinin, alın terinin satışa çıkarılmasıyla başlamıştır. Esas anlamsızlık kadının metalaştırılmasıyla başlamıştır. Bunu bilip geri dönmeyen, düzeltmenin, telafi etmenin yollarını bulmaya çalışmak belki de anlam inşasının başlangıcını oluşturur.

Her şeyi metalaştıran sisteme öfkelenmeliyiz

Bugünün ruhunu satmaya çalışan insanına acımamalıyız. Bir zamanlar duygusunu, şarkısını, yaptığı tabloları satışa çıkararak bunları yapmak zorunda bırakanlara öfke duymalıyız. Her şeyi metalaştıran sisteme öfkelenmeliyiz. Kadını düşüren ve metaların kraliçesi haline getiren erkek egemenlikli sömürgeci sistemlere öfkelenmeli ve bu sistemlerle yaşamayı reddetmeliyiz. İnsanları işçileştirmek adına yeniden köleleştiren, insanı, emeğini özgürce satabilme safatasına inandıran kapitalist sisteme öfkelenmeliyiz. Anlamalı ve reddetmeliyiz. Ve bu sistemler varoldukça, hakim görüldükçe, okyanusta adalar konumunda olmasına rağmen okyanusmuş gibi görüldükleri süreçte öfkemizi büyütmeliyiz. Yoksa bu sistemlerin ağlarında kaybolmaktan, debelenip her tarafımızı kesikler içinde bırakarak kan kaybetmiş bir halde kırımımızın son damlasına kadar kapitalist modernite için çalışmış ve sıfırı tüketmiş olmaktan kurtulamayız. Kendimize sorular sorarak başlamalıyız. Bu kadar kirlenmişlikten nasıl geri dönülür? Nasıl umutsuzlaşmadan mücadele edilir? Nasıl çaresizlik duygusuna, olumsuzluk duygusuna düşmeden direnmeye ve bu yanlış giden hayatları düzeltmeye ve doğru yaşamaya çalışılır?

Çünkü doğru soruları sorup cevapları yaygınlaştırmadıkça, kazandıklarımızı da kaybedebilmekteyiz. Direniş gruplarının, halkların vs. şöyle bir yanılısı var "Hakkettik kazandık, artık kimseye eyvallah etmeyiz, aman billah kaybetmeyiz, ezel ebed bizimdir kazandıklarımız"... Ne yazık ki öyle değildir. Kazandığın eğer ilkelerse, ve onu her şeye rağmen korumayı bilersen, koruyabilirsen, bunun için örgütlenirsen ve kazandıklarını, ilkel olarak sahip çıktıklarını kolektif olarak yaşar ve yarınını yaratabilirsen, senindir. Yok kazandığının üzerine yatarsan elinden nasıl alındığını bile anlamazsın. Kendi kazandıklarına ters düşersen. Kazanmak kadar ilkeler yaratmak, ilkeleri koruma yeterliliğine haiz sistemler inşa etmek gerekir.

Kadına yönelik şiddetin giderek yaygınlaştığı, görünür olduğu bir dönemi yaşıyoruz. Kimileri, "eskiden de vardı, görünür değildi, şimdi internet var, hızla haberdar oluyor herkes" dese de, kapitalist moder-

❖ Yaşamak istiyorsan, insan olmak istiyorsan öz savunmayı esas alacaksın. Birey olmak, özgür birey olmak toplum olmakla mümkündür. Bu da iktidarların dışında, devlet dışı toplum olmakla gerçekleşebilir. Bunu bileceksin, bu bilinçle aklını ve yüreğini kendin yaratacaksın. Ve bu akıl ve yürekle tüm karanlıklara karşı savaşacaksın.

nitinin tüm erkekleri bir savaş makinası haline getirdiği, sıradan insanları tetikçiye dönüştürdüğü, tüm yaşamsal kullanım malzemelerinin birer cinayet aletine dönüştürdüğü, hatta ve hatta tüm erkeklerin kendi bedenlerini bir savaş aracına, bir silaha dönüştürmeyi geliştirdiği bir gerçek. Kadınlara karşı bir savaş ilanı söz konusu. Ve erkek egemenlikli sistemler günlük-anlık olarak bu ilanı tazeliyorlar. Her gün imamların kız çocuklarını kaç yaşında evleneceğine dair açıklamaları bu ilanı gösterir. İmamlar kız çocuklarının henüz ergenlik yaşına gelmeden öldürülmesini-katledilmesini salık verir. Kendi işledikleri günahların göze görünmemesi için toplumu daha fazla günaha sürüklerler. Kendi imansızlıklarını, sapık iman söylemleriyle kamufle etmeye çalışırlar. Yine her gün iş olanaklarının, savaların, işgallerin, ekokırımın derinleştirildiği savaş, nihayetinde gelir kadın şiddetinde somutlaşır.

İnsanlar günlük politikalarla şiddete alıştırılır, şiddeti ulus devlette vatandaş olmanın bir eylemi sanarak kutsallaştırır hatta. Bugün bunu en fazla başaran TC somutunda AKP-MHP faşist siyasetidir. Günlerce sokak hayvanları tartışması yapıldı, ardından da sıradan vatandaşlardan oluşan AKP'li katil sürüsü ortalağa salındı. Adeta darbe günlerinde sokak başlarını tutan ihbarcı-polis-çeteler gibi köşe başlarını tutarak hayvanlara pusu kuranlar mı dersiniz, hayvanları yiyecek tuzaklarıyla torbalara koyup kürekle katledenler mi dersiniz? Şiddetin sokağa inmiş halini, şiddetin en masum varlıklara yönelmiş halini gördük. Bunları yapan da sıradan vatandaştı. Bu risk görmemiz gerekir.

Türkiye Cumhuriyeti tarihi de kötü bir zihinsel-sosyolojik enkazı devraldığından halklar düşmanlığıyla doludur. Ermeni dölü, Ermeni misin, bebek katili, kıro, Laz mısın, mum söndürenler...derken halklar ve inançlar düşmanlığı tarihini bu coğrafyada görmek zor değil. Ortadoğu'da son yarım yüzyıla Kürdistan özgürlük direnişi damgasını vurmuştur. Bu direnişi bitirmeye odaklanan faşist soykırımcı TC rejimi de tüm iktidarları-hükümetleriyle birlikte,

Kürt halkını bitirmeye, terörize etmeye ve kendince kökünden temizlemeye çalıştı. Kürt halk gerçekliği ve bu iradeye yönelik tüm varıksal öğeler terörize edildi.

Kürt gerçekliği yakınlaşanı yakan, yakınlaşanı ateşe atan bir gerçekliğe dönüştürüldü. Öyle bir hale getirildi ki, arkadaşlarımızın cenazeleri çuvalalara konarak annelerine teslim edildi. Şehit Aso arkadaş için yazdığım yazıda şöyle demişim: Her bir gerilla bir kutuya sıkıştırılmış kemik acısıdır anaların kapanmayan kucagında. Tüm gerilla anaları, kolları iki yana açık o acıyı onurla kucaklamayı beklemektedir. Tüm analar Agit İpek'in anasıdır. Ve tüm babalar Hakan Arslan'ın babasıdır şimdi. Her biri yavru diye bağırana dertop olmuş bir torbayı basarlar. Dostların kazandıkları, düşmanın kaybettikleridir bağırana bastıkları. Bilirler ki o bağırana bastıkları umuttur, tarihtir, direniştir, iradedir, düşmana aman vermemektir. Düşmanın utancı, rezilliği, insanlık dışılığıdır. Ve düşmanın hiçbir zaman başaramayacağı, bin zafer kazansa bile, bir anlam kazanamayacağına kanıtıdır.

Kültlere uygulanan şiddet, saldırı ve soykırım karşısında vicdanlar köreltilmişti. İnsana karşı duyarsız olan, vicdanı harekete geçmeyen, karşısında onu caydıracak toplum-

olmaya yetmemektedir. Bu, TC. kuruluş mayasındaki Kürt düşmanlığı kadar bu kuruluş mayasındaki kendi köklerinden kopmuş olmanın getirdiği bir durumdur.

Narinleri katledip üzerinde namaz kılmak, bir DAİŞ yöntemi

Bugün de Türkiye'de kız çocuklarına yönelik saldırılar artmıştır. Ceylan'ın, Cemile'nin katledilişinde sessiz kalanlar Leyla'nın katledilişindeki cılız seslerle vicdanlarını rahatlatmaya çalışmış olabilir ancak bunlar, kız çocuklarının hayatını garantiye almaya yetmedi. En son Amed'de Tavşantepe adlı köyde -ki bu köy 90'lı yılların Hizbullah cephaneliği diye gündeme gelmişti- Narin Güran katledildi. Olay kendini cumhuriyetin sahibi sanan ama ne yazık ki cumhuriyete bile sahip çıkamayan laik kesimler tarafından da doğru ele alınmadı. Feodal gelenekler denilerek siyasal olarak AKP'nin Hizbul-kontracı işbirlikçi Kürtlerle girdiği pis ilişkiler adeta örtbas edilmiş oldu. Sosyolojik olarak da Kürt düşmanlığı ve egemen ulus psikolojisi bir kez daha yansıtılmış oldu.

Narin'e rağmen, Narin'in katledilmesini yapay namus cambazlıklarıyla gizlemeye çalışan kirlititfaklara

labiliyor, yanılığını bu düzeye çıkarabiliyor. Ve namaz kılıp insan yüzüne bakması için cesaret bile veriyor. Kuşkusuz iktidar eksenli inançlardan ve inancın iktidarın hizmetinde olmasından söz ediyoruz.

Osmanlı tarihi, padişahlardan başlamak üzere bebekleri-çocukları katletmeyle doludur. Ve bu tarihten itibaren iktidarların kendi yaptıklarıyla direnen kesimleri suçlamaya yeltenmeleri, böyle bir dil oluşturmaya zorlamaları yavuz hırsızdan daha beter bir durumdur. İktidarı tehdit eden herkesi ortadan kaldırma bugününün saraylısı da bu hakkını toplumun içinden toplumsallıktan düşürdüğü bireylere veriyor, kendisinin ruhuyla bu katletmeyi gerçekleştiriyor. Sarayların şatafatından bir de karanlık köşelerinden söz edilir. Çocuklar işte bu karanlık köşelerde katledilir. Çocukların katledildiği tüm köşeler karanlıktır. Bir yerde çocuk katliamı varsa orda karanlık vardır. Ve elbette bir yerde karanlık varsa, onu aydınlatmak için kendi bedenlerini ateş topu yapanlar da olacaktır. Yoksa toplum, toplum olmaktan çıkar, çürümüş bir bedenler yığına dönüşür. Tüm saldırılara ve yıpratmalara-tahribatlara rağmen, bugün toplumun toplum olma vasıflarını kısmen koruyabildiğini söyleyebiliriz. Kuşkusuz çocukları kat-

lavunması olacak? Kendini iktidara teslim etmiş, çocuğunu katletmiş, üstüne namaz kılmış, üstüne de devlete şükreden, Allah'ın adından çok devletin adını anan, işbirlikçi, bitmiş bir kişilikten ne öz savunması beklenir? Kuşkusuz böyle bir beklenti gerçekçi olmaz. Kürt toplumu, varoşunu kesinleştirmek ve özgürlüğünü sağlamak istiyorsa, kadın kurtuluş ideolojisi, kadın özgürlük çizgisinde mücadelesini büyütür, özgür eş yaşam temelinde yaşamını sorgulayarak ve kendi yaşamını yenileyerek anlam kazanmaya çalıştıkça ancak toplum içindeki işbirlikçi unsurları da eritecek, giderek toplumu temizleyebilecektir. Bu durumlar karşısında çocuğunun kolundan tutup içeri çekmek yetmez. Azarlayarak, nasihat ederek terbiye etmeye çalışmak yetmez. Mutlaka bir gün dışarı-sokağa vs. çıkacaktır. Zira kapitalist modernite zaten evlerin içine girmiştir tüm alet edevatlarıyla. Dua etmek de yetmez. Duacı olmak, devletten kendisini korumasını beklemek kadar kötüdür, pasiftir, teslimiyet ruhu taşır.

Bilinç, birlik ve mücadele

Tüm bunlar bilinç, birlik ve mücadele gerektirir. Kadın özgürlük hareketlerinin de tüm Kürdistan

gençler özellikle genç kadınlar kendileri olarak hayatta kalma arayışlarına girmektedir. Ancak buna güç getirebilmek de zordur, zorluklara karşı direnmeyi gerektirir. Yanılıgılı özgürlük anlayışıyla her şeye bilmeden atlamamak gerekir. Anlayıp gerçekten isteyerek, sonuçlarını görmeye çalışarak hayatı adımlamak gerekir. Örneğin uyuşturucu madde bağımlılığı olan bir gence devlet ya da devleti temsil eden tecavüzcü erkek her şeyi yaptırabilmektedir. Genç kadınlara tecavüz başta olmak üzere, fuhuş, hırsızlık vb. her tür kendi olmaktan uzaklaşma dayatılabilmektedir. Bu konularda duyarlı olmak, özgür adımlar atarak hayat tecrübesi edinmek kadar hayatı hızla harcayıp tüketmemek de gerekir.

Bu konuda kadın hareketlerine, kadın özgürlük mücadelesi yürütenlere çok iş düşmektedir. Genç kadınların bilinçlendirilmesi, hayata hazırlanması, erkek tuzaklarına karşı duyarlı hale getirilmesi, anne babalardan çok, bu hareketlerin sorumluluğundadır. Bugün özgürlük mücadelesi yürüten, kadınlar ve gençler için toplumsal faaliyetlerde bulunan her kadın, tüm genç kadınlardan sorumludur. Narin nasıl ki o ailenin kızı değilse, tüm genç kızlar, kız çocukları da sadece bi-

❖ Kadına yönelik şiddet, salt kadınla başlamıyor, kadınla da sınırlı kalmıyor, ama kadında zirveleşiyor. Çocuklara, eşyalara, sokak hayvanlarına, tüm varlıklara-varoluşlara yönelik şiddet, yok sayma, üzerinde hegemonya geliştirme yönelimleri, kadına yönelik şiddetin ve erkek egemenlikli baskının, yönelimin ilk adımlarıdır. Şiddet sarmalı böyledir. Dikenli tel gibidir. Alman teli denen tele benziyor. Çıkmaya çalıştıkça içine batar insan, her tarafı kesiklerle dolu olur.

sal-siyasal bir sistem de olmayan insanı her tür kötülük yapmaktan hiçbir güç durduramaz. Ardından doğa-kırım başlatıldı. Kürdistan'da yaygın ve amansızca, acımasızca uygulandı. Türkiye'de de kısmi uygulamalar oldu, ancak Kürdistan'daki uygulamalar yüzyıllar öncesinin Afrika'nın sömürgeleştirilmesine benzer görüntüler ortaya çıkardı. Yüzerce yıl önce Afrikalı insanların yaşadıklarından bile daha vahşi yöntemler Kürt halkına uygulandı. Kuşkusuz yüzerce yıl olması ya da Afrikalı olması yapılan zulmü haklı çıkarmıyor. Tersine, aradan geçen yüzyıllar insanlığın, direnişin, özgürlüğün kazanımları olarak insanlık tarihine yazıldı, yazılıyor. Mandela gibi önderlerin de bu ışıklı tarihin yazılmasında büyük emeği vardır. Ancak Kürt gerçeği bunun da gerisindedir, bu çağa rağmen. Kürdün insanı, doğası karşısında duyarsızlaştırılan, sinirleri öldürülen kitleler giderek hayvanları kürekle öldürmeye de alıştırılmış oldular. Kuşkusuz kimi tepkiler, karşı koyuşlar oldu, olmadı değil. Ancak yeterli gelmedi. Türkiye'de muhalefet de bu yetersizliğin içindedir. Yetmemekte, toplumun sesi, dili, vicdanı

rağmen, Narin'in ne yazık ki parparça bedenine rağmen, iktidarın inşasına odaklanan devlet akli, tüm toplumun aklını da silindirden geçirmekte, basın yayın organları da buna ne yazık ki hizmet etmektedir. Adeta tüm toplum polisleştirildi-muhbirleştirildi. İnsanların birbirlerine olan güvenleri daha da azaltıldı, güvensizlik insanlık sevgisi azaltıldı. Artık ekranlarda dedektifler yorum yapmaya başladı. Zaten günlük olarak, AKP üniversitelerinden diploma almış olanlar, ellerinde sopalarla uzun uzun yorumlar yapmakta, siyaset, eğitim, sağlık her konunun uzmanı kesilmekte ve ne yazık ki toplumun beyni bulandırılmaktadır. Toplumun beyni, fiziki saldırılardan ziyade, ekonomik zorluklardan ziyade bu zihniyet saldırılarıyla tahrip edilmektedir.

Narinleri katledip üzerinde namaz kılmak, bir DAİŞ yöntemi. DAİŞ'in kaçırıldığı Müslümanlaştıramadığı Êzidî kızlara tecavüz ettikten sonra namaz kılması gibidir. Tecavüzü bile affedeceğine, hoş göreceğine inanılan bir tanrısallık nasıl mümkün olabilir ki? Ne yazık ki dinin merkezi uygarlıklara hizmet etmesi bu algıyı, sapmış düşünceyi de mümkün ki-

lederek ağız birliği yapan topluluktan söz etmiyoruz.

Öz savunma varlığımızın en temel koşuludur

Tüm bu belirttiklerimizde dikkat çektiğimiz şey öz savunmadır. Yaşamak istiyorsan, insan olmak istiyorsan öz savunmayı esas alacaksın. Birey olmak, özgür birey olmak toplum olmakla mümkündür. Bu da iktidarların dışında, devlet dışı toplum olmakla gerçekleşebilir. Bunu bileceksin, bu bilinçle aklını ve yüreğini kendin yaratacaksın. Ve bu akıl ve yürekle tüm karanlıklara karşı savaşıyorsun.

Öz savunma konusunu önemsememiz, vurgulamamız, bu konularda tartışmalar yürütmemiz de bundandır. Bir önceki yazıda da öz savunma konusunu ele almıştık. Öneminden dolayı, devamı niteliğinde bir kez daha ele alma ihtiyacı duyduk.

Öz savunma bir zorunluluktur. Öz savunma varlığımızın en temel koşuludur. Olmazsa olmazdır. Öz savunma, bedensel boyutu da olan, ancak daha da önemlisi, toplumsal olarak ele alınması gereken bir konudur. Bugün Tavşantepe'de ne öz

başta olmak üzere tüm bölgede kendi toplumları, hitap ettikleri kadın ve gençlik kesimleri başta olmak üzere öz savunma bilincini geliştirmeleri şarttır. İlk koşuldur. Kendini savunamayan genç, devletin tuzaklarına düşer. Devletin tuzağı demek, polis, uzman çavuş, asker tuzağıdır, aynı zamanda herhangi devlet kurumunun tuzağıdır, aynı zamanda eğer baba-anne ya da akrabalar devlete teslim olmuşsa, aile tuzağıdır. Bunları görmek gerekir. Hiçbir genç, babası-abisi Hizbullahçı diye Hizbullahçı olmaz. Namaz kılan hiçbir genç de böyle olmak zorunda değildir. Kültürünü korumak, inancını dürüst temiz ve ahlak ilkeleri temelinde yaşamak, iktidar hizmetine koymamak, kadına karşı kadın değerlerine karşı, ana kültürüne karşı saygılı, kadir bilen durumda olmak, gençlere anlam kazandırır. Kuşkusuz bu bilinci verecek olan da ebeveynlerdir. Bugün aile olgusu eskisi kadar kutsallığı kalmamıştır. Aileler parçalanmıştır. Kapitalist modernitenin her tür uygulaması aileyi parçalamıştır. Kürdistan'da da gençlerde öyle eskisi kadar aile bağlılığı yoktur. Bu bir yanıyla olumludur, çünkü

yolojik ana-babalarının çocukları değildir, hepimizin çocuklarıdır. Tüm kadınlar bundan sorumludur.

Önderliğin konuya dair tespitleriyle bitirelim:

“İdeal bir toplumda kız çocuklarını kutsal ve yücelik arz eden bir yuvada, okul düzeninde eğitmek zorunludur. Özellikle her çekirdek ailenin veya geniş ailelerin kadın eğitimi çok geridir ve genel toplumun (erkek toplumu) köleliğini aşılardan başka bir amaç taşımaz. ‘Özgür Kadın Enstitüleri’, çağdaş tapınaklar olarak rol oynayabilir. Hazırlamayı düşündüğüm Özgürlük Sosyolojisi adlı savunmamda buna değinmeye çalışacağım. Bir bütün olarak aile konusuna da.”

“Kapitalist modernitenin yıktığı mucizevi büyüleyici yaşamı ancak özgür eş yaşamla, onun sosyalist kişiliği ve toplumsal mücadelesiyle kazanıp paylaşabiliriz. Bunun için çocuk yaşlardan itibaren özellikle kız çocuklarını demokratik modernite kurumlarında özgürlük zihniyetiyle eğitmeyi ve demokratik sosyalist mücadeleyle pratikleşmeyi yaşam tarzımız olarak benimsemeli, bunu özgeleştirmeli ve başarmalıyız.”

Kazanan Kürt halkı ve özgürlük olacaktır

■ HÊLİN ÜMİT

Bir savaşın dünya çapında olmasının geçmişi dünya üzerindeki ilişkilerin nasıl tanımlandığına bağlı olduğunu belirterek içinde bulunduğumuz dünya krizini tanımlamaya başlayabiliriz. İnsanlığa dair ilk yazılı belgelerde dünya savaşları bilinen sınırlar üzerinde gerçekleşiyor ve böyle tanımlanıyordu. İlk yazılı bilgilerin Sümer kaynaklarına dayandırıldığı göz önünde tutulursa, yaklaşık 5 bin yıldır sistemlerin yaşadığı krizlere bağlı hegemonya savaşları yeryüzünde yaşanmıştır diyebiliriz. Toplumsal sorun ve krizlerin ilk olarak nerede, nasıl başladığı konumuzun odağında değildir. Ancak dünya savaş kavramıyla yakından ilgilidir hem sonuç hem de bu krizlerin derinleşme nedeni olarak günümüzde gelmektedir. İlk toplumsal sorun ve krizin nasıl oluştuğunu araştırdığımızda göreceğimiz gibi güncel olarak yaşanan sorun ve krizlerin merkezinde de toplumsal birikime el koyan hegemonun varlığını görürüz. Bu ilk hegemonik çekirdeğe ya da kliğe 'ev hırsızı' dedik. Ana tanrıça kültürünün yarattığı ve demokratik uygarlığın tarihsel mirası olan tarım ve köy devriminin açığa çıkardığı maddi ve manevi birikimlere göz diken egemen erkeklik bu hırsızın kendisi oluyor. Sermaye birikiminin bu ilk halleri günümüzde kapsam ve derinlik kazanmış olarak hızından hiçbir şey kaybetmeden devam ediyor. Sermaye ve iktidarın kümülatif birikimi günümüzde kar topu gibi büyüyerek sürüyor. Kadının geliştirdiği demokratik komünal yaşam sistemine yönelik ilk karşı devrimin sonuçları olarak günümüzdeki savaşları görmek, değerlendirmek bizi daha anlamlı yorumlara taşır. Öyle ki telekomünikasyon teknolojisi ile günlük değişim anlık medyatik yöntemlerle birlikte gelişen iktidar ve sermaye güçlerinin saldırıları akıl sınırlarını zorlayan bir konuma ulaştı. Neolitik devrim karşısında yükselen erkek egemenliğine dayalı devlet ve iktidar uygarlığı kendisini var eden tüm maddi ve manevi insanlık birikimlerini yok etme pahasına saldırılarını sürdürmektedir. İlk örneğini Akad hanedanı Sargon'da gördüğümüz hegemonyacılığın sınırları gözlerinin gördüğü, ellerinin ulaştığı kadardı. Günümüzde ise bu durum tüm yeryüzünü de aşarak gökyüzüne çıkmış görünüyor. Tarihin bir cilvesi olsa gerek belki de bu iktidar ve devletli uygarlık nasıl ki göksel tanrılara dayalı olarak gelişme gösterdiyse yıkımı da yine göklerde gerçekleşecek gibi. Mitolojik anlatımlarda yer alan ve zaman-mekan ayırımına varamadığımız göksel tanrıların savaşları, kapitalist uygarlık aşamasında günümüzde girmiş gibidir. Analitik aklın geldiği aşama sadece dünyayı kıyamet senaryolarına yakınlaştırmıyor. Sadece nükleer savaş sınırlarında gezmiyoruz. Günlük olarak toplum kırım politikaları ile analitik aklın dehşetini yaşıyoruz.

❖ Kürt halkı ve kadınların kaybedecek bir şeyi yoktur. Olsa olsa kazanacakları yeni bir dünya vardır ve Önder Apo'nun soluksuz yürüyüşü ile bunun hakkını elli yılı aşkın bir süredir vermektedir. 3. Dünya Savaşı koşullarında Kürt halkı ve özgürlük mücadelesi kadın özgürlüğüne dayalı, demokratik ve ekolojik bir demokratik modernite sistemini kuracak şansı yakalamıştır.

3. Dünya Savaşı ile hedeflenenler

Bu giriş 3. Dünya Savaşı'nı değerlendirirken sorunumuzun köklerinin oldukça gerilerde olduğunu anımsatmak için yapma gereği duydum. Tarihsel toplum analizlerinden kopuk güncel değerlendirmelerin mantık yapıları oldukça sahte ve anlamsız bir algılama sürecini inşa ediyor ve yaşadıklarımızı doğru değerlendirerek ahlaki tutumumuzun ve politik karar sürecimizin nasıl gelişeceğini muğlaklaştırıyor. Oysa Önder Apo'nun deyimiyle sadece kriz ve kaos değil 'güncel suikast' yaşayan Ortadoğu gerçekliği içinde toplumların sıklıkla bahsedilen ekme ve sudan daha çok kendisini bir çözüme ulaştırma ihtiyacı var. Tüm yaşam parametrelerinde artık sürdürülemez sınırına gelip dayanmış olan bu coğrafya, karşı karşıya kaldığı çözümsüzlük yüzünden intihar çizgisinde seyreden bir varlık haline gelip dayanmış gibidir. Bu benzetmeler ağır olduğunun farkındayım. Fakat kapitalist modernitenin küresel zaferini ilan etmesine rağmen Ortadoğu'ya yaptığı müdahalelerin hep geriye teptiği, insanlığın beşiği olarak adlandırılan bu coğrafyanın teslim olmadığı ama kendisi de olamadığı, çelişkileri en uç ve delice yaşadığı da inkar edilemez. İnsanın insanlaştığı, toplumsal yüceliğin en görkemli hallerinin yaşandığı bu coğrafyanın kendisini hatırlamaya ihtiyacı var. Sahi neydi yücelik? Kutsal sayılan ve ona dokunanları taşa çeviren yaşam ilkeleri nelerdi? Yaşam nasıl olmalıydı ki sahip çıkılsındı? Bu sorular güncel suikast ile karşı karşıya olan yaşamımıza sahip çıkmamız için yol gösterici olabilir.

3. Dünya Savaşı olarak günümüzde giren tespit bize bir kez daha gösteriyor ki insan ve toplum adına kalan değerlere karşı başlatılan karşı devrimci saldırı yeni bir aşamada sürüyor. Bu aşamanın Birinci ve İkinci Dünya Savaşı ile kıyaslanması günümüzde en fazla esas alınan analiz yöntemi oluyor. Her iki dünya savaşının hangi koşullarda ve nasıl sonuçlandığı değerlendirilerek 3. Dünya Savaşı ile hedeflenenler anlaşılmalı. Oysa bilgi içeren bu anlatımlar bize yaşananların anlamını vermiyor. Devlet ve iktidarın temel bir karakteri olan hegemonik özellikler taşıması, kapitalist modernite aşamasında da değişmeden devam ettiği için dönem dönem krizler yaşaması, kendi içinde ve diğer güçler arasında yeniden paylaşım kavgasına girmesi doğasında bulunan bir özellik oluyor. Şimdiye kadar dünya dışında bir yaşam alanı keşfedilmediğine ve hegemonik yayılmanın yeryüzü ile sınırlı olması, yayılmacılığı, sömür-

geciliği, yeni alanlarda kapitalizmin temel yasası olan azami kar kanunu canavarını doyuracak imkanların kalmadığını açığa çıkarmış durumundadır. Bu durum Birinci ve İkinci Dünya Savaşı'nda farklı çareleri gündeme getirmiş, klasik imparatorlukları yıkmaya, yeni sınırlar belirleme ve stratejik enerji hatlarını ele geçirme olarak soluklanmıştır. Fakat gelinen aşamada krizin daha köklü olduğunu Önder Apo, 'konjonktürel değil yapısal' kriz olarak ifadelemiştir. Bu şu anlama geliyor, şimdiye kadar var olan reçetelerle dünya sistemine damgasını vurmuş olan kapitalist modernite kendisini sürdürmez. Fakat çelişki şuradadır ki bu kriz ve bunalımın sahibi olandan çözüm bekleniyor ancak kapitalist sistemin sorunları çözme gibi bir gündemi yoktur, ki çözüm de beklenemez. Dahası buna yeteneği de yoktur. "Köklü değişiklikler yapmak zorundadır" ve gelinen aşamada 3. Dünya Savaşı'nı, kaosunu ya da krizini daha karmaşık, derin, geniş bir zamana yayılmış bir düzeye çekiyor.

Önder Apo devletçi ve iktidarcı uygarlığın bir aşaması olan kapitalist modernite dönemini değerlendirirken, bu dönemin kesinlikle yeni bir uygarlık olarak adlandırılmayacağını ısrarla belirtiyor. Güncel konulara giriş yapmadan önce bu konuya da bir kez daha dikkat çekmek önemlidir. Kendisini diğer uygarlık aşamalarından özenle ayırsa ve biricik olduğunu söylese de kapitalizm, iktidar ve devletli uygarlık aşamasının kriz dönemini teşkil ediyor. Bu bütünlüklü bakış açısına sahip olmadan güncelde yaşanan savaş ve kriz halini anlamak mümkün değildir. Çünkü insanlık toplumunun, dünya üzerinde yaşayan halkların ve hatta tüm eko sistemin bağrındaki yara derindedir ve bu yaranın nerede, nasıl ve en önemlisi de niçin oluştuğunu görmeden tedavi etme, iyileşme sağlama mümkün değildir. Zaferini ilan ettiği 16. yüzyıldan günümüze her yüzyıla bir dünya savaşı sığdırmış olan bu sömürü sisteminin ortaya çıkardığı bilanço bununla sınırlı değildir. El değmemiş hiçbir toprak parçası, yeşil alan bırakmayan bu sistem dokunduğu her şeyi küle çeviriyor, beton yığınına dönüştürüyor, kurutuyor. Bu bağlamda 'lanetli' kavramının hakkını veriyor. Tarım ve köy devriminin eseri olan toplumsallaşma yani insanlaşma yıkıldıkça bunun içinde varlık kazanan birey, bir insan bireyi olmaktan uzaklaşarak yığın, kitle, sürü de denilebilecek başka bir varlığa doğru evrim geçiriyor. Sürekli yaşam fıskıran ve bu haliyle insanlığı olağanüstü düşünce ve duygularla buluşturan doğadan koparıyor. İnsan toplulukları emek gibi yaratıcı bir sürece yabancılaşarak toplumsallık öncesi haline

dönüşüyor. Dahası insan toplulukları hiçbir canlıda görülmeyen bir şekilde birbirine kırdırılarak, daha fazla sömürü ve kar için alan açılıyor. Kapitalist sömürü sistemi yani bir sermaye birikim sistemi olan günümüzdeki aşamaya, uygarlığın krizi, hastalığı olduğu için hiçbir günü savaşı, kansız, sömürsüz, başta kadın olmak üzere toplumun ürettiği değerlerin talanı olmadan gelmemiştir. Şimdi geldiğimiz aşama ise bir nevi tüm bu süreçlerin zirvesini teşkil ediyor. Bu sistem varlığını tüm dünya toplumlarının toplu imhası da başta olmak üzere yeni bir dünya savaşı ile sürdürmeye çalışıyor.

Birinci ve İkinci Dünya Savaşları'nın kapitalist sömürü sistemindeki yeri, geniş çaplı paylaşım savaşları olmaları ve adına ulusal devlet yapılarına dayalı olarak oluşturuluyordu. Sermaye ve iktidar tekelleri sahip oldukları ulus devlet tanrılarına arkalarına alarak savaşmışlar, sınırları belirlemişlerdi. Bu savaşların kurbanları da yine geniş halk toplulukları olmuştu. 3. Dünya Savaşı olarak dile getirdiğimiz gerçeklikte yine böyle bir çelişki ve çatışma olmakla birlikte ulus devlet sınırlarının finans kapital tekellerine yetmediği bir dünya gerçekliği ile karşı karşıyayız. 2000'li yılların başında popüler bir tartışma konusu olan ulus devletlerin artık aşılacağı konusundan bahsetmiyoruz. Bu tartışmanın ağırlıkta kafa karıştırıcı bir rol oynadığı yaşanan gelişmelerle çok daha fazla anlaşıldı. Ulus devletçiliğinin sınırlarını belirlemiş olduğu tekel sermayeciliğinin büyüme ve açılım yapma yani azami kar kanunu sınırlarının ötesinde kendini gerçekleştirme arayışı olarak bu tartışmaların yapıldığı daha iyi anlaşılıyor. Bu anlamda 3. Dünya Savaşı'nın başlangıcını kestirmekte zorlanıyoruz. Ne zaman başladığı, hangi araçlarla yürütüldüğü ve sınırlarının ne kadar olduğu hala tam olarak tanımlanamıyor. Fakat bu süreç finans kapitalizme geçiş ile birlikte ele alınabilir. Bu savaşın dünya ezilen halkları, emekçileri için bir umut kapısı olan Sovyet sosyalizminin yıkılışı ile birlikte yani 90 sonrası ile birlikte yeni bir aşamaya geçtiği söylenebilir. Birer cümle ile ifade ettiğimiz bu konuların her birinin açığa çıkardığı sonuç olduğunu tekrardan hatırlatmalıyım. Kapitalizme alternatif olma arayışı ile açığa çıkan reel sosyalizmin bu şekilde çöküşü sistemin 'benzersizlik' ve 'tarihin sonu' tezleri ile aşılabilir. Mesajlarını berabere getirmişti. Belli ki Sovyetlerin çözümlüşünü bir zafer olarak gören kapitalist sistem temsilcileri, bunun sistemin krizini rahatlatacağını düşünmüşlerdi. Fakat ortaya çıkan

bunalımın derinleşmesi oldu. 90'lar sonrasında dünya çapında kriz ve savaşların yoğunlaşmış olması 3. Dünya savaşının giderek belirginlik kazanan parametrelerini açığa çıkardı.

3. Dünya Savaşı'nın yoğunlaştığı alan Ortadoğu

3. Dünya Savaşı'nın yoğunlaştığı alanların başında Ortadoğu geliyor. Bunun tarihsel ve güncel nedenleri var. Tarihsel nedenler güncel ihtiyaçları da koşulluyor, savaşın bu coğrafyadaki gerçekliğine ışık tutuyor. Dikkat edilirse üzerinden binlerce yıl geçmesine ve her türlü operasyonla karşı karşıya kalmasına rağmen kadının direnişi, erkek egemen kapitalist sömürü sisteminin zafer naralarını soluksuz bırakıyor. Oysa ilk mülkiyet ilişkisinin içerisine alınarak kapitalizm zamanında metaların kraliçesi aşamasına taşınan kadın olgusunun artık dönülemez bir yola girdiği düşünülüyordu. Ortadoğu'da kadın direnişi her dönem yeni formlar kazanarak sürüyor. Kürt kadınının kırk yıllık eşsiz özgürlük direnişi, ana kadın kültürünün öyle kolay silinmeyeceğini, 'jin, jıyan, azadî' formülü ile 21. yüzyılı kadın devrimi yüzyılı yapmaya aday olduğunu, erkek egemen iktidar ve devlet tahtında oturan çağın krallarının tahtını sarsacağını gösterdi. Kürt, Fars, Afgan kadınlar ile bölge ve dünyada yaşayan kadınların göz kamaştırıcı uyanışının yeni bir dünya paradigmasının zemini olduğu tartışma götürmez bir gerçek. İlk kadın devriminin kökleri üzerinden gelişme gösteren bir devrimci gelişmenin erkek egemen uygarlıkla tarihsel ve köklü bir hesaplaşma ile gelişme gösterdiğini görüyoruz. Kapitalist sistemin modern efendilerinin bu gelişmeden ciddi anlamda ürkütüklerini söylemek gerekir. Avrupa kıtasında Protestanlığın gelişimi ile sindirilen mezhep savaşları, Ortadoğu'da tüm canlılığı ile devam ediyor. Dahası toplumsallaşmayla at başı giden inanç sistemlerinin mekanı olması nedeniyle tüm inançlar halkların kendi öz kimliklerini etkili kılması nedeniyle direnişini sürdürüyor. İsrail-Filistin çatışması bitti bitiyor denilen bir aşamada, tüm vahşeti ile yeniden alevlenmesinde bu gerçekliği görmemek mümkün değildir. Sadece bu değil elbette. Şii-Sünni inanç sahiplerinin bölgede etkili olma mücadelesi de en az bin beş yüz yıllık bir geçmişine rağmen şiddetinden hiçbir şey kaybetmeden devam ediyor. Başlangıçta İslam'ın resmi yorumunun dışında kalanların bir nevi kendiliklerini koruma biçimi olarak şekillenen Şiiğin günümüzdeki durumu karşıtlarına benzeşmeyi aşamamıştır. Sonuç mezhepler arası çatışmanın iktidar ve devletçi formlarla sürdürülmesidir. Ortadoğu halklar gerçekliğine uymayan ve kapitalist uygarlık aşamasının bölgeye ihraç ettiği ulus devlet formu altında toplumsal kültürün yaratıcısı toplulukların yaşadıkları trajedileri de bu bağlamda değerlendirerek günümüze gelebiliriz. Bir mücadelede etnik

kimlikler cephesinde yaşanıyor. Ulus devletçiliğin ağırlaştırdığı diğer büyük problemlerden biri de milliyetçilik dininin saldırısıyla varlık buluyor. Önder Apo'nun Ortadoğu'nun 'mezar bekçileri' diye tanımladığı Kürt halkının varlık ve özgürlük sorunu iktidar ve sermaye tekelleşiminin tüm biçimleriyle karşı karşıya kalarak yok oluş sürecini yaşamış birçok etnik yapının son direnişçileri olarak kendisini ortaya koymayı sürdürüyor. Belki de insanlığın ilk dilini, kültür birikimini, inanç biçimlerini yaratarak kabile düzeninde binlerce yıl bu coğrafyada varlık bulan halkı kapitalist modernite döneminde ilk kez yok olmayla karşı karşıya kalmış bulunuyor ki tarihsel toplumun kök hücreleri konumunda bulunması açısından bu saldırılar sadece Kürt halkını değil insanlığın toplumsal hafızasının hedeflendiğini gösteriyor. 3. Dünya Savaşı'nın yoğunlaştığı ve sonuç almak için tüm gücüyle yüklendiği Ortadoğu gerçekliği, tarihsel olarak dincilik, milliyetçilik ve cinsiyetçilikle boğuşurken kapitalizmin üzerinde yükseldiği bilimcilik ile de dize getirilmeye, ele geçirilmeye çalışılıyor.

Açık olan şu ki merkezi hegemonyanın Ortadoğu'dan, önce Avrupa'ya sonrasında Avrupa modernitesinin bir uzantısı olarak Amerika kıtasına kayması ile birlikte Ortadoğu'nun fethedilmesi hep büyük önem taşımıştır. Ortadoğu'da hakimiyeti kuramayan hiçbir güç, ne kadar güçlü olursa olsun kendisini güvende hissedememiş ve erkek egemenliğinin kadın varlığı karşısında yaşadığı komplekse benzer bir ruh halinden kurtulamamıştır. Tüm büyüklük gösterilerine rağmen Ortadoğu kültürü karşısında yaşanan bu güvenlikli olamama hali, istikrarlı biçimde neden bu coğrafyayı yeniden yeniden ele geçirme hırasının tarihsel bir nedeni. Dünya hegemonyası kurmak isteyenler Büyük İskender'de olduğu gibi Ortadoğu seferlerini gerçekleştirmek ve mu-

vaffak olmak zorundadır. Burada çok fazla Ortadoğu merkezli düşündüğümüz eleştirisi gelebilir fakat kalbinde Mezopotamya'nın olduğu coğrafya insanlık açısından dün olduğu gibi günümüzde de stratejik önemdedir. Bir kez daha belirtmek gerekirse dünya sistemindeki hegemonya kayışının üzerinden geçen yüzlerce yıla rağmen kapitalist modernitenin Ortadoğu'ya müdahaleleri sonuç alamamıştır. Bunu kültürel toplum karşısındaki konumu itibarıyla ifade ettiğimi belirtmeliyim. Yoksa Ortadoğu'da yaşayan halklar, toplumlar, bu topraklar üzerinde varlık bulmuş değerler en zayıf halini yaşıyor. Her halde intihar halinden daha ağır bir durum olamaz. Fakat tüm bunlara rağmen teslim olmuyor, kendisi olarak kalmakta ısrar ediyor. Kapitalist moderniteye eklenme çabalarını da başaramıyor. 3. Dünya Savaşı'nın ana çelişmesini bu bağlamda görmek yapısal kriz içinde çıkmazı yaşayan egemen güçlerin neden Ortadoğu'da savaşı gündemleştirdiklerini daha doğru anlamlandırmamıza yardımcı olacaktır. Şöyle ki iki bloklu bir dünyadan bahsetmiyoruz. Birbirine alternatif olduğunu iddia ederek kümelenen bir dünya gerçekliği yoktur. Çıkar grupları ve sermaye bölüşümündeki payını attırmak için kurulan ittifaklar var olsa da böyle ikiye yarılmış bir dünya toplum gerçekliğinden bahsedemeyiz. Aynı dünya hegemonik sistemi içinde daha fazla pay isteyen ya da kapitalist modernitenin çözülen ilişkilerini kendisi açısından fırsata çevirerek neo-sömürgeci emellere kapılan güçlerden bahsedebiliriz. Çok zorlarsak dünya hegemonu olmak isteyenlerle bölgesel em-

peryal güç oluşturma arayışında kiler vardır diyebiliriz. Güncel olarak gündeme giren çoklu merkez tartışmalarına bu perspektiften bakılırsa belki bir anlam taşıyabilir. ABD-İngiltere-İsrail, Avrupa ülkeleri, Rusya-Çin ve beraberindekiler gibi gruplandırmalar, dünya ekonomisinde yükselen güçlerin varlığı tarzındaki tartışmalar bu dünya savaşının öne çıkan aktörlerini ve kısa, orta ve nihai hedeflerini kavramaya yardımcı olabilir. Fakat hala kapitalist sistemin hegemonyası ABD liderliğindedir. Merkezi uygarlık sisteminde hegemonya krizi yaşansa da hegemonik kaymanın nasıl ve hangi alana olacağı netleşmemiştir. Demokratik uygarlık paradigmasının ışığında içinde bulunduğumuz 3. Dünya Savaşı'nı yorumladığımızda göreceğimiz ana gerçeklik ise ne kadar parçalı ve örgütsüz olsa da çatışmanın demokratik uygarlık ile devlet ve iktidarcı uygarlık güçleri arasında geçtiğidir. Yapısal krizin çözümsüzlüğü yeni sistem arayışlarını güçlendirir ve başat hale getirirken bu savaşın ilk hedefinin Önder Apo olması ve uluslararası komployu birleşerek gerçekleştirdikleri ortadadır. Kürdistan'ın en küçük parçası olan Rojava Devrimi'nin içeriğini boşaltmak ve yenilgiye uğratmak için dört bir koldan kuşatılmasının başka bir karşılığı yoktur. Rojava Devrimi'nin en temel özelliği kapitalist ilişkilere aldığı paradigmatik tavırdır. İnsanlığın gördüğü en azılı katil sürüsünü yine insanlık adına yenilgiye uğratan Kuzey Doğu Suriye halklarının, Arapların, Süryanilerin, Kürtlerin üzerine Türk ulus devletini ve DAİŞ çetelerinden bozma orduları salan yine bu sis-

temin sahipleridir. Türkiye'nin demokratikleşerek Kürt varlığını tanımamasına ramak kala buna izin vermeyen ve Kürt soykırımına yeşil ışık yakan da aynı güçlerdir. Birinci Dünya Savaşı'nın krizli ortamında kapitalist sisteme alternatif bir Ekim Devrimi ile karşılaşan kapitalist güçler, Ortadoğu'nun kalbinde gerçekleşecek yeni sistemsel çıkışın temsil ettikleri sınıf ve iktidar güçleri açısından tarihsel bir yenilgi olduğunu, dünyanın çehresini değiştireceğini, yeni ilişki ve yaşam formlarını açığa çıkaracağını görebilen hareket etmekte ısrarlıdır. Kısacası ana çelişki ve bölümlenmenin demokratik uygarlığı oluşturan unsurlarla iktidar ve sermaye tekellerine dayalı gelişme gösteren kapitalist sistem arasında olduğunu biliyoruz.

Kapitalist modernitenin hegemon çekirdek gücü İsrail'dir

Şimdi dünya kapitalist hegemonyasının yeni bir saldırı aşaması olarak 3. Dünya Savaşı'nı tartışıyoruz. Küçük bir hatırlatma yapmak gerekirse 1990 sonrası gündeme giren Yeni Dünya Düzeni'ne ilişkin tartışmalar çok yoğun ve dünya düzeninin şekillendirilmesinde Ortadoğu'ya müdahalelerin planlamalarına girilmişti. Güncel olarak yaşadıklarımızdan 'her şeye şekil veren bir gizli elden' bahsettiğimiz sonucu çıkmasın. Yalnız özellikle 2. Dünya Savaşı ile birlikte bir küçük İsrail devletine giden yolun açılması ile kapitalist sistemin 'motor' gücü de diyebileceğimiz Yahudi sermayesinin, bu sistemin tüm gücünü kullanarak bölgeye daha

fazla yükleneyeceği anlaşılıyordu. Ahlaki ve politik bir tutum olarak anti-semitizm karşıtı olduğumuz biliniyor. Yahudi toplumunun bilge yönünden ve bir Ortadoğu toplumu olduğundan da şüphe edilemez. Fakat kapitalist sistemin sermaye gücünü oluşturan Yahudi egemen sınıflarının, kendisi de milliyetçi dinciliğin atası olan inanç sistemine de dayanarak bölge hegemonluğunu geliştirmeye çalıştığı açıktır. Günümüzün İsrail'i, kapitalist modernitenin Ortadoğu egemenliğinin çekirdek gücüdür ve bu gücü kabul ettirene kadar da durmayacağı anlaşılmaktadır. Bunun için şimdiye kadar birçok operasyon yapıldı. Dikkat edilirse Irak'a müdahale bununla ilişkililiydi. Suriye'yi birbirine katan ve parçalara bölen DAİŞ saldırısının amacının da yine bu temelde planlandığı anlaşılıyor. Birinci Dünya Savaşı'ndan 1948'e kadar geçen süreç İsrail'in kuruluşuna göre kurgulanırken, 1990 sonrası yaşanan gelişmeler İsrail'in güvenliği temelinde inşa edilen bir Ortadoğu sahası olmaktadır. TC devletinin kuruluşunun da şimdi üstlendiği misyonun da bununla yakın ilişki içinde olduğunu unutmamalıyız. Yine Başûrê Kurdistan'da bir küçük Kürt ulus devletçiliği planı da bu güvenlik konseptinin bir parçası olarak geliştirildi. Kürdistan Özgürlük Hareketi'nin inisiyatifini kırmak kadar Türkiye'yi dengelemek açısından da böyle bir projenin yapıldığı belirtilebilir.

Şimdi İsrail saldırganlığının nasıl ve nerede duracağı sorusu zihinleri meşgul ediyor. Her geçen gün artan bir saldırganlıkla bölgedeki güçleri savaşın içine çekmeye çalışırken, diğer yandan Ortadoğu'nun hegemonik gücü olduğunu da ilan ediyor. İran'ın evinde gerçekleşen saldırılar, etkinlik kurduğu alanlarda gerçekleştirdiği suikastlar, yine İran'la bağlantısı bilinen güçlerle açıktan girdiği savaş İran'ı düşürmeden ya da hıza çekmeden durmayacağını

- ❖ Yapısal krizin çözümsüzlüğü yeni sistem arayışlarını güçlendirir ve başat hale getirirken bu savaşın ilk hedefinin Önder Apo olması ve uluslararası komployu birleşerek gerçekleştirdikleri ortadadır. Kürdistan'ın en küçük parçası olan Rojava Devrimi'nin içeriğini boşaltmak ve yenilgiye uğratmak için dört bir koldan kuşatılmasının başka bir karşılığı yoktur.

gösteriyor. Bölgesel güç iddiasında olan İran devletinin çok yönlü kuşatmaya alındığı görülüyor. İsrail'in Hamas faaliyetlerini gerekçe göstererek Gazze'ye, Filistin topraklarına yönelik gerçekleştirdiği kıyım, saldırılar aralıksız devam ederken ve Filistin halkı Arap halklarının gözü önünde soykırımdan geçirilirken dikkat edilirse ciddi hiçbir engel ile karşılaşmamaktadır. Arap ülkelerinin, küçük ulus devletlerle kapitalist sisteme bağlanmış olması özünde bu sistemin merkezinde yer alan sermaye güçlerine yani İsrail'i oluşturan egemen sınıflara bağlanmış olduklarını ortaya koymaktadır. Ulus devlet ve milliyetçilik dininin çoktan Hz. Muhammed'in inanç sisteminin yerini aldığı ve kendisine ihanet edildiğinin göstergesi olduğunu rahatlıkla söyleyebiliriz. İslam inancının atası olduklarına dayanarak kendilerine 'kavmi necip' yani soylu, yüce millet sıfatını layık gören Arap toplumundan geriye petrol gelirlerini uluslararası sermayeye peşkeş çeken bir işbirlikçi egemen sınıf ile ekonomik, sosyal, demokratikleşme sorunu yaşayan toplum parçacıkları kalmış gibidir. Bu nedenle Filistin halkının kendi kaderine terk edildiğini ve bölge ulus devletlerin çıkarlarının bir nesnesine dönüştürüldüğünü söyleyebiliriz. Türkiye'nin bu noktadaki konumu özellikle muğlaklaştırılıyor. Oysa binlerce çocuk, kadın ve masum insanın dünyanın gözü önünde İsrail zulmüyle karşı karşıya kalmasına yol açan güçlerin başında Türkiye geliyor. Türk ulus devletinin kuruluşu, İsrail'i tanıyan ilk devlet olması gibi nedenlerden bahsetmiyoruz. Dikkat edilirse AKP-MHP yönetimindeki Türkiye'nin tüm aşırılıklarının uluslararası sistem tarafından tolere edilmesi durumu yaşanıyor. Bunun temel nedeni özellikle AKP döneminde şahlanmış olan Anadolu sermayesinin Yahudi sermayesi ile kurduğu ilişkiden kaynaklanıyor. Bir diğer önemli nedeni Kürt kartı ile Türkiye'ye kapalı ya da açık bir biçimde tüm taleplerini kabul ettiriyor olmaları. Üçüncü ve önemli bir durum ise kırım-soykırım politikalarındaki uygulama benzerlikleridir. AKP-MHP hükümetinin Türkiye'yi Kürt halkının varlık ve özgürlük savaşımı karşısında en kurlsız ve kirli savaşın içine iterek İsrail'in Filistin halkı üzerindeki politikalarına meşruluk kazandırdıklarını kim yadsıyabilir ki? Ayrıca AKP'nin iktidara getirilmesindeki en önemli neden Ortadoğu'daki radikal İslam unsurlarını etkisizleştirme ve yerine kapitalist sistemle bütünleşen ılımlı İslam projesinin liderliğini yapması olarak belirlenmiştir. Bu bilfiil Erdoğan tarafından dile getirilen proje olma gerçekliği oluyor. 7 Eylül'de Hamas'ın İsrail'e gerçekleştirdiği provokatif saldırının fikir babası olduğu, akıl verdiği, yol gösterdiği ve bununla Ortadoğu savaşında kendisine alan kazanmak istediği tezi mutlaka ciddiye alınmalıdır. Benzer bir iddiayı Hamas lideri Haniye'nin İran'da bir suikastla öldürülmesi olayı için de dile getirenler, bir zincirin halkalarından bahsediyor. İran'ı yıkmadan, dize getirmeden İsrail'in Ortadoğu'nun hegemonik gücü olduğu dile getirilemez. Yine 3. Dünya Savaşı'nın amacı olan

❖ AKP bir savaş hükümetidir ve Ortadoğu savaşının en aktif taraflarındandır. Bu savaştan iki beklentisi vardır. İlki Kürt halkının varlık ve özgürlük savaşını tasfiye etmek ve Kürt halkının soykırım sürecini tamamlamaktır. İkincisi Ortadoğu'da dengeler hatta sınırlar yeniden belirlenirken başta enerji kaynakları ve yolları olmak üzere payını büyütürken küresel pazarda daha fazla yer almaktır.

İsrail'in güvenliğini sağlamak mümkün hale gelemeyiz. Dikkat edilirse şimdi Lübnan, Lübnan'daki Hizbullah faaliyetleri hedeflenerek İran devletinin kolu kanadı kırılmaya çalışılıyor. İran yönetimi tahriklere gelmemek için direnç içinde olsa da 'savaşı kendi toprakları dışında sürdürme stratejisi' ortadan kaldırılarak doğrudan savaşa çekilmek isteniyor.

3. Dünya Savaşı'nda Türk ulus devletinin rolü

Ortadoğu'nun sanki değil, gerçekten bir yangın yerine döndüğü, on yıl önce başlatılan vekalet savaşlarının DAİŞ'in Reqa yenilgisinden sonra tamamlandığı ve bölgedeki aktörlerin doğrudan savaşın içine girdiği bir dönemin içinde geçiyoruz. O günün koşullarında yaptığımız bu tespitlerin isabetli olduğu ortaya çıktı. Günümüzün öne çıkan kavramı 'Hibrit' savaşlarıdır. Dikkat edilirse geçmişin düzenli ordu savaşlarının yerini istihbarat, paramiliter yapılar ile kontrgerilla taktikleri aldı. Sadece toplumsal hareketlere karşı değil devletlerin birbirine karşı yürüttüğü savaşta da gayri nizami harp taktikleri öne çıktı. Çünkü günümüzde, toplumların ulaştığı düzey klasik savaş yürütmeye izin vermiyor. Bunun için çok gerekli olan 'terörizm' tanımı öne çıkarılarak savaşlar yürütülüyor. Reel sosyalizmin yıkılışından sonra saldırılarını yürütmek için yeni düşman hedefleri belirleme ihtiyacı duyan küresel kapitalist sistem önce Taliban ve El Kaide'yi, ardından DAİŞ'i, şimdilerde İsrail için Hamas'ı açığa çıkardı. Hamas'ın FKÖ karşısına nasıl çıkarıldığı bilinen bir durum. Geçen yıl ABD Başkanı Biden'in terörizm tanımlamasına Ukrayna savaşıyla birlikte Rusya ve zaten nükleer çalışmaları dolayısıyla listede olan İran ve Kuzey Kore'de eklendi. Bu durum Ortadoğu

merkezli yürüyen dünya savaşında uluslararası hiçbir kurumun karşı çıkamayacağı bir pozisyon yaratıyor.

Türk ulus devletinin 3. Dünya Savaşı'nda önemli bir rolü olduğunu vurgulamaya çalıştık. Bu rolünü bölgedeki etkinliğini daha fazla arttırmak için pazarladığını da vurgulamak gerekir. Küresel sistemle ilişkileri hiç yoktur diyemeyiz. Ancak bunların çıkar ilişkileri olduğu çok açıktır. Kürt halkının varlık ve özgürlük mücadelesi karşısındaki konumu Türk ulus devletinin yönelmek istediği bölgesel güç olma istemini oldukça hassas hale getirmektedir. Başta bölgedeki ulus devletlerle kurduğu ilişkiler olmak üzere uluslararası ilişkilerde Kürt halkına karşı yürüttüğü soykırım saldırılarına destek istemekte, onay beklemektedir. Bu durumu onu en kullanılabilir bir enstrüman haline dönüştürmüştür. Dünya medyasında bu kadar yer alması ne kadar ruh hallerini okşasa da, gösteriş ve şaşa ile Türkiye toplumunda 'başarılı' imaj çizmeye çalışsalar da Türk ulus devleti ciddi bir yıkımı yaşamaktadır. Toplumsal sorunlardan bahsetmeyeceğim. Demokratikleşme sorunlarını tartışmak artık bir anlam taşımıyor. Ekonomik kriz herkesin dilindedir. Türkiye ve Kürdistan toplumları '9 yaşındaki Narin' ile birlikte boğulmuş bir toplum haline dönüşmüştür. Narin'in yaşadıkları ve yaşamadıkları Türkiye gerçekliğidir. Kürt halkının varlık ve özgürlük savaşını tasfiye etmek için cumhuriyet tarihinin en kurlsız, kirli, topyekun ve karanlık savaş yaşanmaktadır. AKP bir savaş hükümetidir ve Ortadoğu savaşının en aktif taraflarındandır. Bu savaştan iki beklentisi vardır. İlki Kürt halkının varlık ve özgürlük savaşını tasfiye etmek ve Kürt halkının soykırım sürecini tamamlamaktır. İkincisi Ortadoğu'da dengeler hatta sınırlar yeniden belir-

lenirken başta enerji kaynakları ve yolları olmak üzere payını büyütürken küresel pazarda daha fazla yer almaktır. Erdoğan yönetiminin her iki başlıktaki iddiaları Türk ulus devletini uçurumun kenarına getirmiş ve kendi tarihinin en tehlikeli mecrasına sokmuştur. Enerji kaynakları ve yolları üzerinde hakimiyet kurma iddia ve çabasının 'aşırı' bulunduğunu biliyoruz. Eğer şimdi karşısında ciddi bir engel çıkarılmıyorsa bu İsrail'in ve onun sonuna kadar arkasında duran ABD öncülüğündeki küresel güçlerin hesapları nedeniyledir. Fakat bu durumun çok uzun süreceği beklenmemelidir. İlk iddiası ise 1923'den günümüze yüz yıllık cumhuriyetin nihai hedefiydi. Bu konuda sonuç alması ise beklenmemelidir. Irak ile içine girmiş olduğu ilişkilerin sonuç alıcı olması biraz da İran'ın konumuyla bağlantılı gelişme gösterecektir. İran devleti şimdiki gibi kalacaksa Irak ile kurduğu ilişkilerden birkaç açıdan yararlanabilir. Fakat Kürt halkının soykırımını tamamlamak için İran ile içine gireceği yakınlaşma kendisine pahalıya patlayacaktır. Bu konuda İran'ın Türkiye üzerinden uluslararası sistemle uzlaşma istemi olsa bile pozisyonu buna izin vermeyecektir. BRICS macerasının önemli sonuçları olacağını söyleyebiliriz.

Ortadoğu'da cereyan eden 3. Dünya Savaşı içerisinde Kürt halkı ve Özgürlük Mücadelesi'nin, Kürdistan'ın kaybeden taraf olmayacağı ise kesindir. Bu tespiti savaş çok tercih ettiğimizden değil savaşın tek seçenek olarak bırakıldığı için yaptığımızı belirtmeliyim. Zorunluluk ve özgürlük ilişkisini ahlaki temelde kuruyorum. İnsan olarak varlığımızın sürmesi özgürlüğümüze, özgürlüğümüze ise savaşmamıza bağlı. Bu ahlaki ilke yani boyun eğmeme, kula kulluk etmeme, yaşam olarak önümüze sürülenin yaşam değil ken-

dini yitirme olması gerçekliği 3. Dünya Savaşı içerisindeki duygusal refleksleri şekillendiriyor. İki kelimelik bir tespiti açığa çıkardığı bu görkemli direniş ve diriliş hikayesinin günümüzde açığa çıkardığı sonuçlar tek bir hamleyle değil, her adımda zaferi yaratarak ilerlediğini ortaya koyuyor. Gerçekten PKK'nin ortaya çıkardığı gelişmeleri görmeyenler ya kör ya da bilinçli çarpıtma görevi ile hareket edenler oluyor.

Kürdistan ve Kürt halkı, Önder Apo'nun belirttiği gibi erkek egemenliğine dayalı devlet ve iktidar uygarlığının en çok sillesini yiyen bir gerçekliği temsil ediyor. Bu durum ulus devlet dönemi de diyebileceğimiz kapitalist modernite aşamasında da devam etmiştir. Kürt halkı maddi ve manevi olarak ağır bir yıkım yaşamış, artık kendisine gelemeyen denilerek mezarı bile kazılmıştır. Bu sınıflı-devletçi uygarlığın kaybedeni olmuşlar, adeta Marks'ın işçiler için söylediği 'zincirlerinden başka kaybedecek bir şeyi olmayan' sıfatını en fazla hak eden konuma getirilmişlerdir. Kısacası Kürt halkı ve kadınların kaybedecek bir şeyi yoktur. Olsa olsa kazanacakları yeni bir dünya vardır ve Önder Apo'nun soluksuz yürüyüşü ile bunun hakkını elli yılı aşkın bir süredir vermektedir. 3. Dünya Savaşı koşullarında Kürt halkı ve özgürlük mücadelesi kadın özgürlüğüne dayalı, demokratik ve ekolojik bir demokratik modernite sistemini kuracak şans yakalamıştır. Nasıl ki Birinci Dünya Savaşı'nın koşullarında Ekim Devrimi doğmuş, İkinci Dünya Savaşı'nda ulusal kurtuluş savaşları belirli bir sonuca ulaşmışsa 3. Dünya Savaşı koşullarından da küresel çapta etkili olacak özgürlük sisteminin doğuşu gerçekleştirilebilir. Bunun fırsatları vardır. Bilinci oluşmuştur. Klasik bir tanımlamayla devrimin objektif ve sübjektif koşulları kesinlikle ortaya çıkmıştır. Başta ilk ezilen ulus, cins ve sınıf olarak kadınlar olmak üzere halklar, emekçiler, özgürlük arayışçıları ekmek ve sudan daha fazla bu devrimin ihtiyacını duymaktadır. Yeter ki karşı devrimci güçleri iyi tanıyalım, örgütlenelim. İktidar ve devlet güçlerinin bulunduğu her yeri direniş alanına çevirelim.

Yazının giriş bölümü 32. sayfada...

Soykırımcı TC Devleti, Irak hükümeti ve ihanetçi Barzani ailesinin Güney Kürdistan'da yürüttüğü bu doğrudan askeri işgal ve ilhaka, sömürgeci, faşist saldırılara, baskı-ışkence ve katliamlara karşı Kürdistan Özgürlük Gerillası ve yurtsever Kürdistan halkı yiğitçe direnmekte ve bu direnişte büyük bedeller ödemektedir. Bu vahşi saldırılar sonucunda kadından, erkeğine, yaşlısından gencine çocuğuna varınca kadar onlarca sivil yaşamını kaybetmekte ya da yaralanarak organlarını yitirmektedirler.

TC ve Barzani ailesinin Irak hükümetinin onayını alarak işledikleri insanlık ve savaş suçlarını Kürdistan ve bölge haklarına, dünya insanlığına duyurmayı insanlık görevi olarak kabul eden Özgür Basın ise, yürütülen sömürgeci, soykırımcı faşist saldırıların doğrudan hedefleri arasında yer almaya devam etmektedir. Kürdistan'ın diğer parçalarında ve yurt dışında olduğu gibi, Güney Kürdistan'ın her yerinde açık saldırıların hedefi halindedir. Bunun bir sonucu olarak alındıkları işkence merkezlerinden geçirilerek zindanlara alınanlar, haber yapması yasaklananlar olduğu gibi, bilinçli hedefler haline getirilerek katledilenler de olmaktadır. Silemanî de Barzani ailesinin çetelerince katledilen Nagihan Akarsel bunların arasında yerini almıştı. Şimdi bu cinayetlere yenileri eklendi; Zap'ta Rosîda Mêrdîn, Silemanî de Gülistan Tara ve Hêro Bahadîn katledildiler. Birlikte aynı araçta bulunan basın-yayın çalışmalarını yürüten arkadaşları arasında yaralananlar da oldu.

1990'larda Bakurê Kurdistan, Türkiye metropoller ve aynı şekilde hain Barzani ailesi de dahil edilerek Başûrê Kurdistan'ın da bir parçası haline getirilmeye çalışıldığı soykırımcı topyekun özel kirlî savaşın tırmandırıldığı bir dönemde Özgür Basın doğrudan saldırıların hedefi haline gelmişti. O süreçte, Özgür Basını hedef alanlar tırmanışa geçen sömürgeci vahşetin, topluma ve dünya insanlığına ulaştırılmasının ancak bu şekilde engellenebileceğini düşünmüşlerdi. Önerilerine koymuş oldukları bu hedefe ulaşabilmek için tüm imkanlarını seferber etmişlerdi. Özel kanunlar çıkarılarak, basın-yayın organları tamamen devlet kontrolü altına alınmıştı. Devlet güçlerine basın-yayın organlarının basımının, dağıtımının engellenmesi için ne gerekiyorsa yapılmasını sağlayacak her türlü hareket serbestliğine, yetki kullanımına imkan sunulmuştu. Bunlar arasında cinayet, bombalama, insan kaçırma, zindanlara atma, işkence, sürgün, sansür gibi faşist yönelimler de vardı. TC Devleti o günün koşullarında oluşturduğu böyle bir konsepti kendisi için temel bir politika haline getirmişti. Bunun bir sonucu olarak da Musa Anter, Cengiz Altun, Hafız Akdemir, Ferhat Tepe ve daha onlarca Özgür Basın emekçisi katledilmiş, yaralanmış, işkencelerden geçirilerek zindanlara alınmış, ağır hapis cezalarına çarptırılmıştı. Gazeteler, dergiler kapatılmış çıkan yayınlara da sansür getirilmişti. Gazete binaları bombalanmış, dağıtım araçları, bayiler yakılmıştı. TC Devleti Kürdistan'da, Türkiye metropollerinde yaygın ve etkin kıldığı tüm bu yönelimlerini uluslararası güçlerin onay ve desteği ile yerine getirmişti.

❖ Gülistan Tara ve Rosîda Mêrdîn daha çok genç yaşlardan itibaren tercihlerini bu yönde yaparak, bu öze bağlı bir bilinçle yaşamayı kendilerine esas aldılar. Yönlerini özgürlükten yana belirleyerek, uğruna mücadeleye katıldılar.

Soykırımcı TC Devleti'nin tüm bu yönelimlerine rağmen, Özgür Basın "Gerçekler Karanlıkta Kalmayacak" şiarıyla önüne çıkarılan engelleri aşarak, üstlendiği tarihi görev ve sorumluluklarının gereklerini yerine getirmişti. Hatta denilebilir ki, dönemin en devrimci faaliyetlerinden biri olarak tarihteki yerini almıştı. Kuşkusuz bunun ortaya çıkardığı sonuçlar da olmuştu. Bu sonuçlar sadece gerçeklerin karanlık kalmasının önüne geçilmesiyle sınır değildi. Toplumsal bilinç ve buna dayalı bir tarih yazımını ortaya çıkarmıştı. Toplumun bu bilinçle oluşan ruhsal ve moral değerlerle donanımlı kılınmasını sağlamıştı. Yeni nesillerin edindiği değer ölçülerine göre bir yaşam çizgisine kavuşmasında etkin bir rol oynamıştı. Böylece tarihin yönü ve geleceğin belirlenmesinde, her hangi bir boşluğun oluşmasına imkan tanımayarak, en etkin güçlerden biri olarak insanlık ve tarih nezdinde hak ettiği yeri almıştı.

Gülistan Tara ve Rosîda Mêrdîn

Bugün hiç kimse Özgür Basın'ın 1990'lı yıllarda oynadığı bu rolü inkar edemez. Yine bugün Kürdistan özgürlük bilincinin topluma taşınması ve bugünlere ulaştırılmasında Özgür Basın'ın oynadığı bu rolü görmezden gelemeyiz. Gülistan Tara (Gülistan Tekik) ve Rosîda Mêrdîn (Emine Demir) de yaşanan böyle bir toplumsal ve şekillenmiş içerisinde yer aldılar, oluşan moral değerlerin temsilini kendi şahıslarında somutlaştırarak bir vücuda, bedene kavuşturdular.

Gülistan Êlih'de, Rosîda Mêrdîn Qoser'de yaşama gözlerini açmışlardı. Kürdistan yurtseverliğinin gelişkin olduğu bu her iki Kürdistan kentinde Apocu Hareket ve düşünce yapısı, toplumun ruhsal şekillenmesi ve sahip olduğu moral değerlerin oluşumunda en temel etkenleri oluşturmaktaydı. Onun içindir ki, sürekli olarak soykırımcı TC Devleti'nin hedefinde olan Kürdistan kentleri arasında yer almaktaydılar ve 12 Eylül 1980 askeri faşist darbesi öncesi ve sonrasında olduğu gibi, 1990'lı yıllarda da bu özelliklerini korudular. Bu özellikleri nedeniyle soykırımcı TC Devleti'nin özel kirlî savaşını topyekun imha savaşına dönüştürdüğü 1990'lı yıllarda sömürgeci-faşist baskının en fazla yoğunlaştığı Kürdistan kentlerinden oldular. Fakat buna karşı Kürdistan yurtseverliğinin direnişe dönüştüğü, savunulduğu kentler haline gelmekten ve bu uğurda büyük bedeller ödemeyi göze almaktan da geri kalmadılar; ağır hakaretlere uğradılar, işkencelerden geçtiler, zindanlara alındılar, kadını ve erkeğiyle, çocuğu, genci ve yaşlısıyla bedenlerinin toprağa düşmesinden hiçbir şekilde tereddüt etmediler.

Êlih ve Qoser bu temel özelliklerini, soykırımcı TC Devleti'nin asimilasyoncu ve imhacı saldırıları karşısında korudukları gibi, kızları ve oğullarıyla o topraklarda doğan evlatlarını özlerine bağlı kalarak büyütmenin onurunu yaşadılar.

Gülistan Tara ve Rosîda Mêrdîn daha çok genç yaşlardan itibaren tercihlerini bu yönde yaparak, bu öze bağlı bir bilinçle yaşamayı kendilerine esas aldılar. Yönlerini özgürlükten yana belirleyerek, uğ-

runa mücadeleye katıldılar. Böylece gerçeklik içerisinde Gülistan Tara, Önder Apo'nun uluslararası komplotu ile rehine olarak alınıp soykırımcı TC Devleti'ne teslim edilmesi karşısında ülkesini seven, halkına bağlı ve Apocu Harekete inanan her Kürdistanlı gibi öfkelerini dile getirmekten, harekete geçmekten geri kalmadı. Önder Apo'nun fparadigması telemine kendini eğitti, güçlendirdi ve Özgür Basın çalışmalarında örnek alınan bir öncü haline getirdi. Hiçbir ayırımı gözetmeden görev ve sorumluluklar üstlendi.

Rosîda Mêrdîn de, farklı Kürdistan kentlerinden olmalarına ve birbirlerini tanınamalarına rağmen Gülistan Tara ile aynı nedenlerden yola çıkarak, tercihini özgürlük ve uğurda yürütülen mücadeleden yana belirledi. Özgür Basın çalışmalarına katıldı. Azadiya Welat Gazetesi'nin yazı işleri müdürlüğü görev ve sorumluluğunu üstlendi. Karşılaştığı tüm zorluklara, tehditlere, hakkında sömürgeci mahkemelerin açtığı "davalara" rağmen üstlendiği görev ve sorumluluğun gereklerini layıkıyla yerine getirmekte ısrarlı oldu. Üstlendiği bu görev ve sorumlulukları yerine getirme koşulları ortadan kalkınca yönünü hep hayalini kurduğu Kürdistan Özgürlük dağlarına çevirmekten geri kalmadı.

Rosîda Mêrdîn Kürdistan özgürlük dağlarına ulaştığında Özgür Basın çalışmalarında yer aldı, deney ve birikimlerini arkadaşlara taşımaktan geri kalmadı. Gülistan Tara ile yolları çakıştı. Birlikte çalıştılar. Üstlendiği görev ve sorumlulukları hep en iyi şekilde yerine getirmeyi esas aldı. Savaşın en sıcak alanlarında çalışmalarını yürüttü.

Gülistan Tara, Rosîda Mêrdîn ve bugün sayısı on binlere varan öncüsünün yürüttüğü Kürdistan halkının gönül verdiği, sahiplendiği mücadelenin yakalamış olduğu gelişme düzeyi karşısında, uluslararası komplocu güçlerin desteğini arkasına alan soykırımcı TC Devleti ve hain Barzani ailesi 1990'lı yıllarda olduğu gibi birlikte yürüttükleri özel-kirlî savaşlarını topyekun bir imha savaşına haline getirerek hedeflerine ulaşmak istemektedirler. Bunun için de tüm güçleriyle harekete geçmişlerdir. Hedeflerinde Önder Apo, PKK ve yurtsever Kürdistan halkı vardır. Asıl olarak önlerinde engel olarak gördükleri ve korktukları da bunlardır, bunlara dayalı olarak gelişen mücadele gerçekliğinin açığa çıkardığı gelişmelerdir. O nedenle de bu engelleri aşmak ve önlerine başka engellerin çıkmaması için, aldıkları onay ve verilen desteğe güvenerek hiçbir kural kaide tanımadan savaş ve insanlık suçlarını işlemeye devam etmektedirler. Özgür Basına yönelik yapılan saldırılar; işkenceler, zindanlara atılmalar, çıkarıldıkları "mahkemelerde" verilen ağır hapis "cezaraları", kaçırılmalar, öldürülmeler, tehditler, yasaklamalar vb. hep bu saldırılar içerisinde yer almaktadır. Eğer bu özel-kirlî savaş saldırılarında sonuç alırlarsa hedeflerine ulaşabileceklerini düşünmektedirler.

Soykırımcı TC Devleti ve hain Barzani ailesini böyle düşünmeye götüren de 1990'lı yıllarda topyekun hale getirildikleri özel-kirlî savaşlarında istedikleri sonuca ulaşmamış olmalarından çıkardıkları

sonuçlardır. Ve çıkardıkları bu sonuçlar arasında Özgür Basın'ın oynamış olduğu rol de yer almaktadır. 1990'lı yıllarda Özgür Basın yasaklama, işkence, katletme, kaçırılma, bombalama, yakma gibi her türden baskı karşısında göğüs gemiş ve rolünü oynamıştı. Yaptığı haber, yayınladığı belge ve görüntülerle Kürdistan özel kirlî savaş vahşetini Kürdistan ve Türkiye halklarının, dünya insanlığının gözleri önüne sermişti. Yine Kürdistan'da yürütülen özel kirlî savaşta kullanılan araçları ve bunların kimler tarafından TC Devletine verildiğini deşifre etmişti. Bunların bir sonucu olarak da gerek iç gerekse de uluslararası alanda TC ve destekçilerine karşı tepkiler gelişmişti.

Günümüzde de soykırımcı, sömürgeci TC Devleti tarafından tırmandırılan topyekun imha saldırılarına dönüşen özel-kirlî savaş karşısında Özgür Basın rolünü oynamaktadır. Kullanılan kimyasal ve yasaklı silahların, taktik nükleer bombaların kullanılması, insanların katledilmesi, yaralanmalar, yakılan-yıkılan köyler, yok edilen ormanlar ve canlı yaşam, kirlenilen temiz su kaynakları, işkenceden geçirilenler, hakarete uğrayanlar ve tüm bunlara karşı gerillanın direnişi, darbelenen düşman ve karşı koyan, tepki gösteren halk gerçekliğinin görüntüleri Kürdistan ve bölge halklarına, dünya insanlığına Özgür Basın tarafından en etkili ve görüntülü bir şekilde sıcak savaş alanlarından ulaştırılmaktadır.

Özgür Basın'ın yaptığı bu yayınlar iç ve uluslararası alanda da etkisini göstermektedir. Aynı şekilde duyarlı çevrelerin harekete geçmesini sağladığı gibi, sessiz kalmayı kendi çıkarlarına görenleri bile, açıklamalarda bulunarak bir şeyler söyleme zorunda bırakmaktadır. Hatta bunlar arasında tutum belirleme ihtiyacını duyanlar, karşı tutum belirlemeyi kendi çıkarlarına görenler bile çıkabilmektedir. Tüm bunlarda soykırımcı TC ve hain Barzani ailesini zorlamaktadır.

Başûrê Kurdistan şehirlerinde ve Medya Savunma Alanları'nda Özgür Basına yönelik saldırıların asıl nedenini oluşturan da böyle bir gerçeklik olmaktadır. Böylece bir süreçte Rosîda Mêrdîn (17 Mart 2024), Gülistan Tara ve Hêro Bahadîn (23 Ağustos 2024) aynı yıl içinde soykırımcı TC Devleti ve Kürdistan'daki ihanetin odağı hain Barzani ailesi tarafından katledildiler.

Gülistan Tara ve Rosîda Mêrdîn'in katli tesadüf değildi

Soykırımcı TC Devleti ile hain Barzani ailesi arasındaki ilişki herhangi bir çıkar ortaklığından daha öte bir anlam ifade etmektedir. Varlıklarını ve geleceklerini birbirlerinin ayakta kalmasına bağlamış bulunmaktadırlar. Gerek TC gerekse de Barzani ailesi hakimiyet kurdukları topraklar üzerinde yaşayan farklı halklar, inanç ve kültür toplulukları üzerinde yaptıkları katliam ve soykırımlara dayalı olarak varlıklarını korumak istemektedirler. Hatta çoğu kez döktükleri kan kurumadan, kendi içlerine yönelerek birbirlerinin kanını akıtmaktan da geri kalmamışlardır. Bu yönüyle kanla beslenen birer vampiri andırmaktadırlar. Her ikisi de adına hareket ettiklerini iddia ettikleri ülke ve halka yabancı ve istilacı-

dırlar. O nedenle de TC'nin; Türkiye, kendini Kürdistan'ın "meliki" gören Barzani ailesinin de Kürtlük ve Kürdistanlılıkla alakaları yoktur. Bir başka ifadeyle "bir başka kimlik" altında kendini yaşatan, geleceklerini güvence altında tutmaya çalışan devşirmelerdir. Taşındıkları bu özelliklerin birbirine benzemekte olması da içerisine girdikleri ortaklaşmanın en temel nedenleri arasında yer almaktadır. Bu yönüyle de adına hareket ettikleri iddiasında buldukları halklara ve ülkelere intikam alırcasına bir düşmanlığına sahibidirler. Her iki gücün adına hareket ettiklerini savundukları halklar ve ülkelerde yaptıklarına, neden oldukları sonuçlara bakınca bunu görmek ve anlamak olanaklı bir hale gelmektedir.

Soykırımcı TC ve Barzani ailesi günümüzde kendi varlıklarını devam ettirme önünde en büyük engel olarak Önder Apo'yu ve onun önderliğinde özgürlük mücadelesi yürüten Kürdistan halkını görmektedirler. O nedenle de dört parça Kürdistan'da, hem Ortadoğu'da hem de uluslararası alanda iç içe geçerek Önder Apo'ya, PKK'ye ve Kürdistan halkına karşı soykırım amaçlı topyekun özel-kirlî bir savaş yürütmektedirler. Onun içindir ki, Önder Apo'nun, PKK'nin, Kürdistan yurtseverliğinin olduğu ya da etkisini gösterdiği her yeri bu kirlî savaşın hedefi haline getirmektedirler. Bu yönüyle nerede olursa olsun yaptıkları her saldırı, bu doğrultuda yapılan bir planlamanın parçası olmaktadır. Rosîda Mêrdîn'in şehit düştüğü Zap'taki, Gülistan Tara'nın şehit düştüğü Silemanî'deki saldırılar böyle bir özelliğe sahiptir.

Sadece bu da değildir. Soykırımcı TC ve hain Barzani ailesinin çeteleri yaptıkları her özel-kirlî savaş saldırısında aynı mevzilerde bulunmakta, yapılan planlamada kendilerine verilen görevleri yerine getirmektedirler. Zap'ta ve Silemanî'de yaşananlar da bundan farklı değildir. Geline aşamada da soykırımcı TC ve hain Barzani ailesi Kürdistan'da işledikleri savaş ve insanlık suçlarına Irak hükümetini de dahil etmişlerdir. Gülistan Tara ve Hêro Bahadîn'in katledildikleri saldırı öncesinde TC, Barzani ailesi ve Irak hükümeti temsilcilerinin yaptıkları toplantı sonucunu açıklamaları da bunu kanıtlamaktadır.

Tüm bu ve sıralayacağımız daha başka nedenler Rosîda Mêrdîn, Gülistan Tara, Hêro Bahadîn ve Başur Kürdistan'da yapılan tüm özel-kirlî savaş saldırılarının, işlenen cinayetlerin ve yapılan katliamların bir tesadüf olmadığını göstermektedir.

Rosîda Mêrdîn, Gülistan Tara, Hêro Bahadîn'i Özgür Basının seçkin öncülerini olmakla birlikte, aynı zamanda Kadın özgürlük düşüncesinin, Kürdistan'ın özgürlüğü ve halkının kurtuluşunun birer öncüsü, yılmaz neferi ve temsilcileriydiler. O nedenle de şehadetleri sadece Özgür Basın için değil, tüm Kürdistan halkı için verilen büyük bir kayıp anlamına geldi ve birer özgürlük şehitleri olarak Kürdistan halkının kalbine gömüldüler. İnanıyoruz ki halkımız ve yoldaşları her zamanki gibi özgürlük mücadelesine daha fazla katılım sağlayarak bu yoldaşların anılarını yaşatacaklardır.

ÖZGÜR BASIN saldırılara

büyüyerek cevap veriyor

■ CEMAL ŞERİK

Her halkın, farklı inanç gruplarına, kültürlerine mensup toplulukların hem tarihinde hem de güncel yaşamsallıklar itibarıyla yaşadıkları acılar, zorlanmalar vardır. Yaşanan bu zorlanmalar ve acılar kendi özgünlükleri içerisinde bir anlam ifade etmektedirler. Bu yönleriyle birbirleriyle kıyaslanmaları da hiçbir koşulda mümkün olmamaktadır. Kürdistan halkının yaşadıkları acıları ve zorlanmaları bunlardan ayrı düşünmenin de olanağı bulunmamaktadır.

Kürdistan halkının son iki yüz yıllık tarihinin de büyük acılarla dolu olduğu bilinen bir gerçekliktir. Gerek Osmanlı devletinin son yüzyılı gerekse de TC Devleti'nin kuruluşundan günümüze kadar Kürdistan tarihine kanla yazdıkları hakikatleri bunun en somut gerçekleşme biçimini anlatmaktadır. Özellikle de TC'nin yakın tarihi içerisinde son kırk yılı bunun en somut örnekleri ile doludur. Dersim Jenosidi sonrasında, kanla, katliamla, sürgünle bastırılmanın ardından, Apocu Hareketin ortaya çıkışıyla ayağa kalkarak direnişe geçen Kürdistan halkına karşı TC'nin her türlü soykırım saldırıları bu konuda yaşananlar arasında yer almaktadır. Daha çok da son 40 yıl içerisinde Kürdistan halkı üzerinde uygulamaya konan gerek fiziki gerekse de kültürel soykırım saldırıları bunun en somut göstergeleridir. 1990'lı yıllarla birlikte yaşananlar hafızalarda canlandırıldığında burada kastedilenlerin ne olduğu çok açık bir şekilde anlaşılabilir olacaktır.

1990'lı yıllarda yaşananlar hafızalarda canlandırmak o kadar zor olmayacaktır. Çünkü günümüz Kürdistan nüfusunun en dinamik kesimi o yıllarda doğmuş, şekillenmiş ve bugünlere gelmişlerdir. O yıllarda Kürdistan halkına karşı yapılan zulmün bizzat yaşayıcı ve canlı tanıklarıdır. Binlerce köyün boşaltıldığı, milyonlarca insanın yerinden yurdundan edilerek açlığa, yoksulluğa, acılara mahkum edildiği; o güne kadar yaşadıkları ve kendilerini var ettikleri yurtlarını, evlerini terk etmeye zorlanarak göç yollarına çıkarıldığı o yılları/günleri yaşamışlardır. Şirnex'te, Cizîr'de, Nisebên'de, Amed'de, Serhed'te, Çukurova'da asker, polis kurşunlarıyla yüzlerce Kürdün nasıl katledildiğine tanıklık etmişlerdir. Kaçırılan insanların, işkence edilerek katledilmiş cesetlerini toprağa vermişlerdir. Binlerce kayıp akıbetini öğrenememişlerdir. On binlerce insanın faili belli cinayetlerde nasıl katledildiklerini, yüz binlerce insanın işkenceden geçirilerek zindanlara atılışlarını görmüşlerdir.

Tüm bu yaşananları herkesten daha önce gören, gördükleriyle toplumu haberdar kılmaya çalışanlar da olmuştur. Bunu yaparken de büyük bedeller ödemişlerdir. Bu bedelleri ödeyenlerin başında da özgür, alternatif, demokratik basın-yayın emekçileri, kurumları gelmektedir. Böyle bir gerçeklik içerisinde 1990'lar, o güne kadar

❖ Rosîda Mêrdîn, Gülîstan Tara, Hêro Bahadîn'i Özgür Basın'ın seçkin öncüleri olmakla birlikte, aynı zamanda Kadın özgürlük düşüncesinin, Kürdistan'ın özgürlüğü ve halkının kurtuluşunun birer öncüsü, yılmaz neferi ve temsilcileriydiler. O nedenle de şehadetleri sadece Özgür Basın için değil, tüm Kürdistan halkı için verilen büyük bir katkı anlamına geldi ve birer özgürlük şehitleri olarak Kürdistan halkının kalbine gömüldüler.

ödenen bu bedellerin zirve yaptığı yıllar olmuştur. Yazarından çalışmasına, dağıtımından taşıyanına, okuyanına, yazı işleri müdürüne varıncaya kadar yüzlercesi canını vermiştir. Binlercesi işkencelerden geçirilerek, zindanlara alınmışlardır.

Gerek Kürdistan halkı gerekse de onun alternatif, demokratik sesi olan Özgür Basın-yayın emekçileri, kurumları ödedikleri bu bedelleri büyük kazanımlara dönüştürebilmişlerdir. Büyük kazanımların altına imzalarını atabilmişlerdir. Her şeye rağmen, tırmanışa geçen fiziki, kültürel soykırıma karşın görev ve sorumluluklarını yerine getirme arayışı ve mücadelesi içerisinde olmaları da bunu göstermektedir. O nedenle ki, TC Devleti'nin bugün 1990'larda olduğu gibi hain Barzani ailesini de yanına alarak Kürdistan halkına karşı yürüttüğü soykırımcı topyekûn özel kirli savaşını kat be kat aşan saldırıları karşısında varlığını koruma ve özgürlüğe ulaşma mücadelesi içerisinde rollerini oynayarak, yeni gelişmelerin önünü açmaya devam etmektedirler. Bugün ödenmeye devam edilen bedeller de bunu kanıtlamaktadır.

1990'lı yıllarda Kürdistan halkına karşı yürütülen topyekûn özel-kirli savaş gelinen aşamada Bakurê Kurdistan sınırlarını aşarak dört parça Kürdistan'a ve yurt dışında yaşamak zorunda bırakılan halkımıza karşı yürütülen bir soykırım biçimini almıştır. Başûr ve Rojava Kurdistan topyekûn hale getirilen bu imha saldırılarının daha da derinleştirildiği alanlar haline getirilmişlerdir. Kürdistan dağları, ovaları, yerleşim merkezleri, ekonomik yaşam alanları, temiz su ve enerji kaynakları bombalanarak kullanılamaz hale getirilmektedir. Ormanları yakılmaktadır. Ekonomik kaynaklarına ve üretim alanlarına, ulaşım araçlarına, yollarına ve ortak kullanım alanlarına savaş uçakları ve SIHA'larla bombalar yağdırılmakta ve katliamlar yapılmaktadır. Aynı şekilde Rojhilat Kurdistan'ın sınır hatları da sürekli saldırı altında tutulmakta ve buralarda yapılan katliamlara her gün yenileri eklenmektedir.

Soykırımcı TC Devleti yaptığı bu faşist saldırılarda tek başına da hareket etmemektedir. Kürdistan'ı egemenliği altında tutan devletlerle sürekli bir işbirliği halinde hareket ederken, ajanlaşan işbirlikçi ihanet güçlerini de kullanmaktadır. Dört parça Kürdistan'da işlediği tüm savaş suçları ve katliamları hep bu güçlerle birlikte yapmaktadır. Kaba bir işbirlikçilik tanımından da öteye geçerek tamamen Kürdistan halkına karşı işlenen suç şebekesi haline gelen Barzani ailesinin konumu tamamen böyle bir özellik taşımaktadır. Öyle ki dört parça Kurdistan'da akan Kürt halkının kanında eli bulunmaktadır.

Bugün Barzani ailesinin elinde ve denetiminde olan her kurum soykırımcı TC Devleti'nin Kürtlere karşı işlediği savaş suçlarının birer karakolu haline getirilmiştir. Yine aynı şekilde Barzani ailesine hizmet eden her kişi bir MİT elemanı olarak çalışmakta ve hareket etmektedir.

Yurt dışında hedef haline getirilen Kürtlere karşı yürütülen soykırım saldırılarının yürütülmesinde de Barzani ailesi Kürt düşmanı rolünü oynamaya devam etmektedir. Özellikle de Kürdistan'da soykırımcı TC Devleti'nin her katliamının ve işlediği savaş suçunun ardından yaptığı açıklamalarda bu kendini çok somut bir şekilde göstermektedir. Barzani ailesi yaptığı bu açıklamalarla soykırımcı TC Devleti'nin Kurdistan'a yönelik saldırı ve işlediği savaş suçlarını onaylayarak, meşrulaştırmaktadır.

Uluslararası komploda yer alan kimi Avrupa devletleri de Barzani ailesinin bu suç ortaklığından güç alarak TC Devleti'nin yurt dışında yaşamak zorunda kalan Kürtlere karşı işlediği savaş suçları ve yaptıkları katliamları desteklemeye devam etmektedirler. Bunun bir sonucu olarak da yurt dışında yaşayan Kürtlere yapılan saldırılara, katliamlara olanak tanımakta ve güç vermektedirler. Özgür Kürt medyasına yönelik bir kampanya biçiminde yürütülen saldırılar, verilen zararlar, gözaltılar, açılan davalar ve yapılan "yargılamalar", oturma belgeleri verilen siyasal mültecilerin belgelerini iptal ederek, TC'ye teslim edilmeleri bu konuda yaşanan en somut örneklerdir. Bu yönleriyle Kürdistan'ın diğer parçalarına ve yurt dışına taşırılan soykırım saldırıları günümüzde Kürdistan halkına karşı işlenen savaş suçlarının varlığı boyutun da bir göstergesi olmaktadır.

1990'lı yıllarda olduğu gibi, Kürdistan halkı kendisine karşı yürütülen soykırım saldırılarına karşı bugün de direnmektedir. Önder Apo'nun tarihi İmralı direnişi ile başta Zap, Metîna olmak üzere Medya Savunma Alanları'nda gerillanın düşmanı darbeleyerek kahreden direnişi, Rojava Kurdistan'da, Kürdistan'ın şehir ve yerleşim merkezlerinde, Türkiye metropollerinde, yurt dışında yaygınlaşarak, etkili hale gelen direnişler bunun somut göstergeleridir.

Kürdistan halkı bu tarihi direnişinde yalnız değildir. Devrimci, demokratik güçlerin desteğini yanında görmektedir. Uluslararası alanda oluşan bu etki, soykırımcı TC Devleti'ni daha fazla teşhir etmekte, yalnızlaştırmakta ve bir kamuoyunun oluşumuna neden olmaktadır. Ancak bunun karşısında 1990'lı yıllarda olduğu gibi, soykırımcı TC Devleti kendi gerçeğini tüm çıplaklığı ile ortaya koymaktan geri kalmamaktadır.

Saldırıları imha savaşının bir parçası

Soykırımcı TC Devleti'nin hain Barzani ailesi ile birlikte, Irak merkezi yönetimi içerisinde yer alan rantçı kesimlerle ortaklaşarak yürüttüğü saldırılar, yaptığı katliamlar ve işlediği cinayetler de bunlar arasında yerini almaktadır. Aslında bir TC provokasyonu olan, 2017 yılının Eylül ayında Barzani ailesi eliyle uygula "bağımsızlık referandumu" sonrasında ilmek ilmek örülmeye başlayan bu saldırılar, her yönüyle kendi rengini belli eden PKK düşmanlığında ifadesini bulan bir milliyetçiliktir. Bu milliyetçilik Kürtlerin özgürlük ve demokrasi arayışlarının, mücadelelerinin boğulmak istenmesinden başka bir şey değildir. Bugün nihayetinde yapılmak istenenler de bunu göstermektedir.

Bugün sınır boylarında, PKK'nin etkin olduğu alanlarda Irak sınır birliklerinin, Barzani paralı askerlerinin, ilhakçı, soykırımcı TC ordu güçlerinin bir plan doğrultusunda koordineli hareket etmeleri bunun bir göstergesidir. Son birkaç yıldır aralarında yapmış oldukları görüşmeler ve antlaşmalar da bunun en somut belgeleri olmaktadır.

Dikkat edilirse, bu her üç güç; Şengal, Mexmûr ve Medya Savunma Alanları'na karşı yapılan saldırılarda anlaşmış ve ortak bir planlama doğrultusunda birlikte hareket etmektedirler. Hatta PKK düşmanlığı eksenine oturttukları saldırılarını yürütürlerken, milliyetçiliklerini süsledikleri millet, vatan, bayrak gibi öne çıkardıkları söylemleri ayaklar altına almaktan geri kalmamaktadırlar. Özellikle de bu Irak ve Barzani ailesi şahsında çok bariz bir şekilde kendisini dışı vurmaktadır. Bu durum, resmi olarak uluslararası alanda bu güçlerin hakimiyeti altında olduğu kabul edilen Güney Kürdistan topraklarının TC'nin ilhaka açılmasında, satılmasında, kiralınmasında, TC bayraklarının dikilmesinde somutluk kazanmaktadır. TC'nin Irak devlet sınırları içerisinde kalan Güney Kürdistan hava sahasının tamamında Şengal'den, Pêncewîn'e, Silemanî'ye, Musul'a, Kerkük'e varıncaya kadar her yerde savaş uçaklarını, SIHA ve İHA'larını kullanmaktadır. Güney Kürdistan'ın derinliklerine uzanan geniş bir coğrafyayı askeri işgal ve ilhak alanı haline getirdiği bölgelerde istediği gibi hareket etmesi, dağları, ovaları, yerleşim merkezlerini bombalaması, buralarda kimyasal, yasaklı bombalar kullanması, katliamlar yapması, ormanları, ekili alanları, bağları, bahçeleri, köyleri, evleri yakması, insanları göçe zorlaması ise gelinen aşamada bu bölgelerin Irak rejimi ve Barzani ailesinin onayıyla TC'nin sınırları içerisinde dahil edildiğinin somut birer kanıtı olmaktadır.

Devamı 31. sayfada...